

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 8. IZREDNA SEJA

(13. september 2018)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJI NA TRAJNI IN NEODtujlivi PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO, DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANI JO IZVRŠUJEJO NEPOSREDNO IN ZVOLITVANO.

MANDAT

VIII

IZREDNA
SEJA

8

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 8. izredna seja (13. september 2018)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 8. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: LISTA KANDIDATK IN KANDIDATOV ZA MINISTRICE IN MINISTRE
VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 99-VIII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: LISTA KANDIDATK IN KANDIDATOV ZA MINISTRICE IN MINISTRE VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 99-VIII	6
MARJAN ŠAREC	6
GREGOR PERIČ	8
ROBERT POLNAR	9
ANDREJ RAJH	10
MATJAŽ NEMEC	11
LJUDMILA NOVAK	12
SAMO BEVK	13
JELKA GODEC	14
JERNEJ VRTOVEC	14
VOJKO STAROVIČ	15
ZVONKO ČERNAČ	16
MAG. BRANISLAV RAJIČ	18
FRANC BREZNIK	19
GREGOR PERIČ	19
VIOLETA TOMIČ	20
FELICE ŽIŽA	21
JANEZ (IVAN) JANŠA	21
JERCA KORČE	26
MATJAŽ HAN	28
IGOR ZORČIČ	29
JOŽEF HORVAT	31
ANDREJ RAJH	32
FRANC JURŠA	33
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	33
JELKA GODEC	35
LIDIJA DIVJAK MIRNIK	35
SAMO BEVK	35
JANJA SLUGA	36
MIHA KORDIŠ	37
LJUDMILA NOVAK	38
ROBERT POLNAR	40
DUŠAN ŠIŠKO	41
FERENC HORVÁTH	41
DR. ANŽE LOGAR	42
JOŽE LENART	43
MEIRA HOT	43
GREGOR PERIČ	44
JOŽE TANKO	45
LUKA MESEČ	45
MARIJAN POJBIČ	45
JERNEJ VRTOVEC	46
FRANC KRAMAR	46
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	47
BRANKO SIMONVIČ	47
MAG. BRANKO GRIMS	48
MAG. BOJANA MURŠIČ	48
BOŠTJAN KORAŽIJA	49
SUZANA LEP ŠIMENKO	50
SUZANA LEP ŠIMENKO	50
ALJAŽ KOVAČIČ	51
JANI PREDNIK	51

MAG. BRANISLAV RAJIĆ	52
DR. DARIJ KRAJČIČ	52
VIOLETA TOMIČ	54
SONIBOJ KNEŽAK	55
MAG. DEJAN KALOH	56
VOJKO STAROVIČ	56
PREDRAG BAKOVIČ	58
MOJCA ŽNIDARIČ	58
PRIMOŽ SITER	59
ALEKSANDER REBERŠEK	60
JURIJ LEP	60
DR. MILAN BRGLEZ	61
ŽAN MAHNIČ	62
ROBERT PAVŠIČ	62
ZVONKO ČERNAČ	63
ŽAN MAHNIČ	63
NATAŠA SUKIČ	63
MARIJAN POJBIČ	64
MARKO KOPRIVC	65
MATEJA UDOVČ	65
ŽELJKO CIGLER	66
FRANC JURŠA	66
BOJAN PODKRAJŠEK	67
NATAŠA SUKIČ	67
FRANC JURŠA	67
IGOR ZORČIČ	67
JANEZ (IVAN) JANŠA	68
MARJAN ŠAREC	68
KARMEN FURMAN	69
KARMEN FURMAN	69
JOŽEF LENART	70
ZVONKO ČERNAČ	71
MARIJAN POJBIČ	71
BORIS DOBLEKAR	72
DR. ANŽE LOGAR	72
JANEZ (IVAN) JANŠA	73
DR. ANŽE LOGAR	74
ŽAN MAHNIČ	74
MARKO BANDELLI	75
MARKO BANDELLI	75
ANDREJ BERTONCELJ	75
MAG. ALENKA BRATUŠEK	75
DR. MIRO (MIROSLAV) CERAR	76
PETER JOŽEF ČESNIK	76
KARL VIKTOR ERJAVEC	76
SAMO FAKIN	76
ANDREJA KATIČ	76
KSENIJA KLAMPFER	76
JURE LEBEN	76
RUDI MEDVED	76
DR. JERNEJ PIKALO	76
DR. ALEKSANDRA PIVEC	76
ZDRAVKO POČIVALŠEK	76
BOŠTJAN POKLUKAR	76
DEJAN PREŠIČEK	77

Državni zbor VIII. mandat

8. izredna seja 13. september 2018

Predsedujoči: mag. Dejan Židan.....predsednik Državnega zbora
Tina Hefnerle.....podpredsednica Državnega zbora
Jože Tanko.....podpredsednik Državnega zbora
Branko Simonovič.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 13. septembra 2018 ob 10. uri.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:

Spoštovani kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 8. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi drugega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Anja Bah Žibert, Eva Irgl, Iva Dimic do 15. ure, mag. Matej Tonin in Blaž Pavlin do 14. ure.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade Republike Slovenije Marjana Šarca ter kandidatke in kandidate za ministrice in ministre Vlade Republike Slovenije k 1. točki dnevnega reda.

Vse prisotne pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 8. izredne seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli v sredo, 12. septembra 2018, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točke dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda nisem prejel. Državnemu zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, ki ste ga prejeli s sklicem seje.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 76 in nihče proti.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 8. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA – LISTA KANDIDATK IN KANDIDATOV ZA MINISTRICE IN MINISTRE VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE.

Na podlagi prvega odstavka 112. člena Ustave Republike Slovenije in prvega odstavka 229. člena Poslovnika Državnega zbora je

predsednik Vlade Republike Slovenije gospod Marjan Šarec, predlagal Državnemu zboru imenovanje ministrice in ministrov Vlade Republike Slovenije. Listo kandidatke in kandidatov za ministrice in ministre je predsedniku Državnega zbora predložil 30. avgusta 2018, 7. septembra 2018 pa je na podlagi drugega odstavka 231. člena Poslovnika Državnega zbora umaknil predlog kandidature za ministra za javno upravo in hkrati predložil novo kandidaturo za ministra. Predsednik Vlade Državnemu zboru tako predlaga, da imenuje gospoda Marka Bandellija za ministra brez resorja, pristojnega za razvoj, strateške projekte in kohezijo, dr. Andreja Bertonclja za ministra za finance, mag. Alenko Bratušek za ministrico za infrastrukturo, dr. Miroslava Cerarja za ministra za zunanje zadeve, gospoda Petra Jožefa Česnika za ministra brez resorja, pristojnega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, gospoda Karla Viktorja Erjavca za ministra za obrambo, gospoda Sama Fakina za ministra za zdravje, gospo Andrejo Katič za ministrico za pravosodje, mag. Ksenijo Klampfer za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, gospoda Jureta Lebna za ministra za okolje in prostor, gospoda Rudija Medveda za ministra za javno upravo, dr. Jerneja Pikala za ministra za izobraževanje, znanost in šport, dr. Aleksandro Pivec za ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gospoda Zdravka Počivalška za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospoda Boštjana Poklukarja za ministra za notranje zadeve, gospoda Dejana Prešička za ministra za kulturo.

Besedo dajem predsedniku Vlade, gospodu Marjanu Šarcu za dopolnilno obrazložitev predloga imenovanj.

Izvolite.

MARJAN ŠAREC: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in

poslanci, kandidatke in kandidati, državljanke in državljani!

Pred nami je sklepno dejanje oblikovanja nove 13. slovenske vlade. V roku, ki mi ga nalaga Ustava Republike Slovenije, sem oblikoval kandidatno listo za ministrska mesta v prihodnji vladi. Nekaj kandidatov je že doslej opravljalo delo ministrice ali ministra, drugi se bodo s to nalogo spopadli prvič. Oblikovanje ekipe je potekalo v skladu z dogovorom o številu mest, ki jih bo posamezna stranka zasedla v novi vladi. Seveda so odzivi javnosti različni. Če predlagaš nekoga, ki je že opravljal funkcijo, potem so očitni o kontinuiteti, ko predstaviš novo ime, ne potihnejo vprašanja o usposobljenosti. V demokraciji je pač tako, da nikoli niso vsi zadovoljni, mnogokrat tudi nihče. Za demokracijo smo lahko hvaležni, saj lahko brez dlake na jeziku kritiziramo vse povprek, ne da bi se bali posledic, vendar od tega ne bo uspeha. Naj spomnim, ker je človeški spomin kratek. Takoj po volitvah smo poslušali, koliko poslank in poslancev bo kam prestopilo. Vsak dan sem dobival vprašanja o tako imenovanih rizičnih poslancih iz naše stranke, ki da samo čakajo, kam bodo odšli oziroma se bodo prodali. Mirno smo to prenašali, ker smo vedeli, da smo resna ekipa, ki je šla v politiko s ciljem delati in nekaj narediti. Ko iz tega ni bilo nič, smo vsak dan poslušali, kako se oblikuje takšna ali drugačna alternativna koalicija, katera stranka bo kam odšla. Pa se tudi to ni zgodilo. Nadalje smo se pogajali dolgo in vztrajno, se dogovorili, a je zaradi takšnih in drugačnih kalkulacij prvi dogovor padel v vodo. A nismo obupali, saj vemo, da brez vztrajnosti ni uspeha. Za nami so dolgi in naporni tedni.

Danes, spoštovane poslanke in poslanci, sedijo pred vami kandidatke in kandidati, ki so pripravljani biti tarča napadov, imeti neprespane noči, se usklajevati, predvsem pa delati za doseganje rezultatov, kajti samo rezultat na koncu šteje. Če se izrazim športno, nogomet brez doseženega gola ne opraviči pričakovanj. Kandidatke in kandidati so prevzeli nase težko breme, kajti lažje je od strani opazovati in kritizirati, kot pa kaj narediti. Čaka nas veliko dela na vseh področjih, zlasti pa na prioritetnih. Področje zdravja, kjer moramo nujno skrajšati čakalne vrste, pri tem pa uporabiti vsa sredstva, ki so na voljo. Ne gre samo za denar, gre za organizacijo dela, zagotovitev kapacitet, predvsem pa zagotoviti dovolj kadra. To so težke naloge, ki čakajo novo ekipo. Največja ustanova je vsekakor Univerzitetni klinični center Ljubljana, kjer so vidni napor vodstva za izboljšanje razmer. Pričakujem, da bo delovanje ministrstva in vseh zdravstvenih ustanov v Sloveniji potekalo usklajeno, saj bo v nasprotnem primeru nemogoče doseči kakršenkoli rezultat. Finance, strokovnost in sodelovanje so ključni za reševanje nakopičenih problemov. Veliko poudarka bomo namenili odpravljanju administrativnih ovir, ki onemogočajo učinkovito delovanje sistema.

Preveč je neživiljenjskih predpisov, ki so sami sebi namen in ne odražajo vsakodnevnega dogajanja v praksi. Prišli smo tako daleč, da se to sliši skoraj utopično, vendar moramo pisati zakone in podzakonske akte, ki jih je v praksi tudi možno izvajati. Če pa je zakon sprejet, a se v praksi pokaže, da ni optimalen, je treba stopiti tudi korak nazaj in ga popraviti. Vztrajanje samo zato, da ne bo trpel ego je nedopustno. Vendar to ne pomeni, da je treba popuščati vsaki interesni skupni brez argumentov. Ljudje smo žal tako naravnani, da radi izkoriščamo sistem, zato moramo v vsakem zakonu predvideti tudi sankcije, sicer noben predpis ne doseže namena. Če ne bi bilo tako, potem ne bi potrebovali ne ustave, ne zakonov. Ampak ponavljam, da ne bo dileme, prvi pogoj je, da je zakon napisan življenjsko in v praksi izvedljiv. Odgovornost pisca zakona je, da ga piše v dobro države in ljudi, ne interesov posameznikov. Spomnimo se samo nesrečnih nalepk, ki smo jih lepili na vetrobranska stekla ob opravljanju tehničnega pregleda. Rezultat je bil samo ta, da je nekdo dobro zaslužil. To ni bil osamljen primer. Nisem moralist in svetnik, si pa želim državo, kjer bodo taki primeri izjema in tudi primerno sankcionirani. Zakon o javnem naročanju je temelj vsega. Strokovnjakov je veliko, vendar nekako ne pridemo do optimalnih rešitev. Problem je prepoznan, čakamo rešitve. Ključna stvar je, komu in ali je komu to v interesu. Prepričan sem, da bi nam moralo biti vsem. A seveda ne živimo v idealnem svetu, kjer so vsi dobri in pošteni, zato moramo vztrajati na poti izboljšanja razmer.

Mnogo in preveč se je v zadnjih dneh, ko vlade še niti ni bilo, govorilo o davkih in gospodarstvu v smislu, da bo ta vlada uničila podjetniško pobudo in ustvarila Venezuelo. Nikoli in nikdar. Naša država je vedno v relativno kratki zgodovini skrbela za gospodarstvo. Včasih bolj, drugič manj uspešno. Največ škode v zgodovini so naredili prevzemi velikih in nekoč uspešnih podjetij, ki so se financirali z izčrpanjem teh istih podjetij. Ne bom šel v podrobnosti, ker je stanje znano. Izgubili smo blagovne znamke, s tem pa tudi oslabilo identiteto in ponos. Danes pa nam tisti, ki so imeli takšne in drugačne vloge, pametujejo, kako bomo vse zavozili, še preden smo začeli delati. To je pač moj pogled. Pogled nekoga, ki doslej ni soustvarjal državne politike in ve, kako razmišljajo ljudje na terenu in doživljajo vse skupaj. Najbolj si želim, da bi ta vlada imela stik z realnostjo, a za to bo odgovoren vsak minister in njegovi uradniki. Cenimo gospodarstvo, saj se zavedamo, da naši veliki izvozniki in drobno gospodarstvo ustvarijo prihodek, ki polni proračun, ta pa financira javno dostopne storitve vsem državljanom in državljanom. Nisem želel preveč posegati v javne debate v teh dneh, ker so brezploдне in samo ustvarjajo nemir. Treba se bo sestati, tudi če bo nekaterim še tako težko, in si kulturno izmenjati mnenja ter operativno najti rešitve, ki so dobre za ljudi.

Danes bom spet poslušal očitke, da nisem konkreten. Tako so jih poslušali tudi ministri na zaslišanjih. Se strinjam. Nisem konkreten, niti ne želim biti. Mnogi v preteklosti so bili konkretni in so vse vedeli, a problemi niso rešeni. Vsaka nepremišljena obljuba se vrne kot bumerang in škodi vsem. Vsi se moramo zavedati, da javni sektor omogoča javno dostopne storitve, zdravstvene storitve, izobrazbo, skratka usposobi človeka, da postane to, kar je. Ponavljam, javni sektor in gospodarstvo morata delati z roko v roko, ne pa drug drugega zmerjati in gledati po strani.

Naš koncept ni koncept Združenih držav Amerike, kjer vse temelji na zasebnih storitvah, zato tudi ne moremo dajati tovrstnih primerjav. Tam gre za drugačno ureditev. Zato so tudi davki drugačni. Otresimo se v naši družbi govorenja čez palec, na pamet, ker je pač tako nekdo rekel v nekem časopisu, ki se ga da hitro prebrati med čakanjem v vrsti na bencinskem servisu. Vladna ekipa, zadolžena za gospodarstvo, je garancija za stabilno gospodarsko okolje, naklonjeno investicijam. Želimo si investicij z visoko dodano vrednostjo, kjer bo poskrbljeno tudi za delavca. Vse ukrepe bomo izvajali v sodelovanju tako z delodajalci kot delojemalci. Nihče ne sme prosperirati na račun drugega, temveč moramo soustvarjati. Sliši se lepo in enostavno, skoraj pesniško, ampak v praksi smo še daleč od tega. Čaka nas veliko korakov do tja. Vlada jih bo naredila, a samo vlada ne bo dovolj. Tudi drugi bodo morali prispevati svoje delež pripravljenosti na dialog – odkrit, brez demagogije, s spoštovanjem drug drugega. Pregovor Lepa beseda lepo mesto najde bo vsak dan na preizkušnji. Zaupanje se gradi dolgo, zapravi se ga lahko čez noč, zato nestrpnost ni na mestu. Lahko imamo lepo hišo, se razumemo, imamo na stenah lepe slike, a če imamo na stežaj odprta vrata se nam lahko zgodi, da bomo ob vse. Prisposoba cilja na obrambno- varnostni sistem in ustavno ureditev. Priča smo različnim oblikam hujskanja in postrojem, ki ne sodijo v demokratično ureditev. Kdor želi služiti domovini, sočloveku ima na voljo dovolj oblik sodelovanja. Paravojaške strukture niso pravi odgovor na vprašanja varnosti in obrambe države. Tudi morebitno nezadovoljstvo s splošnim stanjem v državi ne more opravičevati takšnih dejanj. Če želimo biti resna država, potem se tako tudi obnašajmo na vseh področjih.

Na zaslišanjih, ki so bila opravljena v Državnem zboru, so kandidatke in kandidati predstavili svoja videnja prihodnjega razvoja Slovenije. Vsako ministrstvo ima ogromno področij dela in mora reševati dnevne kot tudi dolgoročne probleme. Na nekem mestu sem bil deležen komentarjev, da nimam pojma in gledam stvari preprosto, ko sem rekel, da morajo ministrstva delovati tako, da med seboj sodelujejo. Da, gospe in gospodje, sliši se tako otročje preprosto, vendar v praksi zelo težko dosegljivo. Govorim iz lastnih izkušenj, ko sem

moral kot odgovoren za 40 milijonski projekt podpisati pogodbo o sofinanciranju iz evropskih sredstev. V tej pogodbi je bil člen, ki nam je odrekal pravico do pritožbe, če bi šlo kaj narobe. Želeli smo to spremeniti, vendar je bila druga možnost samo, da se za denar obrišemo pod nosom. Zakaj? Ker medresorsko usklajevanje traja pol leta, je bil odgovor. To pa je bil samo vrh ledene gore na dolgi poti do denarja. Večina težav je izvirala iz nesodelovanja, zato pričakujem od novoizvoljenih ministrice in ministrov sodelovanje, zlasti pa od njihovih uradnikov. Elaborati, študije, presoje in vse ostale zadeve so lepe črke na papirju, a če ne bo dinamike, ne bo nič. Verjamem pa, da bo, saj sem tako zagotovilo dobil od vseh kandidat in kandidatov.

Spoštovane poslanke in poslanci! Pred vami je lista kandidat in kandidatov, ki čaka na vašo potrditev. S tem bo zaključen dolg in na trenutke zapleten proces oblikovanja 13. slovenske vlade. Veliko je bilo povedanega v zadnjih tednih in mescih z vseh strani, pokopavali so nas že pred rojstvom. Dokazali smo, da govoriti znamo, tudi veliko, če je treba. Sedaj je čas, da začnemo delati. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedniku Vlade za dopolnilno obrazložitev.

V skladu z 230. členom Poslovnika Državnega zbora so se kandidatke in kandidati predstavili pristojnim delovnim telesom ter odgovarjali na vprašanja članic in članov odborov ter komisij. Poročila pristojnih delovnih teles oziroma mnenja o predstavitev predlaganih kandidat in kandidatov ste prejeli. S tem prehajamo, spoštovane in spoštovani, na predstavitev poročil.

Skupno poročilo Odbora za gospodarstvo in Odbora za zadeve Evropske unije bo predstavil predsednik Odbora za gospodarstvo in član Odbora za zadeve Evropske unije Gregor Perič.

GREGOR PERIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, predsednik Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Podal bom poročilo skupnega zasedanja Odbora za gospodarstvo in Odbora za zadeve Evropske unije v zvezi s predstavitev gospoda Marka Bandellija kot kandidata za ministra brez resorja, pristojnega za razvoj, strateške projekte in kohezijo.

Gospod Bandelli kot kandidat za ministra se je obema odboroma predstavil 4. 9. 2018 in odgovarjal na vprašanja članov odbora. V uvodni predstavitvi je kandidat za ministra predstavil svojo dosedanjo karierno pot. Izpostavil svoje dolgoletne podjetniške izkušnje in tudi funkcije, ki jih je doslej v svoji karieri opravljal. V nadaljevanju je poudaril, da bo glavni cilj Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko ostal enak, to je maksimalno črpanje evropskih razvojnih sredstev. S temi sredstvi se namreč spodbuja

gospodarska rast, povečuje konkurenčnost in ustvarjajo kakovostna delovna mesta. V nadaljevanju so v razpravi članice in člani obeh odborov izpostavili nekatere pomembne dileme s področja kohezije razvoja in strateških projektov, kandidat za ministra pa je na zastavljeno vprašanje odgovoril in članice in člane odborov seznanil s svojimi stališči, pogledi in mnenji. Še posebej je izpostavil zmanjševanje administrativnih bremen za prijavitelje na evropske projekte, neozaveščenost javnosti in potencial, ki ga omogoča medresorsko usklajevanje, pa tudi potencial, ki ga ponuja sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in pomen učinkovitega lobiranja v Bruslju glede večletnega finančnega okvira po letu 2020. Vse ostale podrobnosti o poteku skupne seje obeh pristojnih delovnih teles so na magnetogramu in tam tudi na voljo.

Po končani predstavitvi kandidata za ministra je Odbor za gospodarstvo z 10 glasovi za in 4 proti sprejel mnenje, da je bila predstavitev Marka Bandellija kot kandidata za ministra brez resorja, pristojnega za razvoj, strateške projekte in kohezijo, ustrezna.

Nato je še Odbor za zadeve Evropske unije z 9 glasovi za in 5 proti sprejel mnenje, da je bila predstavitev Marka Bandellija kot kandidata za ministra brez resorja, pristojnega za razvoj, strateške projekte in kohezijo, ustrezna. Hvala lepa za vašo pozornost.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev.

Poročilo Odbora za finance bo predstavil predsednik Robert Polnar. Izvolite.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik Državnega zbora, gospe poslanke, gospodje poslanci!

Podajam poročilo Odbora za finance o predstavitvi dr. Andreja Bertoncija kot kandidata za ministra za finance. Dr. Andrej Bertoncij se je skladno z 112. členom Ustave Republike Slovenije ter prvim in drugim odstavkom 230. člena Poslovnika Državnega zbora 6 septembra letošnjega leta predstavil Odboru za finance in odgovarjal na zastavljena vprašanja članic in članov odbora. Predlagani kandidat za ministra je v uvodni predstavitvi obširno predstavil najprej svojo vizijo, da mora Slovenija ostati ekonomska, uspešna in socialna država, kar bo Ministrstvo za finance dosegalo z zagotavljanjem stabilnega javnofinančnega okolja, dobro delujočim finančnim sistemom ter soustvarjanjem stabilnega in predvidljivega poslovnega okolja. Kandidat za ministra je predstavil svojo oceno ekonomskega stanja Slovenije ter poudaril, da mora Slovenija povečevati ekonomsko uspešnost, pri čemer bo treba ustvarjati najvišji možni bruto domači proizvod. Izpostavil je potrebo po spoštovanju fiskalnega pravila ter zavez iz evropskega pakta stabilnosti in rasti. Nadalje je poudaril, da lahko

le nadaljevanje visoke gospodarske rasti zagotovi večje obsege javnih izdatkov za različne namene. Napovedal je, da bo Ministrstvo za finance aktivno delovalo pri soustvarjanju razvojnih priložnosti in pogojev za povečevanje ekonomske učinkovitosti Slovenije.

V nadaljevanju je kandidat podal še ključne usmeritve Ministrstva za finance glede na posamezna področja dela. Na področju proračuna je napovedal nadaljevanje postopne javnofinančne konsolidacije Slovenije. Napovedal je sodelovanje pri izvedbi predvidenih strukturnih reform, ki so sicer v pristojnosti drugih resorjev, a imajo pomembne javnofinančne posledice. Napovedal je učinkovito upravljanje z dolgom sektorja država. Na davčnem področju je poudaril celovito proračunsko nevtralno davčno strukturiranje, pregled in analizo davčnih bremen, povečevanje učinkovitosti pobiranja dajatev ter prenovo nekaterih zakonov na davčnem področju. Nadalje je predstavil usmeritve v zvezi s finančnim sistemom, kjer je poudaril, da je v sodelovanju z Banko Slovenije treba zagotoviti pogoje, da bodo banke povečale obseg kreditiranja gospodarstva. Napovedal je nadaljevanje prodaje Nove Ljubljanske banke, d. d., ter Abanke, d. d. Na mednarodnem finančnem področju pa je napovedal nadaljevanje s politiko aktivnega sooblikovanja evropskih politik ter aktivno delovanje v okviru Organizacije za evropsko sodelovanje in razvoj.

Članice in člani odbora so v razpravi kandidatu za ministra dr. Andreju Bertonciju postavili mnoga vprašanja in ob tem izpostavili še posebej problematiko dodatnega zadolževanja ter zniževanje javnega dolga. Opozorili so na strukturo deficita in potrebo po strukturnih reformah; opozorili so na pomembnost spoštovanja fiskalnega pravila; izpostavili so vprašanja glede davčne zakonodaje ter pri tem posebej omenili davek na dodano vrednost, zakon o davku na nepremičnine, davke na osebne prejemke, trošarine, davek na motorna vozila in vprašanje dohodninske lestvice ter socialne kapice. Izpostavili so problematiko izterjav davčnega dolga, prav tako tudi pomen oblikovanja Demografskega rezervnega sklada, ki bo v prihodnosti zagotavljal stabilnost pokojninskega sistema predvsem zaradi pričakovane poslabšane demografske slike v Sloveniji. Izpostavili so učinkovitost črpanja sredstev Evropske unije s poudarkom na koheziji ter ob tem omenili problematiko področja razvoja podeželja, kjer se sredstva Evropske unije najbolj zmanjšujejo in ne zadoščajo za vse predvidene programe. Izpostavili so tudi pomembnost financiranja lokalne samouprave, vzpostavitev drugačnega modela za izračun primerne porabe v občinah ter ob tem izpostavili problematiko investicijskih odhodkov, ki naj bodo osnova za prenovljen model izračuna primerne porabe. Ob tem je bilo izpostavljeno tudi vprašanje obveznih nalog občin.

Predlagani kandidat za ministra je odgovoril na zastavljena vprašanja ter članice in člane odbora pri nekaterih vprašanih še bolj podrobno in konkretno seznanil s svojimi stališči, pogledi in mnenji. Predvsem je pomembno, da je glede strukturnih reform opozoril za zaskrbljujoče demografske trende, se zavzel za hiter vstop mladih na trg dela ter kasnejši izstop starejših. Glede davčne zakonodaje je poudaril, da bodo spremembe potrebne, vendar brez dobre premišljenosti, brez osnovnih izračunov in predvsem brez vseh simulacij, ki bi jih takšne spremembe prenesle, ne bo zastopal nikakršnih sprememb.

Po končani predstavitvi predlaganega kandidata je Odbor za finance z 10 glasovi za in brez glasu proti sprejel mnenje, da je predstavitev dr. Andreja Bertoncija, kandidata za ministra za finance, ustrežna. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev.

Poročili Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor bo predstavil podpredsednik mag. Andrej Rajh.

MAG. ANDREJ RAJH (PS SAB): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Na Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor sta se predstavila dva kandidata, prvi kandidat Jure Leben kot kandidat za ministra za okolje in prostor ter druga kandidatka mag. Alenka Bratušek kot kandidatka za ministrico za infrastrukturo.

Kandidat za ministra Jure Leben je v uvodni predstavitvi povedal, da je na področju okolja in okoljske zakonodaje treba slediti učinkoviti rabi virov in prehodu v krožno gospodarstvo. Zeleno gospodarstvo mora postati osrednja dolgoročna strateška usmeritev z razvojem novih zelenih tehnologij in učinkovitejšim upravljanjem z naravnimi viri ob hkratnem znižanju okoljskih tveganj. Kot minister si bo prizadeval k doslednemu upoštevanju petstopenjske hierarhije ravnanja z odpadki. To pomeni preprečevanje nastajanja odpadkov, priprava za ponovno uporabo, recikliranje, drugi postopki predelave, in ne nazadnje odstranjevanje odpadkov. Dejal je, da je treba razmišljati v smeri čim boljše ponovne uporabe proizvedenih odpadkov in slediti cilju čim manjšega ustvarjanja novih. Kot minister si bo prizadeval k čim večji omejitvi uporabe različnih plastičnih izdelkov in k ozaveščenju glede negativnih posledic plastičnih izdelkov, še posebej mikroplastike. Poudaril je, da podpira popolno ukinitvev plastičnih vrečk in da je nujno, da Republika Slovenija teži k izenačitvi okoljskih predpisov oziroma standardov s primerljivi državami članicami Evropske unije. Koordinacija in usklajevanje okoljskih politik morata potekati kontinuirano na horizontalni ravni med posameznimi resorji in vertikalno v interakciji s civilnimi iniciativami, komunalnimi podjetji,

lokalnimi skupnostmi, nevladnimi organizacijami ter z nadnacionalnim okoljem. Poudaril je, da bodo uvedli dvostopenjsko oblikovanje zakonodajnih predlogov in da bo skladno s koalicijskimi zavezami kot minister deloval po načelu ničelne tolerance do onesnaževalcev okolja ter se zavzemal za sanacijo degradiranih okolij, pri čemer je posebej poudaril, da morajo stroške sanacije v prvi vrsti nositi tisti, ki onesnaženje povzročajo.

Na področju podnebnih sprememb je izpostavil pomembnost zmanjševanja emisij toplogrednih plinov. Dotaknil se je tudi gradbene zakonodaje, kjer je posebej izpostavil, da je treba sprejeti številne podzakonske akte, pripraviti tehnične smernice in zaradi uskladitve z novim gradbenim zakonom prenoviti tudi ostale gradbene in tehnične predpise. Sistem urejanja prostora in graditve objektov mora biti transparenten, učinkovit in kakovosten. Razvojne pobude je treba usklajevati z varstvenimi zahtevami glede prostora.

Poudaril je, da je na področju stanovanjske politike veliko nesorazmerje med povpraševanjem in stanjem stanovanj na trgu rešiti mogoče le tako, da bi na trg plasirali več stanovanj, predvsem stanovanj za mlade in mlade družine. Politiko Stanovanjskega sklada Republike Slovenije je treba usmeriti v gradnjo javnih najemnih stanovanj in povišati proračunska sredstva za ta stanovanja. Nov stanovanjski zakon mora predvidevati predvsem spremembe na področjih upravljanja in inšpekcijskih odločb, najemniške politike, uvedbe stanovanjskega dodatka in stroškovne najemnine. Nujno je treba izboljšati razmerje etažnih lastnikov in upravljavcev ter pripraviti bolj učinkovit sistem spremljanja stanja in porabe denarja, ki ga lastniki plačujejo v ta sklad.

Politiko stanovanjskega sklada je treba nadgraditi s koalicijsko zavezo, da se več denarja, v tem primeru 0,4 % bruto domačega proizvoda vlaga v stanovanjsko področje. Treba je povečati proračunska sredstva za stanovanja, krepiti mreže najemnih neprofitnih stanovanj in povečati kapacitete v študentskih domovih.

V razpravi so članice in člani odbora izpostavili nekatere pomembne dileme delovnega področja ministrstva in kandidatu za ministra zastavili številna vprašanja. Predlagani kandidat za ministra za okolje in prostor je obširno odgovoril na postavljena vprašanja in izražene dileme članic in članov odbora ter jih seznanil s svojimi pogledi, mnenji in stališči in predlog za ukrepanje na posameznih izpostavljenih področjih svojega prihodnega delovanja na Ministrstvu za okolje in prostor.

Po končani predstavitvi predlaganega kandidata je Odbor z 7 11 glasovi za 2 proti sprejel naslednje mnenje: Predstavitev Jureta Lebna kot ministra za okolje in prostor je bila ustrežna.

Kot druga zaslišana kandidatka se je predstavila mag. Alenka Bratušek. Kandidatka za ministrico za infrastrukturo je v uvodni

predstavitvi največ pozornosti namenila področju prometa in prometne infrastrukture ter energetike. Na področju prometa in prometne infrastrukture je izpostavila, da je vizija prometne politike opredeljena kot zagotavljanje trajnostne mobilnosti prebivalstva in oskrbe gospodarstva. V zvezi s tem je v svoji predstavitvi veliko pozornosti namenila cestni infrastrukturi in izpostavila pomen zagotavljanja ustreznih proračunskih sredstev za redno in investicijsko vzdrževanje ter obnovo cestne infrastrukture. Poudarila je potrebo po aktivnem vzdrževanju in obnavljanju cestnega omrežja in zavezo koalicije, da zagotovljena sredstva v ta namen v prehodnih letih v državnem proračunu ne bodo nižja od sredstev, zagotovljenih v državnem proračunu za leto 2018. Poleg investicijske obnove in vzdrževanja cestne infrastrukture bo prioriteta naslednjega mandata nadaljevanje aktivnosti na tretji razvojni osi in projektu gradnje druge cevi predora Karavanke.

Na področju železniške infrastrukture je izpostavila obnovo ter posodobitev obstoječe železniške proge na odsekih Zidani most–Celje, Maribor–Šentilj ter vozlišča Pragersko, pri čemer je v celotnem železniškem omrežju po njenem mnenju nujno povečati nosilnost prog, prepustnost ter hitrost vlakovnih kompozicij. Največji izziv na področju železniške infrastrukture pa predstavlja projekt izgradnje drugega tira proge Divača–Koper. Izpostavila je, da iz koalijske pogodbe izhaja, da bo izvajanje projekta potekalo preko projektnega podjetja 2TDK, ki je bilo ustanovljeno v minulem mandatu. Omenila je, da je bilo v zvezi z ustreznostjo načina, da se ustanovi posebno podjetje za gradnjo tega projekta, veliko polemik in različnih mnenj. Po njenem osebnem mnenju je z vidika javnih financ vsekakor bolje, da se investicija ne financira neposredno iz državnega proračuna. Poudarila je, da se bodo nadaljevala pogajanja z zalednimi državami, hkrati pa proučile tudi možnosti o financiranju drugega tira brez sodelovanja teh držav. Po njenem osebnem mnenju bi ta projekt Slovenija lahko izvedla tudi sama. Predvsem pa je pomembno, da črpanje evropskih sredstev oziroma sofinanciranje projekta ni pogojeno s sodelovanjem drugih držav v tem projektu.

Na področju energetike je izpostavila, da je ključna naloga zagotavljanje zanesljive oskrbe ob upoštevanju sprejetih zavez po razogljičenju oziroma zmanjševanju deleža ogljikovega dioksida. Poudarila je, da je te cilje mogoče doseči v prvi vrsti z ukrepi učinkovite rabe energije, nadaljnjo podporo izkoriščanjem obnovljivih virov energije, ustrezno energetsko mešanico virov ter primerno stopnjo samozadostnosti. Za uresničitev ciljev na področju energetike je izpostavila pomen energetskega koncepta Slovenije kot dokumenta, ki mora vsebovati odgovore na ključna vprašanja in podati ključne dolgoročne usmeritve na tem področju. Po njenem mnenju energetskega koncepta Slovenije, ki je bil do

minulega mandata že posredovan celo v obravnavo v Državni zbor, zdaj pa je ponovno v obravnavi, ne vsebuje rešitev za ključne izzive, ki v Slovenijo na tem področju čakajo v nekaj letih. Izpostavila je, da je po njenem mnenju energetski koncept Slovenije potreben dopolnitev, ki bodo konkretnije določile načine za doseg v njem opredeljenih ciljev. Dopolnitve je treba pripraviti v sodelovanju s stroko ter s proučitvijo pripomb, ki bodo s strani zainteresirane javnosti podane v času javne obravnave.

Na področju razvojna energetske infrastrukture je izpostavila zlasti pospešitev postopkov, povezanih z izgradnjo verig hidroelektrarn na srednji Savi in v zvezi s tem podarila pomen dobrega sodelovanja z Ministrstvom za okolje in prostor. V zvezi z izgradnjo hidroelektrarn na reki Muri je poudarila koalijsko zavezo, da se v tem mandatu ne bodo gradile.

V razpravi so članice in člani odbora izpostavili nekatere pomembne dileme iz delovnega področja ministrstva in kandidatki zastavila številna vprašanja. Kandidatka je obširno odgovorila na postavljena vprašanja in izražene dileme članic in članov odbora ter jih seznanila s svojimi pogledi, mnenji ter stališči ter predlogi za ukrepanje.

Po končani predstavitvi je odbor z 11 glasovi za in 4 proti sprejel naslednje mnenje: Predstavitev kandidatke mag. Alenke Bratušek za ministrico za infrastrukturo je bila ustrezna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za poročilo.

Hkrati pa bo poročilo Odbora za zunanjo politiko predstavil predsednik, gospod Matjaž Nemec.

Izvolite.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade.

V uvodni predstavitvi je kandidat za ministra svojo predstavitev strnil v štiri poudarke. Prizadeval si bo za odprto, uravnoteženo in enotnejšo zunanjo politiko. Poudaril je, da je Slovenija jedrna članica Evropske unije ter da se je oziroma da se bo zavzemal za učinkoviti multilateralizem. Posebno pozornost bo v svojem delovanju namenil gospodarski diplomaciji, ki jo je treba vnesti v celoten spekter slovenskih zunanje-političnih aktivnosti, in treba je tudi posebno pozornost nameniti pogojem za učinkovito delovanje celotnega sistema Ministrstva za zunanje zadeve.

Članice in člani odbora so v razpravi izpostavili nekatera pomembna aktualna vprašanja zunanje politike in kandidatu za ministra zastavili vprašanja, ki so se nanašala zlasti na vlogo in položaj Republike Slovenije znotraj Evropske unije ter na opredelitev najpomembnejših zavezništva Republike Slovenije

v okviru EU. Oblike sodelovanja z državami Višegrajske skupine, vloge Republike Slovenije v bilateralnih odnosih, zlasti v odnosu z Republiko Hrvaško. Člane odbore za zunanjo politiko so zanimali tudi nadaljnji ukrepi zaradi nespoštovanja arbitražne odločbe s strani Republike Hrvaške, pomen evroatlantskih integracij v povezavi z regijo Zahodnega Balkana in prihodnja vloga Republike Slovenije v teh procesih, način soočanja Republike Slovenije z aktualnimi varnostnimi in političnimi izzivi, pomen gospodarske diplomacije in pomočjo republike Slovenije kot poslovno zanimive države, pomen kulturne diplomacije in načrtovanje kulturnih centrov v sosednjih državah in drugih evropskih prestolnicah, učinkovitost mednarodnega razvojnega sodelovanja in mnoga druga vprašanja, kot so opredelitev prioritet in izzivov predsedovanja Sveta EU v drugi polovici leta 2021.

V odgovorih na zastavljena vprašanja je kandidat za ministra poudaril, da je Republika Slovenija znotraj Evropske unije cenjena partnerica in ima dobre odnose z vsemi članicami EU. Kot primer držav, s katerimi Republika Slovenija deli skupne interese in zagovarja enake vrednote, je izpostavil države Beneluksa, Nemčijo, Italijo, Francijo. Z navedenimi Republika Slovenija tudi poglobljeno sodeluje na področju razvijanja monetarne in bančne unije ter si prizadeva za varovanje demokratičnih načel vladavine prava in mednarodnega prava. Poudaril je, da je Republika Slovenija edina država članica EU, ki je vključena v vse tri makroregije, torej v Alpsko, Podonavsko in Jadransko-jonsko in je zato sodelovanje z vsemi članicami potrebno. Ob tem je pojasnil, da je sodelovanje z državami V4, torej Višegrajsko skupino, redno in dobro, zlasti na področju infrastrukturnih projektov v Republiki Sloveniji v okviru makroregij.

Glede odnosov z Republiko Hrvaško je ponovil, da je bila tožba Republike Slovenije proti Republiki Hrvaški v zvezi z uporabo pogodbe o delovanju EU zaradi zavračanja implementacije arbitražne rzsodbe s strani Hrvaške na sodišču EU pravilna odločitev, saj je Republika Slovenija z vidika implementacije arbitražne odločbe izpolnila vse obveznosti, medtem ko je Republika Hrvaška z zavračanjem odločbe kršila tako mednarodno pravo kot tudi pravni red Evropske unije. Poudaril je, da je vključevanje držav Zahodnega Balkana v evroatlantske integracije nujno in tudi v interesu Republike Slovenije. Njeno članstvo bo podprla, ko bodo izpolnjeni vsi potrebni pogoji za vstop.

V nadaljevanju je odgovoril, da so se že začele priprave na predsedovanja Sveta Evropske unije v drugi polovici leta 2021. Kandidat za ministra je ponovil, da si bo prizadeval za krepitev diplomatsko-konzularne mreže zlasti z okrepitevijo števila gospodarskih svetovalcev. Pri tem je dejal, da bo z namenom privabljanja odgovornih, perspektivnih, zanesljivih in trajnostno naravnanih investitorjev

Ministrstvo za zunanje zadeve v sodelovanju s pristojnimi resorji, zlasti MGRT, torej ministrstvom za gospodarstvo, delovalo kot njen ključni spodbujevalec. Poudaril je, da bo eden izmed glavnih ciljev gospodarske diplomacije predvsem vstop slovenskih podjetij na tuje trge, pri čemer so ciljne regije predvsem afriške države in države Južne Amerike.

V odgovor na vprašanje glede odnosov med Palestino in Izraelom je zatrdil, da bo Republika Slovenija še naprej zagovarjala stališče, da je potrebna rešitev bližnjevzhodnega vprašanja na načelu dveh držav, pri tem pa je nujna spodbuda obeh strani h konstruktivnemu političnem dialogu. Kandidat za ministra je ob koncu poudaril, da se bo zavzemal za usklajeno, odločno, transparentno zunanjo politiko.

Po končani predstavitvi predlaganega kandidata je Odbor za zunanjo politiko z 9 glasovi za in nobenim proti sprejel mnenje, da je predstavitev dr. Miroslava Cerarja kot kandidata za ministra za zunanje zadeve ustrezna. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev poročila.

Poročilo Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu bo predstavila predsednica Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Poročilo o predstavitvi Petra Jožefa Česnika kot kandidata za ministra brez resorja, pristojnega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.

Na 1. nujni seji Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki je bila 5. septembra 2018, se je v skladu s 112. členom Ustave Republike Slovenije ter prvim in drugim odstavkom 230. člena Poslovnika Državnega zbora predstavil Peter Jožef Česnik kot kandidat za ministra brez resorja, pristojnega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah in med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu. Uvodoma je kandidat za ministra predstavil svojo dosedanjo življenjsko in karierno pot. V 36 letih življenja v Avstraliji je bil aktiven v izseljenski skupnosti v Sydneyu. Tudi po vrnitvi v Slovenijo je deloval v Izvršnem odboru Slovenske izseljenske matice in še danes ostaja povezan s Slovenci po vsem svetu. Z izseljensko problematiko je zaradi dolgoletnega bivanja v tujini dobro seznanjen. Kot eno večjih težav je izpostavil nezainteresiranost in neaktivnost mladih za sodelovanje z matično domovino, zato je za ohranitev slovenske identitete bistvenega pomena spodbujanje njihovega povezovanja in delovanja v društvih ter učenje slovenskega jezika. Po mnenju kandidata je namreč opazen upad pripadnosti slovenski skupnosti.

Kandidat za ministra je v odgovorih na zastavljena vprašanja članice in člane komisije seznanil s svojimi stališči, pogledi in mnenji ter s konkretnimi predlogi za ukrepanje na posameznih izpostavljenih področjih svojega prihodnjega delovanja. Pri tem je med drugim poudaril naslednje: finančne omejitve delovanja Urada za Slovence, zato si bo prizadeval za povečanje proračunskih sredstev, za njihovo smotno uporabo in hitrejšo odobritev sredstev za izvedbo programov in projektov; administrativne ovire, s katerimi se srečujejo izseljenci ob vrnitvi v domovino, ob tem je izpostavil nostrifikacijo spričeval ter poglobitveno vlogo Vlade, ki bo morala s spremembo zakonodaje ta proces poenostaviti; pomembnost tesnega institucionalnega povezovanja na ravni različnih organov in ustanov, pri čemer je izpostavil sodelovanje urada z ministrstvi, pristojnimi za finance, izobraževanje, javno upravo in zunanje zadeve; naklonjenost ideji o predstavniku Slovencev po svetu v Državnem zboru, čigar izvedba bi zahtevala spremembo ustave. Zagotovil je, da bodo osebne izkušnje Slovencev v zamejstvu in po svetu pomagale pri njegovem nadaljnjem delovanju. Izrazil je tudi naklonjenost ustanovitvi muzeja izseljenstva.

Po končani predstavitvi kandidata za ministra in po zastavljenih vprašanjih poslancev ter odgovorih in komentarjih kandidata je komisija s 6 glasovi za in 2 proti sprejela naslednje mnenje: Predstavitel Petra Jožefa Česnika kot kandidata za ministra brez resorja, pristojnega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu, je bila ustrezna.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev.

Poročilo Odbora za obrambo bo predstavil predsednik Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Predsednik Vlade je 30. avgusta 2018 predsedniku Državnega zbora posredoval listo kandidat in kandidatov za ministrice in ministre Vlade Republike Slovenije. Karl Viktor Erjavec, ki je predlagan za ministra za obrambo, se je 6. septembra 2018 predstavil članici in članom Odbora za obrambo in odgovarjal na njihova vprašanja. Predlagani kandidat za ministra je uvodoma povedal, da vstopa v kandidaturo za ministra za obrambo z izkušnjami, saj je že opravljal funkcijo ministra za obrambo v obdobju 2004–2008. Uvodoma je povedal, da koalicijska pogodba oziroma sporazum določa, da bomo ohranili Slovenijo še naprej kot varno državo. V nadaljevanju predstavitve je kandidat za ministra izpostavil, kako vidi glavne probleme Slovenske vojske. Med temi je omenil kadrovske podhranjenost, neustrezno opremljenost oziroma zastarelost opreme in odsotnost

investicij. Glavni razlog navedenih problemov je pomanjkanje finančnih sredstev, saj je proračun Ministrstva za obrambo od leta 2010 do leta 2016 padel za 42 %. Tukaj bo treba po mnenju kandidata storiti nekaj odločilnih korakov. Če bomo nadaljevali po teh trendih, ki so sedaj predvideni v dokumentih, potem vidimo iz srednjeročnega obrambnega programa, da naj bi v letošnjem letu za obrambne izdatke namenili nekje 1 % BDP, leta 2023 pa zgolj 1,11 % BDP. Kandidat je poudaril, da s tem ne moremo zagotoviti ciljev, ki jih želimo doseči, zato je izrazil prepričanje, da bo v Odboru za obrambo potrebna resna razprava o tem, na kakšen način zagotoviti potrebna sredstva, ki bodo omogočala modernizacijo in nadaljnji razvoj Slovenske vojske. Glavni vzrok kadrovske podhranjenosti Slovenske vojske so po kandidatovem mnenju nizke plače. Plače vojakov so v tem trenutku nižje kot takrat, ko je kandidat opravljal funkcijo ministra za obrambo v letih 2004–2008. V zvezi z zakonodajo je kandidat izpostavil, da Slovenska vojska potrebuje svoj zakon. Glede na to da je treba ves čas prilagajati Slovensko vojsko tudi na zunanje okoliščine, bi Slovenska vojska potrebovala svoj zakon, ker je obrambni zakon preveč splošen in se ne dotika samo Slovenske vojske temveč tudi nekaterih drugih struktur. Pomemben sistem v okviru Ministrstva za obrambo je po kandidatovem mnenju tudi sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ta sistem po njegovi oceni dobro in stabilno deluje. Seveda je tudi ta sistem podhranjen. Kandidat je ob zaključku predstavitve izrazil prepričanje, da imamo v Slovenski vojski dobre pripadnike Slovenske vojske, da so usposobljeni in da dobro opravljajo svoje delo. Zaradi tega meni, da moramo doseči politično soglasje, na kakšen način dejansko doseči cilj, da bo naša vojska dobro opremljena, da bodo pripadniki Slovenske vojske dobro usposobljeni in da bo Slovenska vojska tudi spoštovana, tako kot si zasluži.

Kandidat se je na koncu dotaknil še negativne ocene, ki jo je bila deležna Slovenska vojska s strani vrhovnega poveljnika. V zvezi s tem je povedal, da ni presenečen, da je bila ocena negativna, zlasti zato ker vemo, da se v zadnjih desetih letih ni zadosti vlagalo. Predlaganemu kandidatu za ministra so bila postavljena številna vprašanja. Mislim, da skoraj 80. Kandidat je odgovoril na zastavljena vprašanja ter člane odbora seznanil s svojimi stališči, pogledi in mnenji kot tudi s konkretnimi predlogi za ukrepanje na posameznih izpostavljenih področjih delovanja Ministrstva za obrambo.

Po končani predstavitvi predlaganega kandidata je odbor z 8 glasovi za in 6 glasovi proti sprejel naslednje mnenje: Predstavitel Karla Viktorja Erjavca kot kandidata za ministra za obrambo je bila ustrezna. Hvala za pozornost.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev.

Poročilo Odbora za zdravstvo bo predstavila podpredsednica gospa Jelka Godec. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala.

Na listi kandidat in kandidatov za ministrice in ministre, ki jih je predsednik Vlade posredoval predsedniku Državnega zbora 30. avgusta 2018, je bil za ministra za zdravje predlagan Samo Fakin, ki se je tudi v skladu z Ustavo Republike Slovenije in Poslovnika Državnega zbora 5. septembra 2018 predstavil Odboru za zdravstvo in odgovarjal na vprašanja članov in članic.

Predlagani kandidat za ministra za zdravje je svojo predstavitev vizije prihodnjega razvoja ministrstva in programa pridobitev prioritet razdelil na dva dela. V prvem delu je med prioritete pri svojem delu postavil učinkovito upravljanje zdravstvenega sistema, boljše upravljanje javnih zdravstvenih zavodov, finančna stabilnost zdravstva z novimi viri financiranja ter meritve kakovosti v zdravstvu. Poudaril je, da bo okvir njegovega delovanja in vodilo pri njegovem delu koalicijska pogodba, v kateri so navedeni tudi nekateri zakoni, ki bodo zelo zahtevni v tem mandatu. Posebej je izpostavil sistemski zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, več kot potreben zakon o dolgotrajni oskrbi in zakon o upravljanju bolnišnic. Med kratkoročne prednosti pa je uvrstil že prej omenjeno upravljanje javnih zdravstvenih zavodov in skrajševanje čakalnih dob.

Kandidat za ministra Samo Fakin naj bi se zavedal, da odprava čakalnih vrst brez sodelovanja z zdravniki ni možno, torej nemogoče jih je skrajšati brez sodelovanja z zdravniki, zato se bo zavzemal za intenzivna pogajanja in sodelovanje z vsemi deležniki v zdravstvu, predvsem pa s sindikati. Kandidat za ministra je prepričan, da se čakalne dobe za specialistično ambulantne storitve lahko v roku enega leta skrajšajo na 0 ali na 14 dni. Njegovo vodilo pri delovanju naj bi bili predlagani najprej dobri za bolnika, nato za zdravstveni sistem in na koncu za zaposlenega v zdravstvu.

Glede otroške srčne kirurgije meni, da bo treba ukrepati takoj in pojasnil, da kljub statusu kandidata za ministra je že v intenzivnih stikih z vpletenimi. Po njegovem mnenju je Nacionalni inštitut za otroške srčne bolezni dobra osnova za prenos strokovnega znanja iz tujine, dolgoročno pa se bo zavzemal za ustanovitev regijskega centra na tem področju in širše povezovanje, denimo s Hrvaško.

Po njegovem mnenju je treba velik poudarek dati pozitivnemu komuniciranju v zdravstvu in uporabiti čustvene inteligence, pri čemer je izpostavil po njegovem dejstvo, da programi zdravstva lahko razpade zaradi slabih medsebojnih odnosov.

Po njegovem mnenju je treba ukiniti prostovoljno zdravstveno zavarovanje, vendar pa kandidat sam še ni vedel kje oziroma na kakšen način naj bi zdravstveni sistem pridobil zaradi ukinitve prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja okoli 500 milijonov evrov. Lahko se na račun ukinitve dopolnitvenega zdravstvenega zavarovanja dvigne premija obveznega zavarovanja, ki bi po novem znašala med 15,5 do 16 %, pri čemer je treba dodati še financiranje dolgotrajne oskrbe.

Kandidat za ministra je v svoji predstavitvi poudaril tudi, da ne namerava ukiniti bolnišnic, je pa treba obvezno preveriti njihovo strokovno varnost in programe po potrebi združevati.

Zavzema se za oblikovanje standardov in normativov v zdravstvu, ki pa se morajo izmeriti in ne morejo biti predmet sindikalnih pogajanj. Za korupcijo v zdravstvu so po njegovem mnenju odgovorni izključno direktorji javnih zdravstvenih zavodov, zato bi določena določila morala biti del njihovih individualnih pogodb. Glede kadrovanja je pojasnil, da bo upošteval le strokovnost in dobre rezultate.

Glede uvedbe konkurence na področju izvajanja obveznega zdravstvenega zavarovanja Samo Fakin meni, da je pri uvedbi konkurence zavarovalnic treba spremeniti ustavo, saj ta pravi, da je Slovenija socialna država in država poskrbi za obvezno zdravstveno zavarovanje.

V nadaljevanju je kandidat odgovarjal na vrsto konkretnih vprašanj članov odbora, med njimi vprašanja na temo čakalnih vrst, korupcije v zdravstvu, ureditve področja dolgotrajne oskrbe, upravljanja in racionalizacije javnih zdravstvenih zavodov, zaposlovanja zdravnikov, specializacije, pomanjkanja medicinskih sester, uvedbe in merjenja kakovosti na področju zdravstva, legalizacije konoplje v medicinske namene in še na druga vprašanja.

Po končani predstavitvi predlaganega kandidata je odbor z 12 glasovi za in 5 proti sprejel naslednje mnenje: Predstavitve Sama Fakina kot kandidata za ministra za zdravje je bila ustrezna.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev.

Poročilo Odbora za pravosodje bo predstavil predsednik gospod Jernej Vrtovec.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi en lep dober dan!

Na 1. nujni seji Odbora za pravosodje dne 6. 9. 2018 se je predstavila kandidatka za ministrico za pravosodje Andreja Katič. Kandidatka za ministrico je v uvodni predstavitvi povedala, da so bili v minulem mandatu sprejeti številni ukrepi za povečanje učinkovitosti in transparentnosti delovanja slovenskega pravosodja, s katerimi bo po njihovi podrobnosti

preučitvi ter pridobitvi podpore pravosodnih deležnikov in strokovne javnosti nadaljevala v smeri zagotavljanja načel pravne države in vladavine prava. Zavzemala se bo za krepitev avtoritete in odgovornosti pravosodnih organov ob spoštovanju načela delitve oblasti ter za neodvisnost sodne veje oblasti, ki naj jo zakonodajna in izvršilna veja podpreta predvsem s pripravo in sprejemom kvalitetne zakonodaje ter zagotovitvijo ustreznih pogojev za njeno delovanje. Prepričana tudi je, da je slovensko pravosodje sposobno prevzeti odgovornost za svoje delovanje, pri čemer minister za pravosodje nima in ne sme imeti vpliva na sprejete odločitve sodišč in državnega tožilstva. Koalicijska pogodba predvideva novosti glede trajanja mandata sodnikom, in sicer triletno poskusno obdobje za nove sodnike ter prenos imenovanja sodnikov na Sodni svet oziroma predsednika republike.

Predvidevajo se tudi spremembe na področju pravniškega državnega izpita, ki več ne ustreza zahtevnosti sodniškega poklica, zato se bo k sodelovanju pritegnilo tako visokošolske zavode kot pravosodne organe, prav tako pa se bo sodnikom začel sodnikom in sodnikom, ki menjajo področje svojega delovanja, zagotovilo mentorstvo. Z navedenimi ukrepi se želi še izboljšati kvaliteta sojenja predvsem pa zaupanje državljanov v slovensko pravosodje.

Napovedala je tudi pripravo več zakonskih predlogov, ki jih bodo oblikovali ob sodelovanju pravosodnih in drugih deležnikov ter strokovne javnosti, pri čemer je med drugimi izpostavila področja kazenske zakonodaje, integritete in preprečevanja korupcije, odvzema premoženja nezakonitega izvora ter varstvo osebnih podatkov. Zavzemala se bo tudi za enakomerno obremenitev sodišč, sojenje v razumnem roku ter poenotenje sodne in državnotožilske prakse.

V razpravi so poslanke in poslanci kandidatki za ministrico zastavili številna vprašanja. Ob tem pa naj izpostavim sledeča:

Kako povrniti ugled slovenskemu pravosodju in povečati zaupanje v pravno državo?

Kako si bo kandidatka prizadevala za odpravo tveganja zlorab sodniškega položaja?

Kako ocenjuje veljavno ureditev zagotavljanja javnosti in preglednosti sodnih postopkov ter na kakšen način bi dosegli večjo transparentnost slovenskega pravosodja?

Kakšno je mnenje glede prehajanja sodnikov med odvetnike ter obratno?

Ali bi bilo za ukrepanje zoper bančno kriminaliteto primerno vzpostaviti specializirana sodišča?

Kaj meni o problematiki založenih oporok?

Kako ocenjuje delo Sodnega sveta?

Katere zakonske spremembe kazenskega postopka bo zagovarjala ter kako bo dosegla soglasje pravosodnih deležnikov?

Kandidatka za ministrico je na zastavljena vprašanja odgovorila. Poudarila je, da je slovensko sodstvo neodvisna veja oblasti, ki ji je zaupano nepristransko sojenje brez nepotrebne odlašanja, pri čemer sodni zaostanki niso več sistemski problem. Dejala je tudi, da ima sodstvo že primeren ugled med uporabniki njegovih storitev, medtem ko med splošno javnostjo temu žal ni tako. Zato si moramo skupaj prizadevati za povrnitev ugleda slovenskega pravosodja in zaupanje ljudi vanj tako z izogibanjem poudarjanja posplošenih ocen in kritik, predvsem pa z aktivnim delovanjem pravosodja samega, saj morajo sodniki in tožilci sami zaznati neetična in nezakonita dejanja ter ustrezno postopati.

Glede zlorab sodniškega položaja je opozorila na nova širša pooblastila Sodnega sveta na tem področju, zato bo kot predstavnica dela izvršilne veje oblasti spoštovala načelo delitve oblasti in ne bo posegala v delovanje sodne veje oblasti, saj se morata sodstvo in Sodni svet sama odzvati in ukrepati glede spornih primerov, ki so zaznani med sodniki in sodnim osebjem. Glede ustanovitve specializiranega sodišča oziroma državnega tožilstva za bančni kriminal pa kandidatka za ministrico ocenjuje, da je nepotreben, saj je pripad tovrstnih zadev prenizek in bi to po mnenju kandidatke imelo negativne posledice za ostala sodišča.

Po končani predstavitvi kandidatke za ministrico je Odbor za pravosodje s 7 glasovi za in 4 proti sprejel mnenje, da je bila predstavitev Andreje Katič kot kandidatke za ministrico za pravosodje ustrezna.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za predstavitev.

Poročilo Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide bo predstavil predsednik Vojko Starovič.

Izvolite.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala predsedniku za dano besedo. Pozdravljen predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Mag. Ksenija Klampfer, ki je predlagana za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, se je predstavila 6. septembra 2018 in odgovarjal na zastavljena vprašanja članic in članov matičnega odbora. V uvodni predstavitvi se je kandidatka zahvalila za priložnost, da se lahko predstavi odboru in pojasni svoje videnje resorja, za katerega vodenje kandidira. Poudarila je, da se zaveda, da je pred njo, če ji bo izkazano zaupanje, izjemno zahteven izziv, vendar je ni strah izzivov, problemom zna pogledati v oči.

V nadaljevanju je pojasnila svoj pogled na temeljna področja delovanja ministrstva, ki pokriva široko področje – od dela do zaposlovanja, družine, socialne politike in enakih možnosti. Poudarila je, da morajo biti ukrepi učinkoviti in usmerjeni k zagotavljanju socialne

varnosti in pravičnosti ter stremeti k sooblikovanju solidarnosti v družbi kot celoti. Izpostavila je ključne prioritete dela ministrstva v naslednjem mandatu. Trg dela. Prizadevala si bo v naslednjih dveh letih za dvig minimalne plače v dinamiki 4,5 % vsako leto. Potrebna pa je nova formula za njen dvig, katere uporaba bo pogojena z razmerami v gospodarstvu in na trgu dela. Uspeh pa je v velikem delu odvisen od konstruktivnega socialnega dialoga. Obljubila je tudi takojšnjo pripravo strategije boja proti prekarnosti, ureditev položaja agencijskih delavcev, oblikovanja nacionalne sheme pripravništva in ustrezno urejanje študentskega dela. Področje družinske politike. Pomemben del dela bo spremljanje izvajanja že sprejetih zakonodajnih rešitev in kako se zadani cilji uresničujejo v praksi, povezano z demografskim vprašanjem je treba ustvarjati pogoje, da se bodo mladi lažje odločali imeti otroke. Področja socialne politike. Znižanje splošne stopnje revščine je prioriteta prav vsak razvite družbe, dostojno življenje je treba zagotoviti vsem. Za ta namen so potrebni ustrezni viri in učinkovite organizacije, kjer bo svoje prispevala tudi večja diskrecijska pravica uslužbencev na centrih za socialno delo in s tem tudi odgovornost, da bo socialna pomoč šla tistim, ki so jo res potrebni. Pokojnine. V sedanjem pokojninskem sistemu bodo izvedeni posamezni popravki in nadgradnja, ustanovljen demografski sklad, ob upoštevanju širšega družbenega konsenza in finančne vzdržnosti. Zavzela se je za načelo vsako delo šteje, za pripravo strategije ekonomskih migracij, za stimuliranje podaljševanja delovne aktivnosti, spodbujanje dela upokojujencev in za sistemsko ureditev invalidskih in vdovskih pokojnin. Članice in člani odbora so postavili konstruktivna vprašanja, ki so jasno pokazala, da člani odbora dobro poznajo področje. Ta vprašanja so se nanašala od ocene vodenja resorja v preteklem mandatu do virov sredstev za dvig socialnih transferjev, ukrepi za omejevanje prekarnosti in časovnice tega ukrepanja, kadrovske okrepiti Inšpektorat za delo, urediti nacionalne sheme pripravništva, o ukrepih, da se dolgotrajno brezposelne aktivira na trgu dela, kako povrniti zaupanje javnosti v javne institucije, o potrebi po ločitvi družinske politike in socialne politike, ukrepih za preprečevanje zlorabe socialnih transferjev in tako naprej.

Kandidatka je odgovorila na zastavljena vprašanja in predstavila svoje stališče in poglede. Poudarila je, da moramo stremeti k stanju, da je vsakomur zagotovljena pravica do dela in poštenega plačila, kakor imamo zapisano v Ustavi Slovenije. Vse to je mogoče le v sodelovanju različnih resorjev, torej z medresorskih sodelovanjem in usklajevanjem.

Po končni predstavitvi predlagane kandidatke je odbor z večino glasov, 8 za, 3 proti, sprejel naslednje mnenje: Predstavitev mag. Ksenije Klampfer, kandidatke za ministrico

za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, je bila ustrezna. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za vašo predstavitev.

Poročilo Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo bo predstavil predsednik Zvonko Černač. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani vsi prisotni.

Odbor je obravnaval predstavitev treh kandidatov. Poročila so objavljena. Ker so obširna, bom v nadaljevanju zaradi omejenega časa izpostavil samo ključne poudarke.

Na 1. nujni seji 4. septembra je odbor najprej obravnaval predstavitev gospoda Boštjana Poklukarja, kandidata za ministra za notranje zadeve. Kandidat je v uvodni predstavitvi predstavil svoje preteklo delo ter poglede na področje, ki naj bi ga v prihodnje vodil. Poudaril je, da bo njegovo primarno vodilo pri delu na Ministrstvu za notranje zadeve zagotavljanje pogojev za varnost ljudi in njihovega premoženja. Meni, da je Slovenija izpostavljena sodobnim varnostnim izzivom, zato je zanj temeljnega pomena predvsem obvladovanje migracij ter boj proti kriminaliteti in drugim varnostnim grožnjam. Napovedal je, da bodo na Ministrstvu za notranje zadeve v tem mandatu delovali v skladu z veljavno zakonodajo, sprejetimi mednarodnimi zavezami, še posebej pa bodo okrepili medresorsko sodelovanje ter k problemu migracij pristopili celovito. Poudaril je potrebo po sprejetju nove strategije nacionalne varnosti, ki bo na novo ovrednotila spremenjeno varnostno okolje ter opredelila sodobne varnostne izzive. Tehnične ovire oziroma ograja na meji s Hrvaško bo odstranjena, ko bodo razmere to dopuščale. Meni, da morajo biti zunanje meje Evropske unije učinkoviteje varovane, saj bo drugače prisotna še večja obremenitev migrantskih tokov na južni meji Slovenije. Izpostavil je tudi dejstvo, da se zaradi izvajanja nalog, povezanih s pojavom množičnih migracij, zlasti v policiji že soočajo z resnimi kadrovske težavami. Meni, da je kadrovska slika policije pereč problem, saj policijske vrste redči tudi t. i. naravni odliv.

Kandidat namerava posebno pozornost posvetiti tudi zagotavljanju boljših pogojev za boj proti hujšim oblikam organizirane in gospodarske kriminalitete, težjim oblikam kaznivih dejanj v škodo finančnih interesov Slovenije ter Evropske unije in tudi kaznivih dejanj s področja korupcije. Policija je prav tako eden izmed državnih organov, ki deluje tako na lokalni, regionalni kot tudi na državni ravni, zato je zanj toliko večjega pomena zagotavljanje ustreznih prostorskih pogojev za njeno nemoteno delovanje. Kriminaliteta in sodobne varnostne grožnje preraščajo koncept nacionalnih meja, zato so toliko bolj pomembne različne oblike mednarodnega strateškega, operativnega in

političnega sodelovanja tako v okviru različnih evropskih integracij kot tudi širšega mednarodnega prostora. Ob zaključku je omenil še predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije.

V večurni razpravi so članice in člani odbora kandidatu zastavili številna vprašanja, ki so se nanašala predvsem na vprašanje, ali si bo kot minister prizadeval, da se bo Komisiji Državnega zbora za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb predalo necenzurirano besedilo internih aktov izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov; problematiko nezakonitih migracij; vprašanje, ali se mu kot kandidatu za ministra zdi dopustno obešanje slik s podobo nekdanjega maršala Tita v uradnih prostorih policije in ali se mu zdi prav, da so v policiji še vedno zaposleni posamezniki, ki so javno grozili državnim funkcionarjem; vprašanja, ki so se nanašala na ukrepe, ki bodo omogočali zmanjšanje administrativnega bremena zaposlenih na policiji in ministrstvu; konkretiziranje aktivnosti za pospeševanje pregona najtežjih oblik gospodarskega kriminala; njegovi oceni, ali se policija zlorablja v politične namene; ali je po njegovem mnenju trenutna struktura ministrstva in organov v sestavi v obstoječi kadrovski in organizacijski strukturi sposobna procesirati najtežje oblike gospodarskega kriminalitete in ali se lahko v njegovem primeru ponovi primer Ornik; problematiko domnevnega pranja denarja iranskega izvora v NLB in problematiko prisotnosti policije v lokalnem okolju, zlasti podhranjenost glede na ukinitvev posameznih policijskih uprav v Krškem in ostalih območjih ter kadrovskega primanjkljaja na območju Policijske uprave Bled.

Kandidat je na večino vprašanj odgovoril. Na nekatera tudi ne. Večinoma pa je podal posplošene odgovore na posamezna vprašanja. Dejal je tudi, da ni podrobneje seznanjen z domnevnim pranjem denarja v NLB in da je policija samostojna glede izročitve aktov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ter da v njegovem mandatu ne bo zlorab policije v politične namene.

Po končani predstavitvi je odbor z 10 glasovi in 7 proti sprejel mnenje ustreznosti njegove predstavitve.

Odbor je na nadaljevanju 1. nujne seje obravnaval predstavitev Tugomirja Kodelje, kandidata za ministra za javno upravo, ki se je po osebni predstavitvi predstavil z osnovnimi programskimi izhodišči oziroma pogledi na področje delovanja javne uprave. Izpostavil je, da bo osnovno vodilo narediti javno upravo bolj učinkovito, bolj vitko, in to ne v smislu zmanjševanja, temveč v smislu večje kakovosti. Osnova je sprejetje boljših predpisov, informacijska družba, navedel je težave pri vzpostavljanju različnih evidenc, omenil je možnost dostopanja preko enega klika tako za organe kot za posameznike, izpostavil je zagotovitev boljše pokritosti širokopasovnim omrežjem, izpostavil je pomembnost odličnosti v

smislu ciljnega vodenja, skupen sistem javnega naročanja, zagotoviti odpravo težav, ki nastajajo pri poplačevanju podizvajalcev, ohraniti vzdržne ravni financiranja predvsem v smislu odprave plačnih nesorazmerij in učinkovitejše gospodarjenje s stvarnim premoženjem države. Omenil je, da je področje lokalne samouprave pomembno in da je njegovo financiranje treba urediti na boljši način.

Tudi tukaj so v večurni razpravi članice in člani zastavili kandidatu številna vprašanja, ki so se nanašala predvsem na ureditev plačnih nesorazmerij in prenove enotnega sistema plač, na povečevanje števila zaposlenih v javnem sektorju, na odgovornost uslužbenecv, na financiranju občinskih nalog, na ustanovitev pokrajin, obveznost uvedbe participativnega proračuna v vse občine v skladu krajevnih skupnosti, neenakomeren regionalni razvoj, ukinitvev Državnega sveta, nevladne organizacije, pomen njihovega sodelovanja z javno upravo ter problematiko uporabe sredstev za njihovo delovanje in ostala številna vprašanja.

Kandidat je tudi v tem primeru na nekatera vprašanja odgovoril na posplošen način, na druga bolj konkretno. V javnem sektorju je izpostavil, da je treba zagotavljati kvaliteto, ne kvantitete, da ne potrebujemo večjega števila ljudi, temveč bolj kompetentne ljudi, da so pa poklici, kjer potrebujemo nadomestitve, izpostavil je vojsko in policijo. Glede neenakomernega regionalnega razvoja in morebitnega preferiranja Ljubljane, kar je bilo izpostavljeno v enem izmed vprašanj, pa je dejal, da ne smemo zanemarjati drugih območij, da pa je Ljubljana kljub temu glavno mesto in je treba skrbeti za njen ugled.

Odbor je po končani predstavitvi z 10 glasovi za in 5 proti sprejel mnenje o ustreznosti predstavitve Tugomirja Kodelje kot kandidata za ministra za javno upravo. Dan kasneje je predsednik Vlade Marjan Šarec napovedal umik te kandidature, kar je dva dni po seji odbora tudi storil in vložil predlog nove kandidature za ministra za javno upravo gospoda Rudija Medveda, ki se je odboru predstavil na 2. nujni seji 10. septembra.

V uvodni predstavitvi je povzel svojo poklicno kariero, izkušnje in predstavil v nadaljevanju prioritete in vizijo vodenja ministrstva. V uvodu je izpostavil pogosto napačno mnenje, ki se je izoblikovalo v družbi, da je javni sektor preobsežen in posledično v breme slovenski družbi. Poudaril je, da je v času krize nosil veliko breme. Omenil je, da rast povprečne plače v javnem sektorju zaostaja za rastjo v zasebnem sektorju. Omenil je problem številčnosti predpisov, ki so narasli na okrog 850 zakonov in 20 tisoč predpisov. Zaradi tega je napovedal uvedbo števca predpisov. Kot pomemben ukrep pri izboljšanju storitev javnega sektorja je izpostavil digitalizacijo storitev. Glede zaposlenih je poudaril pomen njihove usposobljenosti oziroma kompetenc. V zvezi s

plačami je izpostavil, da je bil enotni plačni sistem uveden s ciljem transparentnosti, preglednosti, primerljivosti in obvladovanja mase plač. Napovedal je oblikovanje posebne skupine, ki bo na pogajanjih s sindikati z vladne strani. Namen te skupine pa je, da pogajanja potekajo z vsemi sindikati skupaj.

Na področju lokalne samouprave je omenil, da so na normativni ravni sistemski predpisi novelirani, občine pa vidijo problem zlasti v financiranju. Izpostavil je še določbe iz koalicijske pogodbe glede ukinitve oziroma prenove delovanja Državnega sveta in določbo glede ustanovitve pokrajin, seveda ob ustreznem političnem predhodnem konsenzu.

V večurni razpravi so tudi tu članice in člani odbora zastavili kandidatu številna vprašanja, ki so se nanašala predvsem na Zakon o elektronskih komunikacijah, ki je neustaven in je treba njegove določbe uskladiti z odločbo Ustavnega sodišča. Napovedal je takojšen pristop k novelaciji. Nadalje je bilo postavljeno vprašanje nevtralnosti interneta, svobode govora, sovražnega govora, prenormiranosti, debirokratizacije in s tem povezano poudarjanje učinkovitosti javnega sektorja. Izpostavljeni so bili ukrepi za zagotavljanje javne uprave kot servisa, dialog ministrstev z nevladnimi organizacijami, učinkovitost dela javnih uslužbencev, odgovornost, anomalije v plačnem sistemu, krepitev lokalne samouprave, obvezna uvedba participativnega proračuna, javno naročanje, delitvena ekonomija, problemi Uber in podobno, morebitno oblikovanje statusa Državnega sveta ter številna druga vprašanja. Tudi v tem primeru je kandidat na nekatera vprašanja odgovoril konkretno, na nekatera posplošeno, na nekatera ne.

Po zaključku je odbor z 9 glasovi za in 4 glasovi proti sprejel mnenje o ustreznosti predstavitve Rudija Medveda kot kandidata za ministra za javno upravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za vašo predstavitev.

Poročilo Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino bo predstavil predsednik mag. Branislav Rajič.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Hvala. Spoštovana oba predsednika, kolegice in kolegi!

Dr. Jernej Pikalo je predlagan za ministra za izobraževanje, znanost in šport. Uvodoma je članicam in članom Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino predstavil svoje preteklo delo in poglede na področje, ki naj bi ga vodil v prihodnje.

Kot visokošolski učitelj je na eni strani soustvarjalec javnega šolstva, na drugi pa kot oče šoloobveznih otrok, kot sam pravi, njegov navdušen uporabnik. Izpostavil je tri ključne dokumente, ki jim bo v tem mandatu potekla veljavnost. To so: Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju iz leta 2011, Nacionalni program

razvoja visokega šolstva ter Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije, ki veljata do leta 2020. Poudaril je tudi pomen Nacionalnega programa športa ter Nacionalnega programa za mladino.

Med predstavitvijo svojih vizij je opredelil naslednje prioritete: zagotoviti stabilno financiranje vzgoje in izobraževanja na raven 6 % bruto družbenega proizvoda; omogočiti učinkovitejši sistem inkluzivnih izobraževalnih okolij za vse; zastaviti program brezplačnega vrtca; zagotoviti stabilno mrežo institucij na področju izobraževanja odraslih in zagotoviti pogoje za izvajanje programov v okviru vseživljenjskega izobraževanja; omejitev administrativnih stroškov šolanja in študija; uvedba brezplačnih obveznih učbenikov v prvi triadi; brezplačno učenje slovenščine za vse priseljence; stabilno in razvojno usmerjeno financiranje športa; povečanje sredstev za športno infrastrukturo in šport, enakomerno razporejenih na celotnem območju Slovenije; ustvariti ugodnejše davčno okolje za vlaganje v šport; povečati gibalne aktivnosti otrok in mladih na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja ter dosledna implementacija enotne nacionalne barve državne reprezentančne opreme.

Dveinpolurna razprava je v nadaljevanju naslovlila še sledeče teme: kakovosten in dostopen javni izobraževalni sistem; financiranje zasebnega šolstva; zakoni o univerzi, o visokem šolstvu, o raziskovalni dejavnosti, o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, o igrah na srečo; delovanje Zavoda za šolstvo; okrepitev centrov šolskih in obšolskih dejavnosti; sodelovanje z Olimpijskim komitejem Slovenije in vloga Fundacije za šport; revizija odločb za otroke s posebnimi potrebami; poklici prihodnosti in njihova implementacija v kurikulum; podjetništvo v šolskem sistemu in povezovanje šolstva in gospodarstva; nacionalna shema podjetništva; vključitev državljske vzgoje v izobraževalni sistem; ukinitve papirnatih delovnih zvezkov; primanjkljaj učiteljev naravoslovja in tehnike; šolstvo, narodnosti, hiperprodukcijo odličnjakov in uvedbo eksternega preverjanja znanja, akademske elite in problem prekarnosti. Kandidat za ministra je v odgovorih opredelil svoja stališča in tudi podal konkretnije predloge za ukrepanje na posameznih področjih delovanja pristojnega ministrstva.

Po končani predstavitvi je Odbor z 9 glasovi za in 4 proti sprejel mnenje, da je bila predstavitve dr. Jerneja Pikala kot kandidata za ministra za izobraževanje, znanost in šport ustrezna.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani hvala za predstavitev.

Poročila Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo predstavil predsednik gospod Franc Breznik.

Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Predlagana kandidatka za ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandra Pivec se je Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predstavil na prvi nujni seji odbora 4. septembra 2018. Predlagana kandidatka za ministrico je v svoji predstavitvi predstavila vizijo prihodnjega razvoja ministrstva in program prioritet na področju politik, ki sodijo v pristojnost resnega ministrstva, med katere bodo predvsem: prvič, zagotavljanje varne hrane, drugič, odziv na podnebne spremembe in priprava podlag za koriščenje evropskih sredstev v prihodnjem finančnem obdobju.

Po predstavitvi so sledila konkretna vprašanja članov in članic odbora. Zanimalo jih je predvsem, ali se kandidatka strinja z vsemi predlaganimi ukrepi in predvidenimi cilji, zapisanimi v koalicijski pogodbi s področja kmetijstva, gozdarstva in prehrane, pri pripravi katere pa sama ni sodelovala, in ali se zavezuje, da bo program tudi uresničila, ne pa, da ga bo samo podpirala; na kakšen način bo spodbujala ohranjanje živinoreje in vinogradništva na območjih s težjimi pogoji pridelave; kakšno je njeno stališče glede prepovedi evtanazije zdravih živali v zavetiščih in kakšen model financiranja oskrbe zapuščenih živali načrtuje; kakšno je njeno stališče do uporabe glifosata; ali bo Slovenija sama prepovedala njegovo uporabo brez predhodnega obdobja in kakšno stališče glede tega bo zavzela na ravni Evropske unije; kako konkretno kandidatka namerava odpraviti revščino kmečkega prebivalstva in ali podpira ponovno uvedbo državnih pokojnin in spremembo načina podeljevanja varstvenih dodatkov; kaj kandidatka razume pod pojmom mala kmetija in ali bo program spodbud za male kmetije prilagodila tako, da bodo male kmetije dejansko lahko prišle do takšnih spodbud; s kakšnimi ukrepi bo kandidatka povečala samooskrbo s sadjem in zelenjavo in kako bo spodbudila boljše povezovanje pridelovalcev in kako bo kandidatka zavarovala domače poreklo, na primer briških češenj, pred zlorabami preprodajalcev; kakšno je njeno stališče do dodatne obdavčitve sladkih pijač in ali podpira predlog, da bi se zbrani denar namenil zdravljenju diabetesa; kako ocenjuje sodelovanje Ministrstva za kmetijstvo in Ministrstva za okolje in prostor pri reševanju problematike sobivanja ljudi in zveri na podeželju; ali kandidatka podpira ponovno pridelavo sladkorne pese v Slovenije; na kakšen način namerava kandidatka krepiti gozdno, lesno verigo.

Največ vprašanj pa se nanaša na delovanje družbe Slovenski državni gozdovi. Člani odbora so izpostavili vprašanja glede neizvajanja zakonskih zastavljenih ciljev te družbe, zlasti izpostavljanja gozdnih lesnih verig in prodajo lesa preprodajalcem, outsourcing osnovne dejavnosti sečnje in spravila lesa

zasebnim ponudnikom, pri čemer je bil do sedaj edini kriterij za opravljanje dejavnosti najnižja cena, najemanje zunanjih izvajalcev za opravljanje osnovne dejavnosti postaja stalna praksa, domnevno sumljivo kadrovanje, od kadrovanja po strankarski pripadnosti do nepotizma. V zvezi z navedenim je članice in člane zanimalo, kako bo kandidatka zagotovila transparentno delovanje družbe Slovenski državni gozdovi in ali se strinja, da bi Računsko sodišče opravilo revizijo poslovanja družbe. Vprašanje je bilo tudi, ali je direktor družbe Slovenski državni gozdovi, ki je strankarski kolega kandidatke, dejansko primerna oseba za vodenje te družbe, s kakšnimi ukrepi namerava prisiliti družbo, torej podjetje Slovenski državni gozdovi, h gradnji gozdno-lesnih verig, ali bi morali člani strokovnega sveta te družbe za svoje delovanje dobiti primerno plačilo. Nadalje je bilo zastavljeno vprašanje, za koliko kandidatka načrtuje zvišanje obveznega odstotka lesa pri javnih naročilih za izgradnjo predvsem javnih objektov. Glede na to, da kandidatka načrtuje prenovo veljavnega zakona o gozdovih s ciljem boljšega gospodarjenja in upravljanja z gozdovi, pri čemer je v razpravi poudarjeno, da ima Slovenija vzpostavljenega enega od boljših sistemov skrbi za gozdove v svetu, je bilo zastavljeno vprašanje, v čem so po mnenju kandidatke šibkosti zakona in kaj namerava v zakonu spremeniti, da bi se te šibkosti odpravile. Predlagana kandidatka za ministrico je na večino zastavljenih vprašanj podala odgovore.

Po končani predstavitvi je odbor z 10 glasovi za in 6 proti sklenil, da je bila predstavitev dr. Aleksandre Pivec kot kandidatke za ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ustrezna. Najlepša hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani, hvala za predstavitev.

Poročilo Odbora za gospodarstvo bo predstavil predsednik Gregor Perič.

Izvolite.

GREGOR PERIČ (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani.

Predstavil bom poročilo o predstavitvi Zdravka Počivalška kot kandidata za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Gospod Zdravko Počivalšek je kot kandidat za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo 6. septembra 2018 opravil predstavitev članicam in članom Odbora za gospodarstvo in odgovarjal na njihova vprašanja. Kandidat je na začetku uvodne predstavitve predstavil nekatere makroekonomske kazalce in njihov napredek v času mandata 2014–2018 in izvedene ukrepe ministrstva v času pod njegovim vodstvom. Izpostavil je padec števila brezposelnih oseb, povečanje bruto minimalne plače in neto povprečne plače, konsolidacijo bruto dolga države ter rast bruto domačega proizvoda na

prebivalca. Posebej je poudaril pomen izvoza za slovensko gospodarstvo in opozoril na rast tujih neposrednih investicij ter na njihov pomen za rast bruto domačega proizvoda. Glede nadaljnjih ukrepov je kandidat dejal, da si bo prizadeval, da ti ne bodo zmanjševali konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Vsi ukrepi bi morali biti predvidljivi in tako gospodarstvu omogočiti, da se nanje pravočasno prilagodi. V nadaljevanju je kot temelj tržnega gospodarstva kandidat izpostavil pravilo konkurence, predstavil je področje spodbujanja investicij, izpostavil pomen malih in srednjih podjetij za naše gospodarstvo. V drugem delu svoje predstavitve pa je podrobno predstavil stanje na področju turizma in dosežke iz preteklega mandata na tem področju. Ravno tako je izpostavil svoje poglede na lastniško konsolidacijo slovenskega turizma. Ob koncu svoje uvodne predstavitve je znova podčrtal ključne prioritete in cilje. Dovolite mi, da jih naštejemo: ohranjanje konkurenčnega poslovnega okolja; črpanje evropskih sredstev; uspešno upravljanje državnega premoženja; povečanje izvoza; zvišanje dodane vrednosti na zaposlenega in zvišanje bruto povprečne plače na zaposlenega.

V razpravi, ki je sledila, so članice in člani odbora izpostavili nekatere pomembne dileme z delovnega področja Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter kandidatu zastavili številna vprašanja, na katera je kandidat izčrpno in temeljito odgovoril. Pri tem gre izpostaviti odgovore, ki so se dotikali realizacije zahtev iz koalicijske pogodbe in vseh nadaljnjih predvidenih ukrepov v njenem sklopu. Kandidat je poudaril, da se bodo zaveze financirale v okviru javnofinančne vzdržnosti in gospodarske rasti ter v okviru dialoga z deležniki, pri čemer se konkurenčnost slovenskega gospodarstva in poslovnega okolja ne bo poslabšala.

Po končani predstavitvi predlaganega kandidata je odbor z 11 glasovi za in nobenim glasom proti sprejel mnenje, da je bila predstavitev Zdravka Počivalška kot kandidata za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo ustrežna. Hvala lepa za vašo pozornost.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:
Spoštovani, hvala za predstavitev.

Zadnje je poročilo Odbora za kulturo, ki ga bo predstavila predsednica Violeta Tomič. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo. Pozdravljam kolegice in kolege.

Kultura nazadnje predstavljena, vendar ena najpomembnejših.

Dejan Prešiček, ki je predlagan za ministra za kulturo, se je v skladu s 112. členom Republike Slovenije ter prvim in drugim odstavkom 230. člena Poslovnika Državnega zbora predstavil članicam in članom Odbora za kulturo in odgovarjal na njihova vprašanja.

V uvodni predstavitvi je kandidat najprej predstavil svoje dosedanje umetniško udejstvovanje in delovne izkušnje. Potem pa članicam in članom odbora podal svoj pogled na položaj kulture v Sloveniji in izpostavil potrebo po novem zagonu ter postavitvi kulture v središče javnega interesa. Poudaril je potrebo po izboljšanju organizacijske sheme, ki omogoča nastanek kulturnih dobrin ter zaustavitev upadanja javnih sredstev za kulturo.

Glavni cilj za spremembo aktualnega stanja je postopen dvig proračunskih sredstev za kulturo. Do leta 2020 naj bi za kulturo namenili 0,5 BDP in s tem prišli na raven, ki je bila kulturi namenjena v letu 2009. Med drugim se zavzema za pripravo novega nacionalnega programa za kulturo in sprejetje zakona o kulturnem evru. Izpostavil je potrebo po redefiniciji umeščanja kulture v razvojne strategije države oziroma povezovanje kulture z gospodarstvom, turizmom ter ostalimi segmenti slovenske družbe.

Kandidat za ministra je svoje prioritete strnil v skrb za pozicioniranje umetnosti v slovenski družbi, povečanje proračuna za kulturo, vzpostavitev dialoga z vsemi udeleženci v kulturi, ureditev statusa samozaposlenih in nevladnih organizacij v kulturi, decentralizacijo kulture, debirokratizacijo in reformo razpisnih pogojev, pripravo krovnih dokumentov na področju kulture, pripravo dolgoročnega načrta sofinanciranja novih investicij v kulturno infrastrukturo, skrb za slovenski jezik, ureditev položaja knjige in njenega pomena za družbo, prenovu medijske zakonodaje, ureditev položaja likovne umetnosti, nadaljnjo digitalizacijo slovenske filmske, plesne ter glasbene dediščine, ureditev položaja specifične plesne umetnosti, skrb za filmsko produkcijo v Sloveniji in večji pomen kulturne diplomacije.

Razpravljavke in razpravljavci so po predstavitvi kandidata za ministra želeli podrobnejše odgovore na nekatera vprašanja, kot so: ureditev položaja nevladnega sektorja v kulturi, problematiko prekarnih delavcev in samozaposlenih v kulturi, problematiko sovražnega govora v medijskem diskursu, dinamiko rasti sredstev za kulturo in komu bodo namenjena, ureditev transfera 3 % za radijske postaje posebnega pomena, ureditev statusa baletnikov, ureditev statusa festivala Borštnikovo srečanje, problematiko pridobljene delovne dobe umetnikov v tujini, problematiko Mariborske knjižnice, vizijo medresorskega povezovanja kulturne dediščine, gospodarstva in turizma, prenove medijskega zakona, odtujevanja premične kulturne dediščine, podpore mladim umetnikom, vzpostavitev primerljivega financiranja kulturnih ustanov v Sloveniji, ukrepe za zagotovitev pluralnosti medijskega prostora, projekt NUK 2, podporo o nični stopnji DDV za knjigo, decentralizacijo kulturnega dogajanja, status Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, prostorsko problematiko arhivov, pomena sprejetja zakona o kulturnem evru,

podporo zakona o rokodelstvu, ki bi urejal domačo obrt.

Predstavitvev je kandidat zaključil z besedami pesnika Cirila Zlobca, da se bo zavzemal, da bo v kulturi čim manj politike in v politiki čim več kulture.

Po končani predstavitvi predlaganega kandidata pa je odbor z 12 glasovi za in 1 glasom proti sprejel mnenje, da je bila predstavitvev Dejana Prešička kandidata za ministra za kulturo ustrezna. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:

Spoštovana, hvala za vašo predstavitvev. S tem smo zaključili poročila pristojnih odborov in prehajamo na predstavitve stališč poslanskih skupin.

Kot prva ima besedo Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, gospod Felice Žiža.

Izvolite.

FELICE ŽIŽA (IMNS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani predsednik Vlade, kolegice, kolegi, kandidatke in kandidati! Egregio Presidente della Camera di Stato, egregio Presidente del Governo, un cordiale saluto a tutti! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

V Poslanski skupini italijanske in madžarske narodne skupnosti menimo, da morajo biti prednostne naloge nove vlade: nadaljevanje z ukrepi gospodarske rasti, transparentno in učinkovito upravljanje z državnim premoženjem, vzdržnost javnih financ, učinkovito delovanje pravne države ter zagotavljanje socialne in pravične države še posebej do najbolj ogroženih družbenih skupin.

V naši poslanski skupini si želimo, da nova vlada takoj začne z delom. Napovedujemo, da smo pripravljeni sodelovati pri vsakem dobrem projektu ter sprejemanju dobrih odločitev in zakonov. V nasprotnem primeru bova poslanca italijanske in madžarske narodne skupnosti konkretno in objektivno opozarjala na napake in težave. Velika pričakovanja imava, da bo nova vlada celovito in učinkovito uresničevala varstvo avtohtonih narodnih skupnosti. Prejšnja vlada je na tem področju postavila temelje gospodarski osnovi omenjenih narodnih skupnosti z zagotovitvijo sredstev iz zakona o spodbujanju skladnega in regionalnega razvoja. Zmanjšala je razkorak med normativno ureditvijo in uresničevanjem določb o javni rabi italijanskega in madžarskega jezika na narodno mešanih območjih občin z načrtom ukrepov Vlade za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015–2018, nadgradila je določbe zakona o osebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja ter nadaljevala z naložbami na področju vzgoje in izobraževanja. Zato je pomembno, da nova vlada nadaljuje z aktivnostmi na teh in vseh ostalih področjih varstva avtohtonih narodnih skupnosti.

Prizadevati si mora za odpravo žal še prisotnega razkoraka med normativno ureditvijo in uresničevanjem določb o varstvu avtohtonih narodnih skupnosti, v praksi nadgradnja zakonskih aktov, s pripravo področnih in sistemskih politik, ustreznim proračunskim financiranjem, s skrbjo za kadrovske potrebe, promocijo jezikovne in kulturne identitete, kulturne dediščine, zgodovine in navad avtohtonih narodnih skupnosti. S celovitim in učinkovitim sistemom nadzora nad izvajanjem zakonskih aktov, sistemskih politik in financiranja s tega področja, s koordiniranim delovanjem Vlade pri uresničevanju varstva avtohtonih narodnih skupnosti. Zelo pomembna in zahtevna naloga bo priprava seznama celovite kulturne dediščine obeh avtohtonih narodnih skupnosti, kar je že podprl kandidat za kulturo.

V poslanski skupini menimo, da je treba optimizirati delovanje Urada Vlade za narodnosti. Ta mora poleg usklajevanja dela pristojnih ministrstev na posameznih področjih varstva avtohtonih narodnih skupnosti izpolnjevati tudi pomembno nalogo na strokovnem, izvršilnem in povezovalnem področju. Od uspešnosti njegovega delovanja bo v veli meri odvisna tudi učinkovitost vlade na tem področju.

Na podlagi povedanega bova z gospodom Ferencem Horvathom podprla novo vlado. Čaka nas pomembno in odgovorno delo ter konstruktivno sodelovanje. Avtohtona italijanska in madžarska narodna skupnost bosta znali dati svoj prispevek k boljši skupni bodočnosti Slovenije. Novi vladi želimo veliko sreče in uspešnega dela. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:

Spoštovani, hvala za predstavitvev.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Janez Janša.

Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Spoštovani gospod predsednik Vlade, spoštovani gospod koordinator Vlade, ki ga sicer ne vidim, spoštovani kolegice in kolegi! Pozdrav na začetku je namenjen tudi vsem tistim, ki danes v tej dvorani niso, so pa imeli ključno besedo pri sestavi te vlade, o kateri bomo danes formalno odločali. Verjamem pa, da to dogajanje danes skrbno spremljajo, zato ta pozdrav velja tudi njim.

Praden nekaj rečem v vsebinskem smislu o tem, kar so kandidati in kandidatke za to vlado povedali na teh predstavitvah in kar je zapisano v koalicijski pogodbi, mogoče nekaj besed na začetku o sprenevedanju, ki smo mu priča v zadnjih dneh, ko nekateri predsedniki vladnih strank razlagajo, kako so to vlado sestavili zato, ker jaz nisem želel prevzeti mandata oziroma ker si ga nisem upal. Jaz sem vse stranke povabil k pogovoru o tem, ali je možno sestaviti koalicijo. In od strank, ki danes

predlagajo to vlado, sem pač dobil negativne odgovore. Tudi od predsednika tiste stranke, ki sedaj pravi, da bi se pa mogoče pogovarjal. Pogovarjala sva se, pa mi je dejal, da bo pač najprej poskusil sestaviti koalicijo z drugouvrščenim na volitvah, če pa to ne bo šlo, pa se mogoče lahko pogovarjamo. In takšni odgovori, tudi pisni, lahko vam jih pokažem, so prišli tudi od vseh ostalih strank tega šestorčka, razen od Liste gospoda Marjana Šarca, kjer pa, ne vem sicer, kako je to v skladu s politično kulturo, nismo dobili niti odgovora. Večina teh odgovorov je bilo takšnih, da pač se pogajajo v neki drugi koaliciji, če tista ne bo uspešna, so se pripravljene pogajati tudi o kakšni drugi. Očitno so bila ta pogajanja tako ali drugače uspešna, koliko bo od tega imela država, bomo še videli. In danes smo pač pred tem drugim korakom, pri formalnem glasovanju o vladi. Kakšnega posebnega vznemirjenja v zvezi s tem ni, niti v javnosti, razen v enem delu, v osrednjih medijih je to tretja ali četrta novica v zadnjih dneh, vse ostalo je v ospredju, deloma zaradi razlogov, o katerih bom govoril kasneje, deloma pa zaradi tega, ker je pač pred nami neko dogajanje, ki ga že poznamo, nek drugi polčas nekega dogajanja. Pred nami je neka reciklaža tega, kar smo spremljali zadnja 4 leta, več ali manj to ravno ne vznemirja preveč nikogar, razen v enem delu.

Če gremo na vsebino, vidimo, da je to, kar je zapisano v koalicijski pogodbi, v veliki meri neka rutina. Katerakoli vlada bi v teh časih predstavljala nek svoj program ali pa resorni program po posameznih področjih, bi pač napisala neke stvari, ki so očitne. Če bi glasovali o posameznih stvarkih, bi verjetno tudi naša poslanska skupina podprla 80 % tega, kar je zapisano. In to ne bi bilo bistveno drugače, če bi kakšna druga vlada to sestavljala.

Tisto, kar skrbi v zvezi s tem, kar je bilo predstavljeno na hearingih in kar je zapisano v tej koalicijski pogodbi, so pa začimbe, ki so dodane tem tekstom oziroma tej jedi, in tisto, česar ni, se pravi, manko, tisto, česar ni, pa bi moralo biti, glede na to, kakšen čas živimo in kakšen čas je pred nami. Ampak če hočete nek dokaz za reciklažo, primerjajte to, kar je v tej koalicijski pogodbi napisano o zdravstvu, s tem, kar je bilo napisano v koalicijski pogodbi iz leta 2014. Kljub temu, da je stranka, ki je vodila vlado doslej, na teh soočenjih pred volitvami zatrjevala, da so bile uresničene štiri petine od tega, kar so si zadali, štiri reformni zakoni od petih in tako naprej, danes najdete v koalicijski pogodbi natančno iste stavke. Mislim, zelo zanimivo, kako se bo zdaj še enkrat uresničevalo tisto, kar je bilo že vse uresničeno. Podobno reciklažo najdete tudi marsikje drugje.

Tisto, kar skrbi in zaradi česar je velik del slovenske javnosti bil na nogah, pa se je potem to za dimno zaveso od Šiška do raznoraznih inovacij za preusmerjanje javnega mnenja skušalo zakriti, je pa ta začimba. V tej začimbi mi vidimo neko znano filozofijo zla, ki je

stara 170 let, izhaja iz nekega dokumenta, v katerem piše, da bo možno ustvariti idealno družbo, kjer bomo vsi enaki, tako, da se razgradi narod, družina, vera, zasebna lastnina in zasebno šolstvo. In iz teh dodatkov h koalicijski pogodbi sekajo natančno ti cilji in so tudi natančno enako obrazloženi. Tudi v tistem dokumentu izpred 170 let piše, da bo šlo za osvoboditev človeka. Približno enake fraze se v teh začimbah uporabljajo tukaj. Starejši Slovenci pravijo: »Kadar smo slišali kakega komisarja govoriti o tem, da nas bo osvobodil, smo začeli skrivati imetje pa pisati oporoke.« To je pa tisto, kar ljudi skrbi. To je tisto, kar je spodbudilo večji odpor v slovenskem gospodarstvu, med najbolj kreativnim delom naroda, kot pa zgolj nek stavek o tem, da bodo davki višji. Ker ljudje imajo spomin in če greste po slovenskem podeželju, boste srečali ljudi, ki pravijo: »Še zdaj nam niso vrnil tistih par hektarjev, ki so nam jih vzeli po drugi svetovni vojni, pa že spet beremo o nacionalizaciji.« Seveda, kot je nekdo tudi napisal, nekdo od poslancev, ki danes sedijo tukaj, tega ne bo možno uresničiti čez noč, tudi ne v enem mandatu, pomembno pa je, da naredimo nekaj korakov. No in v teh začimbah nekaj teh prvih korakov vidimo in prepozna jih tudi velik del javnosti.

Jaz sem trdno prepričan, da niti veliko teh, ki bodo sestavljali to koalicijo in bodo tam odločali, pa tudi veliko vas, ki ste v teh strankah in sedite danes tukaj, tega ne podpirate. Skrbi pa tisti velik del, ki to vseeno podpira, in se bojim, da je glede na te odzive, ki smo jih lahko spremljali v zadnjih tednih, to že blizu večine, ne v tem parlamentu, ampak v sami vladni koaliciji.

Glede na čas, ki je pred nami, je ključen problem teh dokumentov, da se mi delamo, da ste to podpisali resno in z resnimi nameni. Smo bili sicer v nekih dvomih zadnje dni, ko so predstavniki vladnih strank govorili, saj, počakajmo, da bo vlada, saj nekaj smo podpisali, ampak tega ne jemati tako resno ... Mirilo se je gospodarstvo: Nobena juha se ne poje tako vroča kot se skuha. Torej vprašanje, ki je bilo na mestu je: Ali to, kar so kandidatke in kandidati za vlado govorili na predstavitev, drži ali ne drži? Ali je to, kar ste zapisali v koalicijsko pogodbo in protokol oziroma v sporazum o sodelovanju z nadvladno stranko, drži ali ne drži? Je to nek seznam za javnost, kjer lahko vedno rečeš, nekaj bom vzel, nečesa ne bom, če kdo kaj kritizira reče, saj tega ne bom naredil? Ali je to nekaj resnega? Na osnovi odgovora, to ni resno, se pač ne da razpravljati, ker je potem vse poljubno in neoprimerljivo in lahko grem takoj dol izza te govornice, zato se delamo, da je to, kar ste zapisali, mišljeno resno. In kot že rečeno, resno je verjetno mišljeno tudi tisto, kar ni zapisano, se pravi, tega se ne zavedamo, ne nameravamo uresničevati ali pa mislimo, da tega ni potrebno uresničevati. Veliko je tega. Omenil bi zgolj štiri ključne stvari. Poglejte, Slovenija ima deveto najstarejše prebivalstvo na svetu, ne v Evropi, na svetu, in

demografija je naš strateški problem. Če preberete koalicijsko pogodbo, vidite tukaj, da se dotikamo tega samo na dveh mestih. Eno mesto je tam, kjer se govori o pokojninah in kjer se že vdamo, češ, Slovenija se stara, postarali se bomo, vse manj nas bo, zato je treba izvesti reforme, dvigniti starostno mejo za upokojitve itd. Jaz ne vem, če je to edina rešitev, pa tudi dolgoročno je to lose-lose situacija, ker enkrat bo tega konec. Ljudje ne moremo delati do stotega leta glede na biološko zasnovo. Manjka pa tisto, kar bi povzročilo, da to demografsko sliko izboljšujemo po naravni poti. Tukaj je par stavkov pri družinski politiki, ker je pa vse koncentrirano na to, da je treba pojem družine razširiti in pod družino smatrati vse živo. In pri migracijah je napisano – in to je pa tisto, kjer je pač velik vprašaj nad vso to zadevo –, da bo vlada izdelala migracijsko strategijo. Ne kakšno, ne kako, ne kaj, ne vem, očitno se bo čakalo na Evropo tukaj. Torej odgovora na enega od ključnih strateških problemov Slovenije, države, družbe, če hočete, v tej koalicijski pogodbi ni.

Drugi tak manko je spopad z enim od ključnih problemov, ki ni samo problem gospodarstva in, bom rekel, bolj podjetnega dela naroda, ampak vsakega državljanja in državljanke, to je birokracija. Mi smo imeli v prejšnjem mandatu na našo pobudo eno zelo odmevno izredno sejo, kjer smo govorili o zmanjšanju birokratskih ovir. Tam je bila prvič javno predstavljena tudi neka šokantna statistika, ki kaže, da v tej državi velja več kot dvajset tisoč zakonov in drugih predpisov na državni ravni. Ni pravnik, ni genija, ki bi se znašel v tem birokratskem močvirju. Predsednik Vlade je pred volitvami veliko govoril o tem, da je treba to močvirje zmanjšati. V koalicijski pogodbi, pogledajte, nič takšnega ni. Tam najdete stavke o eUpravi, o postopkih, ki bodo poenostavili življenje in gospodarstvo državljanov, ki že tečejo. Naj nekdo tisto še enkrat prebere, nekatere od teh stvari se danes že dogaja, če greste kaj na upravno enoto, jih ni treba ponovno uvajati. Problem je pa dušenje ljudi s temi predpisi. Tukaj v koalicijski pogodbi v nasprotju s tem, kar se je govorilo v sami kampanji, ni nikakršne ambicije, da se na nek način vsaj spopademo z tem problemom, ki je v zadnjih štirih letih še krepko narastel. Ni nobene zaveze, da se bodo odpravili nepotrebni predpisi. Tudi prej v tej, bom rekel, zgodovinsko kratki predstavitvi je predsednik Vlade govoril o tem, kako je to problem in tako naprej, ampak v koalicijski pogodbi, zavedanja tega problema ni. In tukaj bom rekel iz mojih lastnih izkušenj, lahko rečem, da je to za vsako vlado izjemno težak napor, izjemno težak cilj, tudi v naši vladi smo bili samo delno uspešni s tem, se vsaj to ni širilo. Zmanjševati birokracijo za vlado pomeni isto kot za voznika, ki vozi avto, da bi popravil avto med vožnjo. Je izjemno zahtevno, včasih nemogoče, predvsem pa nevarno. Če pa še ambicije ni, da se tukaj nekaj naredi, vsaj da se problem ne povečuje, glejte, to je pa potem, kot

je rekel nekdo, Reši se, kdor se more iz tega birokratskega pekla.

Tretji manko, ki verjetno najbolj izstopa iz tega dokumenta, če ga nekdo resno prebere, je neka brezcilnost, neki področni ukrepi po resorjih in tako naprej. Da bi pa koalicija predstavila neko vizijo tega, kako si predstavlja Slovenijo po štirih leta tega mandata, niti fraz v to smer ne najdemo. Tudi ne vem, če bo ... vsaka koalicija si zastavi nek program za štiri leta, zdaj smo imeli trikrat predčasne volitve, tudi četrtič jih bomo imeli, ampak vseeno, v ambicijah bi se morala vseeno izražati neka časovnica. V teh štirih letih bo, recimo, Slovenija tudi vodila Evropsko unijo oziroma Svet Evropske unije. V koalicijski pogodbi je o tem en sam stavek. Piše, da se bomo pripravili na to. Nobene prioritete. To je priložnost za državo, še posebej, če ima že neke izkušnje, če drugič to počne, ampak to priložnost lahko izkoristiš, če se na to pripraviš. Mi smo se na tisto prvo predsedovanje pripravljali od decembra leta 2004 za prvo polovico leta 2008, pa je bilo še težko. Tukaj ni nikakršne ambicije, vzeto je to kot neka obveznost, ne pa kot priložnost. Moram reči, da preden spravite skozi evropsko proceduro določene stvari in hočete potem krono uspeha postaviti ravno v času predsedovanja, ko je to tudi opazno in ko tudi lažje kaj spraviš dokončno čez, je treba začeti leta in leta prej. To tisti, ki pač boste v tej reciklirani vladi, z izkušnjami od prej to natančno veste. Če bi tukaj enostavno postavili vprašanje, mogoče bo predsednik Vlade odgovoril nanj v zaključku: Kako si ta koalicija, ki želi danes dobiti glavno orodje za uresničevanje svojega programa, se pravi vlado, vrh izvršilne oblasti, predstavlja Slovenijo po štiri letih? Doslej tega odgovora še nismo slišali, upam, da ga še bomo danes.

In četrti opazen manko na prvi pogled je popolna brezambicioznost spopada z sistemsko korupcijo, ki je v Sloveniji problem kot v redko kateri državi, še posebej v treh segmentih: banke, mainstream mediji, represivni organi. Lahko o tem zelo veliko govorimo, nekaj več v nadaljevanju.

V predstavitev kandidat in kandidatov za ministrska mesta in v koalicijski pogodbi je tudi polno protislovij. Od tega, da so nekateri kandidati rekli, da jih niti ne zanima dosti, kaj piše v koalicijski pogodbi, da so drugi predstavili stvari, ki jih tam ni ali pa so jih predstavili drugače, kot so v koalicijski pogodbi, do nekaterih zadev, ki bodejo v oči, zelo izrazito. Recimo, v koalicijski pogodbi in v tem protokolu, podpisanem z nadkoalicijsko stranko, je zaveza, da se bo povečala razpoložljivost stanovanj na trgu, še posebej za mlade, razpoložljivost najemniških stanovanj in tako naprej. Hkrati je pa v koalicijski pogodbi zaveza, da se bo obdavčilo kapitalna rente in tako naprej. Se pravi, tistega, ki daje stanovanje v najem, se bo dodatno obdavčilo, to verjetno ne bo povečalo števila najemniških stanovanj na trgu, predvsem

bodo pa tisti ta davek prelili v najemnino in še posebej mladi in mlade družine bodo morali za ta stanovanja plačevati več. Na ta način boste povečali dostopnost stanovanj.

Potem je veliko protislovje na področju zunanje politike. Govori se o uravnoteženi zunanji politiki. To v praksi pomeni, da misli zunanji minister enkrat iti v Moskvo in enkrat v Washington, ali ne vem kaj. Prejšnji zunanji minister je šel 13-krat v Moskvo pa nikoli v Washington. To se pravi, bi bil to že velik napredek, če bi dobili tako ravnotežje. Slovenija je članica Evropske unije, je članica jedrnega dela Evropske unije, ker smo v šengnu in v evroobmočju in smo članica Nata. Nismo članica carinske unija z Rusijo, Kazahstanom, Armenijo in še nekaterimi državami, nismo članica tega šengenskega protokola z Rusijo, Kitajsko in Mongolijo, ki imajo sedaj največje vojaške vaje po letu 1981 prejšnjega stoletja. Se pravi, je to malo, kako bi rekel, v nasprotju z vsem, kar piše v zunanjepolitičnih ali pa varnostnih strategijah, ki jih ta država ima. Še posebej pa je to v protislovju z ambicijo, ki je tudi zapisana v koalicijski pogodbi, da Slovenija mora ostati v jedru teh povezav, v jedru Evropske unije. To, oprostite, enostavno ne gre skupaj. Če slovenski novinarji tega ne opazijo in tega ne problematizirajo, to koalicijsko pogodbo, je vseeno, ker to je edino, kar imajo oprijemljivega v zvezi z napovedjo, kakšna bo Slovenija pod to vlado, kakšen partner bo v zavezništvi in tako naprej, te stvari, še posebej ta del o zunanji politiki so tuja diplomatska predstavništva prevedla, šlo je to na naslove tistih, ki spremljajo dogajanje v Sloveniji v drugih državah, in zadeva bo imela svoje posledice. Tako da to ni zgolj neka kaprica, ampak to na koncu neposredno, ko gre za mnoge stvari, škodi državi. Potem se pa kriči tam po studiih, zakaj nas ta in druga država ali pa ta in druga komisija ni podprla v nekem sporu s sosednjo državo in tako naprej. Jaz ne vem, zakaj bi neka država, ki plačuje 4 % BDP tudi za našo varnost v Natu, podpirala državo članico, ki napiše v svoj program, da bo vodila uravnoteženo zunanjo politiko, isto do Moskve, isto do Zahoda. Neke stvari so resno vzete tam, kjer nas imajo vsaj približno za neko resno državo. To je sicer za zunanji svet nepomembno, ampak za nas je to zabavno, če beremo te vaše dokumente in protokole, piše »Dobili smo skupaj večinsko zaupanje volivcev«, potem pa piše: » ... in sedaj sestavljamo manjšinsko vlado.« Tisti, ki dobi večinsko zaupanje volivcev, tistemu ni treba sestavljati manjšinske vlade, torej nekaj tukaj enostavno ni v redu. Seveda ne sestavljate manjšinske vlade, sestavljate vlado šestih strank, kjer ima ena stranka poseben status, samo ta status ni opozicijski, ampak je nadkoalicijski. Če ne verjamete, vam bom prebral, kaj ste zapisali v ta sporazum.

Jaz verjamem, da so to koalicijsko pogodbo brali tudi predstavniki različnih združenj, interesnih, starostnih in drugih v

slovenski družbi in da se je marsikdo vprašal, kaj kakšna stvar pomeni. Predsednik Vlade je prej v tem zgodovinsko kratkem uvodu rekel, da ne želi biti konkreten. Ta ambicija je zelo prisotna tudi v tem ključnem strateškem dokumentu te koalicije praktično na vseh področjih. Recimo, jaz verjamem, da so vsa invalidska združenja z zanimanjem prebrala to koalicijsko pogodbo. V tej koalicijski pogodbi piše, da se nasprotuje zavajanju ljudi s frazami. Nekaj strani naprej pa piše pri invalidih, »... uredili bomo status invalidov«. Super, ampak vsakega invalida zanima kako. Uredili bomo status invalidov, gremo v Ameriko – okej, ampka to je še premalo. Tega je polno, sem pa to citiral zato, ker piše v tistih uvodnih delih, kako se z ljudmi manipulira tako, da se jim prodaja fraze.

Na začetku sem pozval tudi tiste, ki so pomagali pri sestavi te vlade, pa jih danes tukaj ni. Mislim seveda na vpliv različnih lobijev v ozadju, ki so bili zelo aktivni, zato da se takšna struktura šestih strank vzpostavi in predlaga vlado. Jih je kar nekaj, naštel bom zgolj štiri. Najbolj aktiven, vemo tudi zakaj, je bil lobi ali pa, bomo rekli, omrežje ljudi, ki je omogočilo, da je Iran opral v Sloveniji milijardo evrov črnega denarja za različne, tudi teroristične in druge namene. Temu lobiju, mislim, da gre za lobi ali za neko omrežje, je uspelo spraviti ljudi neposredno v vrhove odločanja te koalicije. Drugi tak vpliven lobi zelo vplivnih ljudi v Sloveniji je povezava ljudi, ki so z špekulacijami želeli zaslužiti pri izdaji raznih podrejenih obveznic, pa je potem ne naša, ampak vlada gospe Bratuškove to porezala, ko smo sanirali slovenske banke. V prejšnjem mandatu je prejšnja vlada skušala spraviti skozi nek zakon, ki se je zataknil zaradi tega, ker smo zahtevali, da se ti ljudje razkrijejo, ker so zdaj skriti za nekimi računi v Luksemburgu. Ker so bile volitve preblizu, oni se seveda niso želeli razkriti, krožijo različni sezname teh vplivnežev, je bil zakon umaknjen. Zdaj bo spet pripravljen in nekaj dni nazaj smo lahko v Bloombergu brali, kakšen je načrt za to, da se te milijone, stotine milijonov nekako pokasira nazaj, in na prvem mestu je seveda zdaj bitka za to, kdo bo guverner Banke Slovenije. Favorit, ki so ga praktično vse vladne stranke na pogovorih, razen ene ali dveh, pri predsedniku države podprle, favorit, ki ima zaenkrat največ možnosti, je, bom rekel, direktni produkt tega lobija. Velik interes, več kot 100-milijonski interes, da se ta koalicija sestavi. Tretji lobi, ki je tukaj zelo pomagal, je gradbeni lobi. Če boste prebrali koalicijsko pogodbo, kaj mislite, katera gospodarska panoga je edina opredeljena kot strateška v vaši koalicijski pogodbi? Samo gradbeništvo. Že v prejšnjem mandatu smo spremljali vstajenje tega gradbenega lobija, ki ga je kriza porezala okoli sage o drugem tiru, no, zdaj so te ambicije prerasle v najbolj strateško panogo za slovensko gospodarstvo. Nobena druga stvar, nobena druga gospodarska panoga ni opredeljena kot strateška, samo gradbeništvo, ki je sicer

pomembno, ni pa to stvar preživetja slovenskega gospodarstva. In to se je zapisalo v istem času, ko del koalicije dejansko naganja visokotehnološka podjetja z zahtevanimi tujimi trgi iz države in se jih straši tako in drugače, zmerja, grozi z novimi davki in zmerja z davčnimi utajevalci. Gradbeništvo je pa strateška panoga. Tukaj je še zdravstveno-nabavni lobi, ki je ponovno uspel v vlado spraviti svojega človeka na čelu zdravstvenega resorja, je bilo zelo zanimivo poslušati njegovo predstavitev, ker je popolnoma obrnil ploščo, prej smo ga skoz poslušali, ko je bil na čelu zavarovalnice, kako je denarja dovolj, samo prav bi ga bilo treba uporabiti, zdaj pa naenkrat denarja ni dovolj in bo treba še dodatnega dobiti, seveda samo zato, da se ne bi cene nekaterih zdravstvenih pripomočkov, ki so pri nas bistveno dražje kot v tujini, slučajno znižale. Tako da tukaj bo še veliko zabave.

Kot rečeno na začetku, dogajanje v zadnjih dneh je v nasprotju s katerokoli primerjavo s podobnim časom v kakšni drugi državi, kjer se sestavlja vlado, v Sloveniji zaznamovalo vse kaj drugega kot sestavljanje te ekipe, ki jo boste danes formalno potrdili. Večino tega časa to ni bila prva novica, prva novica je bil gospod Šiško pa aretacije pa izpustitev iz pripora pa spet aretacija zaradi neke maškarade, ki obstaja že leto in pol, ampak je bila ravno zdaj odkrita zato, da je to velika novica, ki zakrije mogoče nekatere zadeve, o katerih sem jaz prej govoril, ki bi sicer postale očitne. No v teh dneh je tudi kot bomba – mogoče zaradi tistega razloga, dvomim pa v to – odjeknila odločitev Vrhovnega sodišča v primeru Novič. Človek je bil tri leta in pol in še več nedolžen v zaporu in zdaj se ugotovi, da je bilo kršeno vse živo. To omenjam zato, ker ste zapisali na začetku v to koalicijsko pogodbo, da se bo koalicija borila proti kulturi ustrahovanja. Poznate še kakšen hujši način ustrahovanja, kot to, da se nekoga brez vsakršnih dokazov obsodi in to ob grobih izjavah prvega človeka te specializirane policije, za morilca z nizkimi nagoni in tako naprej in se ga potem kljub očitnim kršitvam, tem postopkom maltretira, po treh letih in pol se pa ugotovi, da je bilo vse narobe, ugotovi se tisto, kar je bilo že prej vsem očitno, ki so to spremljali. Poznate še kakšen hujši način zastraševanja od tega? Mogoče Huda jama. Tudi s tem se zadnje čase maha. Apeliram na to koalicijo, da se bori proti temu ustrahovanju. Čeprav iz tega, kar je napisano v poglavju Policija, Sodstvo in tako naprej v koalicijski pogodbi, to ne izhaja, prej izhaja, da se bo to vse skupaj nadaljevalo.

Ob koncu mogoče še glede na to, da je bil tudi predsednik Vlade prej zelo splošen, nekaj splošnih stvari o mandatu, ki je pred nami, koaliciji, koalicijski pogodbi in temu, kaj lahko pričakujemo. Jaz sem si vzel nekaj časa in prebral koalicijsko pogodbo zelo podrobno in tudi te protokole, sporazum z Levico. In tukaj sprašujem predsednika Vlade in vse ostale, ki

verjamem, tega niste prebrali: Ali je kdo izračunal, koliko časa boste porabili za vse te koordinacije? V tem protokolu, koalicijski pogodbi imate predviden en silno zapleten postopek koordinacije za oblikovanje nekih predlogov, se pravi prej, preden sploh potem stvar pride v formalno proceduro. Potem imate še dodatno koordinacijo predvideno z nadkoalicijsko stranko Levica. Ni pa časovnic zraven. Izračunajte, koliko mesecev boste porabili za to, da boste nek partnerski projekt, kot ga imenujete, sploh spravili do procedure. Koalicija šestih strank, bom rekel, moje sožalje, gospod Šarec, je itak sama po sebi nočna mora, kar boste kmalu videli, s to navlako, ki ste jo tukaj dali v smislu vsega tega koordiniranja, pa to ne bo pilo vode. In to jaz govorim tudi kot državljan te države, ker ta vlada bo vseeno morala tudi sprejemati neke odločitve, za katere vsi upamo, da bodo dobre, in boste dobili tudi našo podporo. Samo če boste to peljali po teh, bi rekel, kanalih, se bomo vsi postarali, preden boste sprejeli kakšen ukrep. No, zakaj jaz govorim o tem, da je ena stranka tukaj opredeljena kot nadkoalicijska? Poglejte, v tem protokolu ali sporazumu ste zapisali neke stvari, ki pač to dokazujejo. Sedaj sicer ta stranka trdi, da je opozicija. Mislim, saj, veste, obstaja tisti star pregovor, če neka žival laja kot pes, grize kot pes, hodi kot pes in maha z repom kot pes, obstaja teoretična možnost, da ni pes, ampak običajno se izkaže, da pes to je. Sedaj pač če neka stranka pravi, da bo podprla predsednika Vlade, proračun, zagotavljala absolutno večino na delovnih telesih Državnega zbora, ne bo podpirala interpelacij in tako naprej, ta stranka lahko sicer trdi, da je opozicija, ampak verjetno ni. Tudi ni koalicijska stranka, s tem se pa strinjam. To je nadkoalicijska stranka, ki si je ta status zagotovila v tem sporazumu, kjer piše, okej, najprej obveza, »... stranko Levice enako kot stranke, ki tvorijo manjšinsko vlado, zavezuje koalicijska pogodba.« Seveda ta koalicijska pogodba, ki ste jo podpisali, zavezuje tudi stranko Levice, čeprav na podpisu te pogodbe te stranke ni bilo. Ste pa že prej z njo, še preden je bila ta pogodba podpisana, kar je tudi unicum brez primere, podpisali sporazum z njo, kjer pa se ta stranka zavezuje, da bo spoštovala koalicijsko pogodbo. Se pravi, jaz ne vem, kaj je potem to drugega? No, in potem v 6. členu ste napisali: »... odločanje na koordinaciji poteka s konsenzom, pri čemer so podpisniki enakopravni, ne glede na število poslanek in poslancev v Državnem zboru, in odločitve se sprejemajo s soglasjem.« Bom rekel, izrazit nadkoalicijski status. Potem imate v sporazumu 10. in 11. člen, ki je po mojem skromnem mnenju itak v nasprotju z Zakonom o vladi, ker tukaj ta koordinacija nekaj nalaga vladi in tako naprej, ki pač mora delati po ustavi in po Zakonu o vladi, ampak to boste že razčistili. Tisto, kar govorijo, pač o posebnem statusu nadkoalicijske stranke je potem 13. člen, kjer piše: »Poslanci strank, podpisnic tega sporazuma, na sejah

delovnih teles in sejah Državnega zbora podpirajo predloge zakonov, predloge drugih aktov, predloge amandmajev ter kadrovske predloge in zagotavljajo absolutno večino pri glasovanjih.« Potem imate 15. člen, ki zavezuje poslance, da zagotavljajo sklepčnost in prisotnost na sejah delovnih teles. No, in potem imate ta stavek, ki pač determinira nadkoaličnijski status ene stranke, kjer piše: »V izjemnih primerih, ko ni mogoče, če kakšen od poslancev koalicije ne more prisostvovati seji Državnega zbora in niti ne najde zamenjave, mora koaličnijski predstavnik o tem obvestiti Poslansko skupino Levice.« Se pravi, vemo, komu se odgovarja. No, in potem imate še final act, 21. člen, kjer piše: »Če pride do kršitve določb tega sporazuma s strani kateregakoli podpisnika, se o tem obvestita predsednika Vlade in koordinatorskega Levice.« Ne predsednikov ostalih strank ali pa podpisnic, se pravi, samo predsednik Vlade in koordinator Levice sta tu tista dva, ki funkcionirata.

Od teh splošnih zadev mogoče še to. Prvič bo danes izvoljena vlada po volitvah, na čelu katere je stranka, ki ima v javnem mnenju podpore 10 odstotkov ali manj. Vladanje je naporen posel in običajno potem ta podpora začne počasi padati. Ampak doslej so vlado sestavljale stranke oziroma vodile stranke, ki so startale, ko je vlada prisegala, z večjo podporo v javnosti, kot pa so jo dobile na volitvah. Zdaj se prvič dogaja, da temu ni tako. Mogoče so tu kakšne čudežne paličice pri komu v žepu, da bo te trende čudežno obrnil, ampak zaenkrat to nič ne kaže, kljub tem dimnim zavesam in silni pomoči osrednjih medijev. Ena televizijskih hiš je celo objavila prispevek v tem smislu: ali je pomanjkanje izkušenj za vodenje ali pa sodelovanje v vladi prednost ali slabost. Če je to prednost ali pa če je to dilema, ne vem, zakaj, ko boste razpise objavljali za uradniška mesta, zakaj zahtevate pet let izkušenj, deset let vodstvenih izkušenj in tako naprej, če je to lahko prednost. Črtajte to. V gospodarstvu se seveda to ne bo nikoli zgodilo.

Da zaključim. Mi seveda te vlade ne bomo podprli. Moram iskreno priznati, da smo na teh zaslišanjih opazili nekaj iskrenih namenov pri kandidatkah in kandidatih, da nekaj naredijo, kar se tega tiče, bodo imeli našo podporo. Če pa potegnemo črto pod to, je pa vse skupaj precej uborno in tudi vsaj na štirih točkah zelo klientelistično. Če ta preboj lobijev v izvršilno oblast ni bil dosežen ob soglasju predsednika Vlade, ga bo zelo bolela glava, sicer bo pa vse v redu nekaj časa. Nekako imam občutek, da pač spremljamo nek napor za reciklažo z začimbo, ki bo vse skupaj napravila še slabše. In se mi zdi, da bomo v prihodnje spet poslušali to mantro o stabilnosti, kot smo jo zadnja štiri leta, ko je predsednik prejšnje vlade razglašal za ključni uspeh svoje ekipe to, da je. To je bila stabilnost. Zdaj, kaj ima od takšne stabilnosti kdo, ki plačuje davke, pa si lahko sami izračunate.

Kljub vsemu temu bo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke v tej dvorani, ko bo prihajalo do odločanja in usklajevanja, podpirala vse dobre predloge, ki jih boste prej vi uskladili med sabo in bodo vladni predlogi. Ne bomo pa podpirali tistih stvari, ki bodo med vami neusklajene in bo kdo iskal tukaj pač neko podaljšano umetno dihanje za preživetje te garniture, ki po našem mnenju pač ni dobra in kvalitetna. Pripravljene smo pomagati tudi pri drugih stvareh, recimo, zamude so velike, ampak kljub temu je nekaj še možno nadoknaditi pri pogajanjih za čim boljši status Slovenije pri naslednjem sedemletnem evropskem proračunu. Obljubljamo pomoč pri reševanju zunanje-političnih problemov, kolikor bo pač zaželeno. Delamo se tudi, da so te najave iz koaličnijske pogodbe in tudi sporazuma z nadkoaličnijsko stranko iskrene, mislim ustavne spremembe v smislu poenostavljanja postopkov pri imenovanju Vlade in na sploh oblikovanje izvršile oblasti, popravkov vsaj volilnega sistema – če bo tukaj volja na strani koalicije, smo pač pripravljene konstruktivno sodelovati. Pričakujemo pa seveda tudi enak odnos s strani koalicije, se pravi, da bodo tudi naši dobri predlogi podprti oziroma ne bom rekel podprti, ampak presojeni po vsebini, ne pa zavrjeni zato, ker jih bo predlagala opozicija. Moram reči, da je bilo to v prejšnjem mandatu pravilo. V mandatu naše vlade 2004–2008 pa smo, recimo, za razliko od te slabe prakse, mandat 2014–2018 s takratno opozicijo uskladili 51 sistemskih zakonov, ki so bili potem enotno sprejeti. Se pravi, obstaja tudi dobra praksa. Če boste tukaj želeli narediti korak naprej, morate pa spremeniti seveda 18. člen tega protokola, v katerem vam to, kar ste podpisali, prepoveduje, da bi podprli, kar opozicija predlaga. Tisto boste morali malo pozabiti ali pa spremeniti.

Torej mi te vlade ne bomo podprli. Podprli bomo dobre predloge, če bodo in če bodo usklajeni. Ne bo pa Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke tisti del opozicije ali pa tega Državnega zbora, ki bi v primerih, če ne bo enotnosti v vladni koaliciji, to koalicijo reševala, ker mislimo, da bo vsak dan, dokler bo ta vlada in ta vladna koalicija vodila izvršilno oblast v tej državi, dan izgubljenih priložnosti za Slovenijo.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednja pri predstavitvi stališča poslanske skupine je Jerca Korče za Poslansko skupino LMŠ.

JERCA KORČE (PS LMŠ): Najlepša hvala. Spoštovana podpredsednica, spoštovani predsednik Vlade, spoštovana podpredsednica Državnega zbora, kandidatke in kandidati za ministrice in ministre, cenjeni zbor, spoštovani državljanke in državljani!

Pred nami je sklepni del in oblikovanje 13. slovenske vlade. Vlade, katere oblikovanje je

v marsikaterem pogledu v našo mlado demokratično deželo prineslo kar nekaj novosti. Ljudje smo po naravi nagnjeni k temu, da nas cona ugodja in znanega navdaja z občutkom navidezne varnosti, vendar vsi vemo, da nas tovrstno stanje lahko zanese v stagnacijo ter nam onemogoči širok pogled in zastre okno inovativnosti in napredka. Zgodovino in politični prostor naše države so zaznamovali trenutki, v katerih smo bili enotni. Združeni v istem cilju smo dosegli veliko ter marsikdaj presegli podcenjujoče ocene tujih in domačih opazovalcev in komentatorjev. Naš narod je v ključnih trenutkih stopil skupaj. V zasledovanju skupnega cilja osamosvojitve našega naroda smo združeni ob misli in z energijo vseh, tako politikov, gospodarstvenikov, mlajše in starejše generacije, intelektualcev, delavskega razreda, vseh sorojakov v deželah izven naših meja ter vseh cerkvenih dostojanstvenikov dosegli skupni cilj in v samostojno Republiko Slovenijo vstopili enotni ter svobodno zadihali z obema pljučnima kriloma. Ob zasledovanju ciljev vstopa v Evropsko unijo in druge mednarodne organizacije ter osvajanju vseh stopničk, ki so nas kot narod in državo vodile do tega, smo bili enotni. Postali smo enakovreden, spoštovan in verodostojen partner. Namen dekleta, kot sem jaz, ki je ob rojstvu države komaj prijokala na svet in ob vstopu v Evropsko unijo žulila osnovnošolske klopi, nikakor naj ne bo poduk o zgodovini našega naroda. Pri mojem uvodu gre za ključno ugotovitev, ki sem jo spoznala kot zunanji opazovalec našega političnega prostora ter kot aktivna državljanka, ki je v obdobju odraščanja in dozorevanja dodobra spoznala lepote naše domovine in ugodje, ki nam ga ponuja. Po drugi strani pa gre spoznanje pripisati tudi izkušnjam, ki so bile pridobljene skozi težke zgodbe posameznikov, odrinjenih na rob družbe, ter skozi zgodbe ljudi, ki prihajajo v naše kraje s skromno željo, zgolj in samo živeti v miru. Če hočemo, znamo in zmoremo dosegati zastavljene cilje. Pluralnost mnenj je pomemben del demokracije. V tem hramu demokracije so združeni različni pogledi na to, kako naj bi izgledala prihodnost Slovenije in kam naj bi se usmerilo težišče politične podpore. Nekateri zagovarjajo interese varovanja narave, drugi interese gospodarskega razvoja in kapitala, tretji interese zgolj posamezne družbene skupine, spet četrti opevajo znanost in intelektualni razvoj. Pogled nekoga je bolj usmerjen v številke, drugi na prvo mesto postavljate čutenje in razumevanje sočloveka. Nekateri razumejo javni sektor kot servis gospodarstvu, drugi menijo, da brez javnega sektorja ni gospodarskega razvoja. Nekateri menite, da starejši vedo vse, saj štejejo modrost in izkušnje, drugi bolj zapujajo mladostniški zagnanosti in energiji, nekdaj enostavno poda oceno, da je kultura najpomembnejši element obstoja države, spet drugi isto težo podajajo na varnost in obrambo. Ključ rešitve je v preprosti besedi. V besedi, ki je bila v zadnjih mesecih nešteto

izrečena in napisana. V besedi, katere pomen je, da smo sposobni poslušati, slišati in poiskati skupno rešitev. V besedi usklajevanje. Usklajevanje raznolikih interesov, katerih skupna rdeča nit je razvoj družbe, ki bo temeljila na širšem razumevanju besedne zveze dodana vrednost. V iskalnik vsevednega strica enostavno vnesem to besedo in ponudi se mi številčnost zadetkov namenjenih ekonomski dimenziji termina. Razumevanje, da je gospodarski pomemben, potrebujemo stabilno in spodbudno okolje, v katerem bodo obrtniki, podjetniki in gospodarstveniki skupaj z zaposlenimi lahko ustvarjali. Koalicija razume, da je predvidljivo in stimulatивно davčno okolje pomembno za naš skupni razvoj. Poleg tega pa v Poslanski skupini Liste Marjana Šarca razumemo, da dodano vrednost ustvarjamo prav vsi. Ustvarja jo učiteljica, ki uči bodočega podjetnika, ustvarjajo jo poulični umetnik na Čopovi, ki razvedri obraz mimoidočega, ustvarjajo jo športniki, ki so zgled mladim in ime naše države ponosno nosijo na svojih prsih. Dodano vrednost ustvarja delo medicinskih sester, požrtvovalnost gasilcev, ustvarja jo babica, ki s svojimi modrostmi zaznamuje vnuka in ustvarja jo novinar s svojim kritičnim pogledom. Vsak človek, vsak posameznik v naši skupnosti gradi boljšo državo.

Dragi visoki zbor, spoštovani kolegi! V sodelovanju in usklajevanju je pot do napredka. Naš skupni pogled, vizija ter skupni cilj razvoja države mora presegati meje gledanja znotraj štiriletnega mandata. Naš način delovanja naj temelji na usklajevanju, kar ne pomeni vlaganja zakonov brez predhodnega dialoga in iskanja skupnih rešitev. Naš način naj temelji na pospešenem medresorskem usklajevanju, kjer zdravstveni resor diha skupaj s finančnim, kmetijski pa z infrastrukturnim. Bernhard Krieg je zapisal: »Vlade morajo vladati, toda močne vlade potrebujejo močno opozicijo.« V Poslanski skupini Listi Marjana Šarca pa dodajamo, da vlada potrebuje opozicijo, ki vrši nadzor in podaja kritike. Način, na katerega izvršuje svojo nalogo, pa naj ne bo z netenjem strahov, diskreditacijo ter vzbujanjem konstantnega negativizma v državljanih. Spoštovana opozicija, verjamem, da se zavedamo tudi nalog in izzivov, ki so pred nami in terjajo od vseh nas, da sedemo za skupno mizo, prepoznamo skupne in uskladimo različne poglede.

Spoštovani, sedanja sestava Državnega zbora je v zgodovini Republike Slovenije zagotovo najbolj pestra, saj so volivci v parlament uvrstili kar devet strank. Po skoraj treh mesecih usklajevanj smo prišli do zaključnega in hkrati najpomembnejšega dejanja, da bo vlada lahko začela delovati s polnimi pooblastili. Sestavljanje koalicije in vlade je bilo izjemno naporno in je zahtevalo do sedaj verjetno ne videno kombinatoriko, mironost in tudi drznost za kompromis v slovenski politiki. Predvsem pa je zahtevalo veliko usklajevanja. Že s tem je novonastajajoča vlada pokazala, da

je sposobna sprejemati kompromise in voditi dialog. V Poslanski skupini Liste Marjana Šara verjamemo, da bodo vse ukrepe, ki jih bo uvajala nova vlada, najprej usklajevali vsi partnerji koalicije, ki ima kljub mnogim skupnim pogledom in vrednotam vseeno dokaj različne programe in pričakovanja. Intenzivno se bomo pogovarjali z vsemi partnerji, tako tistimi v gospodarstvu kot tudi tistimi v sindikatih. Samo usklajeni predlogi med vsemi deležniki lahko prinesejo tisto stabilnost in predvidljivost, ki jo naša država potrebuje. Potrebujemo močno gospodarstvo, saj z njim lahko financiramo solidarnost, vendar potrebujemo tudi solidarnost, da ostanemo normalna družba. V Poslanski skupini Liste Marjana Šarca verjamemo, da bo delovanje prihodnje vlade temeljilo na dialogu, ki bo pripeljal do usklajenih predlogov in rešitev, ki ne bodo končali kot mrtva točna na papirju, ampak bodo izvedeni tudi v praksi. 13. slovenski vladni ekipi Republike Slovenije dajemo našo podporo in ji želimo veliko uspehov in rezultatov pri njenem delu. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednje stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Matjaž Han.
Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, podpredsednica. Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi! Lepo je bilo poslušati Jerco, smo se malo umirili in pogledali malo v prihodnost bolj z optimizmom.

Danes, dragi moji, prehajamo v sklepno dejanje dogajanja zadnjih mesecev po državnozbornih volitvah, ko bomo potrdili še listo kandidat in kandidatov za ministrska mesta in s tem dobili novo 13. vlado. V tem si moramo priznati, da se namesto vtisa, da je to nekaj dobrega, da gre za ključni premik za začetek vsebinskega dela, te dni žal poraja občutek nečesa drugega – vtisa, da gre pri vsem tem za neko po sili narejeno, če želite, umetno tvorbo petih strank, s pridruženim Levico oziroma danes sem slišal z nadkoalijsko stranko in da te vse skupaj veže samo nek skupni imenovalec, kako priti do vlade, samo zaradi vlade same in kako s tem, kateri stranki ali komu preprečiti in zapirati vrata do vlade. Temu pa ni bilo in ni tako. Kako se je ta vlada sestavljala in kako se kakšna druga ni mogla, vemo vsi mi tukaj in verjamem tudi naši državljani in državljanke. Tudi koalicijska pogodba petih strank ni dvostranski dokument, kjer je zapisano, da se združujemo samo z enim oziroma dvema ciljema, priti do vlade samo zato, da do vlade na bo prišel kdo drug.

Predstavniki strank sedanje koalicije so veliko ur presedeli na vsebinskih usklajevanjih in so skupaj z Levico prišli do temeljnih skupnih imenovalcev, kaj je treba narediti, da bo v naši Sloveniji enostavno bolje. Tako je rezultat vseh pogajanj in navsezadnje prevzemanja

odgovornosti ta, da imamo pred seboj dobro koalicijsko pogodbo in da bomo danes glasovali o dobri listi kandidat in kandidatov za Vlado Republike Slovenije. Marsikdo se bo sedaj zmrdoval in seveda pričakujem razpravo opozicijskih poslancev, kako si upam trditi, da je koalicijska pogodba dobra, in še posebej kako lahko rečem, da je lista kandidatov dobra. To jaz razumem, razumem, ker vem, da je zanje lista kandidat in kandidatov slaba že zaradi tega, ker na njej ni imen njihovih kandidatov in kandidat, ker je vedno v tej naši Sloveniji za vsakogar moč najti napake, težje pa iskati dobre lastnosti in dobre stvari. Vodo na mlin, kako je vse slabo, bo prerakanje glede določb koalicijske pogodbe o obdavčitvi kapitala, kar vemo, da je v zadnjih tednih do dobra razburkalo slovenski prostor. Kljub temu razburjanju pa še vedno z vso odgovornostjo trdim, da je ta koalicijska pogodba dobra. Eden predhodnik pred mano je rekel, da se z 80 % pogodbe tudi oni strinjajo, da je lista kandidat in kandidatov za ministrska mesta dobra. Zakaj? Ker je čas, da prav na tem mestu danes rečemo bobu bob in povemo, da koalicijska pogodba kaže smer rešitev za ključna vprašanja za probleme v naši Sloveniji, ki vemo, da jih ni malo. Kandidatke in kandidati za ministrska mesta pa so nam na hearingih predstavili potrebne kašipote, kako lahko do teh rešitev tudi pridemo. Nesmiselno, dragi moji, bi bilo na tem mestu ponovno naštevati vse probleme, s katerimi se bo morala soočiti ta vlada, ker za njih, vsaj tisti, ki smo dolgo časa v politiki, in tudi državljani in državljanke dobro vemo. Čas je enostavno, da začnemo te probleme reševati tu v Državnem zboru in na vladi, ki verjamem in sem prepričan, da bo danes potrjena.

Bi pa želel prav v luči spoštovanja do naših državljan in državljanov poudariti, da je prav, da so pričakovanja do te vlade velika in da Socialni demokrati, tudi sam ne vidim nobenega smisla, se ne želimo opravičevati in iskati razlogov, zakaj se česa ne da ali zakaj se česa ne bo zmoglo, ali iz razloga, ker je v vladi veliko strank in se ne moremo dogovoriti ali pa da je ta vlada manjšinska. Še več, neko poimenovanje vlade, njeno ocenjevanje tako na pamet čez prst, ker je ta manjšinska, ker je leva, ker je sredinska, je levosredinska, liberalna in ne vem še kakšna, so zelo prazne in tudi brezpredmetne ocene, ki ne pomenijo enostavno nič. Šteli bodo samo rezultati, in to je predsednik Vlade jasno povedal. Tudi, dragi moji, koalicijska pogodba sama po sebi ni nič več in nič manj kot cirka 50 strani spisan dokument s podpisom predsednikov strank brez veljave in brez vrednosti, če vsebin ne bomo spravili v življenje.

Naj se ob tem dotaknem že prej omenjenega spora med gospodarstveniki in Levico glede obdavčevanja kapitala in poudarjam, da je neodgovorno, da vnaprej kogarkoli vznemirjamo in vnaprej brez točno določenih zakonskih rešitev, izračunov in argumentov rišemo neko zastrašujočo podobo o

rešitvah, ki naj bi v tem primeru na rob potisnila naše gospodarstvo, s tem seveda nova delovna mesta, enostavno prihodnost naših ljudi, ker to preprosto ni res. Ni bil namen te koalicije in tudi ni danes, da predsednik Vlade in ministri vzamejo v roko koalicijsko pogodbo, naročijo svojim službam, da preprosto podpišejo, prepíšejo določila te pogodbe, jih spravijo v zakonsko obliko in pošljejo v Državni zbor in je narejena kljukica. Tako se seveda ne dela. Tak način interpretacije koalicijske pogodbe in vsega zapisanega v njej ni samo neresno in neodgovorno, ampak je tudi zavajajoče. Namen te pogodbe je namreč, da na vseh področjih ne samo na področjih davkov koalicija najde rešitve, ki bodo sprejete v dogovoru s socialnimi partnerji, pretehtane z več ključnih vidikov, predvsem pa morajo vse te rešitve koristiti državljanom in državljanov. In zato je tudi prav, da prenehamo s tradicijo delitve na tiste, ki delajo, in tiste, ki porabljajo v tej naši Sloveniji, na gospodarstvo in na javni sektor, na tiste, ki ustvarjajo delovna mesta, in na tiste, ki delovna mesta samo zasedajo, na več- in manjvredne, na delitve vseh vrst le zato, da se lahko rangira, komu bo koalicijska pogodba bolj služila in komu bolj škodila. Enostavno smo vsi na istem bregu, vsak s svojo vlogo in vsak svojo nalogo, a ne sme nihče biti izključen ali zaradi kakršnegakoli razloga postavljen na rob. To je naše stališče, stališče Socialnih demokratov, in tudi moje osebno, če želite. Še prej pa moramo spremeniti našo percepcijo, da smo razdeljeni na te ali one, ker preprosto to ne drži. Zato naj ne zveni izrabljeno, da Socialni demokrati vedno znova in znova ponavljamo, da je socialni dialog ne samo ključ do dobrih in dolgoročno vzdržnih ciljev, temveč pogoj, da bomo uspeli uresničiti zadane cilje v dobro naše države na vseh resorjih, seveda posledično, da bodo naši ljudje, ki živijo v tej naši prelepi Sloveniji, zadovoljni.

Zato želim vsem, sedaj še kandidatkam in kandidatom za ministre ter seveda predsedniku Vlade, veliko veliko potrpljenja pri dogovarjanju, četudi bo trajalo kakšen dan ali teden dlje, in upam, da se ne bomo postarali, da najdemo prave rešitve, ki bodo peljale to Slovenijo naprej.

Na koncu naj vendarle rečem, da bomo Socialni demokrati to vlado potrdili, kandidatke in kandidate potrdili in da želimo vsem kandidatom in kandidatkam za ministre trdo voljo, predsedniku Vlade želim velim uspeha, Sloveniji pa srečno. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Igor Zorčič v imenu Poslanske skupine Modernega centra.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovani gospod mandatar, kolegice poslanke in poslanci, kandidatke in

kandidati za ministre, tudi spoštovani gospod Miro Cerar, predsednik bivše vlade!

Čeprav je Slovenija v obdobju intenzivne gospodarske rasti, nizke brezposelnosti in dobrega javnofinančnega stanja, je seznam težav ali če hočete izzivov še vedno dovolj dolg, da v naslednjem mandatu ne bo časa za počitek. Odpravljanje težav na področju zdravstva, višje pokojnine, pogajanja s sindikati javnega sektorja, zagotovitev kadrovskih in tehničnih pogojev dela v vojski, omejevanje prekarnega dela, razbremenitev plač so samo nekateri izmed ciljev koalicije, s katerimi želi izboljšati življenje sleherne državljanke in državljana Slovenije in zagotoviti boljšo prihodnost prihodnim rodovom. Pa vendar pot koalicije kljub bistveno boljšemu izhodišču, kot je bilo leta 2014, ko je začela delovati prejšnja vlada, ne bo poslana z rožami. Koalicija petih politično najbolj korajžnih in odgovornih strank je dogovorjena v sila težkem političnem ozračju, v katerem se v želji po večji medijski pozornosti vse bolj stopnjujeta jezik sovraštva in radikalizma, in sicer tako na levi kot tudi na desni strani političnega spektra. Samo primeroma, pogovor o varnosti ali pa o stanovanjski problematiki mladih skorajda ne mine več brez rasističnih vložkov povezanih z migrantsko krizo, pogovor o obdavčitvi prihodkov ali o varovanju okolja pa ne brez merjenja podjetnikov, gospodarstvenikov in besednih vložkov iz obdobja razrednega boja. Kljub temu da je ob takšnem ozračju že debata o vsebini koalicijske pogodbe družbeni prostor naelektrila onkraj zdrave izmenjave mnenj, da ne rečem onkraj zdravega razuma, smo v Stranki modernega centra prepričani, da bo koalicijsko pogodbo ne glede na to, kar si kdo misli o njej, z veliko mero strpnosti in dogovarjanj možno realizirati v dobro vseh.

Slovenija danes ne potrebuje politike, ki umetno ustvarja razredni boj in tudi ne tiste, ki je nekritično servilna do interesov tistih, ki že imajo vzvode družbene moči. Slovenija danes še kako potrebuje uravnoteženo sredinsko in hkrati socialno politiko, ki bo odgovorila na omenjene izzive ekonomskega, zdravstvenega, pokojninskega, obrambnega in socialnega sistema. Dodatni izzivi nas čakajo na področju pravosodja, kjer se po najbolj aktualnih novicah zdi, da so zakoni napisani za povprečnega človeka, ki ga ni težko postaviti za zapaha, posvečeni pa so na svobodi in bodo lahko brez sankcij uživali življenje z denarjem, ki so ga nakradli ali pa oprali pred letom 2011. Če smo v prejšnjem mandatu uspeli, če uporabim prisposodo, sanirati temelje doma, ki mu rečemo Slovenija, prenoviti streho, fasado, okna, moramo sedaj tudi bivanje v tem našem domu narediti za vsakogar dostojno in tudi bolj pravično. V ta naš dom, ki mu rečemo Slovenija, moramo dosledneje vpeljati tudi kulturo strpnosti in medsebojnega spoštovanja. Leta 1990 smo glasovali za odprto in človekoljubno državo, za družbo sočutja in spoštovanja pravic, za

povezanost in prijateljstvo s svetom. Želimo si, da naša država ne bo izgubljala priložnosti, da se pri sebi in v svetu uveljavi kot država ljudi ne števil, kot družba srca ne mišic, kot domovina svobode ne meja.

Spoštovani! Stranka modernega centra podpira prihodnjo slovensko vlado prav zato, ker verjame, da Slovenija z njo ostaja na poti človeka, srca in svobode. Srečno trinajsti slovenski vladi in hvala, vse dobro dvanajsti. Čas je vselej pravičen razsodnik in ne dvomim, da bo pokazal, da si bomo mandat 2014–2018 zapomnili po tem, da je premec naše države obrnil v smer varne in zdrave prihodnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji je dr. Matej T. Vatovec v imenu Poslanske skupine Levica.

Izvolite.

DR. MATEJ TAŠNER. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, podpredsednica. Lep pozdrav vsem!

Danes bo ta Državni zbor potrjeval petnajst ministrice in ministrov, ki so jih predlagale stranke koalicije, ki bodo sestavile manjšinsko vlado. Sto dva dneva sta minila od junijskih parlamentarnih volitev. Kaj so na teh volitvah povedale državljanke in državljani, ne bom še enkrat ponavljal, dejstvo pa je, da so jasno izrazili svoja pričakovanja. Večinsko so volili sredinsko in levo in s tem povedali, da si ne želijo hujskanja, nazadnjaštva, paravojaških enot oziroma da si pravzaprav želijo tistega, kar bi jim po dolgih letih varčevanja in sedaj tudi po nekaj letih gospodarske rasti pripadalo – kakovostnega javnega zdravstva, dostojnih plač in pokojnin, pravične delitve ustvarjenega, skratka blaginje za vse in ne le za peščico. To nalogo bomo, če bo izvoljena, danes podelili manjšinski vladi Marjana Šarca. In če želi ta vlada uresničiti to voljo, ne sme ponavljati starih vzorcev. Na primer, odkar pomnim poslušamo, da so davki v Sloveniji previsoki, da pokojnin za mojo generacijo tako rekoč ne bo, da so državna podjetja in banke skupaj z javnim zdravstvom zgolj in edino leglo korupcije. To so paradni slogani desnice, ki jih je v zadnjem desetletju vztrajno in vztrajno ponavljala in uveljavljala tudi tako imenovana leva sredina. Rezultat zmotnih formul pa je današnje stanje in za njegovo popravilo bo potreben odmik od teh zmotnih ocen in politik, ki so jim sledile. Dobrih pokojnin namreč ne bo brez ustreznih prilivov v pokojninsko blagajno, predvsem pa jih ne bo, če bo politika še naprej prepričevala državljane, da je pokojninski sistem nevzdržen. Pokojninski sistem je sistem dolgoročne solidarnosti, ki lahko deluje le, če ljudem država garantira, da bodo to solidarnost nekoč tudi sami dobili, ne pa, da jim to vero na vsakem koraku in znova spodkopava. Kakovostnega javnega zdravstva ne bo, če bomo še naprej pristajali na populistično

obravnavo, govoriti o čakalnih vrstah, korupciji in tako naprej, namesto da bi se lotili reševanja problemov v njem, kot so razmejitev javnega in zasebnega zdravstva, ureditev naročanja medicinske opreme in materiala, zagotovitev dodatnih sredstev za prenovo zastarelih bolnišnic in zagotovitev dostojnega dela vsem zaposlenim v zdravstvu in ne le tisti peščici zdravnikov, ki na lestvici tisoč najbolje plačanih v tej državi zaseda kar 922 mest. Čakalne vrste so zgolj simptom in ne vzrok problemov v zdravstvu. In nenazadnje, razvojnega preboja te države ne bo, če bomo slepo sledili mantram, da so državna podjetja in banke le leglo korupcije, in po drugi strani dopuščali neoliberalnim agitatorjem in celo, na žalost, javnim institucijam, da jih uničujejo. Ne bom podrobno ponovno spominjal na primer Nove Kreditne banke Maribor, v katero je država vložila skoraj 1 milijardo dokapitalizacij, prodala pa jo je spekulativnemu finančnemu skladu za pičlih 250 milijonov evrov. Naj ob razpravi o novem guvernerju Banke Slovenije spomnim na primer delovanja prejšnjega guvernerja in ob njem človeka, ki si ga na mestu guvernerja želi desnica, Igorja Mastena. Gospod Masten se je poleti 2013 proslavil z intervjujem za Delo, v katerem je izjavil, da sta, citiram: »Faktor banka in Probanka klasični kandidatki za likvidacijo.« Konec citata. Izjava je po trditvah takratnega vodstva Faktor banke povzročila paniko med komitentni in odliv denarja iz banke, ki ga ne bi mogla preživeti nobena finančna ustanova. Boštjan Jazbec je v funkciji guvernerja tedaj poskusil pomiriti javnost, češ, da so izjave, da bi morale biti nekatere banke likvidirane, zgolj špekulacija, nato pa čez dober teden dni sporočil, da je Banka Slovenija začela ravno z likvidacijo Faktor banke in Probanke. To so stari vzorci, o katerih govorim in s katerimi mora nova vlada presekat. Zbliževanje tako imenovane leve sredine s politično desnico se je izkazala za škodljivo in destruktivno. Je vzrok za številne zmotne politike v zadnjih letih in za tako imenovano izgubljeno desetletje. Imenovanje guvernerja banke Slovenije bo gotovo prvi preizkusni kamen za manjšinsko vlado, kjer bomo videli, ali bo s škodljivimi politikami kompromisa z desnico nadaljevala ali pa se bo končno odvrnila od politike po liniji najmanjšega odpora in po principu Naredili bomo karkoli, samo da ne bomo vznemirili desnice. Izhodišče obljube te vlade in njenih bodočih ministrov z izjemo področij, iz katerih se je Levica izvzela, kot sta, recimo, obramba in pa zunanja politika, gredo v tej smeri. Vendar pa še ni čas za odpiranje šampanjcev. Koalicijska pogodba je jasna, zdaj pa je naloga vseh nas poslancev, da ministrom in funkcionarjem te vlade gledamo pod prste, da bodo dogovorjeno na koncu tudi izvedli. Mi jih bomo vsekakor držali za vsako zastavljeno besedo, prav posebej na področju dela in okolja, podpri pa jih ne bomo. Navsezadnje je ključno to, kar je dejal sam

predsednik Vlade: štela bodo dejanja, ne besede.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

K predstavitvi stališča Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati vabim gospoda Jožefa Horvata.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovani predsednik Vlade gospod Marjan Šarec, dragi kolegice in kolegi, spoštovani kandidatke in kandidati za ministrice oziroma ministre bodoče slovenske vlade!

Saj je nekoliko nenavadno, da bomo danes dolgo časa govorili o kandidatkah in kandidatih, ti pa so nekje skriti. Jaz raje govorim, če gledam človeka v oči.

Gospe in gospodje, jutri bo minilo natanko šest mesecev, odkar je odstopila vlada Mira Cerarja oziroma predsednik Vlade dr. Miro Cerar. Ni problem odstop, problem je, da so problemi ostali. Republika Slovenija šest mesecev praktično nima vlade s polnimi pooblastili. V sodobni dinamiki dogajanj, v času, ko se Evropska unija preoblikuje, je to obdobje neoperativne vlade, milo rečeno, predolgo in za državo škodljivo. Če se tu strinjamo, potem bi lahko to bila med drugim tudi ena prvih nalog nove vlade. In pozivam predsednika Vlade, gospoda Šarca – mislim, da je o tem govoril tudi v času predsedniške volilne kampanje –, da je treba postopek ustanavljanja vlade poenostaviti. Zdaj imamo že toliko časa svojo državo, da imamo tudi nekaj izkušenj. Tudi zaslišanja kandidat in kandidatov se nam v Novi Sloveniji zdijo nesmiselna. Poslanci glasujemo, ali je predstavitev kandidatke ali kandidata bila ustrezna. Mi torej ne potrjujemo ministra, sklepamo in odločamo o predstavitvi. Pa še ta odločitev je za mandatarja neobvezujoča. Prav je naredil predsednik Vlade, ko je pravzaprav na nek način dal klofuto koalicijskim poslancem, ki so dvignili roko za enega od kandidatov, on ga je pa potem umaknil. In tu ima naš prvi plus, da začnem s plusi, da ne boste rekli, da opozicija samo kritizira. Zato torej v Novi Sloveniji pričakujemo, kot ste, spoštovani predsednik, že večkrat napovedovali, te spremembe zelo hitro. Tudi spremembe volilnega sistema smo na nek način na posvetu vodij poslanskih skupin že tudi dorekli. Preden nadaljujem, da mi ne bo zmanjkalo časa, bi vam, spoštovani gospod predsednik, tudi vaši vladi, postavil nekaj zelo konkretnih vprašanj in tudi zelo preprostih. Ali boste a priori zavračali predloge zakonskih rešitev, tudi če bodo dobri in če bodo prišli s strani Nove Slovenije? Ali boste res spoštovali ustavni red? Nenazadnje ste prisegli, da boste spoštovali ustavni red. Tukaj zelo konkretno mislim na odločbo Ustavnega sodišča v zvezi s financiranjem zasebnih šol. Ali bo, spoštovani gospod predsednik, slovenska podjetnost in pregovorna varčnost nagrajena ali kaznovana?

Ali bo tisti, ki varčuje za stara leta, če jih bo seveda dočakal, nagrajen ali mu boste prihranke nacionalizirali? Želel bi tudi, ker se tu večkrat v razpravah, pravzaprav celoten prejšnji mandat preprosto nismo razumeli, kaj je državno zdravstvo in kaj je javno zdravstvo. Nismo se razumeli, kaj je državno šolstvo in kaj je javno šolstvo. Ali nam boste postregli s svojo definicijo teh pojmov?

Danes bo torej Slovenija med drugim dobila vlado, ki bo državno administracijo še povečala, tako vsaj beremo v medijih. Ministrstva bodo dobila dva, tri ali celo štiri državne sekretarje, ki naj bi poleg direktorjev direktoratskih in ministra vodili posamezna področja. Se vam zdi, spoštovani predsednik Vlade, spoštovani mandatar, to upravičeno, glede na to, da so nekateri vaši koalicijski partnerji sporazum označili zgolj kot samo sporazum, brez kakršnekoli zaveze, da bo karkoli izpeljano? Državna administracija se bo torej pod vašim vodstvom, tako nakazujete, gospod Šarec, torej razbohotila. Seveda pa je potrebno za učinkovit javni servis in socialno državo tudi učinkovito gospodarstvo. Ob dobri gospodarski rasti seveda ne moremo biti evforični. Zasluga dobre gospodarske rasti je zasluga naših podjetnikov, naših pridnih ljudi, delavcev in tako dalje. Zakaj ne moremo biti ob tej gospodarski rasti evforični? Kaj nas skrbi? Predvsem dve stvari. Prvič, šele pred kratkim smo pravzaprav dosegli predkrizno ravno BDP. In drugič, beležimo kritičen zaostanek pri produktivnosti slovenskega gospodarstva, tudi in predvsem zaradi nenormalnih birokratskih ovir. Poglejmo številke. Slovenija je leta 2008 z evropskim povprečjem pri produktivnosti zaostajala za 16,3 %. Leta 2016 že za 19,3 % zaostanka. Avstrija je leta 2008 bila za 17,6 % nad evropskim povprečjem. Leta 2016 pa je bila nad evropskim povprečjem pri produktivnosti za 16,6 %. In Nemčija leta 2008 6,9 % nad evropskim povprečjem in leta 2016 5,9 % nad evropskim povprečjem glede produktivnosti. Tukaj mora država, ki oblikuje poslovno okolje, narediti bistvene premike.

Spoštovana bodoča vlada! Spremeniti moramo politiko, ki ubija srednji razred, saj ga praktično ni več. In brez tega srednjega razreda ne moremo imeti uspešne in bogate družbe. Dovolj imamo politike, ki ustvarja družbeno klimo, ki omejuje in onemogoča ambicije tistih, ki bi radi več. Zato nas ne sme čuditi podatek, da in naše države v tujino odhajajo predvsem visoko izobraženi in ambiciozni podjetni ljudje, ki jih Slovenija duši. Iz drugih držav pa bežijo socialno in izobrazbeno šibki, ki tvorijo največji delež svetovnih migracij. Iz naše države pa bežijo tisti, ki bi jo lahko edini poganjali naprej. Po Gallupovi lanskimi raziskavi o razmerah na trgu dela je zaskrbljujoč podatek, da bi se kar 54 % mladih Slovencev rado odselilo. Podatek, ki je rezultat odgovora mladih, je percepcija oziroma prepričanje oziroma izkušnja, da se s trdim delom, izobrazbo in trudom v Sloveniji nikamor

ne pride. Ali je to prav? In mladi Slovenci tako vse bolj razmišljajo, da si življenje uredijo izven lastne države. Država, ki je vlagala v njihovo znanje, se predolgo ukvarja sama s seboj, zato pa kot hroma mačeha ne zna poskrbeti za njih. Toda v Nemčiji, v Avstriji, na primer, jih čakajo službe, čaka jih boljše življenje in tam so še kako dobrodošli.

Želel bi se ustaviti samo še z nekaj besedami pri slovenski zunanji politiki, ali naj bo uravnotežena ali neuravnotežena in tako naprej. Uravnotežena zunanja politika ne pomeni, da mora biti število obiskov v Rusiji enako številu obiskov v Združenih državah Amerike. Mi pravzaprav ne moremo imeti uravnotežene zunanje politike, saj omenjeno število obiskov ni merilo. Mi imamo zelo jasno tukaj v tej hiši sprejeto Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije, julij 2015. Tam smo zelo jasno zapisali na podlagi referendumске volje in odločitve ljudi, da pomeni članstvo Republike Slovenije v Evropski uniji naš temeljni politični in vrednostni okvir. In drugo, spet na podlagi referendumskega izida, kar dve tretjini volivcev, ki so se 23. marca 2003 udeležili referenduma, se je odločilo za to, da naj Slovenija postane članica zveze Nato. Torej, predstavlja po Deklaraciji o zunanji politiki, članstvo Republike Slovenija v zvezi Nato, naš temeljni varnostni okvir.

Mi trdimo, da smo jedrna država, tako tudi kandidat za zunanjega ministra pravi, da smo jedrna država v Evropski uniji. Hvala bogu, smo, veliko smo dosegli, največ, kar se nam je zgodilo znotraj EU je gotovo skupna evropska valuta. Smo del šengenskega sistema, ampak uvodoma sem povedal, Evropska unija se preoblikuje. To, da smo in da bomo jedrna država, nam pravzaprav morajo povedati druge članice Evropske unije, naši zavezniki. Kdo so naše zaveznice? Ali imamo tukaj jasne odgovore? Kmalu bo ta vlada, bodo ministrice in ministri hodili tudi na zasedanja Sveta Evropske unije. Eno od ključnih vprašanj, ki je pred nami, je skupna kmetijska politika po letu 2020. Se pravi, 1. januarja 2021 začnemo novo skupno kmetijsko politiko. Tukaj se mi zdi, da je bilo do danes premalo narejenega. Tukaj novo ministrico čaka veliko dela in seveda kompletno vlado, da bomo dejansko imeli na podlagi subsidiarnosti in kar nam dejansko nova skupna kmetijska politika omogoča, takšno kmetijsko politiko, ki bo dejansko slovenskega kmeta in slovensko podeželje postavila v ospredje.

Spoštovani kolegice in kolegi! Mi, Nova Slovenija, smo kakšno kandidatko in kakšnega kandidata tudi podprli na predstavitvah. Podprli smo njihovo predstavitev, zato ker so dajali neko upanje, da bi pa lahko nekaj bilo na področju, ki ga bodo vodili. Seveda je vprašanje, kakšna bo njihova politična podpora znotraj vlade. Mi tudi čakamo na odziv vlade na podlagi našega včerajšnjega poziva k dialogu z vsemi akterji slovenskega gospodarstva, da bi čim prej skupaj, torej preko dialoga, ustvarili, naši

skupne najpomembnejše elemente nove slovenske ekonomske politike. Tega nimamo.

Ostajamo zelo jasna opozicijska stranka, ki bo podpirala dobre rešitve, usklajene znotraj celotne koalicije, se pravi, znotraj celotnega šesterčka. Pričakujemo tudi sprejem naših rešitev zakonskih predlogov. Nekaterim so že prikimali kandidati za ministre, za finance, gospodarstvo. Bomo videli, test bo kmalu možno narediti.

Sicer pa te vlade mi danes ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednjega k besedi vabim mag. Andreja Rajha, v imenu Poslanske skupine Stranke Alenke Bratušek.

MAG. ANDREJ RAJH (PS SAB): Hvala, gospa predsedujoča. Spoštovani poslanke in poslanci!

V Stranki Alenke Bratušek bomo vlado Marjana Šarca podprli. Ko smo v pogajanjih za sestavo vlade dobili zagotovilo, da bo nova vlada dvignila odstotek za odmero pokojnin in jih s tem povišala, smo bili prvi, ki smo gospodu Marjanu Šarcu obljubili vseh pet glasov naših poslancev. Zdaj, po zaključenih koalicijskih pogajanjih in podpisani koalicijski pogodbi, smo še bolj prepričani, da dobivamo dobro vlado. Vlado, ki bo zares delala za dobro ljudi, ker to je pomembno, da si želimo delati in da si želimo delati dobro za našo državo in za dobro naših državljanov.

V stranki Alenke Bratušek smo že dokazali, da znamo sprejemati tudi težke ukrepe, če vemo, da bodo ti ukrepi na koncu prinesli nekaj dobrega. Reševanje gospodarstva je bilo drago, a sledilo je pet let nepretrgane gospodarske rasti. Obeti za novo vlado so dobri. Vsak odstotek gospodarske rasti več pomeni v proračunu približno 300 milijonov evrov več na leto. S tem denarjem je možno še dodatno izboljšati standard življenja v naši državi. In naša levosredinska vlada bo znala to narediti tako, da bo Slovenija ostala še naprej socialna država. Se pa vsi v vladi zavedamo, da je treba najprej ustvariti in šele nato deliti.

Nova vlada, ki jo bomo poslanci potrdili danes, si je že določila tri pomembne naloge, ki jih bo poskušala opraviti še letos. To so, prvič, skrajšanje čakalnih vrst v zdravstvu, drugič, dvig pokojnin in, tretjič, dvig minimalne plače. Poleg teh stvari so v koalicijski pogodbi zapisane še marsikateri stvari, za katere vemo, da jih je treba urediti. Mi smo že v našem volilnem programu zapisali, da bodo upokojeanci, ki še želijo delati, lahko delali, ne da bi jih za to kaznovali z znižanjem pokojnine, in tudi to je v koalicijski pogodbi zapisano in bo uresničeno.

Poskrbeli bomo tudi za mlade. Na našo pobudo je za mlade predvidena možnost poroštva države za nakup stanovanja. Zaradi Stranke Alenke Bratušek je v koalicijski pogodbi tudi, da bomo vsem slovenskim porodnicam

zagotovili minimalno porodniško nadomestilo, ne glede na njihov status. To bo pomembno izboljšalo njihovo socialno varnost in morda tudi zvišalo rodnost.

Kot edina parlamentarna stranka z žensko predsednico, se zavedamo, da morajo tudi ženske dobiti priložnost na vodilnih položajih v družbi. Zato smo v pogajanjih dosegli, da bo nova vlada spodbujala uvedbo spolnih kvot v podjetjih. To, da se bomo v naši državi prav vsi počutili primerno vključene v družbo, pa bo nova vlada na predlog Stranke Alenke Bratušek zasledovala še s spodbujanjem uvedbe participatornega proračuna v vseh občinah in z izboljšanjem volilnega sistema.

Stranka Alenke Bratušek je pomemben steber vlade, ki jo dobivamo danes. Zanima nas učinkovitost in naredili bomo vse, da bo ta levosredinska vlada, vsaj tako operativna, kot je bila vlada Alenke Bratušek, ki je v tistem pičlem letu in pol vladanja dejansko naredila ogromno. Naše izkušnje in našo vnemo bomo delili z našimi koalicijskimi partnerji. Namere vseh nas so dobre. Iskreno si želimo delati dobro za državo in državljane. In tako bomo tudi delali. Vabim vse, tudi državljanke in državljane, ki ste nam dali možnost, da bomo danes vlado gospoda Šarca izvolili, da nas v naših prizadevanjih podprete.

V Poslanski skupini Stranke Alenke Bratušek bomo glasovali za levosredinsko Vlado pod vodstvom Marjana Šarca. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Predstavitelj stališča Poslanske skupine Desus, bo predstavil gospod Franc Jurša.

Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospa podpredsednica, hvala za besedo. Lep pozdrav predsedniku Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Danes tukaj jaz ne bom rekel, katera vlada je bila do sedaj najboljša, pričakujem pa, da bo 13 vlada dobra. In seveda, zato je bomo v naši Poslanski skupini Desus podprli.

Po dolgem in vročem poletju smo danes pred zadnjim dejanjem oblikovanja vlade. Proces imenovanja vlade v Sloveniji je relativno zelo zapleten in dolg, a zagotovo koristen, saj smo tako vendarle prišli do kompetentnih ministrov in ministric. Predstavitve ministrskih kandidatov se marsikomu zdijo odveč, moram reči, da za nas ne. A če se ozremo v zgodovino, lahko vidimo, da so se ti seznanili med postopkom vedno prečistili. Nekoč se je celo zgodilo, da je bil kandidat umaknjen, kar sredi zaslišanja, saj ni izkazal dovolj kompetenc za predlagani resor. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi tokrat, a na koncu procesa smo prišli do ekipe, ki izkazuje vse potrebno znanje in izkušnje, da lahko uspešno dela. Po dosedanjih izkušnjah smo v Poslanski skupini Desus

prepričani, da so tako imenovani hearingi dobrodošli, konec koncev jih pozna tudi Evropski parlament, saj poslanci in javnost dobimo vpogled v kompetence posameznih kandidatov. Naj še posebej izpostavim ministra in ministrico iz kvote Desus. To sta naš predsednik Karl Viktor Erjavec, zagotovo najbolj izkušen izmed vseh, ki se vrača na Ministrstvo za obrambo. In pa nov, dokaj obetaven obraz, kar se je izkazalo prav na hearingu, dr. Aleksandra Pivec, ki bo prevzela zahteven resor – Ministrstvo za kmetijstvo.

Če se vrnem nazaj na oblikovanje koalicije, že 29. avgusta se je podpisala nova koalicijska pogodba. Ta veliko obeta, saj zagovarja socialno državo, kar je imperativ naše stranke. Za nas je najbolj pomembno, da bodo v novi vladi potrebe in pravice starejše generacije dobro zastopane, saj smo si vsi skupaj zadali, da bomo popravili krivice, ki so se zgodile zaradi gospodarske krize. Postopno bomo dvignili minimalne pokojnine nad prag revščine. Za 5 odstotnih točk bomo dvignili odmero za nove pokojnine in s tem zagotovili višje pokojnine. Prav tako bomo še naprej izplačevali regres vsem upokojujencem. Nadejamo si, da bomo uredili tudi področje dolgotrajne oskrbe in zagotovili več prostih mest v domih za starejše. In nenazadnje, končno bomo ustanovili demografski sklad. To je zaveza naše generacije mlajši generaciji in seveda na nek način tudi vzdržnost pokojninske blagajne. Vsi skupaj z levico pa smo se zavezali, da se bomo že letos lotili treh ključnih zadev, in sicer čakalnih vrst v zdravstvu, pokojnin ter minimalnih plač. Nekateri so danes tukaj za govornico govorili marsikaj, tudi o spremembi volilnega sistema, vsi pa dobro vemo, ki smo že nekaj časa tukaj, pa tudi ni treba biti tukaj, da za to rabimo pa kar veliko število glasov. Take spremembe bodo enostavno in preprosto rečeno zelo zelo težke. Glede na vse naštetu, trinajsti slovenski vladi dela ne bo zmanjkalo. Če se poigramo še s številko, trinajst velja za nesrečno številko, a velikokrat se je že izkazalo, da gre pravzaprav za srečno številko. Če tudi sam pri sebi pogledam, je bila za mene številka trinajst v preteklosti srečna. Naj bo tako tudi v tem primeru. Srečno Slovenija!

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednje vabim gospoda Zmaga Jelinčiča, da predstavi stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI (PS SNS): Lep dober dan vsem skupaj, še posebej premierju!

Ko sem poslušal njegov govor, sem dobil skoraj solzne oči, tako je bilo vse lepo, tako je bilo vse krasno, tako je bilo vse povedano, kaj se bo vse zgodilo in kako bo vse rešeno, da sem najprej mislil, da sanjam, potem sem pa videl, da sem v parlamentu. Ne vem, če bo kaj tako lepo. To so zgolj in samo želje. Glede na ekipo, ki jo

dobivamo, ki jo bomo dobili kot vlado, to sploh ni vprašanje, bi jaz zelo dvomil, da se bo kaj od tega uredilo in naredilo. Prepričan sem, da bo premier hotel, da se kaj naredi, vendar bo v tej vladi cela kopica starih mačkov, ki bodo že znali obrniti zadeve v svojo korist, ki bodo vedeli, kako žejnega pripeljati čez vodo premiera, in ko bo zadeva rešena, bodo rekli: »Ah, madona, saj nismo mislili tako, to se je nekaj sfižilo.« Sfižilo se bo veliko teh stvari, večina teh stvari, kajti štiri leta je večina teh ljudi vodila vlado, ki je pripeljala Slovenijo v zelo kočljiv položaj. Ni dobro v Sloveniji. Govorance o tem, kako nam gre dobro – če bi kaj takega šel jaz govoriti na Štajersko, recimo, v Prlekijo ali kam, bi verjetno dobil kakšno okoli ušes. Tako bi dobil kakšno okoli ušes tudi kakšno od Levice, če bi prišel v tiste kraje, še posebej pa, recimo, včeraj na obrtni sejem v Celje, kjer so pričakovali, da bo prišel gospod Mesec in imel otvoritveni govor, pa ga ni bilo. Bolje za njega. Jaz mislim, da gre tukaj za špetir o jedilniku in o receptih, medtem ko vsi vemo, da posode ni nikjer, kuhinja je pa greznica, pa tudi tista posoda, ki kje je, je verjetno že počena.

Ljudje, ki so pripeljali Slovenijo v migrantsko krizo, ki so pripeljali migrante v Slovenijo in ki jih še vozijo v Slovenijo, ki vozijo v Slovenijo tujerodne ljudi z najnižjo možno izobrazbo, z množičnimi družinami in ki zasedajo slovenski kulturni prostor in najedajo evropsko kulturo, to so ljudje, ki so zdaj dobili zopet položaje, resda malo nižje, prej je bil nekdo takšen predsednik vlade, zdaj bo samo zunanji minister. Ampak ta človek, ki bo zdaj zunanji minister, je mimo Državnega zbora ratificiral to maroško marakeško zadevo, po kateri bomo lahko dobili nebroj raznih migrantov iz celega konca sveta. To je človek, ki je mimo soglasja Državnega zbora dal tožbo proti Hrvaški, in to še v hrvaškem jeziku, niti v slovenskem jeziku ni bilo to napisano, kar kaže ne samo na protislovensko delovanje, ampak kaže tudi na ekstremno slabo poznavanje internacionalnega prava. In tak človek bo zunanji minister. Ja, je pa res, da bo imel avto, da se bo vozil okoli, da se bo fino tam na raznih sprejemih imel, da bo grizljaj kakšne drobne sendviče in pil kakšen šampanjec, v prvi vrsti ga bo pa gospa Kitarovičeva vedno odrinila na stran in hrvaški ministri ga bodo postavili nekam v kot, ali z besedo ali s komando, že vedo, zakaj in na kakšen način ga bodo lahko potisnili v kot.

Govori se, da bo ta vlada popravila krivice. Težka bo, težka bo. Kajti pri tistih, koliko jih že imamo, okoli 35 tisoč zakonov in zakonskih aktov, ali bo tej vladi uspelo izbrisati vsaj 20 tisoč teh aktov? Nemogoče. Kajti glede na to, da se bo zaposlovalo še več v tistem delu javne uprave, ki ničesar ne producira ali pa ne služi slovenskim državljanom, v tistem delu bo to samo še bolj požrešna pošast, ki bo gohtala denar, ki bo gohtala milijone – od kod? Morda od davkov ali pa od zaplenjenega premoženja slovenskim državljanom? Tudi to je rešitev. In te

rešitve se bojimo. V Slovenski nacionalni stranki zagotovo. Ko se bo začelo, bodo, mislim, tudi ljudje vstali po konci in rekli: "Zdaj pa je dosti!"

Dvignili boste penzije. Ja, lepo. Od kod boste vzeli denar? Kdo vam bo dal denar? Tujina? Nič več. Tujina je v krizi, bliža se nova gospodarska kriza. Naročila iz Nemčije padajo, intenzivno padajo, slovenska industrija je pa vezana v glavnem na nemško industrijo. Kaj bo potem? Dobili boste 10 tisoč raznih migrantov, uradno 10 tisoč, neuradno jih bo zagotovo kakšnih 30 tisoč. Ravno danes je nemški notranji minister rekel, se je dogovoril z Italijani, da bodo lifrali migrante od tam po solidarnostni formuli, kar pomeni tudi v Slovenijo. Avstrijski notranji minister je rekel, da bodo mejo zaprli, vse dokler ne bo popolnoma zaprta zunanja meja Evropske unije. In kaj mi? Mi bomo pa cvilili tukaj in govorili, kako se imamo fajn in kako je Bruselj prekrasna prestolnica in kako ima Juncker išias, pa še kakšni drugi imajo še lumbago in podobne zadeve. To je bodočnost naše prelepe domovine, na žalost. Jaz ne maram take bodočnosti, jaz bi rad imel državo, kjer bomo mi dobro živeli, kjer ne bomo ogroženi z raznimi tistimi, ne Šiški, ki hodijo okrog s tistimi cotami na glavah, ampak ogroženi s tistimi, ki hodijo okrog s cotami v Hofer na Viču. To niso Šiškovci, to so tisti, ko ne veš, kaj ima pod tistimi cotami, ali ima kalašnikov ali ima kakšen raketni metalec. Žal je to tako. Jaz upam, da se v Sloveniji vendarle bomo zbrihali, pa da mogoče kdaj tudi kdo na Ministrstvu za kulturo ne bo več dovoljeval kakšnih ekstremnih društev, kot so kakšna takšna, ki podpirajo te intenzivne dejavnosti. Prejšnja vlada je obljubljala nekaj podobnega, vse bo fino, vse bo boljše. Ampak ni bolje, slabše je.

Kar se tiče gospodarstva, se bojim, da se ne bo dalo nič narediti, kajti gospodarstvo je povezano z zunanjo politiko. Naša zunanja politika je zanič oziroma je ni. Vzemimo samo primer iniciative Treh morij, genialna stvar, iz katere je pa seveda Slovenija pod vlado gospoda Cerarja izstopila. Pa mislim, da malo ljudi sploh ve, za kakšno iniciativo gre. Pa vendar, ta iniciativa bi naredila marsikaj dobrega za Slovenijo. Ampak to so pač zadeve, ki jih lepo zavijemo v celofan in potem vržemo stran. Ne vem, kako se bo to zavrtilo.

Prepričan pa sem v nekaj, prepričan sem, da bo ta vladajoča koalicija naredila čisto vse, da bo ostala do konca. Pristala bo na kakršnakoli izsiljevanja Levice, za katera, bodite prepričani, da ne bodo poceni. Cena, ki jo boste plačevali za obstoj, bo draga. Na drugi strani pa je močna opozicija. In vsaj kar se Slovenske nacionalne stranke tiče, vam povem, da mi ne bomo čakali sto dni, da se boste konsolidirali, ker kako se boste na novo konsolidirali, če je 80 % starih kadrov, ki so bili že od prej. Tisti bodo samo premeščali papirje iz enega predala v drug predal ali pa iz ene sobe v drugo sobo in bo šlo vse skupaj naprej po utečeni poti. V Slovenski nacionalni stranki menimo, da imate za pripravo

dovolj sto minut, to je malo manj kot dve uri. Zato se potrudite, pa kaj naredite.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

S tem smo zaključili predstavitev stališč poslanskih skupin in prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Prva ima besedo gospa Jelka Godec, pripravi naj se Lidija Divjak Mirnik. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala lepa.

Ta vlada vsekakor ne bo imela sto dni miru, pa ga tudi ne potrebuje. Kot je povedal kolega iz Stranke Alenke Bratušek, potrjujemo vlado Marjana Cerarja, torej reciklirano vlado, in sto dni je več kot preveč za to, da bi imeli mir.

Kar se tiče koalicijske pogodbe in tega, kar je zapisano, težko podprem to vlado oziroma ministre. Koalicija petih strank je to podpisala z žegnom šeste, Levice, ki je na vseh odborih, kjer sem bila, ko so bila zaslišanja, govorila, izpogajali smo si to in to v koalicijski pogodbi. Torej so soustvarjali pogodbo.

Gospod predsednik Vlade, kako ste lahko napisali, da boste ohranjali brezplačno javno izobraževanje? Ali v Sloveniji obstaja brezplačno javno izobraževanje? Mislim, da ne. V nadaljevanju ste pod zdravstvo zapisali: »V košarico pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki bodo za bolnike brezplačne, bomo vključili tudi zobozdravstvene storitve. Torej ste zapisali floskule, ki definitivno ne držijo, državljani plačujejo davke, prispevke in zato javno šolstvo ni bilo nikoli brezplačno in zdravstvo, pravice iz osnovne košarice zdravstvenega zavarovanja nikoli ne bodo in niso bile brezplačne. Že zaradi takšnih zadev težko podprem. Kar je pa drugo, je pa to, da imate v koaliciji stranke, ki so v prejšnjem mandatu obljubljale skrajševanje čakalnih dob »pod nujno«, podprle ministrico Kolar Celarc in z namenom, da bo uredila zdravstvo, naj bi bilo narejeno dve tretjini zdravstvene reforme. Danes pa beremo koalicijsko pogodbo zdajšnjih, torej šestih koalicijskih strank na kar treh straneh v bistvu copy-paste prejšnje, torej to gre za stranke SD, SMC, Desus, konec koncev se jim lahko pridruži tudi Stranka Alenke Bratušek. Potem govorite o ločitvi med javnim in zasebnim v zdravstvu, še vedno pa se minister, bodoči minister za zdravstvo ne more odločiti, kaj je to javno zdravstvo. Bolje bi bilo, če bi javno zdravstvo ločili od zasebnih plenilcev, dobaviteljev. V prejšnjem mandatu smo preko preiskovalne komisije dokazali marsikaj. To je ena zadeva. Zadnja je pa šolstvo, kjer je kandidat za ministra dejal, da odločbo Ustavnega sodišča sicer spoštuje, vendar pa ni prioriteta v koalicijski pogodbi niti drugače, torej gre za financiranje javnih programov v nedržavnih šolah. Takšnega ministra in takšne vlade, ki ne bo uresničevala odločb Ustavnega sodišča, vsekakor ne morem podpreti.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednja ima besedo gospa Lidija Divjak Mirnik, pripravi pa naj se gospod Samo Bevk.

LIDIJA DIVJAK MIRNIK (PS LMŠ): Hvala lepa, predsedujoča, za besedo. Lepo pozdravljeni!

Ko človek posluša vse te razprave, ga zelo zaskrbi jezik, vendar potem postaneš isti. Zato moram povedati, da me žalosti, da imajo nekateri Slovenci eno zelo slabo navado, to je obsoditi druge in jim pravzaprav sploh ne dati možnosti, da bi pokazali, kaj znajo, kaj zmorejo, niti v politiki v tem hramu demokracije niso izjema. Jaz pa kljub temu upam, da bomo v tem mandatu s tem zaključili in da bo končno tega konec. Ker kritizirati zmore vsak, ker je to pač najlažje. Žal pa ne more vsak povezoovati, stopiti nazaj korak ali dva, poslušati in celo slišati, biti načelen in celo kaj narediti. To je pa težko, enim očitno zelo. In naredite nekaj dobrega za vse nas, za celotno Slovenijo, še posebej pa za moj Maribor. In prav tako, kot je treba z decentralizacijo poskrbeti za celotno Slovenijo, je treba pomagati tudi Mariboru. In ta vlada si je zadala za cilj, da bo povprečnino dvignila na zakonsko raven, kar preprosto pomeni, da občine, tudi mariborska, dobijo več denarja. Tako bomo lahko v lokalnih okoljih izvedli več projektov, ki so seveda nujno potrebni izvedbe. V Mariboru bo to obnova Rotovškega trga s knjižnico, Zakon o Pohorju, ki se razprostira, ne boste verjeli v dvanajstih občinah, uredili ceste, športne objekte, šole in še marsikaj bi lahko naštel, tudi klime v mariborskem UKC. In kar je najpomembnejše, kar se tiče mene, je to, da na koncu šteje rezultat in samo in izključno rezultat. Nobeno govoričenje tukaj nam ne bo pomagalo, če ne bomo aktivni in če ne bomo takoj začeli z delom. Zato jaz kandidatkam in kandidatom že vnaprej čestitam, obenem jim pa želim ogromno strpnosti, poguma in pa trde kože, ker to bodo res potrebovali. Sloveniji pa želim srečno. Vlado bom seveda podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Opozorila bi samo, da naj bo mir v dvorani, ko govorijo vsi govorniki. Verjamem, da se na televiziji tega ne sliši, govornika pa verjetno moti.

Naslednji ima besedo gospod Samo Bevk, pripravi naj se Janja Sluga.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Sklepni del oblikovanja nove slovenske vlade je pred nami. Do potrditve list kandidat in kandidatov za ministrice in ministre ter s tem ustanovitve 13. slovenske vlade nas loči le še nekaj ur, tokrat prvič v novejši slovenski parlamentarni zgodovini kot manjšinske vlade. Od držvnozborskih volitev do danes sta pretekla 102 dneva. Če sem prav preštel, še vedno 7 dni

manj, kot je bilo potrebno za oblikovanje vlade po parlamentarnih volitvah leta 1996. Je pa ras, da bo manjšinska in z največ koalicijskimi partnerji ter da bo vlado iz opozicije podpirala še ena stranka, to je Levica. Verjamem, da se vsi zavedamo, da bo naše delo zelo zahtevno in bo terjalo obilo usklajevanja, predvsem pa strpnosti in potrpežljivosti. V ospredje moramo postaviti državotvorni princip, ne pa partikularnih strankarskih interesov. Le tako nam bo uspelo uresničiti koalicijsko pogodbo in dokončati mandat, ki so nam ga zaupali volivke in volivci.

V ospredje smo si postavili zdravstvo, saj je po prepričanju velike večine Slovencev to največja vrednota. Dostopnost, kakovost, učinkovitost in finančna vzdržnost zdravstva je torej naš cilj, na prvem mestu pa skrajševanje nedopustno dolgih čakalnih dob v zdravstvu. Zelo pomembno je, da je v ospredju tudi skrb za starejše, za vzpostavitev demografskega sklada ter postopni dvig minimalne pokojnine in odmerne odstotka na najmanj 63 %. Seveda pa je potrebno pred tem začeti z ureditvijo položaja mladih v družbi kot enakovrednega in pomembnega stebra naše družbe.

Naj omenim še nekaj izpogajanih vsebin iz koalicijske pogodbe. Na področju trga dela je to dvig plače na 700 evrov, na področju razvoja je povečanje sredstev za raziskave in razvoj na 1 % BDP. Naš cilj na področju kulture je tudi dvig proračunskih sredstev za kulturo na raven tistega iz leta 2009 ter seveda sprejetje zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi. Na področju varnosti smo v ospredje postavili povečanje sredstev za normalno delovanje podsistemov nacionalne varnosti in kadrovske podhranjenosti Slovenske vojske ter izdelavo celovite migracijske strategije, saj je to danes izziv, ki stoji pred celotno Evropo. Na področju zunanje politike pa bi izpostavil samo dve nalogi. To sta ureditev vseh odprtih vprašanj s Hrvaško in predsedovanje Svetu EU.

Spoštovani! Glede na omejen čas, ki ga imam na razpolago, in ker prihajam iz Idrije oziroma idrijsko-cerkljanske regije, bom izpostavil samo še en problem, ki ga sicer čutimo na ozemlju celotne države, to je skoraj desetletno obdobje bistveno zmanjšanega vlaganja v posodobitev državne cestne infrastrukture. Na tem mestu še posebej izpostavljam četrto razvojno os, kjer se je izključno zaradi evropskih sredstev, ponavljam izključno zaradi evropskih sredstev, izdatno vlagalo. Na širšem območju četrte razvojne osi okoli 150 milijonov evrov. Naj omenim samo posodobitev ceste med Želinom in Mostom na Soči, izgradnjo obvoznice Škofja Loka in Gorenja vas, potem cesta Zali Log–Davča, ki je pomembna tudi za razvoj smučarskega centra Cerčno in tretji pas v soteski Zala med Godovičem in Idrijo. Ob tem pa bi rad opozoril na pomanjkljivost strateških prometnih dokumentov, sprejetih v letih 2015 in 2016, ki četrto razvojno os obravnavajo pomanjkljivo

oziroma brez tako imenovanega idrijsko-logaškega kraka razvojne osi in posledično izpad projektov v tako imenovanem šestletnem drsnem planu. Tako prometna strategija kot resolucija sta v nasprotju s Strategijo prostorskega razvoja Republike Slovenije, saj leta četrto razvojno os opredeljuje kot povezavo v obliki črke Y od Vidma preko Tolmina in Škofje Loke naprej do Domžal ter od Želina preko Idrije do Logatca in s tem do avtocestnega križa. Absolutno je potrebno zvišati vlaganja v odsek od Želina preko Idrije do Logatca ter končno po letu 2006 končno prostorsko umestiti in začeti z izgradnjo povezave med Cerknim in Gorenjo vasjo. Prav zaradi umanjkanja projektov na teh dveh odsekih je bila Idrija skoraj mesec dni odrezana od sveta, saj je bila cesta med Idrijo in Godovičem od 23. julija do 20. avgusta popolnoma zaprta, danes pa tukaj poteka enosmerni promet med tremi delovišči, popolni zapori pa sta napovedani tudi za leti 2019 in leto 2020. Takšna radikalna zapora državne ceste je redkost v dosedanji praksi v Sloveniji in na tak način, kot je bila izvedena, popolnoma nesprejemljiva.

Od nove ministricе za infrastrukturo mag. Alenke Bratušek zato pričakujem vso podporo pri posodobitvi četrte razvojne osi, saj pri nas nimamo kot aktualna samo drugi tir in tretjo razvojno os. Seveda pa od Vlade Republike Slovenije pričakujem, da bo čim prej odgovorila na pobudo, ki sva jo nanjo naslovila z državnim svetnikom Bojanom Režunom zaradi problemov, ki so nastopili zaradi popolne zapore ceste, o kateri sem maloprej govoril. Toliko zaenkrat. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Besedo dajem gospe Janji Sluga, naslednji pa naj se pripravi gospod Miha Kordiš.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Danes je tisti dan, ko potrjujemo voljo, ki so jo na letošnjih parlamentarnih volitvah izrazili volivci, ko so leve in sredinske stranke podprli z 58,8 % glasov, in danes je tisti dan, ko tudi potrjujemo stališče, ki je bilo izraženo v zadnjih javnomnenjskih raziskavah, kjer so volivci jasno povedali v dveh tretjinah, da si novih volitev seveda ne želijo.

Pretekla vlada se lahko pohvali z marsičem. Kazalniki, ki pričajo o njenem delu, so vsi obrnjeni navzgor. Če pogledamo brezposelnost, ki je bila v letu 2014, ko je z delom začela vlada Mira Cerarja, na številki 130 tisoč, je ta v letošnjem letu padla na 75. Še posebej med mladimi je opaziti pozitiven trend, saj je v tem času kar 94 tisoč mladih dobilo službo in je v primerjavi z letom 2014, ko jih je bilo na Zavodu za zaposlovanje 11 tisoč, jih je danes samo še 5 tisoč 700, in upam, da bomo v naslednjem mandatu lahko poskrbeli tudi za te.

Minimalna bruto plača se je v času vlade Mira Cerarja dvignila s 789 na 842 evrov,

povprečna plača s 1008 na 1077. Stopnja tveganja revščine je padla, pokojnine so se dvignile s 613 na 640 – govorim o povprečni starostni pokojnini – in bruto domači produkt na prebivalca se je dvignil za preko 2 tisoč evrov. Tudi napoved zaposlovanja do konca tega leta, kar je tudi plod dela te vlade, je spodbudna, saj so zaposlovalci napovedali 19 tisoč 400 novih delovnih mest v drugi polovici leta 2018.

Če pogledamo svetovne lestvice konkurenčnosti, se je v tem času Slovenija na lestvici Svetovnega ekonomskega foruma dvignila s 70. na 37. mesto, kar je velik preskok, in tudi na lestvici konkurenčnosti Mednarodnega inštituta za razvoj menedžmenta se je dvignila s 55. na 43. mesto, največji napredek pa je bil narejen znotraj gospodarske uspešnosti, kjer smo se povzpeli za 18 mest.

Obstaja tudi lestvica, po kateri se ocenjuje uspešnost neke vlade, in sicer se ocenjuje po štirih makroekonomskih kazalnikih, po katerih je vlada Mira Cerarja pri treh kazalnikih zasedla prvo mesto in pri četrtem kazalniku drugo, torej samo v enem kazalniku je bila ena od predhodnih vlad uspešnejša od vlade, ki se danes poslavlja.

Danes je bilo že veliko besed slišati tudi o koalicijski pogodbi. Seveda koalicijska pogodba je zelo pomembno dejanje, njen podpis, a še pomembnejše je tisto, kar temu sledi, in v SMC stojimo na stališču, da so predvsem pomembne rešitve in ukrepi, ki bodo tej koalicijski pogodbi sledili, da bodo povezovalni, da bodo konstruktivni, da bodo usmerjeni v napredek in v dobro vseh ljudi. Kot sem že prej povedala, smo z rezultati v preteklem mandatu to že seveda dokazali.

Danes je tudi mnogo govora o reciklirani vladi. SMC vstopa v to vlado s štirimi ministrskimi kandidati, pri čemer sta dva že v preteklem mandatu opravljala ti funkciji, dva pa še ne. Ta, ki sta, vstopata v novo vlado z znanjem in z operativnimi izkušnjami, s pozitivnim delom iz preteklega mandata, nova dva pa z zagnanostjo in energijo. Svojo strokovno usposobljenost, pripravljenost so vsi prepričljivo dokazali na zaslišanjih po pristojnih parlamentarnih odborih in tudi zapletov pri njihovih zaslišanjih, predstavitev kot tudi pri njihovem potrjevanju ni bilo.

Če se ustavim pri kandidatu za ministra za okolje in prostor gospodu Juretu Lebnu. Na odboru je bilo nedvoumno izražena volja oziroma mnenje vseh prisotnih poslancev, da je gospod Jure Leben zelo podrobno predstavil vsa področja delovanja Ministrstva za okolje in prostor in da se je izjemno izkazal tudi s poznavanjem resorja. Dotaknil se je praktično vseh perečih vprašanj in ponudil zelo konkretne rešitve. Ves čas je poudarjal, da je dialog tisti, ki je najbolj pomemben, da je komunikacija med resorji tista, ki je najpomembnejša, in da je treba tudi doseči neko pospešitev odločevalskih in delovnih procesov tako na ministrstvu kot tudi v organih v sestavi in napovedal tudi kadrovske

okrepitev in učinkovitost inšpekcijskih služb, kar smo celotni pretekli mandat seveda ugotavljali, da je še več kot potrebno. Posebej moram seveda izpostaviti, da se je zavzel za ničelno toleranco do onesnaževalcev, da je izpostavil, da je treba stroške za sanacijo onesnaženih območij naložiti onesnaževalcu, pri čemer se je zavzel za ureditev stanja na onesnaženih in degradiranih območjih, še posebej tu seveda govorim za tisti dve območji, ki imata strokovne podlage – to sta Celje in Mežica.

Bi se pa v tem trenutku pomudila še pri opoziciji, ki so jo danes polna usta kritik. Menim, da ste že v preteklih dveh tednih s svojim delom na odborih pokazali, kakšna opozicija boste, in tukaj seveda govorim o Odboru za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo, kjer je vaš kolega pokazal, kako si predstavlja demokracijo; pokazal je, kaj si misli o poslanskih kolegicah in kaj si tudi misli o Poslovniku Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo Miha Kordiš, pripravi pa naj se Ljudmila Novak.

MIHA KORDIŠ (PS LEVICA): Hvala za besedo, predsedujoča.

Po zaslišanjih ministrskih kandidatov, ko je bilo glasovanje, nisem podprl nobenega od kandidatov, kjer sem bil zraven, čeprav smo z nekaterimi, vsaj na deklarativni ravni, v politikah prišli bližje, z nekaterimi pa nismo prišli skupaj sploh. Zakaj? Kljub nekaterim točkam, v katerih se strinjamo, nisem ministrskih kandidatov podprl, je pa jasno sicer, da jim preprosto ne verjamem. Ne verjamem, da se bodo držali svojih lastnih obljub, ne verjamem, da se bodo držali naših dogovorov v koalicijski pogodbi. Seveda, postavite me na laž, najbolj zadovoljen bom, če me postavite na laž, in se zadeve uresničujejo, kot so zamišljene in kot so dogovorjene, ampak, saj veste, dokler ne vidim, ne verjamem.

Za Levico sem pokrtil tri odbore, prvi je bil Odbor za delo, drugi Odbor za izobraževanje in zadnji Odbor za obrambo – če jih rangiram po verjetnosti, katerega ministra bi najprej podprl glede na njegove deklarirane pozicije.

Če začnem pri Odboru za delo, je kandidatka za ministrico, sicer iz vrst SMC, začela svojo uvodno predstavitev z reiteracijo določb koalicijske pogodbe, kar je dobro, ker v teh določbah je velik del vsebine zahtev, ki smo jih na mizo prinesli v Levici. Dalje, obljubila je takojšnje oblikovanje delovnih skupin na relaciji Vlada oziroma Ministrstvo za delo–Levica na temo pokojninske reforme, ki se obeta, da bo prva progresivna pokojninska reforma v 25 letih naše države, da se dvigne minimalna pokojnina na 630 evrov, da se dvigne odmerni odstotek na 63 % in da bodoči upokojnenci prejmejo pravičnejše pokojnine. In seveda je tudi pomemben element, da ta dvig penzij financirajo

delodajalci z dvigom prispevne stopnje za stran kapitala.

Naslednja stvar, pod katero se je kandidatka za ministrico za delo podpisala, je širitev definicije delovnega razmerja, torej popravki Zakona o delovnih razmerjih, ki omogočajo učinkovitejši pregon prekarnosti. Navsezadnje pa je dala tudi močno zavezo na področju minimalne plače, da s 1. januarjem 2019, tako kot je zapisano v koalicijski pogodbi, začnemo etapno dvigovanje minimalne plače, vsako leto za 4,5 %, čeprav se nadejam in so naša pričakovanja v Levici taka, da bomo do novega leta že pripravili, uskladili in potrdili nov Zakon o minimalni plači, ki bi izločil vštevanje dodatkov v definicijo minimalne plače, ki bi postavil novo formulo za redno dvigovanje in usklajevanje minimalne plače in tako naprej. In navsezadnje, kandidatka za ministrico se je zavezala tudi k štiridesetim novim zaposlitvam na Inšpektoratu za delo, torej 40 novih delovnih inšpektorjev na delovni inšpekciji, ki – kot vemo – je drastično podhranjena in ne zmore, tudi če želi, korektnega pregona kršilcev delovnopravne zakonodaje, ki lomijo delavske hrbte.

Naprej, izobraževanje. Dr. Jernej Pikalo iz vrst SD. Zavezal se je podpori stavkovnim zahtevam zaposlenih v vzgoji in izobraževanju. Zelo hitro, ko se vlada postavi, bomo videli, ali ta njegova zaveza zdrži ali ne – Branimir Štrukelj je že napovedal z nadaljevanjem sindikalnih aktivnosti, če ne pridejo na vladi s sindikati skupaj. Napovedal je tudi omejitve obstoječih plačljivih praks, torej prikritih šolnin na akademiji in 1 % dvig sredstev za visoko šolstvo do leta 2025 – trenutno je ta enoodstotni dvig predviden do leta 2032, tako da to je zagotovo napredek, ni pa, vam kar takoj povem, zadovoljiv. To je hitrejši tempo, kot je predviden, zdaj je pa še vedno manj, kot smo imeli sredstev v visokem šolstvu v preteklosti.

Kar me je pri kandidatu za ministra za izobraževanje zmotilo, je, da smo ostali brez zavez za vključitev doktorskega študija v sistem rednega študija, zmotila me je tudi ohranitev financiranja vsaj nekaterih zasebnih šol in to, da je projekt brezplačnih vrtcev zamišljen zgolj pogojno. Se bo pa na izobraževanje glavna visokošolska bitka bila okrog Zakona o visokemu šolstvu in tu moramo zagotoviti več denarja, treba je zagotoviti več demokracije na univerzi, torej tako imenovanim akademskim mandarinom stopiti na prste, ker trenutno izvajajo notranjo privatizacijo univerze – saj se spomnimo afere dodatki in tako naprej. In seveda, treba je zagotoviti polno brezplačno izobraževanje.

Zaključil bi z gospodom Karlom Erjavcem, kandidatom za ministra za obrambo. Z gospodom Erjavcem praktično na nobeni točki nismo prišli skupaj. Pa še tega ne morem čisto suvereno trditi zaradi tega, ker se je na naša vprašanja, naše pobude odzival s sila nedirektnimi odgovori, izvijal se je tam kot neka jegulja. Morda se je okrog vprašanja logistične veze zveze Nato skozi Luko Koper celo zlagal –

tega še ne vemo, ker mediji so poročali o tem, da je zveza Nato, zanjo ameriška vojska, zainteresirana za stalni aranžma, to je pa potrdila tudi sama ameriška vojska, medtem ko gospod Erjavec je pa dejal, da gre za enkratni komercialni posel. Kaj od tega je res? To bomo morali še počakati. Me pa skrbi, da če ne bo dovolj močnega pritiska javnosti, seveda pritiska, ki se mu v Levici pridružujemo, da se odpove nabava novih oklepnikov in investicija 1,2 milijarde evrov v bodoče staro železo za zahteve Nata, da se bo ta investicija dejansko zgodila in da ta sredstva bodo izgubljena za raziskave in razvoj, za javno zdravstvo in za druge družbeno koristne podsisteme. In storili bomo vse, da ta sredstva ne končajo za potrebe zveze Nato, ampak da najdejo svojo pot v blaginjo vseh državljanov in državljanek. Hvala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Ljudmila Novak. Pripravi naj se Robert Polnar.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Lepo pozdravljeni!

Žal mi je, da je predsednik Vlade ravnokar odšel iz dvorane, seveda ima to pravico, ampak malo težje ga je naslavljati oziroma mu govoriti, ker ga ni tukaj.

No, enkrat sem že dejala, da čestitam Marjanu Šarcu za pogum, da kot novinec v državni politiki prevzema najodgovornejše mesto v državi. Za to je res potreben pogum. In to je tudi na nek način eksperiment za Slovenijo. Vendar počakajmo na rezultate. Mislim, da najboljši odziv na kritike je uspešno delo. Nekaj, kar me pa vendar skrbi, pa je način odzivanja predsednika Vlade gospoda Šarca, ki sem ga v tem času opazila. Ko je predstavljal svoja stališča, je ves čas govoril, da eni so rekli to, drugi so rekli to, jaz sem naredil to ... Opazila sem, da ga preveč nekako usmerja javno mnenje, tudi v primeru, ko je bil župan v Kamniku. Tam so namreč poimenovali kamniško knjižnico po velikem pesniku, Kamničanu, Francetu Balantiču. Ko je bilo to že izglasovano – dve občini sta glasovali kot soustanoviteljici, Kamnik in Komenda – in je bilo sprejeto ime knjižnice. Na podlagi javnega mnenja, ko je nekaj borcev ali nekaj ljudi naredilo akcijo proti temu imenu, si je premislil in dal ime ponovno na glasovanje; torej na podlagi javnega mnenja in akcije nekaterih skupin. No, na srečo so bili svetniki v občini Komenda bolj pametni in so pustili to ime – saj se spodobi, da je knjižnica v Kamniku poimenovana po velikem slovenskem pesniku, ki je bil, na žalost, na drugi strani, pa je kljub temu velik. Torej, to njegovo podleganje vplivom kritike in javnega mnenja, to me skrbi, ker vemo, da v politiki ali pa na splošno je tako, da če imaš neko stališče – enim je všeč, enim ni všeč. Če si prepričan, da je tisto stališče dobro in pravilno, potem se ne boš oziral na tiste, ki pravijo drugače.

Tudi sama se bom omejila na razpravo o treh resorjih, kjer sem tudi sama članica in kjer

sem sodelovala na hearingu. Najprej izobraževanje. Pozna se, da je kandidat za ministra Jernej Pikalo bil že enkrat minister, ampak prav to me je spodbudilo tudi k dvomom o njegovem delovanju, kredibilnosti tega delovanja. Meni se je na odboru oziroma prizadetim celo opravičil, vendar so v času njegovega mandata na nekem zavodu na dan, ko so imenovali novega ravnatelja, ko so bile volitve novega ravnatelja, so dva člana sveta zavoda zamenjali z neko obrazložitvijo, da nista zastopala interesov zavoda, in na podlagi nekih klevet, ne da bi se ta dva imela možnost zagovarjati. To je bilo objavljeno na spletni strani seje Vlade. Onadva sta dobila samo sklep, da sta razrešena, brez obrazložitve, brez možnosti ugovaranja ali razlage, kar je ugotovila tudi varuhinja človekovih pravic. Torej, takšen način političnega delovanja in kadrovanja je nesprijemljiv, tudi če minister sam ni bil dobesedno vpleten, vendar je bil pod to podpisano.

Sama sem tudi že predlagala v prejšnjih mandatih, da bi uvedli v srednje šole predmet državljanska vzgoja in etika. Namreč, sami srednješolci so izrazili to željo in potrebo, kajti vidimo, da je v Sloveniji nek demokratičen deficit, da mladi se ne udeležujejo, tudi drugi, ne volitev, da je preslabo poznavanje demokratičnega sistema – ustanov in tako dalje – in bi bilo to na mestu. No, to podpira tudi dr. Jernej Pikalo, torej bodoči minister, in upam, da bo ta načrt tudi uresničil, upam pa, da ta predmet ne bo postal ideološki z ideološkimi predavatelji, ki bodo dijake usmerjali, ne pa jim prinašali znanje in široko razgledanost in pripravo na demokracijo.

Skrbi me tudi odnos do zasebnega šolstva, kajti prav stranka, iz katere prihaja dr. Jernej Pikalo, je najbolj nasprotovala izpolnitvi ustavne odločbe v zvezi s financiranjem zasebne šole, ki ima javni program, zasebne osnovne šole, torej 100% financiranje obveznega programa. V Sloveniji imamo samo 6 takšnih zasebnih šol z različnimi pedagoškimi doktrinami ali pristopi, ne poznam čisto strokovnega izraza, ki samo bogatijo slovenski prostor in da je takšno nasprotovanje temu, da ne rečem, da so prikrajšani za finančna sredstva. Torej, te šole obiskujejo učenci staršev, ki živijo v Sloveniji, davkoplačevalcev naših državljanov. Zakaj bi jih morali razlikovati, ali hodijo v zasebno šolo, ki ima javno veljavni program in koncesijo, ali pa v državno šolo? Ne govorim o tistih dodatnih programih, ki jih imajo zasebne šole, ampak tisti javno veljavni program, ki ga predpisuje država. Torej, to me skrbi, takšno onemogočanje. Te šole bogatijo slovenski prostor, tudi več konkurenčnosti je na ta način in ne da onemogočamo, pa gre za minimalno število, kaj šele, da bi te šole ogrozile državne šole.

Upam tudi, da bo ta koalicija izpolnila zavezo za rokodelstvo. V preteklem mandatu sem si sama prizadevala, da bi sprejeli Zakon o

rokodelstvu, rokodelstvo vemo, da je pomemben člen tudi naše kulturne dediščine. Vedno manj je rokodelcev, vedno manj je teh veččin in ljudi, ki bi to znanje prenašali na mlajše rodove. Ker je njihov status precej neurejen, je potreben zakon, ker pa ta zakon posega na področje izobraževanja, kulture, gospodarstva, finance, dela, družine in tako naprej, je to zelo zahteven zakon in vsa ta ministrstva so skupaj z rokodelci podpisala zavezo, da bodo pristopile čim prej k pripravi tega zakona. Upam, da se bo to zgodilo, kajti ta znanja, veščine so dragoceni in nastaja velika škoda, če jih ne bomo zaščitili oziroma če tega znanja ne bomo prenašali na mlajše rodove.

Kultura. Kandidat sam se je potrudil z odgovori, predstavitev je bila minimalna. Tukaj me skrbi njegov status. Torej, kot minister za kulturo nima do sedaj nekega uveljavljenega političnega statusa znotraj stranke, morda je tudi zato takšen minister šibkejši. Vemo, da v kulturi kronično primanjkuje denarja za različna področja; od prekarnega dela do slabo plačanih umetnikov, kulturnikov, ustanov, da ne govorim o kulturni dediščini, ki jo v veliki meri zanemarjamo oziroma tudi državne spomenike ne obnavljamo in ne dajemo namembnosti, tako kot bi bilo treba. Zato upam, da bo vendarle imel toliko podpore znotraj vlade, da bo tudi kultura dobila več sredstev za tiste najnujnejše projekte in potrebe. Kultura nas vendarle zaznamuje kot narod. Upam tudi, da bo nekaj narejeno na področju medijske zakonodaje. Želim si, pričakujem, da bo javna RTV Slovenija objektivni medij, da novinarji ne bodo deležni osebnih pritiskov, da bodo lahko neodvisno poročali in da tukaj politični vpliv vladajočih strank ne bo tisti, čeprav je to vedno bilo v zgodovini, ampak v demokratični družbi pričakujem objektivnost medijev in upam, da tudi medijska zakonodaja to podpirala.

Pa še na en problem bi opozorila. Nekateri mediji so me opozorili, da AKOS že 12 leti ni dal razpisa za manjše frekvence – 12 let, kljub številnim obljubam! Zato so določene črne lise v Sloveniji, kjer bi zelo radi poslušali določene medije, pa ne morejo, čeprav so bile že nekajkrat celo poskusno uvedena oddajanja nekaterih medijev z obljubo, da bo kmalu razpis, pa ga 12 let ni bilo. To pa je res dolga doba, da to vprašanje ni rešeno. Pa seveda odnos do kulturne dediščine in zaveza za rokodelstvo je tudi del zakona, ki naj bi bil namenjen rokodelcem.

Pa se dotaknem še Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zadovoljna sem bila s predstavitvijo kandidata za ministra, zato ker vem, da čuti Slovence v zamejstvu in po svetu, ker je ta izseljeniški kruh tudi sam poskusil in je aktiven na tem področju, ga dobro pozna. Torej ima srce za slovenstvo, za slovensko kulturo. To je zelo dobro. Tudi dobro je predstavil, kaj bo vse naredil.

No, tako kot na eni strani mora biti minister skrben, čuteč, v podporo Slovencev,

tako na drugi strani mora biti trd in zahteven do ministrov na drugih resorjih. Kajti sam minister za Slovence nima te moči, da bi bil sogovornik na primer ministrom v sosednjih državah, kjer živijo slovenske narodnostne skupnosti. Sama sem to kar nekajkrat občutila, kajti teme, ki zadevajo naše manjšine, so občutljive, žal tudi vedno ni izpolnjeno tisto, kar zakon naloga določeni državi, da bi morala izpolniti. Tukaj pričakujem od naših ministrov več angažmaja, trdnejša pogajanja. Tudi jaz raje hvalim ljudi, pa sem raje prijazna, kot pa se kregam in nekaj zahtevam in pričakujem, ampak mislim, da tukaj moramo zaščititi naše ljudi in morajo dobiti tisto, kar jim po zakonih pripada. Tako tukaj upam, da bo, sedaj še naš kolega poslanec, tukaj res pritisnil na ostale ministre, kajti tega področja ne pokriva samo minister za Slovence, ampak tudi šolstvo, tudi kmetijstvo, izobraževanje, zunanja politika, vse to mora sodelovati pri pokrivanju tega področja.

Za zaključek. Nova Slovenija je ostala v opoziciji, čeprav sem prepričana, da bi tudi v koaliciji lahko naredili veliko, še posebej za področje gospodarstva, kjer me skrbi, kaj bo naredila ta vlada, če bo uresničevala ideje Levice. Podpiram delovne ljudi in želim, da imajo delovni ljudje ustrezne pogoje za delo, da so primerno plačani in pa tudi primerno obdavčeni. Če bomo tistim, ki so nekaj ustvarili, samo jemali in delili tistim, ki pa se ne trudijo, potem je to zgrešena politika. Zato upam, da bo politika te vlade vendarle spodbujala gospodarstvo, kajti ne nazadnje od tega lahko delujejo vsi ostali pod sistemi.

Zdaj pa, če se že malo pošalim, koalicija bo danes izglasovala, potrdila čipe ali pa živino v Šarčevem hlevu – se opravičujem izrazu, ampak takšen primer je sam dal, da še manjka živina v hlevu, seveda živina je spoštovanja vredna in tudi ministri. Hočem namreč povedati, da takšne primerjave lahko sprožijo tudi različne pomisleke, dvome in tako naprej. Rada imam duhovite ljudi, vendar duhovitost na vseh mestih ni najbolj primerna, zato bo verjetno treba tudi tukaj nekoliko bolj paziti – seveda, če predsednik Vlade ni mislil na Avgijev hlev. Kaj pa to pomeni, pa vemo iz grške mitologije. Ker je bilo toliko nereda in nesnage, da je Heraklej moral napeljati kar dve reki skozi hlev, da ga je počistil. Upam, da se to ne bo zgodilo s Slovenijo.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Robert Polnar, pripravi naj se Dušan Šiško.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Gospod podpredsednik Državnega zbora, hvala za besedo. Gospe poslanke, gospodje poslanci!

Življenje je polno neskončnih absurdov, ki so tako nesramni, da niti ne poskušajo zbuditi vtisa verjetnosti, zato ker so resnični. Živimo v odkrito ciničnem času, v katerem so povolilni vetrovi premešali jezike na Slovenskem. Nič več se ne da povedati. Vsaka naša izjava povečuje

obstoječi ali pa začena novi nesporazum. Pred tem iracionalnim dejstvom smo popolnoma nemočni. Iste besede imajo mnoge in različne pomene, o katerih pa mi sami sploh ne odločamo. Vemo, kaj govorimo, ne vemo pa, kaj bodo drugi pri tem slišali. Ni načina, s katerim bi naše besede naredili enoznačne ali pa jih vsaj približali enoznačnosti, zato da bi preprečili radikalne nesporazume.

Naj to ponazorim samo s preprostim dejstvom. Gledam in poslušam nevrastenični romp in pomp v zvezi s potencialnimi ukrepi na področju davčne politike. Istočasno pa je vlada 5. septembra sprejela poročilo Finančne uprave Republike Slovenije o neizterjanem davčnem dolgu na dan 31. decembra 2017. Milijardo 267 milijonov evrov je neizterjanega dolga, 766 milijonov evrov tako imenovanega aktivnega dolga in 501 milijon potencialno izterljivega dolga! Pa za ilustracijo, gospe in gospodje, 766 milijonov evrov predstavlja 92 % celoletnega proračuna Ministrstva za infrastrukturo v proračunskem 2018. letu. In to je aktivni neizterjani dolg! In kaj potem? Nikomur nič. Ta podatek je ostal na nivoju čisto navadnega benignega statističnega prigodništva. Ne pomagata nam niti očitnost niti banalnost. Vselej nekdo sprevača smisel naših opredelitev in programov. Ne pomagajo nam niti dokazi niti pojasnila. Zmeraj nekdo preobrne njihovo vsebino in namen. Je ni tako preproste misli ali pa tako enostavne želje, ki naj bi postala subverzivna samo zato, ker jo mi zastopamo. V svojih programih smo se o tem prevpraševali. Na enostaven in odprt način smo raziskovali preprosta dejstva in nič drugega kot to nismo počeli. Nesporazumi, ki so nastali zavoljo tega, so posledica stališča posebne vrste, v katerem smo zamišljeni edinole kot krivci. Zato tudi ne more priti do dialoga. Zato je naš monolog razbit v fragmente, opremljene z interpretacijo, ki nas obtožuje. Obtožuje nas zato, da smo bili zmožni konstituirati vlado.

V Sloveniji je vse politično življenje zdobljeno, pretvorjeno v zgode in nezgode, v delovaje različnih interesnih skupin, znotraj katerih tekmujejo posamezniki vsak za svoj račun. Ni nobenih drugih meril in nobenih drugih ciljev, samo še malovredne fraze se prikazujejo kot nacionalno upanje, zato da bi se izigrala globina politike in pomen njene vloge. To je obnašanje cinične in provincialno nemarne samozadostnosti; takšne, ki je sama sebi vselej in povsod začetek in konec. Temu se je mogoče zoperstaviti samo s preobratom, katerega gonilo je politična volja kot odgovor na vprašanje, kakšno Slovenijo hočemo. Odgovor, ki v sebi povezuje niz strankarskih odgovorov z vsemi njihovimi raznolikostmi; odgovor pluralizma parlamentarne demokracije, njene dinamike, njene neposredne sodobne zgodovinskih.

Gospe in gospodje! Slovenija kot politična entiteta, takšna ali drugačna, ima zelo dolgo zgodovino. Slovenija kot politični subjekt je obstajala že veliko prej, kot se je kdorkoli od

nas, ki smo danes tukaj prisotni, rodil, in Slovenija kot politični subjekt bo obstajala tudi še veliko potem, ko bomo mi, ki smo danes tukaj prisotni, že zdavnaj spremenjeni v prah in pepel. Zato je Slovenija veliko starejša, predvsem pa veliko pomembnejša od vseh nas skupaj in od vsakogar od nas posebej. To je dobro vedeti, predvsem zato, da se zavemo dveh največjih nuj našega današnjega trenutka. Prva največja nuja našega današnjega trenutka je dezinvestiranje napuha. In druga največja nuja našega današnjega trenutka je downsizing prestiža. Politika izpolnjuje svojo vlogo samo takrat, kadar je laboratorij človekovih dejanj, v katerem se nič ne ponavlja, v katerem se zamisli preverjajo na nepovraten način, neizogibno in s predvidljivimi posledicami. Načrtovano in nenačrtovano delata skupaj, istočasno in neustavljivo, tak je naš svet. Na tak način bivamo in uresničujemo svoje cilje. Tako se spoprijemamo s pomembnimi zagonetkami svojega obstajanja in delovnimi odgovori nanje. Tako deluje današnji svet. Če želimo to doseči, moramo razviti nove načine, s katerimi bomo delili tveganja modernega časa, ne pa uničiti tistih načinov, ki jih že imamo. Sloveniji ni treba biti država, kjer so naša individualna stremjenja sprta z našo skupno blaginjo. Slovenija naj bo država, kjer eno omogoča drugo.

Vemo, da se mnogi z nami ne bodo strinjali. Obstaja tudi možnost, da bomo marsikomu šli na živce, toda to je legitimno v demokratični družbi in pravzaprav sploh ni težava, če vse te neuskkljenosti ostanejo v okvirih normalne demokratične razprave. Je pa res nekaj, gospe in gospodje: v koalicijski pogodbi vse piše, samo z dovolj sovraštva jo je treba brati. No, tako. To sem vam kanil povedati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Dušan Šiško, naslednji je na vrsti Ferenc Horvat.

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNC): Hvala podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani mandatar, ki je mogoče kje pred televizijo, kandidati za ministre, kolegice in kolegi!

Že v prvem svojem nastopu tukaj v tej dvorani sem povedal, da te vlade žal ne morem podpreti. Žal se je namreč pokazalo, da kot novi mandatar kljub razmeroma solidni podpori na volitvah v Državni zbor za seboj nimate podpore kadrovske ekipe in to niti za nekaj ministrskih mest. Sprašujem se, kaj bi bilo, če bi osvojil toliko glasov, kot jih je na predsedniških volitvah. Kot je znano, bo vaša vlada sestavljala večina kadrov iz prejšnje zasedbe, zato tudi ne morem pričakovati vidnejših uspehov. Ti so imeli s predsednikom Cerarjem na čelu, ki so ga bila polna usta poštenosti in zakonitosti, štiri leta priložnosti, da uresničijo svoje napovedi, a so zelo malo storili. Kot izkušeni bodo gotovo imeli prevlado nad novinci in – bojim se – tudi nad vami, spoštovani gospod mandatar. Ko bo šlo za pomembne stvari, za spremembe, ki ste jih od

prvega dne svoje kariere na državnem nivoju napovedali, vam ne bodo pomagale niti vaše igralske sposobnosti. Da ne govorim na pamet, priča dogodek z zaslišanja gospoda multipraktika ministra Erjavca na Odboru za obrambo, ko je govoril o problematiki plač v Slovenski vojski. Rekel je, da se čudi, ker so plače vojakom od takrat, ko je nazadnje bil on obrambni minister, močno znižale, češ da so bile takrat tisoč 200 evrov, sedaj pa znašajo 900 evrov. Spoštovani kolegi, gospod multipraktik minister je bil v vseh vladah od takrat in tam soodgovoren za tako res grozljivo stanje, zlasti v času, ko je varnost državljanov vse bolj pod vprašajem. Zato res ne vem, kako se lahko temu čudi. To sprenevedanje je samo še majhen dokaz, s kakšnimi kadri boste vladali. Dokler ne boste dokazali, da nimam prav, ne boste dobili moje podpore. Hvala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Ferenc Horvath, pripravi naj se dr. Anže Logar.

FERENC HORVÁTH (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani kolegi in kolegice, lep dober dan želim vsem skupaj! Szép jó napot kívánok mindenkinek!

Stališče skupine je gospod Žiža že dejansko predstavil in seveda se z njim tudi strinjam, bi pa vseeno opozoril na eno dejstvo, ker je velika razlika med italijansko in madžarsko skupnostjo. Namreč to, da italijanska skupnost živi na območju, ki je izrazito gospodarsko razvito, naša madžarska skupnost pa živi nekako na območju, ki je eno izmed najbolj gospodarsko zapostavljenih za ostalimi v Sloveniji. Bo nekdo rekel, da to vprašanje ni vprašanje, ki se toliko nanaša na narodno skupnost, ampak se s tem ne strinjam, ker menim, da gospodarska osnova, da delo, zaposlitve so osnova za vsakega posameznika v naši državi, da lahko obstane. Tudi danes pa v preteklih tednih smo velikokrat slišali o gospodarski rasti v Sloveniji, v katero sam ne dvomim, ampak kljub tej gospodarski rasti je nezaposlenost na našem koncu še vedno okoli 15 %. Kljub temu je tako visoka, da veliko mladih odhaja na delo v Avstrijo, tudi kot dnevni migranti, torej je bilo to stanje še veliko slabše. Zato menim in prosim hkrati tako bodočega ministra za gospodarstvo kakor tudi vse predstavnike vlade, da demografsko ogroženim območjem, kot je tudi Pomurje, namenite še posebej pozornost glede zaposlovanja, Ker če se bodo ti prostori tudi še v bodoče bolj praznili, potem mislim, da se takšnim regijam zelo slabo piše. Če pogledam: mislim, da več kot 10 let dejansko nekaj večjih investicij, kjer bi tudi država sodelovala vsaj na tem dvojezičnem območju, ki ga sam zastopam, nisem zasledil, da bi bile.

Drugo vprašanje oziroma druga tema, ki se je želim dotakniti, je tema Slovencev v zamejstvu, predvsem porabskih Slovencev, saj z njimi imamo kot pomurski Madžari zelo dobro

sodelovanje, ki se je mogoče v preteklih letih malo zatrlo ravno zaradi tega, ker mislim, da slovenska vlada bi morala temu vprašanju tudi posvetiti več pozornosti, predvsem pa nameniti nekoliko več sredstev. Mislim, da smo v preteklosti dokazali, kako lahko v regiji skupaj zelo dobro sodelujemo. Tudi spet apeliram na vlado, tako kot je bilo danes že rečeno, da to ni vprašanje samo bodočega ministra, ampak dejansko celotne vlade.

Kot je gospod Šarec povedal, se strinjam z njim, da bo potrebno veliko zaupanja, bom tudi dodal še veliko tudi strpnosti, midva sva, kot je gospod Žiža tudi povedal, pripravljena pri tem aktivno tudi sodelovati in želim vam vse dobro in seveda veliko uspeha želim bodočim ministrom. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima dr. Anže Logar.

Za njim je na vrsti Jože Lenart.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči. Predsednika Vlade ni v tej dvorani, ampak saj tukaj je koordinator Vlade gospod Mesec, tako mislim, da je to še pomembnejše, da bo sporočilo preneseno.

Priznam, da je zame vedno uvodna predstavitev predsednika Vlade zelo pomembna, nek ključen dogodek, kar kaže na to, kako se bo predsednik Vlade lotil te naloge. Ne vem, kako je z vami, ampak meni je v spominu ostala predvsem njegova obljuba, da ničesar ne obljublja, ker ne mora obljubiti, da bo to tudi izpolnil, in to bi bilo potem narobe. Zdaj, pod črto, ta vlada bo uspešna zaradi tega, ker bo gospod Šarec obljubil vse oziroma naredil vse, kar je obljubil; in ker ni obljubil nič, bo cilj dosežen. Vprašanje pa je, če bomo zadovoljni s to obljubo tudi mi, davkoplačevalci.

Najprej besedo, dve o tej koaliciji. Ta koalicija ni pet plus ena, ta koalicija je ena plus pet. Imamo ena plus gibanje petih zvezdic, ki so podpisale koalicijo s stranko Levica, s čimer so si zagotovile to, da lahko vladajo. Zdaj pa, prej je bilo že nekaj izpostavljeno, nekaj zapisov iz sporazuma med petimi strankami, torej med gibanjem petih zvezdic in Luko Mescem, pa bom opozoril še na peti člen, ki še dodatno poudarja podrejeno vlogo vas, koalicije – ne vem, kako ste to lahko podpisali, ampak podrejeno vlogo vas, koalicije do Levice. Poglejte, v 5. členu piše, da se koalicija zavezuje, da bo najprej poskušala najti soglasje pri Levici, šele nato, če ga ne najde, bo vlada s tem pridobila pravico, da poišče potencialno podporo pri drugih poslanskih skupinah. Ne mi odkimavati, to piše v vašem 5. členu, kar je predsednica vaše stranke to podpisala. Šele ko vam bo gospod Mesec dovolil, da lahko iščete podporo pri nas, boste očitno prišli do nas in nas vprašali, ali ste pripravljeni to podpreti.

Mogoče bi še opomnil, ko ste se vsi sklicevali na javno mnenje. Neka javnomnenjska raziskava je bila narejena marca 2018 o liderjih strank, ki so

se podale na volitve, tukaj je objavljena ta analiza. Prvake strank so primerjali. Za gospoda Janšo so napisali – javno mnenje na tisoč korespondentih –: odločen, inteligenten, sposoben. Njega niste hoteli za predsednika vlade. Potem Karl Erjavec, ta bo vodil našo obrambo. Zanj ljudje pravijo: neučinkovit. Ne vem, kako bo potem obramba učinkovita. Miro Cerar, prvak naše zunanje politike – po mnenju ljudi: neodločen, slab vodja. Predsednik parlamenta – po mnenju ljudi: nesposoben. In tisti, ki je pisal koalicijsko pogodbo, gospod Mesec: se ne spozna na gospodarstvo. To je vlada po mnenju ljudi, ki ima, kot vi pravite, 58-odstotno ali 68-odstotno podporo in bo diktirala našo prihodnost.

Gremo naprej. Kaj o predsedniku Vlade pravijo v Mladini, ki jo radi berejo volivci strank, ki so v tej koaliciji in po besedah Janje Sluga so danes zelo srečni, ker se končno koalicija po volji ljudi sestavlja? Citiram, »Njegov konjiček je še vedno zgodovina. Preučuje nastope in retoriko v diktaturah, zanima ga, kako diktatorjem uspe ljudi zapeljati v zločin ob pomoči benignih politikov zmerne usmeritve, ki se nanje ne odzovejo dovolj odločno«. Sprašujem se, so benigni politiki v tej koaliciji? Tisti, ki ste sodelovali pri pogajanjih? Odgovor na to zelo dobro veste.

Tudi z ministri je križ. Ljudje jih niso marali, niso jih izvolili, Šarec pa jim je dal priložnost – tretjo, četrto, peto, da postanejo ministri. Če torej v Sloveniji nekdo po mnenju ljudi ni dober za poslanca, pa je po mnenju gospoda Šarca dovolj dober za ministra. Ne vem, od kdaj je minister manj kot poslanec, ampak pogledajte, tako je. Pa tudi poslanci te koalicije, posebej tisti, ki ste sedeli na enem odboru, ste velike perle, oprostite izrazu. Pred vami je nesposoben kandidat, neustrezen kandidat, pa kljub temu glasujete zanj. Manjka vam evropskih vrednot in načina političnega dela. Zelo enostaven primer: pogledajte, ko je nek nesposoben ali pa neustrezen kandidat kandidiral za pomemben resor na Evropski komisiji, gospa Alenka Bratušek, so jo poslanci Evropskega parlamenta na hearingu zavrnili. Na hearingu, ne pa potrdili pa jo potem zaradi neustreznosti umikajo. Tako bo tukaj treba še zelo veliko delati po lastni presoji. Rekli mi boste: Logar, preveč si negativen, v resnici je vse bolj pozitivno. Drži! Poglejte, vodja poslanske skupine ene stranke izhaja iz Pozitivne Slovenije, tudi bodoča vodja poslanske skupine iz tiste iste stranke. Desus v koaliciji s Pozitivno Slovenijo v društvu Levica, ali kako se imenujete – levi blok? Vodja Poslanske skupine LMS prihaja iz Pozitivne Slovenije, novi neformalni vodja SMC poslanske skupine prihaja iz Pozitivne Slovenije; skratka, predsednik Vlade prihaja iz Pozitivne Slovenije, sama pozitivna sporočila. Samo koalicija je čisto negativna, oprostite. Razložite mi – tisti, ki ste podprli v prejšnjem sklicu poročilo preiskovalne komisije za ugotavljanje zlorab v bančnem

sistemu, kjer je bilo jasno navedeno, kaj je v kazenski zakonodaji treba spremeniti. Ko ste se z Novo Slovenijo pogajali o koaliciji, ste imeli lepo tri člene koalicijske pogodbe o spremembi Zakona o kazenskem postopku – to, kar nujno rabi kazenski postopek –, pa je, potem ko ste se iz koalicije pogovarjali z nadkoalicijsko stranko Levica, to umanjalo iz koalicijske pogodbe. Zakaj? Povejte mi, zakaj! Zakaj se bojite preganjanja bančne kriminalitete in zapišete celo to, da boste najprej glede učinkovitosti pregona gospodarskega kriminala in te bančne korupcije naredili neko študijo – jaz vam že zdaj povem, da je zelo slaba učinkovitost pregona –, potem pa celo naprej, da boste preverjali ustreznost prilagojene zakonodaje, zlasti v smeri zmanjšanja nabora kaznivih dejanj. Torej, recimo, pranje denarja boste dekriminalizirali, da to ni več kaznivo dejanje in boste rekli, glejte, super smo, ni kaznivih dejanj, nimamo težav s pregonom. Nekaj je pa vseeno v redu v tej zadevi. Končno se je zgodba razčistila, zdaj imamo homogeno levo skrajno levo vlado. To homogeno levo skrajno levo vlado so omogočili gospod Cerar, gospa Bratušek, Karl Erjavec, gospod Mesec – sem še koga pozabil –, gospod Židan. Zapomnite si ta imena! Zapomnite si ta imena, ker če boste zadovoljni z njihovim delom, boste v naslednjem mandatu tako ali tako njih spet volili, če pa ne boste, si pa, še enkrat pravim, zapomnite ta imena in te stranke in morda razmislite o spremembi opcije – desne opcije. Kajti treba si je zapomniti: levičarji v bistvu imate dovolj približno tako sposobnih kadrov kot zdaj za še nekaj vlad.

Če zaključim s komentarjem, ki sem ga prebral na enem od spletnih portalov pod novico o nastajanju te vlade, pa pravi tako: "Ta vlada bo delala za malega človeka – onega iz Murgel."

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Jože Lenart. Pripravi naj se mag. Meira Hot.

JOŽE LENART (PS LMŠ): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Danes potrjujemo 13. vlado, 16 ministric in ministrov, ki bodo pod vodstvom predsednika Vlade gospoda Marjana Šarca vodili in gospodarili z največjo prvo ustanovo v državi – vlado; vlado, ki združuje od gospodarskih subjektov kot temelj razvoja do vseh deležnikov potrebne družbene nadgradnje, kar nam zagotavlja varnost, zaupanje in vsesplošno blaginjo. V gospodarstvu, iz katerega izhajam, je temelj varnega poslovanja poslovni načrt, ki zajema vse poslovne funkcije od kadrovske, nabavne, proizvodne, prodajne, investicijske, finančne in pa informacijsko-računovodske, ki na podlagi preteklega, sedanjega in načrtovanega bodočega poslovanja s svojimi kazalci omogoča podatke za odločanje o strategij gospodarjenja in varnega poslovanja za zaposlene, poslovne partnerje s širšim okoljem kot tudi lastnike. Nikakor si ne morem predstavljati, da bi

gospodarski poslovni načrt lahko bil postavljen, preden se ne postavijo vsi vodje poslovnih funkcij. Se pravi, da se potem določi donos, dobiček, denarni tok z neko skupno odgovornostjo. Prav tako vidim bodočo vlado, ki bo morala postaviti strategijo vodenja in gospodarjenja države z dobrim in preudarnim sodelovanjem vseh ministrstev. Se pravi, govorim o pripravi in sprejetju proračuna države Republike Slovenije.

Pri zaslišanju ministrov sem se zamislil nad vprašanjem kandidatu ministra za finance, ki se je glasilo nekako takole: Povejte, za koliko se bo v letih 2019–2022 zmanjševal dolg Slovenije. Točno v številkah, prosim – ne vem, ali je bilo mišljeno tudi v decimalkah. Vlada nam bo lahko podala postavljene cilje zmanjševanja dolga ob pripravi strateškega dokumenta z upoštevanjem vseh znanih podlag, pogojev, predvidenih tendenc, ki vključujejo na tisoče vplivov tako v domačem kot svetovnem gospodarskem in političnem okolju. Vsi ti vplivi se bodo stalno spreminjali. Kot radi rečemo, če kihne Nemčija, je prehlad tu. Ali kihne malo ali močno, enkrat ali večkrat, pa danes zagotovo tega ne moremo vedeti. Zato je zelo pomembno, kako se bo vlada znala na vse to hitro in pravilno odzivati in se na vsa kihanje preventivno pripravljati. To bo zame uspešna vlada.

Sinoči je v Črni na Koroškem potekal že 19. maraton od 42., ki jih v teh dneh teče v dobrodelni namen mali vitez maratonec Bogomir Dolenc. Pokrovitelj te tekaške prireditve je tudi predsednik države. Kolegice in kolegi, to je vztrajnost, ki jo bo vlada in tudi mi v bodoče presneto potrebovali. Sinoči sem simbolično pretekel z Bogomirjem Dolencem 48 krogov od 105. Spoštovani, za 48 mesecev vlade! Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima mag. Meira Hot, pripravi naj se Gregor Perič.

MAG. MEIRA HOT (PS SD): Hvala lepa za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

V zadnjih tednih, kakor tudi tekom današnje razprave, je bil večkrat izražen dvom v obstanek manjšinske vlade in njeno legitimnost. Sama sicer verjamem, da lahko manjšinska vlada dejansko zagotovi višjo stopnjo demokratičnosti in transparentnosti svojega delovanja, saj za izvedbo ključnih reform potrebuje širši konsenz, ki pa ne bo a priori zagotovljen. Kot pravica, ki se je vrsto let ukvarjala s področjem človekovih pravic, sem prav tako zadovoljna, da doslej ob vseh pomislekih v zvezi z novo vlado pravzaprav ni bilo jasno izraženih dvomov o njeni sposobnosti zagotavljanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin vsem Slovenkam in Slovencem, ne glede na raso, spol, politično pripadnost oziroma kakršnokoli drugo osebno okoliščino. Nedvomno ni mogoče izvesti nobene razprave o prihodnosti

naše države brez razprave o njenih ekonomskih temeljih.

Danes in v preteklem tednu, ko so potekala zaslišanja kandidatk in kandidatov za ministrice in ministre, smo slišali že veliko o različnih gospodarskih in infrastrukturnih projektih ter ekonomskih kazalcih. Ravno tako pomembno je, da ne pozabimo, kaj je naša naloga na teh temeljih zgraditi. V Ustavo smo zapisali, da je Slovenija socialna država. Naša naloga in naloga vsake vlade je, da jo ohranja in razvija. Ekipa pod vodstvom gospoda Šarca je na zaslišanjih zagotovila, da bo ta cilj dosegla s prizadevanjem za čim višjo stopnjo medgeneracijskega sožitja, stabilnimi in razvojno naravnanimi javni financami, z dvigom kakovosti vseh stopenj brezplačnega javnega izobraževanja, z vsem dostopnim in dobro upravljanim ter ustrezno financiranim javnim zdravstvom, z ustvarjanjem pogojev za tehnološki ter razvojni preboj Slovenije ob ohranjanju naravnega bogastva Slovenije in spoštovanju človekovih pravic. Kot socialna demokratka podpiram vlado s takšnimi cilji in ji želim pri njenem delu veliko uspeha. Čeprav se zavedam, da ji ne bo lahko in da v nasprotju z napisanim pravilom razvitih demokratičnih družb ne bo užila prvih 100 dni miru. Glede na današnjo razpravo je že skoraj povsem jasno, da ne bo užila niti prvega dne miru.

Zavedam se, da poslanke in poslanci, ki ne soglašajo s cilji koalicijskega sporazuma in ki ne zaupajo ministrskim kandidatkam in kandidatom, nove vlade ne morejo podpreti. Upam pa, da bomo v bodoče sposobni in bomo zmogli pri ključnih in pomembnih vprašanih preseči razlike, ki nas delijo, poiskati najboljše rešitve ter stopiti skupaj v dobro državljanek in državljanov ter upravičiti zaupanje, ki so nam ga izkazali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Gregor Perič, za njim bo na vrsti Luka Mesec.

GREGOR PERIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Slovenija potrebuje predvsem učinkovito vlado, na položajih pa odgovorne, kompetentne in poštene ljudi; take, ki bodo delovali povezovalno in državotvorno. Mi v Stranki modernega centra verjamemo, da ima ta vlada in njen mandatar predvsem resen namen takšno politiko tudi udejanjati. Vsi se namreč zavedamo, kaj pomeni izpostaviti se na področju politike, kako so mediji in širša javnost pozorni na številne vidike, marsikdaj upravičeno in včasih tudi ne. Kot politolog, kot mlad človek z izkušnjo politike na lokalnem nivoju opažam predvsem slednje. V zadnjih štirih letih je Slovenija napredovala – pa ali si to priznamo ali si tega nočemo priznati. Napredovala je na številnih področjih. Spremenila se je družbena klima, več je optimizma, gospodarstvo se je čvrsto postavilo na noge, krvna slika naših

javnih financ kaže povsem drugačno podobo in brez dvoma lahko rečemo, da se je Slovenija ponovno ekonomsko osamosvojila. Prav ta napoved izpred štirih let, napoved o tem, da ekonomska osamosvojitve ne bo mogoča, je šla marsikomu v nos. Naš politični prostor preprosto ni verjel, da lahko sami, brez neke tuje intervencije ali pomoči zadeve uredimo. Pa smo zmogli. In zmogli smo marsikaj. Če pogledamo čisto grafično: povečal se je BDP na prebivalca, zvišala se je stopnja zaposlenosti, zmanjšalo se je število brezposelnih, število brezposelnih mladih se je praktično razpolovilo, minimalna plača se je povišala, povprečna mesečna neto plača je šla navzgor, povprečna starostna pokojnina se je dvignila, neto zunanji dolg se je zmanjšal in stopnja tveganja revščine je padla.

Tudi danes smo in še bomo slišali številne kritične ocene te vlade, ki še niti ni začela s svojim delom. V dobro vseh Slovenk in Slovencev ter naše države si iskreno želim, da se zadnje ocene izkažejo kot brez prave podlage in predvsem zgrešene. Želim si tudi, da bi ob koncu mandata nove ministrske ekipe ponovno lahko rekli, da živimo bolje kot pred štirimi leti.

V Stranki modernega centra smo za ministrstva, za katera prevzemamo odgovornost, ponudili najboljše kadre, kombinacijo izkušenih politikov in mlade energije z velikim potencialom. Dr. Miro Cerar je v Evropski uniji in med državnimi voditelji po svetu prepoznan in cenjen kot preudaren in zanesljiv partner, ki je kot kandidat za ministra za zunanje zadeve kot prioritete izpostavil, da Slovenija ostane v jedrnem in najbolj povezanem delu Evropske unije, ki zagovarja stabilnost in nadaljnjo integracijo držav Zahodnega Balkana v Evropski uniji, sicer bo to storila kakšna druga sila, ter daje velik poudarek gospodarski diplomaciji s širitvijo mreže in števila ekonomskih atašeev. Zdravka Počivalška, ki bo v zgodovino samostojne Slovenije ostal zapisan kot gospodarski minister, ki je pripeljal prve prave tuje neposredne investicije, s tem številna nova delovna mesta in sprožil pomembne procese, zlasti na področju turizma, kjer Slovenija beleži rekord za rekordom. Jureta Lebna, ki je kljub svoji mladosti izkušen politik, dvakratni državni sekretar, uspešen projektni menedžer pri projektih največjega obsega, ki se bo kot minister za okolje in prostor takoj lotil vprašanja kopičenja odpadne embalaže, predvsem pa bo vse sile usmeril v popolno ukinitvev plastičnih vrečk. Zavzemal se bo za področje stanovanjske problematike mladih in z nevladnimi organizacijami vpeljal partnerski odnos. Predlagali smo mag. Ksenijo Klampfer, prizadevno in dobro poznavalko sistema javne uprave, izkušeno v vodenju občutljivih procesov, ki se bo na širokem področju dela Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zavzemala za ustrežnejši način izračunavanja minimalne plače, za boj proti prekamnosti, boljše pogoje, da lahko mladi

ustvarjajo družine, drugačno kazensko pravno ureditev v primerih odpuščanja nosečih žensk, usklajevanje pokojnin in ustanovitev demografskega sklada.

Ta vlada je nedvomno drugačna od prejšnje, ima več partnerjev, je idejno širša in bolj pisana, hkrati pa Slovenijo dobiva v roke v neprimerno boljši kondiciji kot pred štirimi leti. V SMC bomo kot del jedrne koalicije njen odgovoren in konstruktiven del in SMC bo garancija, da v njej ne bi mesta našla nepremišljena in še manj ekstremna stališča. V njeno uspešno delovanje bomo vložili maksimalno energijo in podporo. V vladi, v koaliciji, s partnerji in z opozicijo si želimo biti in bomo bili v SMC motor in dvigalo sodelovanja, ker nas v to zavezuje duh naše ustave in odgovornost do naših ljudi in naše države. Le če bomo vsi naredili vse, kar moremo in moramo, samo tako bomo lahko živeli boljše.

Spoštovane in spoštovani, zaključujem z željo, da bi bodoči ministric in ministri ter spoštovani predsednik Vlade gospod Marjan Šarec bili uspešni pri svojem delu in dobro vodili to vlado. Hvala lepa in srečno vsem.

PODPREDSENIK JOŽE TANKO: Besedo ima Luka Mesec, za njim bo na vrsti Marijan Pojbič.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Z desne poslušamo številne očitke manjšinski vladi, ki bo danes najverjetneje izvoljena, kljub temu da se bomo v Levici vzdržali glede imenovanja ministrov, ker nas enostavno niso prepričali in nas skrbi predvsem eno dejstvo: to je, da so po napadu gospodarstvenikov, pa ne gospodarstvenikov kot podjetnikov, ampak kot interesne skupine, ki želi vplivati na politiko in na prihodno koalicijo, stranke peterčka začele same izražati zadržke do izvajanja koalicijske pogodbe in enako so se od nje na nekaterih točkah distancirali ministri. V Levici smo tukaj zelo jasni; kar je dogovorjeno, tega se je treba držati in dokler se bo manjšinska vlada dogovorjenega država, toliko časa tudi lahko računate na podporo z naše strani, kadar jo boste rabili. Če pa se bo nadaljevala politika, kakršno smo videli v preteklih letih, se pravi, da se postavi vlada, potem pa gre vse po neki inerciji, pač vsak minister dela po svoje v skladu nekimi interesi, ki okrog njega, ko se usede na ministrski stolček, obstajajo, take vlade mi ne bomo mogli dolgo tolerirati in lahko postanemo klasična opozicija, kakršna smo bili v prejšnjem mandatu. To je opozorilo sredinski vladi, ker kar smo slišali na nekaterih soočanjih, na nekaterih hearingih, je zaskrbiljujoče.

Zdaj pa drugo. Če odgovorim desni opoziciji, zakaj smo se v Levici kot opozicijski stranki odločali v osnovi tolerirati sredinsko koalicijo. Lahko ji očitamo marsikaj, ampak nekaj je pa dejstvo, za razliko od vas se držijo nekih civilizacijskih standardov, kar se tiče diskurza

obravnave demokratične družbe, medijskega prostora, javnih debat. Z njihove strani, recimo, ne spremljamo takih stvari, kot če pogledamo na vaš portal Nova 24. Recimo, tam je bil 2. 9. objavljen članek, da je v italijanskem mestu, mislim, da je bila Padova, muslimanska džihadka zabadala ljudi. Na italijanskem portalu La Repubblica je pisalo, da je bila Poljakinja. In to je samo en tak primer, kako načrtno in vztrajno potvarjate resnico, zato da bi hujskali ljudi. Ali drug primer. Taisti portal je pred tremi dnevi objavil članek znanega hujskača Bernarda Brščiča, ki piše, da se po evropskih mestih sprehajajo, citiram, »muslimani, stekle feministke, raznorazni spolni iztirjenci, pederasti, sodomiti, katamiti; vse to, kar danes razumemo pod evfemizmom LGBT skupnosti«.

Tudi vaš predsednik Janez Janša, za katerega pravite, da je inteligenčen, sposoben in uglajen, kot je prej rekel Anže Logar, se dobesedno sklicuje na tega človeka. Med drugim v tistem govoru, ki ga je zadnjič imel na tako imenovanem družinskem dnevu SDS. Mogoče pa morate, ko se naslednjič vprašate, zakaj vam je zopet oblast, ki si jo tako želite, ušla iz rok, po teh volitvah ozreti najprej vase in se vprašati, kaj je to, kar vi delate narobe, da z vami nihče noče sodelovati. V Levici smo seveda podpirali vlado, čeprav ni optimalna, predvsem zaradi tega, ker alternativa, ki jo vi predstavljate, je nezanesljiva in v konfliktu z vsemi civilizacijskimi standardi, za katere se tudi vi na jeziku zavzimate.

PODPREDSENIK JOŽE TANKO: Besedo ima Marijan Pojbič, pripravi naj se Jernej Vrtovec.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik.

Najprej citiram, »čas je za novo generacijo«. To je bil tudi naslov volilnega programa LMSŠ, s katerim je Marjan Šarec prepričeval volivke in volivce. Bili so na mnogih funkcijah, imeli so priložnost, a naredili niso ničesar ali pa zelo malo, je Šarec ocenil na programskem kongresu LMSŠ 14. aprila letos. Povzročali so bančno luknjo, gradili drage projekte, omogočali kredite na lepe oči, pisali zakonodajo, ki omogoča izigravanje na vseh področjih, spravili so državo skoraj na kolega, je govoril Šarec o strankah SD, Desus in SMC. Prav o teh strankah, s katerim sedaj vstopa v koalicijo.

Spoštovani! Torej stari obrazi, ki želijo kreirati novo politiko, temu preprosto slovensko ljudstvo več ne more nasesti, in to so z imeni in priimki: Miro Cerar, Zdravko Počivalšek, Jure Leben, Andreja Katič, Alenka Bratušek, Karel Erjavec, to so in torej bodo reciklirani ministri. Potem neuspešni poslanski kandidati, ki jim je treba zagotoviti službo, bodo državni sekretarji: Jan Škoberne, Anja Kopač Mrak, Martina Vuk, Peter Vilfan, Uroš Prikl, Jernej Štromajer in Alenka Bratušek in Karel Erjavec, ki sploh nista bila izvoljena v Državni zbor in zdaj sta za

Marjana Šarca ena od tistih ključnih ljudi na ministrskih mestih.

Drage državljanke in državljani! Danes bomo dobili vlado, z majhnim popravkom, ki je poteptala voljo ljudstva. Državo je pripeljala v situacijo, da skoraj tretjina ljudi živi pod pragom revščine. Vlado, ki je s svojim odnosom do pokojnin privedla veliko večino upokojencev v situacijo, da za 40 let delovne dobe prejemajo 500 ali še veliko manj pokojnine. Vlado, ki bo še naprej uvažala ekonomske migrante, račun zanje pa plačeval obubožan slovenski narod. Vlado, ki naseljuje ekonomske migrante na Debeli rtič namesto slovenskih otrok, ki še niso videli morja. Vlado, ki bo s svojo politiko še naprej odganjala inteligenco iz države, mlade zdravnike in ostalo inteligenco. Vlado, ki je skoraj do temeljev uničila kmetijstvo, zdravstvo, nedopustne čakalne vrste, pomanjkanje iztrošenih medicinskih sester in še bi lahko našteval. Na drugi strani pa vlado, ki bo zaradi močne prepletenosti politike določenih strank z globoko državo z veliko verjetnostjo podpirala korupcijo, lopovščino, hudodelce in vse, ki na račun obubožanega slovenskega ljudstva živijo kot mali bogovi.

Drage Slovenke in Slovenci! Upam, da razumete, zakaj sem ne samo kot poslanec, tudi kot državljan zelo žalosten ob tem dogodku in sam bom seveda glasoval proti takšni vladi.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Jernej Vrtovec, za njim bo na vrsti Franc Kramar.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lep dober dan še enkrat!

Predsednik Vlade je v uvodu dejal, res nismo konkretni in konkretni niso bili niti naši kandidati za ministre. Saj po eni strani lepo, da je predsednik Vlade to priznal. Ampak, veste kaj? Če človek za ničemer ne stoji, potem pade na vsem in to se dogaja vam, ker za ničemer ne stojite zavoljo besedičenja o usklajevanju, spoštovanju, o dialogu in tako dalje, za tem pa ni popolnoma nič, prazno, praznina. Veste, prvič me je za to državo resnično strah. Ne, res me je strah! Prvič zato, ker ni jasno, kaj nas čaka zaradi pripravljenosti dela koalicije in prve koalicijske stranke, sprejemati gnile compromise zgolj za lastno preživetje z radikalno levico. In drugič zaradi tega, ker je ena izmed sej odborov na hearingih, na zaslišanju, seja tako potekala, da ni te kritične presoje med vami samimi. Kar je potem sam predsednik Vlade pokazal, ko je enega izmed nesposobnih kandidatov sam odstavil, a vi ste dva dni pred tem glasovali za njega. In iz vaših ust, tako na hearingih kot danes v uvodni predstavitvi s strani predsednika Vlade, nismo slišali nič, kaj bi lahko bile prioritete te vlade, kakšni so cilji te vlade. To je enako, kot da bi govorili, skrajševali bomo čakalne vrste. Ja, kaj nam pomaga, če se bomo trudili in skrajševali, če jih na koncu ne bomo skrajšali? Ne! Skrajšali bomo čakalne vrste, bi morali

govoriti. Samo truditi se, bo mnogo premalo. Strah me je tudi zaradi tega, ker je edina oprijemljiva stvar, ki je koalicijska pogodba, sicer za katero pravite, da je preuranjeno, da bi ji lahko zaupali, da bi ji lahko brali – zakaj jo potem torej imamo? Ampak, če jo pa preberemo, pa je lahko ne samo gospodarstvenike strah, ampak vse ljudi zaradi tega, ker pomeni višje davke, ker pomeni slabšo kakovost življenja za državljanke in državljane.

S strani Nove Slovenije bo ta vladajoča koalicija imela priložnost, da nas bo lahko pobarala, da bomo dobre predloge podprli, priložnost, da bo naše dobre predloge tudi ona podprla. In to bo kaj kmalu, na eni izmed naslednjih izrednih sej bo ta priložnost, da podprete paket ukrepov Nove Slovenije za spodbudo gospodarstva. Takrat bomo dejansko videli, koliko je tej koaliciji mar za usklajevanje, za sodelovanje ali pa so bile danes vse skupaj le prazne besede. Nekateri ministrski kandidati so bili v redu in so se izkazali na zaslišanjih in smo jih tudi v Novi Sloveniji podprli. Nekateri pa, tako kot gospod Kodelja, ne vedo, v kaj se spuščajo, in obuvajo prevelike čevlje. Zato ponavljam, tako kot ste mnogi dejali danes v svojih odgovorih: «Srečno Slovenija!» Ampak veste, zakaj? Zaradi tega, ker bo pod to vladajočo koalicijo srečo res potrebovala.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Franc Kramar, za njim bo na vrsti mag. Andrej Širčelj.

FRANC KRAMAR (PS SAB): Hvala lepa predsedujoči. Spoštovane kolegice in kolegi!

Danes bomo potrdili 13. slovensko vlado, mogoče bom malo lokalpatriotski, ker sem pač prešel s funkcije župana v državnega poslanca, pa sem se v svojih županskih mandatih vedno srečeval s problemi lokalna skupnost proti državi. Predvsem zaradi tega, ker prihajam z Zgornje Gorenjske in na Zgornjegorenjskem seveda od te vlade veliko pričakujemo. Bom konkretiziral.

Prva in najbolj osnovna stvar je seveda blejska obvoznica. Tisti, ki zahajate na dopust v Bohinj ali pa na Bled, se srečujete s tem problemom, triurni zastoj; se pravi, rabiš iz Ljubljane do Bohinja normalno 45 minut, v poletnih mesecih rabiš 3 ure do 4 ure. Ta blejska obvoznica se obljublja 50 let in mislim, da je res skrajni čas, da v tem mandatu pod to vlado pride tudi do realizacije.

Drugi žgoč problem je seveda nacionalni Triglavski park. Nacionalni poudarjam zaradi tega, ker je to nacionalni, naš, od vseh Slovencev, ne samo od nas, ki tam živimo. V letu 2010 je bil sprejet noveliran Zakon o Triglavskem narodnem parku. Da so prepričali domačine, so sprejeli znotraj tega zakona določbe 10. in 11. člena, ki govorijo o sofinanciranju projektov znotraj nacionalnega parka in velja za vse parkovne občine. No, od leta 2010 pa do danes te parkovne občine niso

prejele niti evra. Če povzamem, Mestna občina Ljubljana kot glavno mesto in skladno z Zakonom o glavnem mestu je od leta 2010 prejela 90 milijonov. Mi, ki živimo v tem območju, nismo prejeli iz naslova Triglavskega narodnega parka prav ničesar.

Tretja stvar, ki jo pričakujemo od države, je pomoč ljudem, ki so doživeli naravno katastrofo s podlubnikom, z lubadarjem po domače. Dejstvo je, da gre za naravno in to veliko katastrofo, da se les prodaja za 50 % ceneje, kot je vreden na trgu, in da ljudje dobivajo odločbe ter kazni, če tega ne posekajo, in s tem izgubijo veliko materialno vrednost. Tu pričakujem od te nove vlade, da bo to sistemsko uredila in bo to naravno katastrofo ublažila.

Zadnja stvar, ki jo pričakujem od te vlade in ki jo pričakujejo tudi vse ostale občine, je pa zakonsko predpisana povprečnina. Vsa leta do zdaj, tudi zaradi krize, so občine dobivale nižjo povprečnino, kot pa je zakonsko predpisana. Pričakujem od te nove vlade, ki ji seveda želim dobrega dela in veliko uspeha, da prisluhne velikokrat tudi lokalnim problemom, saj mislim, da se v lokalnih središčih odpirajo nove in nove težave in ljudje, predvsem župani, brez pomoči države ne morejo rešiti teh problemov.

Še enkrat, sam osebno bom Vlado podprl, ker mislim, da daje upanje za vse to, kar sem povedal. Seveda pa ji želim srečno in uspešno pot!

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima mag. Andrej Šircelj, za njim Branko Simonovič.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Moja razprava bo temeljila na tistem, kar dejansko obstaja, to pa je koalicijska pogodba oziroma koalicijski sporazum in na drugi strani tisto, kar so povedali kandidati na tako imenovanih zaslišanjih.

Če govorimo o zunanji politiki, ki je eno izmed državotvornih področij v Sloveniji, potem lahko rečem, da ustreznih odgovorov nismo dobili na zaslišanju bodočega ministra Cerarja, in na drugi strani tudi nismo dobili odgovora na to, kaj so dejansko naši nacionalni interesi in kako bo zunanja politika delovala za te nacionalne interese. Ni niti nacionalnih interesov in ni niti strategije zunanje politike, ki naj bi bila uravnotežena. Pri tem pa kandidat ni dal odgovora niti na vprašanje o tem, komu oziroma kateri državi bo ta uravnotežena politika dala večji pomen – če govorimo samo o članicah OZN, na primer. Ali bodo to Združene države Amerike, Velika Britanija in Francija ali bosta to, na primer, Kitajska in Rusija. Vsem verjetno ne bomo mogli dati enakega pomena oziroma se do njih ne moremo enako obnašati. Podobno je tudi naše videnje prihodnje Evrope. Na katere države se bomo bolj naslonili: ali na Višegrajsko skupino, sredozemske države, Avstrijo, Nemčijo? Skratka, na tem področju dejansko ni

nobene strategije in ni nobene politike, ki bi zagotavljala uresničitev nacionalnih interesov Slovenije.

Vprašanje je na področju zunanje politike, kako bo ta zunanja politika delovala s Hrvaško. Težko je namreč, da bodo tisti ljudje, ki so težave zakuhali in posledično zapletli, to je seveda prejšnja vlada, dejansko te težave, rešili, čeprav je to nekega eksistencialnega pomena za samo Slovenijo.

Vprašanje, ki se nanaša tako na finančno področje, kot na gospodarsko področje in na gospodarsko diplomacijo, ki jo omenja politika te prihodnje vlade, je seveda gospodarsko sodelovanje. Vendar gospodarsko sodelovanje ob napovedi teh davkov, ki so v koalicijskem sporazumu, bo seveda težko in nove investicije dejansko nemogoče. To, kar je dejansko napisano, je seveda v nasprotju s tem, da bi se krepila konkurenčna pozicija Slovenije, da bi gospodarstvo, enostavno, in država dobila nov kapital; ali domač ali tuj. Novi davki v teh višinah, ki so tudi opredeljeni v koalicijski pogodbi, bodo enostavno povečevali revščino. Kapitala, denarja, bogastva ne bo v Sloveniji, ampak bo odšel v tujino, tukaj pa bomo imeli težave s samim financiranjem, če želite, tudi socialne politike. To, kar je v bistvu napovedal poslanec Mesec in dal že prvi opomin petim strankam, da se ne zavzemate za davčno politiko, ki je v koalicijskem sporazumu, je simptomatično; je simptomatično za to, da še preden smo dejansko glasovali o novi vladi, je pet koalicijskih strank že dobilo prvi opomin, da se striktno ne držite tistega, kar je napisano. Seveda vprašanje je, kaj se bo dogajalo v prihodnje. Verjetno take stvari, o katerih si danes težko mislimo ali si jih predstavljamo.

Seveda take vlade, ki že vnaprej kaže tudi na nestabilnost, ki bo ekonomsko neučinkovita, finančno neučinkovita in seveda tudi socialno finančno nevzdržna, enostavno ne morem podpreti.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Branko Simonovič. Pripravi naj se mag. Branko Grims.

BRANKO SIMONVIČ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Danes bomo dobili 13. slovensko vlado; vlado, ki na prvo mesto postavlja človeka in njegove socialne pravice. Ker prihajam iz stranke Desus, ki zastopa pravice starejše generacije, moram povedati, da sem vesel, da smo uspeli v koalicijsko pogodbo zapisati vse vitalne interese naše stranke in s tem tudi starejše populacije.

V odgovor vsem tistim razpravljavcem, ki so kritični tako do vladne ekipe kot do koalicijske pogodbe, naj še enkrat povzamem, da je za stransko Desus najbolj pomembno, da bomo popravili krivice vsem upokojujencem, ki so se zgodile zaradi gospodarske krize, da bomo

postopno dvignili minimalne pokojnine nad prag revščine, da se bodo zvišale tudi vdovske pokojnine. Da bomo za 5 odstotnih točk dvignili odmerno stopnjo za upokojeince in s tem že v osnovi zagotovili višje pokojnine. Prav tako bomo še naprej izplačevali letni dodatek ali kot mnogi upokojeinci pravijo temu – regres za vse upokojeince. Nadejamo si, da bomo uredili tudi področje dolgotrajne oskrbe in zagotovili več mest v domovih za upokojeince, in ne nazadnje, končno bomo ustanovili demografski sklad, ki bo dolgoročno jamčil za vzdržnost pokojninskega sistema, kar je bila že dolgo naša zaveza mlajšim generacijam.

Verjetno bo ta koalicija težavna. A ker nobena stranka v njej ne prevladuje in ker se je predsednik Vlade že v pogajanjih izkazal za preudarnega in treznega človeka, verjamem, da lahko po 10 letih končno vsaj ena vlada vzdrži polna štiri leta, se pravi cel mandat.

Desus bo trden partner in predsedniku Vlade vedno v pomoč. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima mag. Branko Grims, pripravi naj se mag. Bojana Muršič.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Lep pozdrav!

Vlada, ki se danes postavlja, je res nekaj izjemnega, kar dokazuje to, da nastaja merljiva gospodarska razvojna škoda celo še pred njenim nastankom – samo zaradi zgodbe o njenem nastajanju. Ta zgodba dokazuje, da ima Slovenija prevarantski, za Slovenijo neprimeren proporcionalni volilni sistem, v katerem je mogoče izigrati demokracijo, demokratične principe, jasno izraženo voljo volivcev in postaviti neko koalicijo, ki jo družijo samo sla po denarju, ki je plod zgolj kupčkanja, ne pa nekih načrtov, dejanj ali ciljev.

Tisto, kar bo očitno povzročila ta koalicija, je gospodarski zlom Slovenije. To so že prve napovedi novih davkov že sicer davčno preobremenjeni Sloveniji, zaradi česar se najuspešnejši podjetniki odločajo za odhod. Uspešni podjetniki, ki zrastejo iz nič, ki s svojim delom ustvarijo svetovno znamko, so idoli v vseh razvitih državah sveta. Pri nas si lahko en smrkavec, ki v življenju ni nič pametnega počel, dovoli, da jih žali, en drug pa objavi, da bi vse podjetnike z bajoneti »steral« v morje. To je sovražno govor. Pa se kaj zgodi? Ne, kajti vse družijo želja po denarju in cilj več glasov; če ne drugače, z ustvarjanjem, s favoriziranjem lenuhov in z zatiranjem tistih, ki so sposobni kaj ustvariti, ki želijo delati, ki dobro delajo, da se jih prekomerno obdavči, da se jih ja zatre, in po drugi strani z uvažanjem ilegalnih migrantov.

V vaši koalicijski pogodbi piše, da boste še dodatno poskrbeli za tiste nevladnike, kot je, recimo, Mirovni inštitut, in potem se zgodi tole. Ravno danes sem na internetu objavil dva dokumenta, ki dokazujeta, kako so te nevladne organizacije, to so tiste, ki so utemeljene na

LGBTQ ideologiji oziroma recimo temu tipa Mirovni inštitut, vpletene v ilegalen transport ljudi v Slovenijo, v šverc ilegalnih migrantov. Kaj si dovolijo, lepo povedo uradni zaznamki, ko ljudje, ki jih zasliši policija, povedo, da so jih inštruirali predstavniki slovenskih nevladnih organizacije že doli v Bosni, jim razlagali, kako naj se obnašajo, kje gredo in ta stavek pa posebej zasluži citat: »V primeru, da slovenska policija ne bi sprejela vloge za mednarodno zaščito, naj se jih nemudoma obvesti, da bodo ukrepali zoper policijo.« Ali smo mi še pravna država, gospe in gospodje? To tukaj piše, to je uradni zaznamek, ga lahko pogledate na internetu. Pa še kaj podobnega bi se našlo. To se pravi, Slovenija zaradi levičarske vlade, ki bo unikum v tem delu sveta – vse druge vlade okoli nas so desne –, bo postala obljubljen dežela za migrante. In seveda zato je potrebno nabiti davke, zaradi tega je potrebno pozabiti na slovenskega človeka, kar vi v svojih dejanjih že sedajle napovedujete, in zaradi tega se dogaja, da se bo zagotovo nadaljevala tista nesprejemljiva politika sedanje vlade, ki v tem hipu gradi 7 tisoč mest za ilegalne migrante, ob tem ko 7 tisoč slovenskih upokojeincev zamača na sprejem v domove za upokojeince.

Gospe in gospodje najprej Slovenija, najprej je treba za slovenske državljanke, potem lahko v okviru možnega šele pomagaš komu drugemu. Samo taka vlada bi si zaslužila podporo. In seveda, to se absolutno ne strinjam niti s tistimi mojimi kolegi, ki so uporabili ta izraz, da bo to pet plus ena. Kakšen pet plus ena?! To bo sekstet. Razglašen sekstet, ki ga družijo želja po denarju, v katerem bo pa seveda prvi glas imela Levica. Prosto po Orwelu, če parafraziram kandidata za predsednika Vlade, kajti Orwel je v Živalski farmi napisal: »Vse živali so enakopravne, samo pujsi so še bolj enakopravni od drugih.« In to govori tudi vaša podpisana pogodba, ki pravi, da so poročalo predsedniku Vlade in Levici. Ja, da se ve, kdo je dejansko šef! Tega seveda ne bom sprejel in tega tudi podprl ne bom, ne danes, ne nikoli.

PODPREDSEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima mag. Bojana Muršič. Za njo Boštjan Koradžija.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, lep pozdrav kolegice in kolegi!

Toliko negativizma, kot smo danes v razpravah s sosednje strani slišali, me res žalosti. Širi se tudi strah, žalost in ne vem kaj še vse. Imeli ste na koncu koncev možnost sestaviti vlado, vendar do tega ni prišlo. Bom citirala na začetku predsednika vaše stranke: »Jaz sem vse stranke povabil k pogovoru o tem, ali je možno sestaviti koalicijo.« Pozabil pa je na tem mestu povedati, kdaj so se ti pogovori oziroma kdaj jih je povabil k pogovoru. 3. 6. 2018 so bile volitve. Poziv smo stranke dobile 12. 7. Ne vem, 30 dni lahko gledamo v zrak in čakamo.

Vsekakor se mi zdi, da je prav, da se je Marjan Šarec zbudil, da je začel sestavljati koalicijo in pogajanja, ki so bila na njegovi strani, so bila dolgotrajna, naporna in na koncu koncev je prižgana luč sveta oziroma na koncu tunela luč z izvolitvijo predsednika Vlade in tudi današnja seja, na kateri bomo potrjevali 13. ministrsko ekipo.

Seveda, nesporno dejstvo je, da to vlado čakajo težki in zahtevni časi, saj se prvič v zgodovini Slovenije soočamo z manjšinsko vlado. V nadaljnjih mesecih bo potrebno veliko povezovanja, iskanja rešitev in sprejemati pametne in premišljene odločitve, tako da se bodo izpolnjevale obveze iz koalicijske pogodbe. Ob tem vsekakor bom bdela nad tem, da moramo delati za dobro ljudi.

Nekatere obveze iz koalicijske pogodbe se morajo zgoditi zdaj in takoj. To je reševanje skrajševanja čakalnih dob v zdravstvu. Kandidat za ministra za zdravje je na hearingu povedal, da je možno skrajšati čakalne dobe v letu dni na nič ali pa znotraj napoteni napotitev. Upam, da bo z vsemi ukrepi, kot so vodenje, odgovornost, upravljanje, zmanjševanje korupcije to tudi dosegel in s svojo vztrajnostjo in močjo dosegel, da ljudje ne bodo umirali v čakalnih vrstah.

Resni in hitri pristopi so vsekakor nujni. Ta ugodna gospodarska rast, kateri smo bili priča v zadnjih letih, je spodbudna. Tudi napovedi po novih delovnih mestih me navdajajo z optimizmom. Še posebej pa si želim, da bodo omogočeni dobri pogoji za delo mladih po končanem šolanju, da ne bodo odhajali v tujino, da jim bo zagotovljeno delo pri nas za ustrezno plačilo.

Tudi minimalna plača vsekakor je velik hendikep in prav je, da je v koalicijski pogodbi opredeljeno, da se bo le-ta zvišala.

Na področju javne uprave čakajo bodočega ministra težka in naporna pogajanja z vsemi sindikati. Tudi na področju infrastrukture, ki je predvsem na podeželju v zelo nezavidljivem položaju, bo moje zavzemanje v tem mandatu neizmerno. Predvsem zaradi tega, kajti posamezni projekti se izmikajo iz mandata v mandat. Ker pa prihajam iz četrtega volilnega okraja, sedme volilne enote, moram omeniti cesto skozi Lovrenc, pa tudi rušenje mostov in viaduktov, katerim smo bili priča v medijih v zadnjem času, me navdaja s tem, da bo potrebna resnična analiza, kakšne mostove imamo v Sloveniji. Tudi danes v medijih beremo, da so v Mariboru mostovi v slabem stanju, nujno potrebni rekonstrukcije. Na tem mestu bi izpostavila tudi naš most čez Dravo, ki povezuje Ruše in Selnico, je ključen, tudi ta je v zelo slabem stanju. Sama konstrukcija mostu ni tako zelo slaba, je pa ograja; in luknje so pa strah vzbujajoče, zato bo to tudi moja prioriteta v tem mandatu.

Koalicijska pogodba zajema tudi pomembne rešitve na področju starejših, bodočih upokojencev pri dvigu odmernega odstotka za upokojitev.

Veliko je teh odločitev oziroma veliko je zapisanega v koalicijski pogodbi, vsekakor bomo bdeli nad tem; nad ministrsko ekipo in njihovimi odločitvami bom vsekakor skrbno bdela, opozarjala na morebitne napake, ki bodo po moji presoji slabo vplivale na državljanke in državljane, v družbi pa vsekakor moramo vzpostaviti zaupanje in ljudem povrniti še potrebno dostojanstvo.

Absolutno pričakujem konstruktivno, povezovalno delovanje brez spotikanja in žaljivk, saj le takrat bo Slovenija v polni meri zagotavljala svobodo, enake možnost, varnost in blaginjo za nas vse. 13. vladi želim veliko strpnosti, sodelovanja, povezovanja za dobrobit državljanek in državljanov. In naj na koncu zaključim, kot je v uvodu v obrazložitvi predsednik Vlade povedal: Sedaj je čas, da začnemo delati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Boštjan Koražija, za njim Suzana Lep Šimenko.

BOŠTJAN KORAŽIJA (PS Levica): Hvala za besedo, lep pozdrav vsem!

Z upanjem me navdajajo izjave kandidata za ministra za javno upravo, ki sem jih slišal na zaslišanju na notranjem odboru, da javni sektor opravlja nujno potrebne storitve in ustvarja s svojim delom dodano vrednost; da boste pogajanje s sindikati pričeli takoj; da je Slovenija z nekaj manj kot petinskim deležem zaposlenih v javnem sektorju krepko pod deležem Evropske unije, kar zadeva celotno zaposlenost v državi; da je javni sektor dal svoj prispevek pri reševanju krize; da se boste zavzemali za javni sektor; da se boste zavzemali za decentralizacijo in regionalizacijo Slovenije in ste se tudi strinjali z mojim predlogom, ki sem ga vam podal, da bi preselili sedeže ministrstev v večja slovenska mesta oziroma v regije in bi na tak način pridobili na razvoju regij in tudi pričeli regionalizacijo, obenem pa tudi bi se struktura zaposlenosti zvišala oziroma bi postala boljša.

Zdaj pa vam povem en primer, da v Sloveniji moramo nujno ukrepati oziroma začeti konkretno delati, navezuje se pa na moj problem, ker se vsak dan vozim z vlakom iz Ptuja v Ljubljano. Da razložim; zadnji vlak, ki pelje iz Ljubljane na Ptuj, je ob 17.15 uri. Se pravi, če mislimo resno razmišljati v smeri decentralizacije in regionalizacije, moramo urediti infrastrukturo oziroma javni promet. Druga zadeva, to vam lahko pokažem, druga zadeva, ki je zelo zanimiva, če vzamem vlak od Ljubljane do Maribora in v Račah izstopim, recimo ob 22.27 uri, ob 22.26 uri, se pravi, eno minuto prej, odpelje vlak za Ptuj. Se pravi, v bistvu gre za eno minuto. Ampak gre za to, da dejansko zadeve res niso urejene in bo potrebno konkretno pregledati, analizirati in urediti, ker je tudi to posledično povezano s tem. Ogrotno ljudi, ki sem jih srečal, tudi turistov na poti, bi rado potovalo v te periferne regije slovenske, ampak ne more, ker dejansko nima vlaka

oziroma ne dobi javnega prevoza. Vsi ostali prevozi so predragi, da bi jih jemali oziroma kakorkoli prišli tja. To je en banalen primer, saj jih je veliko, ampak če se jih bomo skupaj lotili, jih bomo rešili. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Suzana Lep Šimenko, za njo dobi besedo Aljaž Kovačič.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predsednik Vlade, prav lepo pozdravljeni!

Vsi ostali prevozi so predragi, da bi jih jemali oziroma kakorkoli prišli tja. To je en banalen primer, saj jih je veliko; ampak če se jih bomo skupaj lotili, jih bomo rešili. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Suzana Lep Šimenko.

Za njo dobi besedo Aljaž Kovačič.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani predsednik Vlade, prav lepo pozdravljeni!

Volitve 3. junija so pokazale vso bedo našega volilnega sistema. In kar je še bolj zanimivo, mi, ki sedimo v Državnem zboru, smo predstavniki ljudstva, v Državni zbor smo prišli z glasovi volivcev, ki stojijo za nami. Vendar ko se začneš malo poigravati z matematiko in seštevati te glasove, dobiš zelo zanimivo sliko, ki odraža situacijo našega volilnega sistema. In sicer konkretno, tako imenovani peterček strank, ki se imenujete zmanjšana koalicija, je skupaj zbral – vi kot poslanci, vaši glasovi – 17 tisoč 300 glasov manj kot Slovenska demokratska stranka. To pomeni, pet strank vas je zbralo 17 tisoč 300 glasov manj kot zgolj Slovenska demokratska stranka. Imate pa bistveno večjo moč v Državnem zboru, imate 43 poslancev in to pomeni tudi 43 glasov; za razliko od nas, ki nas je zgolj 25. Če k temu dodamo še vašo partnerico Levico in pogledamo celotno koalicijo šestih strank, pa vidimo, da ste skupaj zbrali zgolj 700 glasov več, imate pa kar 52 glasov v Državnem zboru. In vi predstavljate v Sloveniji ljudstvo! To seveda ni zanemarljivo. Vsak vaš poslanec v Državnem zboru glasuje. In glasujemo za zakone, ki imajo posledico za naše državljane, za slovensko gospodarstvo. In tu se kaže ena res zastrašujoča situacija, ki jo imamo v Sloveniji in je resnično anomalija našega volilnega sistema. Več kot očitno bomo dobili eno interesno vlado, vlado šestih strank, ki se je združila zgolj zaradi posameznih interesov in interesov tistih, ki ne dopuščajo alternative. Zaskrbljujoče pa je tudi to, da je sedem takšnih ministrskih kandidatov, ki niso dobili podpore ljudi v svojem volilnem okraju. In ljudje so rekli – evo, fino, ne bo jih. In zdaj zelo enostavno pridejo nazaj kot ministri. To pomeni, da nekateri niso zbrali niti 400 plus glasov, da bi bili izvoljeni

v parlament. In zdaj pridejo nazaj kot ministri in to je za vas nekaj popolnoma normalnega. In volja ljudstva je upoštevana. Zdaj se sprašujemo, zakaj ljudje ne grejo na volitve. Ljudje so volili, ljudje so nekako želeli uveljaviti svojo voljo, žal pa je situacija tista realna slika in to, kar se odraža v Državnem zboru.

Koalicija. Že na samem začetku moram reči, da delujete popolnoma neuskkljeno. Bila sem na nekaj hearingih in moram reči, da en minister reče to, drugi drugače. Konkretni primeri – SDH. Minister za gospodarstvo nekako ocenjuje, da je bolje, da to spada pod njegov resor; minister za finance reče – ne, to naj ostane pod mojim okriljem; minister za razvoj, strateške projekte in kohezijo reče – regionalni razvoj mora priti pod moj resor; minister za gospodarstvo reče – ne, v redu je tako, kot je, regionalni razvoj mora biti tukaj. Ne vem, kako se boste med seboj usklajevali, če ste že v samem startu popolnoma neuskkljeni. In zdaj bo šlo tu za šest različnih strank. Koaliicijska pogodba. Polno je raznih floskul: preučili bomo, opravili bomo razmislek, nadaljevali bomo prizadevanja, odprli bomo diskusijo, bomo analizirali in tako naprej. Ampak kakorkoli, dvignila je že veliko prahu na samem začetku. Saj potem smo slišali tudi to, da koaliicijska pogodba pač mora biti, če jo bomo izvrševali ali ne, to je potem stvar posameznih strank. Ampak ne vem, zakaj jo potem sploh imate, če je ne mislite izpolnjevati. Levica je pa jasno povedala, da oni pa zahtevajo, da se bo izvrševala. Zelo kritično pa je, da je tako rekoč na noge dvignila vso slovensko gospodarstvo. Gospod Šarec je uvodoma dejal, da si želi, da bi vlada imela stik z realnostjo; ampak kakšna je trenutna realnost. Še začeli niste, gospodarstveniki pa so že začeli z zbiranjem podpisov za peticijo Za podjetno Slovenijo. Do včeraj je bilo zbranih 4 tisoč 700 podpisov državljanov in okoli tisoč 600 podjetnikov. Zakaj? Odziv na vašo koaliicijsko pogodbo, odziv na program, ki ste ga naredili skupaj z vašo partnerico Levico. To je ta odziv. Ta pogodba resnično vsebuje nesorazmerne in nepravilne odločitve, številne nove davčne obremenitve gospodarstva in državljanov; od kulturnega evra pa zdravstvenega centra, minimalni davek na dobiček 5 %, vse kapitalske dohodke boste dali v dohodnino in še bi lahko naštevali. In upravičeno se državljani in gospodarstvo bojijo.

S strani kandidata ministra za finance smo slišali, da je ključna rast BDP. Vemo vsi, kdo največ prispeva k temu – izvozniki, gospodarstvo. In kaj vi delate? Ravno te, ki ustvarjajo, ki največ prinesejo v to blagajno, želite na nek način udariti po glavi. Kako naj enostavno razumemo to vašo logiko?! Žal nas več kot očitno ta pogodba spet pelje v eno smer, v eno obdobje, iz katerega smo že šli v preteklosti. In še kako na mestu je tukaj misel Margaret Thatcher: Problem socializma je, da enkrat zmanjka tujega denarja. Mislim, da je to

tisto ključno, kar se bi morali vi v tej vaši koaliciji šesterčka še kako zavedati.

Seveda ni treba posebej poudariti, glasovala bom proti takšni vladi, ker imate škodljivo koalicijsko pogodbo; glasovala bom proti tudi zato, ker so tako odločali volivke in volivci na volitvah 3. junija. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Aljaž Kovačič.

Pripravi naj se Jani Prednik.

ALJAŽ KOVAČIČ (PS LMŠ): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Kolegice, kolegi, spoštovani predsednik Vlade!

Ne glede na to, katero temo obravnavamo v Državnem zboru, vedno se vrtijo ene in iste besede – kdo je koalicija, kdo ni koalicija, kdo je opozicija. Potem ko zmanjka besed, je že tukaj nova beseda nadkoalicija, potem ko je to izpeto, se uporabi besede glede Luka Meseca, da je nadpremier. Potem spet slišimo izraz globoka država in na koncu izraz, da je kriv volilni sistem. Spoštovani kolegice in kolegi iz Slovenske demokratske stranke, mislim, da imate poleg Socialnih demokratov največjo tradicijo in niste spremenili volilnega sistema. Ko sem sam kandidiral, sem poznal volilni sistem in sem šel tudi v to tekmo z jasnimi cilji. Sedaj se sklicevati na rezultat, da vam ni uspelo sestaviti vlade, na volilni sistem, se mi ne zdi pravično; predvsem iz dveh razlogov, ker ste s tem volilnim sistemom leta 2004 sestavili vlado, prav tako leta 2012, ko tudi po vašem mnenju ne bi smeli, ker niste dosegli večinske zmage. Potem bi se dotaknil hearingov. Sam sem zadovoljen z vprašanji, ki sem jih postavil kandidatom za ministre, predvsem glede mladih. Veliko odgovorov sem dobil glede pripravništev in stanovanjske problematike. Veseli me, da kandidat za ministra za šolstvo ter kandidatka za ministrico za socialo poznata težave. Se mi zdi, da če poznaš težave, jih boš potem tudi lažje reševal. Prav tako pa sem zadovoljen z gospodom Cerarjem. Zadnja štiri leta je bil predsednik Vlade in mislim, da se bo dobro soočal z vodenjem zunanjega ministrstva. Dr. Pikala sem tudi vprašal glede lokalnega problema Gimnazije Ormož, sem bil tudi presenečen, da pozna lokalne probleme; in je zagotovil, da se bodo tudi te težave rešile.

V razpravi je bilo izpostavljeno vprašanje, v kakšni državi želimo živeti. Sam si ne želim živeti v državi, kjer bi bilo običajno napadati medije, manjšine, nevladne organizacije in nasploh drugače misleče. Tako državo imamo za sosedo in ne želim, da bi se pri nas dogajale iste zadeve kot pri njih ter bi nas obravnavale razne komisije in evropski parlamenti. Truditi se moramo, da bi našo družbo odlikovale vrednote, kot so enakopravnost, demokracija, spoštovanje prava in človeškega dostojanstva. Pred nami je lista kandidat in kandidatov za člane vlade Republike Slovenije. Zasedi položaj ministra ni

enostavno, naenkrat postaneš odgovoren in tudi kriv za vse slabo, kar se dogaja v državi. Pred njimi je ogromno izzivov, ki se jih morajo lotiti z veliko mero vztrajnosti, sodelovanja in potrpežljivosti. Nikoli pa politiki ne smemo pozabiti, da so med nami ljudje v stiski, ki so velikokrat preveč skromni, da bi glasno opozorili na težave, s katerimi se soočajo. Predvsem takšnim moramo s svojim delovanjem pomagati. Med njimi je tudi veliko mladih, na katere oblast občasno pozabi, tudi njih ne smemo odriniti na rob političnih prioritet. Ljudje upravičeno pričakujejo odločne premike na področjih, kot je zdravstvo, socialne zadeve, šolstvo, kultura in tako dalje. Dovolj je bilo oklevanja, ki nikomur ne koristi. Zagotovo ne bo lahko, vendar bo trdo delo prineslo tudi pozitivne rezultate, ki jih bodo občutili predvsem državljanke in državljani Republike Slovenije.

Spoštovanim kandidatom želim obilo poguma in trdne volje pri prevzemu tako odgovornih nalog! Če pa se smem obrniti na enega od prejšnjih govorcev, jaz pa bi se zahvalil volivcem, da bomo unikum v Sloveniji in bo naša vlada drugačna, kot so vlade v sosednjih državah. Hvala.

PODPRESEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima Jani Prednik.

Pripravi naj se mag. Branislav Rajič.

JANI PREDNIK (PS SD): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, poslanke in poslanci!

Tudi danes, tako kot je navada že zadnjih 25 let, poslušamo z leve in desne določene ideološke zadeve. Jaz se tega ne bom dotikal, ker me to ne zanima, se bom pa dotaknil lokalne problematike, ker sem tudi sam lokalni patriot. Jaz sem že na Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor razložil eno popolnoma preprosto zadevo, in sicer da za pot od Ljubljane do Koroške, za 120 kilometrov po cesti, ki ji verjetno niti ne moremo reči cesta, potrebujem dve uri vožnje. Iz Ljubljane do Lendave potrebujemo za 200 kilometrov uro in pol, kar je prav. Ni pa prav, da nimamo Korošci ceste, ki bi nam omogočala enako hiter dostop iz Ljubljane do Koroške. To, da tretja razvojna os še ni zgrajena in da na njo čakamo že 20 let, sem tudi na odboru povedal, je sramota za državo. Že samo ime tretja razvojna os pove, da je to osnova razvoja. In zato, ker ta cesta še ni zgrajena, Koroška zaostaja v tem razvoju. Vidikov, zakaj je ta cesta, spoštovani predsednik Vlade, nujna, je več. Naštel bom samo tri. Demografska slika kaže, da se je na Koroškem število mladih od osamosvojitve do danes zmanjšalo za 37 %. Varnostni vidik kaže, da je prometnica Arja vas–Dravograd dokazano tista, ki je terjala največ smrtnih žrtev na slovenskih cestah. Če ta odsek primerjamo z avtocesto Trojane–Tepanje, ugotovimo, da se je na tej prometnici med Arjo vasjo do Dravograda zgodilo 70 % več prometnih nesreč kot na

primerljivi razdalji na avtocesti. Ekonomski vidik nam pokaže, da bi izgradnja te prometnice prinesla v državni proračun 40 milijonov evrov. Skupno gospodarstvo koroške in savinjsko-šaleške regije pa letno ustvari več kot milijardo evrov dodane vrednosti. Gradnja odseka te koroške hitre ceste pa je ocenjena na 700 milijonov evrov.

Sam sem že na odboru povedal, da sem vesel, da je kandidatka za ministrico gospa Bratušek tretjo razvojno os dala med glavne prioritete. Tudi v koalicijski pogodbi smo zapisali: Nadaljevanje aktivnosti v teku in začetek del na obeh delih tako imenovane tretje razvojne osi sever in jug. Jaz upam in verjamem, da to ne bo samo neka mrtva črka na papirju in da se bo vlada, katero boste vodili, držala protokola o izgradnji, ki ga je podpisal danes še minister dr. Gašperšič lansko leto, ter da se bo gradnja začela v letu 2019 oziroma najkasneje v začetku 2020. Čeprav nekateri predvsem opozicijski poslanci ne zaupajo v to vlado, jaz zaupam v vas, gospod predsednik, ter tudi v vašo prihodnjo vlado. Upam, da se bomo vsi skupaj držali zavez, ki smo si jih dali. Končal bom pa tako – vladanje ne pomeni neke ugodnosti, kaj šele lagodnosti; pomeni odgovornost, predvsem odgovornost. Zato pričakujem, da se bosta Vlada ter tudi Državni zbor, pa najsi gre za opozicijske ali koalicijske poslance, obnašala odgovorno do vseh, tudi do obrobniških pokrajin, kot je Koroška, ki je bila do sedaj s strani Ljubljane pozabljena.

Kandidati za ministrice in ministre danes imajo moj glas. Ministrom in seveda predsedniku Vlade želim vso srečo, veliko živcev in čez štiri leta vsem skupaj uspeh na volitvah, ki bo ponovno pokazal, da je levi blok, leva stran še vedno boljša od desne! Hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima mag. Branislav Rajič.

Pripravi naj se dr. Darij Krajčič.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Pred štirimi leti je bil glavni očitek ekipi, ki je sestavljala vlado, da si je nadela prevelike čevlje. Danes je več kot jasno, da so bili ti čevlji pravšnji in da hoja ni bila vedno lahkotna, ampak so vendarle daleč prišli. Spomnim se kolega iz opozicije, ki je z zaverovanostjo pridigarja in z dvignjenim kazalcem napovedoval tej vladi le en mesec; zmotna pač. Tudi nova ministrska ekipa se sooča z enakimi napovedmi, le da so nekoliko manj agresivne, ker je jasnovidce izučilo. Stranka modernega centra je v obdobju zadnjih štirih let prevzela in ohranjala povezovalno vlogo ter delovala tvorno, kar je po dolgih letih političnih turbulenc vodilo v obdobju bolj strpnega dialoga ne samo znotraj koalicije, ampak tudi do opozicije in v prvi vrsti do ljudi. Imeli smo posluš za nevladne organizacije, intenzivno so potekala usklajevanja tudi v

javnem sektorju, in sicer parcialno po poklicih – z medicinskimi sestrami, učitelji, policisti, vojaki, zdravniki. Imeli smo vedno odprta vrata za gospodarstvenike in podjetnike, obrtnike, civilne iniciative in društva. Ta pripravljenost na pogovore je nemalokrat povzročila veliko vroče krvi, ampak ni nujno, da se dva, ki se pogovarjata, vedno tudi strinjata. Je pa res, da smo prebudili Trnuljčico kulturnega dialoga med politiko in ljudmi. Želim si, da bi bilo to vodilo tudi novi ministrski ekipi. V Stranki modernega centra smo v ministrski izbor ponudili, če hočete, jagodni izbor, ubran kvartet izkušenih politikov in mlade energije z veliko potenciala. Minister Počivalšek je sinonim za uspešno gospodarstvo in nova delovna mesta; nova ministrica Ksenija Klampfer bo, kot kaže, naredila veliko na tem, da se na področju dela in socialnih politik sproži razprava o dostojno plačanem delu. Minister Jure Leben je prepoznal, kako dolgo je bilo okolje kot fenomen zanemarjeno in da je treba o njem odločati, politično odločati na vseh ravneh različnih področij. In končno dr. Miro Cerar, prvič prvi minister, ki je mednarodni ugled Slovenije skupaj s svojo vlado zavihtel iz krize v vzorno državo Evropske unije. Ali ni ravno zaradi tega najbolj primeren za kandidata za prvega diplomata naše države? Ko je bila po izidu arbitražne rzsodbe določena meja z Hrvaško, je Evropska komisija, kot veste, nič kaj načelno in bolj po principu noja porinila glavo v pesek in se ni spustila v implementacijo te določene meje, premier ni dovolil, da nas še naprej vlečejo za nos. V skladu z mednarodno zakonodajo se je seveda postavil za naše interese in je ta tožba sprožena. Brez omahovanja, brez stopicanja v nič kaj prevelikih čevljih. In zdaj je videti, da je Miro Cerar s svojo ekipo odtekel ta prvi olimpijski krog kar zgledno, v adidaskah po svoji meri in bolje kot vsi njegovi predhodniki. Odhajajočo vlado smo pred štirimi leti sestavljali v dveh mesecih po volitvah, tokrat je trajalo en mesec dlje in upam, da bo zato nova vlada tudi trajala en mesec dlje od predhodne. To pomeni, da bomo po zadnjih treh predčasnih volitvah po dolgem času naslednjic šli na redne volitve. Upam si verjeti, da ne s kolcanjem po vladi, ki se danes poslavlja. Hvala.

PODPREDSIEDNIK JOŽE TANKO: Besedo ima dr. Darij Krajčič.

Pripravi naj se Violeta Tomić.

DR. DARIJ KRAJČIČ (PS LMŠ): Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani predsednik Vlade!

Iz današnjega nastopa predsednika Vlade in tudi iz koalicijske pogodbe izhaja, da ta sporazum ne favorizira nobene družbene skupine. V tem tekstu in tudi izvajanju predsednika najdemo zagotovilo, da se vse družbene skupine v Sloveniji lahko počutijo varne. Ne favorizira ne podjetnikov, ne učiteljev, ne znanstvenikov, ne športnikov; ampak daje priložnost vsem, da se tisti, ki so dobri – in dobre

imamo med podjetniki, športniki, učitelji, delavci –, ter tudi tisti, ki so nekaj slabši, tu notri varno počutijo. To je pomembno sporočilo. To zagotavlja varnost, tudi občutek varnosti pri ljudeh in to tudi dviga kakovost življenja. Dvig kakovosti življenja ni odvisen samo od denarja. Javni sektor ni parazit, kakor velikokrat slišimo z desne politične opcije. Tisti, ki ne spoštuje javnega sektorja, tudi ne spoštuje države. Razvite demokracije gradijo javni sektor, uradništvo leta in leta in nimajo do njega negativnega odnosa, niti ga ne prezirajo; ampak ga gradijo vedno znova, ker to zagotavlja državo. To zagotavlja stabilnost in zagotavlja to, da se vsi državljani v taki državi dobro počutimo. Naš predsednik je pokazal tudi veliko potrpežljivost pri sestavljanju te vlade, veliko potrpežljivosti bo treba tudi pri dogovarjanju; in to je vrлина, ki je nima vsak. Ni edina manjšinska vlada v Evropi, jih je veliko in morda je to ravno model tudi za tako družbo, kot je naša, ki omogoča dialog, ki temelji na dialogu in da na podlagi dialoga potem išče tudi optimalne rešitve.

Ozračje strahu, ki ga sejejo nekatere politične opcije v tej državi, mi ni blizu. Moram tudi reči, da je izrazito manipulativen, kajti napada eno od osnovnih Maslowih potreb pri človeku, to je potreba po varnosti. In ker je tako zelo manipulativen, je tudi zelo občutljiv. Ni mi blizu, če nekdo na podlagi vzbujanja strahu v družbi gradi svoj politični gremij v državi. Naš predsednik Vlade je bil edini sposoben zagotoviti večino v tem parlamentu, drugega ni bilo med nami; pa lahko jezen, užaljen, se počuti slabo, dobro, krasno, kakorkoli. Edino on je bil to sposoben in zato ga cenim. Tisto, kar mi je morda všeč v tej vladi, pa mi najprej ni bilo, danes pa mi je, je to, da gre za odlično kombinacijo starih in novih obrazov. Zakaj mi je to všeč? Všeč mi je zato, ker tisti, ki trdijo, da so novi obrazi neizkušeni in nimajo kaj iskati v vladi, niso v redu; in tisti, ki trdijo, da izkušeni nimajo kaj iskati, ker so pokazali, pa niso nič pokazali, niso v redu. Predsednik Vlade je uspel te skupaj potegniti in lahko računamo, da bo ravno kombinacija novih in starih optimalna za našo družbo. Velikokrat slišimo iz kakšnih političnih opcij izjave, vzete iz kakšnih medijev, vzete velikokrat iz kontekstov, ki kažejo, da je nekdo slab, ampak v glavnem slab, vedno slab. Če bi kaj drugega prebrali, bi pa kaj drugega slišali. Zadeva je dopadljiva, tudi lahko sproža veliko manipulacij, nima pa prave vsebine. To bolj kaže po psihološki liniji na znak ljudi, ki jih označujemo psihološko kot preganjalce. In če jih prepoznamo, je tudi življenje lažje in lažje tudi kontriram.

Kakorkoli gledamo, rezultati te vlade bodo temeljili ne na tekstih, ki so napisani; ampak na rezultatih, na ljudeh. Ljudje, ki bodo ustvarjali v naslednjem mandatnem obdobju to politično okolje in tudi siceršnje v državi, bodo dali v to zgodbo svojo osebno noto. Kolikor poznam svojega predsednika, vem, da daje zelo

veliko na osebno noto; in bo izpostavljal to osebno noto tudi pri članih svojega kabineta. Tisti, ki te osebne note ne bo znal na pravi način pripeljati v življenje, se bo po mojem mnenju moral tudi zelo hitro posloviti. Podcenjevalen odnos do nas na tej strani mi ni blizu. Ni samo na eni strani vsa sposobnost, največja sposobnost in edina sposobnost; znamo tudi drugi kaj narediti, to smo dokazali tudi že do sedaj v kakšnih drugih, svojih vlogah. Zato bi si želel, da tudi v tem parlamentu, v tem mandatu spoštovanje eden do drugega dvignemo na višji nivo. To bomo sevali tudi v družbo in zagotavljali tudi na ta način večjo stabilnost ter prijaznost v naših okoljih. Vemo, da so nekateri, ki danes vse vedo in znajo reševati in bi bili boljši, nekoč klicali trojko, pa ne tako dolgo nazaj. Bruseljsko trojko, ki bi spravila našo državo na raven Grčije in kake podobne druge države. K sreči tem nasvetom takrat nismo sledili in sem zelo vesel, da jim nismo; težko pa mi nekdo takšen potem razlaga, da bi znal sedaj pa zelo dobro to državo voditi. Slišali smo tudi, da je ta zgodba, ki se je v Mariboru zgodila s fanti v gozdu, znana že leto in pol. Moram reči, da sem to zdaj prvič izvedel. Tisti, ki ve, da je to že leto in pol stara zgodba, je verjetno sestavni del globoke države. Jaz nisem tam, ker tega nisem vedel, torej sem plitva država. Mislim si, da se je tam notri našel tudi nek človek – pa zdaj ne vem, ali je res ali ne, sem v medijih bral –, podmladek nekaj od teh strank.

Sistem ustrahovanja mi ni blizu in se bom boril ves čas proti njemu, ker ni potrebe, da bi ta slovenski narod ustrahovali, nobene potrebe ni, predobro nam gre, predobri smo; in zato si ne želim, da se duh ustrahovanja širi v naši družbi. Mislim, da gre vlada, ki jo bo vodil naš predsednik, ravno po tej poti in nam to tudi zagotavlja. Zanimivo, danes nam je bilo očitano, da nimamo evropskih vrednot, in to s strani ... Vemo, kaj je Evropski parlament pred kratkim napisal o gospodu Viktorju Orbanu. Vemo pa tudi, kdo je gospoda Viktorja Orbana pred kratkim vabil v našo državo na svoje dogodke, in tudi vemo, da Viktor Orban ravno ne spoštuje evropskih vrednot, tako da zelo težko sprejemem neko misel, očitek, da nimamo evropskih vrednot. Mislim, da vlada, ki je pred nami, od vseh nas nekako pričakuje, da jo bomo podpirali, da ji bomo gledali pod prste, da bomo spremljali njeno delo. Zanimiva bo tudi kombinacija med koalicijo in stranko, ki nas v določenih pogojih recimo podpira. Me prav zanima in z zanimanjem bom delal v tem mandatu, ker to se mi zdi, da je inovacija. Velikokrat govorimo o teh inovacijah, da jih ta država potrebuje. No, se mi zdi, da bo tudi ta politična inovacija dobra. Hvala.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Violeta Tomič.
Pripravi naj se Soniboj Knežak.

VIOLETA TOMIĆ (PS LEVICA): Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Manjšinska vlada ni noben bav bav, ravno tako ni noben novum, kajti imamo tukaj v bližini Portugalsko aktualno, vedno se nekako oziramo proti skandinavskim državam, ki to prakticirajo. Zanimivo je, da bi nekateri radi enopartijski sistem, vidijo nekako večjo trdnost v vladi, ki bi jo sestavljala ena sama stranka, en sam princip, en sam vodja. Veste, to se pa ne imenuje demokracija, tudi če ima stranka v svojem imenu demokracijo. Po navadi, veste, gledam po parlamentu in tisto, kar imajo ljudje v imenu, tisto jim najbolj manjka, tako da ne bi šla globlje v to debato.

Javni sektor sem prej slišala, čeprav to ni ravno bila tema hearingov, na katerih sem bila, vendar javni sektor, spoštovane kolegice in kolegi, nas spremlja od zibelke do groba. Edini. Babica, ki vas bo prišla prva, ko vdihnete prvi zrak, je javni sektor. In ženska ali pa moški, ki vas bo spremljal pri izdihu, je tudi javni sektor. Kdor ne spoštuje teh ljudi, ta ne spoštuje nobenih človeških vrednot. Spoštuje pa samo kapital, kajti tisti, ki je lastnik kapitala, tisti si lahko kupi oskrbo kjerkoli, revež pa naj crkuje na ulici. Vidite, to ni solidarna država in to ni niti krščansko, če se že pogovarjamo o tem, kdo predlaga takšne ukrepe.

Sama se bom bolj posvetila kulturi in agrokulturi, to sta nekako temi, ki mene osebno najbolj zadevata, kajti kmetijstvo je nekaj, kar nam bo omogočilo preživetje in samooskrbo, je izjemnega pomena. Na hearingu nam je kandidatka za ministrico dr. Aleksandra Pivec predstavila svoje poglede na kmetijstvo. Kar je mene skrbelo, je, da prihaja iz iste kvote, se pravi Desusa, kot direktor Slovenskih državnih gozdov, SIDG, in v koalicijski pogodbi je, da mora revizijo Računsko sodišče opraviti od začetka ustanovitve Slovenskih državnih gozdov, ki obsega kar 20 % naših gozdov – in Slovenci nimamo nafte, imamo pa gozdove. To je tudi razlog, zakaj ne bomo nikoli Venezuela, nič se bati – nimamo nafte in zlata. Oni so tarča imperialistov ravno zato, ker ležijo, sedijo, živijo na nafti in na zlatu. In zato takšen pritisk, politični, medijski, ekonomski in tako naprej. Nič bati, Slovenci, ne morete biti Venezuela! Tudi če bi slučajno bili na nafti in zlatu, bi mi to že zdavnaj prodali, ker imamo take politike, ki so zelo za privatizacijo, in ne bi bilo nobenega razloga, da bi na nas pritiskali. Naj se vrnem h kmetijstvu. Moramo čuvati gozdove, to je mogoče ena zadnjih stvari, ki jih še imamo. Ravno zato je potrebna transparentnost. Zato sem vesela, da je kandidatka rekla, da podpira to revizijo.

Naslednja stvar je huda revščina kmečkega prebivalstva, predvsem žensk. Zanimalo nas je, ali bodo državne pokojnine in varstveni dodatek ponovno uvedeni, da bo kmečko prebivalstvo lažje živelo. Tudi podpora majhnim kmetijam, kajti v Sloveniji ni ravno veliko velikih kmetij. Zdajšnja uredba, ki daje

evropska sredstva samo kmetijam nad 3 hektarje, je za Slovence neživiljenjska.

Če se dotaknem kulture, pa je kultura eden od resorjev, ki so tekom varčevalnih ukrepov in krize doživeli najhujše reze. Prav v nobenem drugem sektorju ni toliko visoko izobraženih in mednarodno priznanih strokovnjakov, ki bi živeli tako mizerno, se pravi, pod pragom revščine. Kar polovica samostojnih kulturnih delavcev ne prejema niti minimalne plače in kar ena tretjina živi pod pragom revščine. Pa to niso lenuhi, spoštovane kolegice in kolegi! To so visoko izobraženi, z magistrskimi deli, to so ljudje, ki Slovenijo predstavljajo v tujini in ki so izjemno spoštovani, tu pa delijo usodo Prešerna, Cankarja in tistih ljudi, ki smo jih slavili šele po njihovi smrti. To je nedopustno. Skratka, kandidat za ministra je seveda rekel, da bi dvignil proračun za kulturo, kajti brez denarja ne gre, postopoma na 0,5 %. Sicer me boli, da brez problema govorimo, da bi pa proračun za obrambo dvignili na 1 %. Naša kultura ni vredna niti polovice tega, pa še v neki projekciji tam nekje do leta 2020.

Naslednji problem, ki je in ki ga bomo prioritarno reševali, je ta problem samozaposlenih. Četrti dan bolniške se kandidatu ne zdi sporen. Skratka, ker je treba postaviti na novo celoten kulturni model, kajti od samostojne Slovenije, od osamosvojitve dalje se nihče ni sistematično ukvarjal s kulturo. In ker ga je treba prenoviti, jaz res upam, da bodo zaveze, ki jih je kandidat za ministra dal, tudi držale in da bo ohranjal dialog s civilno družbo in predvsem z neodvisno sceno. Kajti, oni so eni največjih zaposlovalcev v državi, kar se kulturnikov tiče.

Tudi Zakon o medijih bo treba prenoviti, kajti toliko sovražnega govora, kot smo ga slišali ravno v zadnjem času, pa ne pomnim, da bi ga kadarkoli v svojem življenju videla ali slišala; tudi pred tem, ko še nisem bila v politiki. Mogoče je krivo temu, ne vem, da je prejšnja vlada odstopila in da je do naslednjih volitev in do formiranja nove koalicije trajalo toliko časa, da so se ljudje počutili mogoče izgubljene, brezvladne, kar so s pridom izkoristili nekateri hujskači in jim vlivali strahu. Ravno zaradi tega se dogajajo potem različni shodi. Vemo, kako je, kadar »desi se narod« in kričijo »ne čujem dobro« in kričijo po orožju. Slovenija ima svojo vojsko, ima policijo in ima organe. Država deluje. To, kar se je dogajalo v zadnjem času, pa je precej dišalo po državnem udaru.

Veliko ljudi me večkrat spomni, da smo v podobni situaciji, kot smo bili v 30. letih prejšnjega stoletja, preden se je začela druga svetovna vojna. Levica in skrajna desnica sta dobili nekaj čez 30 %, levica še nekaj več. Vendar se je kapital ustrašil, da bo moral dati ljudem večje plače in je naredil – kaj? Dokapitaliziral je Hitlerja! Vse drugo že veste. Ne bom govorila. To, kar se dogaja sedaj, ko podpisujete nekakšne peticije proti temu, da bi bogati prispevali v skupno blagajno, da bi tudi revni lahko od zibelke do groba imeli dostojno

oskrbo, je nedopustno in gre seveda v smeri, ki si je ne želimo.

Zato želim tej vladi res ogromno modrosti, ogromno potrpljenja in pametnega dogovarjanja, seveda, Levica bo tukaj vedno konstruktivna. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Soniboj Knežak, pripravi naj se mag. Dejan Kaloh.

SONIBOJ KNEŽAK (PS SD): Hvala, spoštovani podpredsednik Državnega zbora, in seveda uspešno prvo vodenje seje. Cenjeni predsednik Vlade, spoštovane kolegice in kolegi!

Veseli me, da je po treh mesecih usklajevanj in dogovarjanj o sestavi nove vlade oziroma koalicije danes v zaključni fazi potrditev ministrskih ekip, kar je še zadnji predpogoj, da kot je že v uvodu dejal sam predsednik Vlade, končno pričnemo z delom. To leto oziroma dogajanje v preteklih mesecih mi bodo ostala v spominu predvsem po treh, štirih zadevah.

Prva je sicer bolj osebna, in sicer ta da sem po 36 letih z izvolitvijo v Državni zbor zamenjal delodajalca. Hvala občankam in občanom Hrastnika za zaupanje. Drugo pa je rezultati volitev, in sicer bolj kot rezultati situacija, ki je nastala po volitvah, kjer relativni zmagovalec volitev zaradi dolgoletne politike izključevanja, ustrahovanja, sumljivih in še vedno nepojasnjenih virov financiranja iz tujine, pa še česa drugega, da vam ne kratim čas, med vsemi parlamentarnimi strankami ni dobil niti enega sogovornika oziroma zaupanja za sestavo skupne vlade. To je zelo jasno sporočilo, da politika izključevanja, blatenja političnih tekmecev nima podpore, kar ob naraščanju nacionalizmov seveda vsekakor veseli. Gospod Janša je danes celo v svoji uvodni razpravi naštel, komu vse je poslal vabilo, kdo vse mu je odgovoril, kdo mu ni odgovoril. Ni pa z besedo omenil vzroka, zakaj se ni nihče za to odločil. To je sicer vprašanje, na katerega si mora odgovoriti gospod Janša sam, zato s tem tudi zaključujem.

Izvolitev manjšinske vlade, ki jo imamo prvič v Sloveniji, je dolgotrajen postopek, ki je delno seveda posledica volilnih rezultatov. Po mojem je trajal predolgo, vendar mi kolegice in kolegi, ki so bolj izkušeni in že dalj časa v tej državni politiki, razlagajo, da je to nekaj običajnega in da letošnja dogovarjanja o sestavi vlade niso bistveno drugačna od preteklih. Sam sem sicer novinec na tem parketu državne politike, ki se pa bistveno razlikuje od vseh mojih dosedanjih izkušenj, in sicer na občinski oziroma lokalni ravni. Prihajam namreč iz manjšega kraja, iz zasavskih revirjev, konkretno iz Hrastnika, kjer smo navajeni, da imamo običajno pestro predvolilno dogajanje, da pa se po znanih rezultatih volitev priklonimo novemu vodstvu, se pravi, konkretno županu, in da skupaj delamo v dobrobit občank in občanov. To pogrešam,

spoštovane kolegice in kolegi, tudi na tej državni ravni. Seveda so tudi redke izjeme, da ne bo zvenelo preveč idilično.

Prvič se bomo torej srečali s prakso delovanja manjšinske vlade. Če manjšinska vlada pomeni več usklajevanja, več komunikacije, menim, da to niti ni tako slabo. Pomanjkanje komunikacije in hitenje je v preteklosti botrovalo sprejetju številnih slabih zakonov, kar nam je kasneje povzročalo vrsto težav. Danes živimo v stabilnih gospodarskih razmerah in si ta luksuz malce širše razprave in posledično treznega razmisleka pri sprejemanju novih zakonov v dobrobit kakovosti tudi to lahko privoščimo. V predvolilnem času smo vse stranke, ki smo zastopane v parlamentu, zaznale ista področja, ki naj bi bila prioriteta delovanja nove vlade. Upam, da se bo to izkazalo tudi pri podpori vsem ukrepom, ki jih bomo izvajali, najsibo na področju zdravstva, kjer moramo urgentno skrajšati čakalne vrste, da preprečimo umiranja zaradi nenormalno dolgih čakalnih rokov, do ne nazadnje izboljševanja socialnega položaja upokojencev, to je generacije, ki je to državo zgradila, pa smo jih v zadnjih letih s pokojninskimi reformami naredili za sistemske reveže, ki v zimskih mesecih zmrzujejo v stanovanjih, stojijo v vrstah Rdečega križa in drugih humanitarnih organizacij za hrano. Podatek, da približno 280 tisoč upokojencev živi na pragu revščine, nam vsekakor ne more biti ponos. Kot sem rekel, to in še nekatera ostala področja smo si vsi zastavili kot kritična, zato računam, da bodo spremembe podprte tudi s strani opozicije. Nikjer nisem videl, da je konstruktivna opozicija prepovedana, kar bi pač iz te naše prakse lahko sklepal, je pa seveda zaželeno, kakor tudi posluš vlade za dober predlog opozicije.

Spoštovane, spoštovani! Kandidatke in kandidati za ministrico in ministre Vlade Republike Slovenije, ki so se nam predstavili na tako imenovanih hearingih, so izkazali dobršno mero poznavanja področja, ki ga bodo pokrivali. Sam sem šestnajst let svojo poklicno kariero delal na kadrovskega področju in moram reči, da imamo v kolegicah in kolegih iz SDS čudovite kadrovske strokovnjake, ki znajo v kratkih zaslišanjih že oceniti, kdo je dober, kakšen je kateri – sam si tega še zdaleč ne bi upal. Edino pravilo, kot ga je večkrat omenil predsednik Vlade, edino merilo pravo, ki bo štel, so rezultati. Sam sem bil na nekaterih zaslišanjih, kjer sem izpostavil nekatere državne projekte, ki so predvideni tudi na našem območju Zasavja, konkretno Hrastnika. Zasavje, vi veste, da je bila še energetska regija, kjer smo v preteklih letih izgubili na tisoče delovnih mest, ko smo zaprli rudnike, zgodbo, tudi s termoelektrarno in še nekaterimi, pa sami dobro poznate. Ostali so nam kilometri rovov, ki bodo pustili dolgotrajne posledice na okolju, zato je nujno, kar sem tudi izpostavil kandidatki za infrastrukturo in okolje, da se v relativno kratkem času, tri leta, konca leta zapiramo rudnike Trbovlje–Hrastnik, smo pa

v tem zakonu izpustili izredno pomembno področje za krajanke in krajane teh krajev naše občine in to je monitoring. Mi te prazne rove zasipamo z različnimi zasipnimi materiali, z vodo, dogajajo pa se nam že nekontrolirani vdori vode v zadnjem času, plazovi, zato ta monitoring ni luksuz, ampak to občanke in občani Hrastnika zahtevamo.

Prav tako sem omenil cestno povezavo Hrastnik–Zidani Most. To je edino slepo črevo na relaciji, če se peljete po cesti za Savo od Litije pa do Krškega, teh 7 kilometrov edino ne moreš iti ne s tovornjakom, en del je tudi enosmerni promet; skratka, skrajno neurejeno okolje. Nekatere aktivnosti so se že pričele tudi z odkupom zemljišč, tako da sem dobil tudi neko zagotovilo, da se bodo tudi sredstva za dokončanje te ceste znašle v proračunih Republike Slovenije.

Pred nami je tudi izgradnja hidroelektrarn na srednji Savi. To bo prva na našem območju, hidroelektrarna Suhadol. Tukaj bo poleg tega, da bo posegla v prostor, prinesla tudi kar nekaj sprememb. Veste, da imamo ene najboljših kajakašev na svetu, skupaj z našim svetovnim prvakom Petrom Kauzerjem in številčno mlado generacijo. Se pravi, pogoji, ki danes omogočajo trening tega kajakaštva na divjih vodah. Mi bomo s to hidroelektrarno pridobili jezero in zato upravičeno pričakujemo, da bodo v načrtovanje te izgradnje vključene tudi lokalne skupnosti, kjer neskromno zahtevamo in pričakujemo občani Hrastnika tudi kajakaško progo.

Kandidati so bili seznanjeni s temi našimi željami, tudi s projekti, tako upam, da se bodo tudi realizirali. Sam bom predlagano ministrsko ekipo podprl, pri njihovem delu pa seveda jim zaželim veliko uspeha. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dejan Kaloh, pripravi naj se Vojko Starovič.

MAG. DEJAN KALOH (PS SDS): Hvala lepa predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci pa vsi tisti, ki nas gledate v tem popoldanskem času!

Pri svojem izvajanju bi se rad samo dotaknil hearinga za kandidatko za ministrico za pravosodje, gospo Katič, kajti tam sem tudi v vlogi podpredsednika odbora. Gospa Katič je na hearingu dejala, da želi pozornost posvetiti vsebinam v koalicijski pogodbi. Zdaj sem si ta del koalicijske pogodbe zelo dobro prebral. Tam v bistvu sta dve strani, zgolj dve strani, po moji oceni, floskul. Za to pomembno področje bi pričakovali kaj bolj pomembnega, vsebinskega in se sprašujem, kje je tu kakšna vsebina. Kot sem že dejal, gre po moji oceni za povprečen piar izdelek, ki ne prinaša nobenega preboja na zadevah, ki bi rabile preboj, na sistemskem urejanju, žal pa tudi ne na pravičnosti, če hočete pravičnosti, ki izhaja iz sodb, ki jih izrekajo

sodniki v imenu ljudstva. Kot smo videli pred dvema dnevoma, je na svobodo po treh letih pa pol, kot kaže krivične zaporne kazni, na svobodo prišel dr. Milko Novič. To je že en takšen primer, ki kliče po tem, da bi določene zadeve, kot je odgovornost sodnikov, morali malo bolj vzeti pod lupo.

Zaupanje javnosti v učinkovitost in neodvisnost slovenskega sodstva je med najnižjimi v Evropi, povedal sem primer Novič. Sami predsedniki sodišč so na zatožnih klopeh, kot je primer predsednika mariborskega delovnega sodišča, sodni postopki se vlečejo čez vse razumne roke in še bi lahko našteval. Skratka, odgovornost sodnikov in tožilcev je totalno izostala iz te koalicijske pogodbe, te koalicije, šestorčka. Se pravi, nobenega sistema, kjer bi lahko videli eno bazo teh sodnikov, ki pri svojih odločitvah kršijo človekove pravice, tega dejansko ni. Prav tako pogrešam kakšen register zastaranih zadev sodnikov, da bi lahko videli, kdo so ti sodniki, ki so morda leni, nesposobni ali pa kaj drugega, kakor tudi nobene zaveze o tem, da boste spremenili Zakon o tožilstvu. Tudi tožilci ne nosijo nobene odgovornosti. Pri zavrženju kazenskih ovadb, kar se masovno dogaja, smo že mi sami predlagali, v naši stranki, s podpis predstojnika tožilstva, dejansko to ste kratko malo prezrli.

Pa dovolite mi še, da še omenim, ker je prej kolegica Divjak Mirnik omenjala Maribor. Glejte, v koalicijski pogodbi z besedo ni omembe Maribora kot drugega največjega regijskega središča, enega ministra ni iz Maribora, enega državnega sekretarja ni iz Maribora. Če je to tista vaša opevana decentralizacija, hvala lepa za takšno vladu in seveda bom glasoval proti takšni vladi. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Vojko Starovič, naj se pripravi gospod Predrag Bakovič.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala, predsedujoči, na besedi. Pozdravljeni, gospod predsednik Vlade, dragi, drage kolegice in kolegi!

Sam sem prišel v ta hram demokracije iz gospodarstva, kjer sem preživel večino življenja in od 27. leta naprej kot direktor in končal v svojem podjetju. Zdaj sem pa pristal v tej stavbi, v tej dvorani, kjer sem postal strošek. In vsi smo mi strošek po nekih razlagah, vendar niti pravo, pravna ureditev pozitivna v Evropi, niti pri nas ne pozna te delitve na negospodarstvo in gospodarstvo, o čemer mi govorimo. Vse je gospodarstvo, poznamo samo tržni in netržni sektor, to ločevanje. Poglejte klasifikacijo, vsi podatki iz tega izhajajo in kdor pravi, koliko negospodarstvo zapravi, ta ne vem, kje je te podatke pobral, ker tudi netržni sektor, ki ga imenujejo mnogi, negospodarska dejavnost, potrošna dejavnost, prispeva v družbeni produkt in ga povečuje. In bolj kot so razvite države po

Evropi, če boste spremljali, višji je ta delež, več je netržno oblikovanega gospodarstva. Edina resnična dilema tu je, kako ločiti ta dva sektorja, kaj organizirati tržno, kar je bolj racionalno, edini razlog je racionalnost ali netržno. Če vzamemo samo pogled, da bi, recimo, en netržni del organizirali tržno, recimo avtocesto do Obale od Ljubljane, bi morali imeti najmanj dve avtocesti. Da vzpostavimo konkurenco, bi morali imeti dve vladi, da vzpostavimo tudi konkurenco – ne policiji; no, izgleda tudi gradimo dve vojski – ne vem. Torej, netržni del je tudi gospodarstvo, poznamo učinkovitost z danimi sredstvi narediti čim več in to dobro delati in govoriti v javnem diskurzu, kar novinarji poberejo radi, zato ker je bombastično, da zapravljajo učitelji pa zdravniki, mi pa delamo in ustvarjamo. Ne vem, če ni bolj pomembno, kar ustvarja dobrine nek učitelj ali zdravnik, torej zdravje, učitelj naše znanje, nek znanstvenik, nek kulturni delavec, kot pa dela moj kolega Boscarol – ker sva oba pilota in jaz imam rad letalstvo, ampak to dela igračke, to niti ni za resne polete niti ni noben zaresen šport pri njegovih izdelkih. Ampak on je pameten, on se na vse spozna, mi pa ne, ker je čez politiko enostavno udarjati. Bodimo ponosni in ne se pustiti, drage kolegice in kolegi. Jaz sebe tako ne občutim in verjamem, da bomo v tem hramu ustvarjali dobre predpise. Po sem osnovni pravnik, v nadaljevanju magister poslovnih ved, torej ekonomijo sem delal, tudi cel čas pisal knjige in so rekli, ne ti pisati, ne nakladati po časopisih, pojdi tja in nekaj naredi! In jaz sem prišel zato, da nekaj naredimo, v ta hram demokracije.

Po mojem pojmovanju je največja lastnost, največ, kar med vsemi pravicami, ki opredeljujejo demokracijo, če tako rečem, je najpomembnejša pravica do svoje resnice, do različnih resnic. Zato je ta hram, da se ti različni pogledi na neka dejstva, ker resnica je pogled na dejstvo, da se tu srečajo in da z različnih pogledov stvari rešujemo. Moderna znanost, nevroznanost, pravi in je sposobna že pri otrocih, pri štirih letih ugotoviti, kdo se je rodil z bolj konservativnimi možgani in kateri bolj z liberalnimi. Tako je to že narava poskrbela za to delitev in to je približno pol-pol. Vidimo, da v parlamentih je to tudi približno pol-pol. Tako se dogaja: eni enkrat prevladajo, enkrat drugi. Če verjamemo v stvarnika, je potem on ustvaril človeka tako, da je en bolj konservativen, drugi bolj liberalen, ker mi rabimo oba vidika resnice, da ustvarjamo neko stabilnost v tej družbi oziroma kot je dejal Aristotel, da je politika dejavnost svobodnih ljudi, ki naj ustvari red, stabilnost in pravičnost v družbi, da se lahko družba gradi.

Zato mislim, da je v tem hramu popolnoma nepotrebno oziroma ni primerno, saj je prav, da dialog teče, da rečem, da streljamo z enim bregov na druge, ker dialog mora teči, ampak ni potrebno, da zapademo v cinizem, da lažemo en drugemu, da negiramo en drugega in da širimo žaljivke kar tako, ker nas gledajo, in

mislim, da to dejansko ni primerno. Ker družbo moralno gledano – morala je pa nekaj, kar združuje družbo – tudi prve moralne zapovedi. 10 zapovedi jasno govori, česa ne smeš delati, da ta družba ne razpade; ne smeš krasti, ubijati in tako naprej. Po najnovejših raziskavah, novejših raziskavah, to so v Ameriki delali, tam imajo sredstev za znanost in raziskave več na razpolago, univerze to delajo na široko in Jonattan Haidt je celo na vzorcu 320 tisoč ljudi naredil raziskavo, torej ne na desetih ljudeh, ki je pokazala ... Primerjal je pet osnovnih temeljev, ki so jih detektirali, ki sestavljajo družbo. To je pomoč sočloveku, to imamo v osnovi vgrajeno, skrb za sočloveka. Pomislimo na lastne otroke, kaj smo pripravljene za njih narediti, to imamo vgrajeno, to dispozicijo imamo. Kakor imamo dispozicijo za pravičnost, kakor imamo dispozicijo, da spoštujemo avtoritete, kot imamo dispozicijo, da smo zvesti, da smo lojalni svoji skupini, svoji grupi, in kot imamo dispozicijo, da so nekatere stvari svete, ki jih ne smemo kršiti. Jaz občutim za to družbo, slovensko, da ji mora biti malo sveta stvar naš jezik, pa tudi naša zastava in pripadnost. Dobro, to je vse. Ampak, ko se bo to križalo s politično usmerjenostjo, je rezultat pokazal zanimivo sliko: vsi imajo nekaj takega, ampak levi so bolj nagnjeni – »levi«, liberali je bolj pravilno rečeno –, liberalni svobodnjaki so bolj nagnjeni k tej skrbi za sočloveka in za pravičnost, medtem ko desni pa so tudi gradniki te družbe, silno pomembni, se pa zavzemajo bolj za red in zvestobo. To lahko tudi malo opazimo ob delovanju strank, ene so bolj razštrkane, ene so pa bolj enotne, saj vidimo, kdo kaj spoštuje. Ampak eno in drugo rabimo za graditev družbe. Če pa zdaj pripeljemo preveč reda, kakor je kandidat povedal, koliko imamo zakonov in predpisov, skupaj je zakonov, recimo, 847, če sem si dobro zapomnil, pa več kot 19 tisoč predpisov, če preveč reda naredimo, nič ne ostane več prostora za svobodo in samostojnost ljudi. Odgovornost je tisto, da svoje cilje odgovorno dosegam. Če bi pa vse ta zbor predpisal skozi zakone in predpise, nimam več odgovornosti, ker nimam sredstev ne načina, kako doseči kot svoboden človek neke svoje cilje, kakor sem na začetku dejal, kako je Aristotel definirjal politiko – to je dejavnost svobodnih ljudi, ki naj dosežemo neko stabilnost, red in pravičnost v družbi.

Zato sem govoril in verjamem, da ta manjšinska vlada je pravzaprav v prednosti, ker ima to možnost iskati kompromise in sestavljati resnico iz več vidikov in sestaviti resnico, ki bo dobra za nas vse. Zato predsedniku Vlade in njegovi garnituri želim vso srečo in možnost za dobro delo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Predrag Baković.
Pripravi naj se gospa Mojca Žnidarič.

PREDRAG BAKOVIĆ (PS SD): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predsednik Vlade, kolege in kolegi!

Preden spregovorim ekipi prihajajoče vlade, bi želel nekaj besed nameniti tudi vladi in ministrom v odhajanju. Osebo prihajam iz Kočevja, ki je bilo do nedavnega zapostavljeno in polno težkih izzivov. Zgodil se je propad podjetij, tako kovinarske kot lesne stroke, in Kočevje je stagniralo. Zaznana je bila velika brezposelnost, ki je bila največja v državi, točno 25 %. Nekako po letu 2014 pa se je situacija izjemno spremenila, tako imamo danes 15-odstotno brezposelnost, kar predstavlja padec za 10 %. To pa je zasluga tako lokalne skupnosti – če želite, Občine Kočevje – kot države, vlade, ki je poskrbela za ustrezne pogoje investitorjem, tako preko programa Pokolpje kot tudi s pomočjo drugih finančnih spodbud. Seveda je tu pomemben prihod podjetja Jaskawa, tudi domači podjetniki širijo investicije. Lahko rečem, da je Kočevje v razcvetu. Zato na tem mestu lahko povem, da Kočevje ocenjuje delo zadnje vlade kot uspešno. Seveda je ostalo kar nekaj izzivov, s katerimi se bo morala soočiti nova vlada, a veje optimizem.

Kaj pričakujemo od nove vlade? Najprej s področja infrastrukture se pričakuje dokončanje železniške povezave med Kočevjem in Ljubljano, tako za tovorni kot za potniški promet. Pričakuje se, da bodo kmalu pričeli z nameščanjem signalno-varnostnih naprav na železnici. Drugo pričakovanje pa je posodobitev ceste Ljubljana–Kočevje, torej 3.a razvojna os. V koalicijski pogodbi je navedeno intenziviranje predinvesticijskih aktivnosti na območju 3.a razvojne osi, kar je razveseljujoče. Treba bo prioriteto pričeti tudi z urejanjem obvoznic, tako na Škofljici, Velikih Laščah, Ribnici, kakor tudi v Kočevju. Glede na gospodarski razcvet bomo potrebovali tako sodobno železnico kot tudi cesto.

Občani Kočevja, pa verjetno še kdo drug, od vsega najbolj pričakujejo korenite ukrepe in spremembe na področju varnosti. Kočevje je ena izmed tistih občin, kjer so varnostni izzivi še posebej kompleksni in zahtevni. Zagotovo poznate vrsto odmevnih dogodkov, ki so se zgodili na območju naše lokalne skupnosti in so imeli hujše posledice za konkretne osebe, hkrati pa so močno vplivale tudi na varnostno počutje vseh občanov v lokalni sredini. Poznamo primer umora na bencinski črpalki, nakup neprebojnih jopičev v Zdravstvenem domu Kočevje. In ob takih dogodkih ne gre zgolj za početje varnostnega počutja občanov, gre tudi za to, da v odmevnih varnostnih dogodkih nastaja v lokalni skupnosti gospodarska škoda. Kočevje je v fazi gospodarskega preboja, a odmevni varnostni dogodki lahko močno vplivajo na odločitve investitorjev, da v takšnih sredinah, kjer so varnostne razmere slabše, ne bodo investirali. Lokalna skupnost je na tem področju poskušala narediti veliko, a če tu ne bo pomoči države,

potem je vse brezupno. Tu se prepletata tako Evropska skupnost, kjer so težave na področju izobraževanja, bivanjskih razmer, zaposlovanja, kot tudi varnostnih pojavov. Prebivalci v bližini romskih naselij se zaradi vsakodnevnih izjemno motečih pojavov vedno bolj razburjajo, resno že grozijo z državljijsko nepokorščino in demonstracijami.

Zaradi vseh teh težav občani pričakujejo resen pristop države v vseh tistih ministrstvih, ki so zadolženi za področje varnosti. Pričakujejo se sistemski ukrepi, ki bodo preprečili nastajanje problematičnih varnostnih pojavov, hkrati na lokalni ravni se vse naredi ažurno, tako na strani policije kot na strani občine, zatakne pa se pri inšpekcijah in sodišču.

Lokalna skupnost in tudi sami imamo predloge, ki bi pripomogli k dvigu varnostne kulture, a brez pomoči države ne bo šlo. Zato na tem mestu pričakujemo pomoč države bolj kot na prej omenjenih področjih. Ne nazadnje, ti ukrepi države ne bodo stali pravzaprav nič, le ukrepi morajo biti sistemski, učinkoviti, dosledni in enaki za vse. To so nekako pričakovanja ljudi, ki živijo na območju, iz katerega prihajam. Veliko pričakujejo tako od mene kot od vas. Ne razočarajmo jih.

Podpiram vladno ekipo, ki prihaja, in glasoval bom za listo kandidat in kandidatov za ministrice in ministre Vlade Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa gospodu.

Besedo ima gospa Mojca Žnidarič, pripravi naj se gospod Primož Siter.

MOJCA ŽNIDARIČ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani mandatar, spoštovane kandidatke in kandidati za ministre, spoštovane kolegice in kolegi!

Danes je pomemben dan; dan ko bomo začrtali nov začetek dela za skupno dobro naše države, vseh njenih državljanek in državljanov. Od nas se upravičeno pričakuje državotvornost, višja politična kultura, pravične in dobro premišljene odločitve in ukrepi, ki bodo vsem omogočali, da živimo bolje.

Dota, ki jo z današnjim dnem prevzema predsednik Vlade ter bodoči ministri in ministrice, je spodbudna. Pričakovanja nas, poslancev in poslank, da se bo uspešno delo nadaljevalo, so več kot upravičena. Prihajajoča vlada je na prvo mesto postavila zdravstvo. In prav je tako. Sama menim, da je ureditev dolgotrajne oskrbe in sprejetje zakona eno od kislih jabolk, v katerega bo treba ugrizniti čim prej. Tukaj še zaostajamo za najrazvitejšimi, čeprav se vsi zavedamo, da bo staranje prebivalstva v prihodnosti še pomembneje vplivalo na zdravstvene izdatke. Sprašujete se, zakaj zakona še nimamo. Zagotovo je eden od razlogov ta, da gre za finančno zahteven zakon, da so interesi deležnikov različni in niso samoumevno usmerjeni k istemu cilju, vendar bo

preseganje takega pogleda nujno, če želimo, da nam bo na koncu uspelo. Dolgotrajna oskrba je vselej zrcalo humanosti in želim si, da kot skupnost in družba tukaj ne bi odpovedali.

Kot družba pa ne smemo pozabiti tudi na druge ranljive skupine ljudi: invalide, dolgotrajno brezposelne, osebe, izključene iz družbe. Te namreč potrebujejo socialno varnost, več priložnosti za ponovno vključevanje v družbo in delovno okolje ter več priložnosti za samostojno in dostojno življenje. Ukrepi socialne politike morajo biti in bodo usmerjeni k aktivnemu spodbujanju razvoja človeka in človeškega kapitala. Na področju trga dela bo treba zmanjšati starostno segmentacijo in stroškovno neenakost različnih oblik dela, ki pomembno prispeva k širjenju prekamnih oblik dela. Delo pa mora postati večja vrednota in plačilo za pošteno delo mora biti dostojno in precej višje od socialnih prejemkov.

Zadovoljna sem, da ima pomembno mesto na listi vladnih prioritete tudi kmetijstvo. Glede na do sedaj slišane vsebinske usmeritve bodoča ministrica daje nova jadra slovenskim kmetom in kmetijam. Spodbude kmetijskim gospodarstvom, da bodo lahko na domači trg prispevali kar največjo količino kmetijskih pridelkov, so prava pot do zagotavljanja večje samooskrbe. Zaupanje potrošnikov se že krepi, zato upam, da ni več dolgo do tega, ko bomo potrošniki nagradili prizadevanja domačega kmetijstva za varno in kakovostno hrano. Z odločitvami za nakup kakovostne hrane slovenskega izvora lahko vsi skupaj prispevamo k ohranjanju in krepitvi kmetij, delovnih mest in podeželja. A tukaj ne smemo pozabiti tudi na ustrezne spodbude, da bo kmetijstvo bolj privlačno za mlade.

Za nami so leta, ko se je Slovenija od mize, za katero jo je vabila trojka, presedla za mizo, za katero sedijo gospodarski partnerji. V SMC smo pokazali, da razumemo potrebe gospodarskega okolja, okolja in ne kapitala. Zato sem zadovoljna, da na čelu Ministrstva za gospodarstvo ostaja aktualni minister, in prepričana sem, da se bodo nadaljevali ukrepi, usmerjeni v to, da se nove investitorje pripelje v manj razvita okolja. Optimistična sem, da se bo to v tem mandatu zgodilo tudi v okolju, iz katerega prihajam.

Glede na slišano na posameznih predstavitvah na odborih ugotavljam, da lahko z optimizmom zremo v prihodnost. Slovenija je in bo odraz odprte, poštene, solidarne, napredne in samozavestne družbe. Dodajam še, da bo vsem nam koristilo, če bo ena od pozitivnih izkušenj tega mandata občutek, da znamo sodelovati, tudi ko se ne najdemo v optimalnih okoliščinah. Računam in verjamem na uspešno delo te vlade, že 13. po vrsti. Ocene o tem, ali je številka 13 res slaba popotnica za njeno delo, pa prepuščam bolj vraževnim kot sem sama. Sreča je na strani pogumnih, zato srečno in uspešno novi vladi ter srečno in uspešno Sloveniji! Hvala.

PODPREDESNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Siter. Pripravi naj se gospod Aleksander Reberšek.

PRIMOŽ SITER (PS Levica): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovani predsednik Vlade ter kolegice in kolegi, lep pozdrav še z moje strani!

Spoštovani gospod Šarec, dovolil si bom biti malce kritičen. Vzemite to kot dobronamerno kritiko in lepo prijateljsko, tovariško popotnico za naprej. V Poslanski skupini Levica smo se konkretno pripravili na zaslišanja ministrskih kandidatov. Iz tega naslova bom izvel nekaj točk, ki bi kanile biti v prihodnje izziv za vas in za vašo ministrsko ekipo.

Naslonil se bom na izjave oziroma vizijo gospoda Cerarja in gospe Bratuškove. Najprej k Cerarju. Že v vaši predstavitvi je kolegica iz stranke rekla, da si želite Slovenije, ki bo enakovreden, spoštovan in enakopraven partner v zunanji politiki. Gospod Cerar pa je v svoji predstavitvi izluščil dva glavna gabarita njegove zunanje politike, torej odprti dialog z vsemi državami in kulturo miru in nenasilja. Slovenija v tem trenutku, roko na srce, ne poseblja niti kulture miru v svoji zunanji politiki niti odprtega dialoga. Odprti dialog, spomnimo se kampanje za priznanje Palestine, tukaj ni šlo za odprti dialog. Ta dialog je bil zelo zaprt, padel je na nekih tehničnih floskulah in tukaj bo imela Cerarjeva zunanja politika največ izzivov. Na drugi strani pa kultura miru; dokler imamo naše ljudi v mednarodnih okupacijskih misijah, vojaških misijah po svetu, si težko na svojo zastavo nalepimo to mantro kultura miru. Slovenija je v tem trenutku diametralno nasprotje in vam kot predsedniku prihajajoče vlade polagam na srce, da nagovorite svojo ekipo, še predvsem gospoda Cerarja v tem kontekstu. Potem pa, kot da to ni dovolj, beremo v sobotnem Večerju, da bo Cerar na mesto svoje desne roke imenoval Dobrana Božiča, vojaškega častnika, generalmajorja, načelnika Generalštaba Slovenske vojske v času, ko je vlado vodil Janez Janša. Beremo tudi v Večerju, da rad obišče kakšen shod v podporo Janezu Janši. Da sta oba gospoda naklonjena, torej gospod Božič in Cerar, vsesplošni amerikanizaciji slovenskega političnega, gospodarskega in še kakšnega prostora, kajpak ni skrivnost. Na tej točki kot državljani izrekam kanček skrbi v tej smeri; če že govorimo o uravnoteženi zunanji politiki, dajmo govoriti o uravnoteženi zunanji politiki.

Potem pa gospa Bratušek, kandidatka za ministrico za infrastrukturo. Tudi na tem zaslišanju smo izpostavili nekaj izzivov, pa se bojim, da nismo sploh dobili odgovorov. Niso bili odgovori, s katerimi se ne bi strinjali, ni bilo odgovorov sploh. Kaj boste storili v zvezi z izgubo, ki jo ustvarja TEŠ? Ni odgovora. Kako boste uresničili zaveze koalicijske pogodbe o

izdelavi časovnice, zapiranje elektrarn na premog do leta 2030? Ni odgovora. Koliko sredstev boste za ukrepe proti energetski revščini – pa smo govorili o tem zelo konkretno na zaslišanju – namenili v naslednjem programu izvajanja kohezijske politike? Brez odgovora. In še nekaj takšnih. Osebnost me je najbolj zbolelo, ko smo omenili prav tako moje domače Zasavje, če smo že poslanke in poslanci sorazmerno regionalni danes. Kako imate namen vključiti Zasavje in potem to traso nižje od štajerske avtoceste, torej preko Dolenjske in Bele krajine vključiti v to tretjo razvojno os? »V tem trenutku premalo dobro poznam čisto konkretne odseke, da bi lahko odgovorila na vsa konkretna vprašanja.« Nezadovoljiv odgovor in ga polagam na srce, zopet konstruktivno polagam na srce, da se z gospo posvetita tej problematiki v imenu vseh Zasavčank in Zasavčanov.

Zdaj pa, če si dovolim še samo kratko repliko oziroma če se ozrem na nekaj stvari, ki so jih kolegi poslanke in poslanci povedali. Gospod Horvat, vesel sem, da ste se nam spet pridružili. Zelo nevarno je govoriti o nacionalizaciji in o penzijah v istem stavku, ker nikjer niti koalicijska pogodba niti program Levice ne govori o nacionalizaciji, kaj šele o nacionalizaciji penzij.

Begunci so zopet, spoštovani kolega. Begunci so socialno šibki. S tem se vsi strinjamo. Zanima pa me v bistvu, od kje podatek, da so vojni begunci a priori tudi izobrazbeno šibki. To je eno vprašanje oziroma ena trditev, ki bi ji upal dati nalepko zavajajoča trditev.

Pa še poslanski kolega Pojbič. Skrajno neprimerno – žal mi je, da ga ni v dvorani – skrajno neprimerna pripomba bržkone na kolega Luka Mesca in Miha Kordiša, »smrkavec, ki ni nikoli delak«. To je ena zadeva, ki ne spada v hram demokracije in bi na tej točki, preden zaključim, pozval predsedujočega, kdorkoli že sedi na tem stolu, da takšne stvari disciplinsko sankcionira. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Aleksander Reberšek. Pripravi pa naj se gospod Jurij Lep. Izvolite.

ALEKSANDER REBERŠEK (PS NSi): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Daleč smo prišli v tej državi, zelo daleč, samo na žalost ne gremo v pravo smer. Polovica Slovencev živi z nekaj sto evri, med temi so ljudje, ki so delali 40 in več let in ne dobijo niti 400 evrov pokojnine, k nam pa prihajajo migranti in država zanje skrbi bolj kot za slovenske državljane. V naši državi z javnim denarjem preplačujemo vse, kar se preplačevati da. Dnevno izginjajo in bodo izginjali milijoni skozi različne projekte, TEŠ 6, avtocestni križ, NLB krediti, medicinska oprema in še mnogo drugih projektov denar pospešeno črpajo ven. Pred

nami pa je izgradnja drugega tira in tretje razvojne osi in verjamem, da bodo apetiti veliki. Če razložim še s konkretnimi številkami. Kriminalistična preiskava je potrdila, da je bil TEŠ 6 preplačan za več kot pol milijarde, in isto so ugotovili, da je podobna elektrarna v tujini pri istem proizvajalcu stala bistveno manj kot pri nas. Povejte mi torej, kdo v tej državi nima nikoli dovolj in jemlje kruh drugim državljanom! Je pravično, da se nekdo v tej državi baše s tartufi in kaviarjem, nekdo drug, ki pa dela, pa nima niti za zrezek? Politika je v zadnjih desetletjih poskrbela, da je naš dolg do danes narastel za več kot 30 milijard. Naj v isti sapi poudarim, da je skozi bančno luknjo od začetka krize do danes izpuhtelo 5 milijard. Je to sistem, ki si ga državljani želimo? Prepričan sem, da ne, je pa to sistem, ki ga ta trenutek imamo. Zato od predsednika Vlade in bodočih ministrov pričakujem in tudi zahtevam, da bodo pošteno delali, da bodo na vodilne funkcije postavili poštene ljudi, ki bodo za svoja dejanja odgovarjali, tako s položaji kot s premoženji. Ukiniti je treba sistem aneksov, zmanjšati birokracijo, številne urade in agencije je treba zmanjšati – in prenapihnjene pogodbe. In najpomembnejše, ukiniti je treba javne razpise in s tem krajno davkoplačevalskega denarja. To je ključni problem v naši državi, zato pozivam vse bodoče ministre in vas kot predsednika Vlade: ustavite krajno davkoplačevalskega denarja.

Ni težko biti pameten, da ugotoviš, da je politika ves ta čas delala samo zase in za svoje interese. Želim pa dočakati dan, ko bodo na prvo mesto postavili slovenskega državljan in skrb za skupno dobro, kot to počne Nova Slovenija. Prepričan sem, da bi v naši lepi deželi bilo dovolj denarja za vse, ki delajo, če ne bi nekatera politika, ki vlada že 25 let na 50 let podlage dopuščala kraje.

Naj vas na koncu opomnim, da smo vsi mi minljivi in da na koncu nihče, hvala bogu, ne bo nesel nič s sabo in da šteje zgolj in samo to, kakšen človek si do človeka, kakšen človek si do sočloveka in kakšno državo bomo prepustili našim zanamcem. Življenje je kot šah, na koncu gresta tako kmet kot kralj skupaj v škatlo. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jurij Lep. Pripravi naj se dr. Milan Brglez.

JURIJ LEP (PS DeSUS): Hvala, gospod predsedujoči. Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Danes sprejemamo novo vlado in verjamem, da vladanje in vodenje vlade ni enostavna stvar, to smo že naučili in vsak, ki tu prevzeme svojo odgovornost, je pač nekaj prevzel. Ta vlada se je sestavljala malo dalj časa, ampak pogledajte, prepričan sem, da tudi 5+1 ali pa 6 sploh ni tako pomembno; skratka, mi moramo skupaj doseči ta cilj, ki smo si ga zadali. Operativno mora vlada izpeljati stvari, ki

smo jih poslanci – ali pa tudi ljudje ali pa državljanke in državljani – sprejeli ali pa smo se za to izrekli. Se pravi, da vlada mora izpolniti to svojo obvezo, ki jo je dobila s sprejetim proračunom, tako jaz gledam na te stvari. Da se pa proračun sprejme, je pa jasno zelo veliko interesov različnih. Danes smo slišali, da posamezniki – vsi prihajamo iz drugega dela Slovenija, ki pač imamo takšne in drugačne probleme, samo danes ni čas za to, za to je čas kasneje, ko bomo sprejemali proračune. Prepričan sem, da ni tako enostavno sestavi tako raznolike vlade. Tudi včasih sem malo skeptičen glede na to, da nekateri govorijo samo, da bi trošili, nekateri, da bi delali. Sam sem se v teh svojih odločitvah udeležil štirih odborov, če vam kar naštejemo: gospodarstvo, izobraževanje, sociala, kultura.

To je tudi moje gledanje na sam sistem življenja, na sam sistem tega ustvarjanja. Se pravi, če gospodarstvu ne gre, tudi vsega ostalega ne more biti. In to bi mogoče tudi malo razdelal, glede na to, da posamezniki, ki smo v gospodarstvu že kar celo življenje, mogoče se ne loči malih podjetnikov od teh velikih firm. Mali podjetniki so večinoma na pragu, zaradi tega lahko nekaj delajo in vsak dvig davka, vsake nove dajatve ga lahko spravi »pod kant«; se pravi, da več ne more delati.

Isti problem so male in velike kmetije. Tako ta naša kmetijska politika zagovarja večinoma velike kmete, tam je dosti subvencij, mali kmet pa po vsej verjetnosti životari ali pa sploh ne ostane. S tega stališča se bojim, da se lahko zgodi, da bo dolgoročno zelo malo ljudi živelo na podeželju in dejansko, kot že vsi govorimo o tem, da moramo biti samooskrbni. Samooskrba je pa tudi od teh malih kmetov zelo pomembna.

Prepričan sem, da se bo morala v tej smeri naša vlada usmerjati, vse ostalo pa tudi ni tako pomembno, če rečemo, da slovenski jezik, kultura je pa tudi osnova. Bil sem na lokalni ravni, vam povem, brez slovenskega jezika ni nas. Lahko potem vsi ostali govorimo, kaj bi delali, od kod bi prihajali, ali bomo prišli iz Avstrije ali bomo šli kam drugam, na Hrvaško; skratka, mi smo Slovenci, smo unikum, imamo svoje zahteve, svoje želje. Kaj je naša največja napaka? To, da mi ne spoštujemo, da drugi ali pa nekdo več ve kot mi. Da je posameznik sigurno bolj sposoben in takšne posameznike ali pa skupine ljudi – jih mora naša ministrstva ali pa kapital podpirati. Saj rečemo, beseda je kapital. Za kapital vsi mislijo, da je to samo denar, kapital je tudi znanje, kapital je slovenski jezik, je ohranjanje naše kulture. In mi, ki živimo na teh obmejnih krajih, vam povem, da slovenski jezik ni meja, ampak je to je jezikovna meja. Če bomo to preskočili oziroma pustili, potem nam dolgoročno nič več ne bo pomagalo, vlagamo, da dobimo neke ljudi, da bodo za nas delali. Tako smo tudi v naših krajih dosti navezani s Slovenci, ki so v zamejstvu, tako z Madžari, Italijani in pa tudi Hrvati, čeprav Hrvati niso manjšina, ampak imamo dosti takih srečanj. Mi

imamo v našem obmejnem kraju vsaki dve leti srečanje z zamejci iz Madžarske, Avstrije, Italije in se dobimo, se malo družimo, skuhamo kakšen golaž in si povemo, kaj nas teži. Če bo Slovenija, ta vlada poskrbela, da bomo imeli doma dobre odnose z zamejci, kot je tudi rečeno, mislim, da tudi ne bo zelo težko.

Je bilo rečeno, gospodje in gospe iz opozicije, da bodo za dobre predloge tudi dali glas. Se strinjam. Samo je bil pogoj, da če bomo mi vsi, potem bodo tudi oni potem podprli; se pravi, da takih predlogov potem skoraj ne rabimo, če bomo sami uspeli. Ljudje smo različni, vsak drugače razmišlja, jaz spoštujem delo, spoštujem socialo in vem samo to, da brez tega, da drug drugega spoštujemo, tudi tistega, ki je na borzi, ki je brezposeln – ima svoje dostojanstvo. Zdaj smo reševali to z javnimi deli, dobro, smo reševali, mi smo se potrudili in tudi v lokalni skupnosti je bilo tega ogromno. Če je to dolgoročno rešitev, ne vem, je pa sigurno korak v pravo smer, da se lahko ljudje, tisti, ki so brezposelni, čutijo potrebne in če jih vzameš v družbo, se pravi, si mu dal nek korak naprej. Zato tudi, ko sem v odboru za socialo se mi zdi, da smo na dobri poti in skupaj s temi idejami, ki jih bomo potegnili in z desne strani in z leve in mi, ki smo na sredini – jaz sem malo čutil že, da smo na udaru med dvema ognjema. Vsekakor bomo uspeli z dobro voljo, s koordinacijo, s sodelovanjem doseči marsikaj. Slovenija je lepa, tako pustimo, jo ohranimo in vse dobro želimo novi vladi.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Besedo ima dr. Milan Brglez, pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospod mandatar, kandidatke in kandidati za ministre, poslanke, poslanci!

Najprej naj izrazim veselje, da tokrat lahko podprem to vlado. Če se bi zadeve drugače izšle, pa tudi če bi bil isti mandatar, najverjetneje ne bi bil v tej poziciji. Zaradi tega bom mogoče preskočil tisto, kar je običajno pri vsakem poslancu, ki se spomni to, kje je bil pravzaprav izvoljen, in bom zgolj rekel, da je ta potrditev te vlade, zame vsaj v skladu s tistim, kar sem zagovarjal tudi na samem terenu oziroma v volilnem okraju, od koder sem.

Namesto tega bi si zaželel, da bi ta vlada poskušala še bolj, kot so prejšnje, ali pa tako, kot je bilo nekako v začetku zamišljeno s samo Ustavo, da bi spoštovala ustavni položaj parlamenta pri vseh vprašanih, s katerimi se bo tako ali drugače ukvarjala. To je moja želja. Običajno so tukaj vedno možni neki kompromisi, ampak vsaj da zadeva deluje v to smer, je tisto, kar je zame zelo pomembno.

Zavedam se dejstva, da takšna koalicija, ki bo vladala, bo zahtevala ogromno časa, ogromno usklajevanja, pravočasnost nekaterih ukrepov, pravilno zaporedje teh

ukrepov in usklajevanje. In usklajevanje. To bi lahko ponavljal kar nekaj časa, ampak mislim, da je vsak napor pri tem pomemben, zato da lahko skozi prakso pridemo tudi do višje stopnje zaupanja, ki običajno, žal, še vedno umanjka.

Kot poslanci – mislim v odnosu do Vlade in tega mislim, da se moramo vsi zavedati – imamo tudi svojo odgovornost. Naša odgovornost se ne konča tisti trenutek, ko jo potrdimo, ampak se bo vlekla skozi celoten mandat. In soodgovorno ravnanje je pravzaprav to, da dobro premislimo, kaj naredimo, da se do določene mere tudi, kot sem že večkrat poudaril v prejšnjem mandatu, samoomejimo pri nekaterih zadevah, ki so potencialno manj pomembne, in da se kolikor se le da borimo proti izsiljevanju. Praksa izsiljevanja meni nikoli ni bila ljuba in storil bom vse tudi v tem mandatu, da bo te prakse vsaj znotraj tega parlamenta čim manj. Sem pa dolžan kot poslanec biti, seveda, tudi kritičen; najprej seveda samokritičen. Kritičen nameravam biti najprej navznoter, potem navzven in v tem slogu bi mogoče dve zadevi pripomnil. Kdorkoli se pripozna znotraj tega, v redu, če se pa noben, pa tudi v redu.

Prva je, da poslanci predvsem govorimo, tako po definiciji kot dejansko. V politiki lahko ogromno naredimo z govorom. Je pa dejstvo, da tisto, kar povemo in kaj vidimo, najprej veliko pove o nas, potem šele o drugih in o dejanskih problemih. To je ena stvar, ki je zelo zelo pomembna. Mogoče mala polemika s tisto alternativo, ki se je nudila in ki je predvsem se usklajevala okoli ali pa se kaže kot predvsem v skrbi zase, torej tista ideja najprej mi, torej najprej Slovenija, potem vse ostalo. Če bi svet deloval zgolj po tej logiki, potem bi Slovenija bila v zelo zelo slabem položaju. Zaradi tega bo treba prevzemati tudi odgovornost ali soodgovornost za to, kar se dogaja v svetu. Tako da, kaj naredimo? Za tisto, kar dopustimo drugim, da naredijo, in tudi za kar pravzaprav včasih kakšno stvar opustimo.

Konec koncev pa želim novi vladi vse dobro pri opravljanju svojega dela. S tem pa želim vse dobro tudi nam, ker smo soodgovorni za to. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Žan Mahnič.
Pripravi naj se gospod Robert Pavšič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Razprava se počasi bliža koncu, kar je dobro, ker vidimo, da se predsednik Vlade sila dolgočasi, nadpredsednika Vlade Luke Mesca niti ni tukaj. Pa vendarle, ko človek razmišlja, opazuje in nekako išče, kako bi to koalicijo najboljše okarakteriziral, ji dal neko ime, pride na plano vse možno. Največkrat videno in zagotovo tudi najbolj pravo ime je to – reciklirana vlada. Kajti, reciklaža pomeni ponovno uporabiti tisto, kar je že bilo zavrženo. Tukaj imamo številne

ministre, ki niso bili izvoljeni v parlament, pa bodo ministri. Glede na to, kako opredeljuje migracije in da nimate nobenega načrta, bi tej vladi lahko rekli migrantsko arabska, lahko bi ji rekli tudi Erdoganova peta kolona, da ne povem še kaj drugega.

Glede na rezultate volitev, ki ste jih dosegli, Desus z enajstih poslancev na pet, Levica je govorila o podvojitvi mandatov, dobila je tri več, Socialni demokrati so se videli za vodilne v vladi, so dobili enajst poslancev. Marjan Šarec je na predsedniških volitvah dobil 330 tisoč glasov, njegova stranka sedaj 110 tisoč. Dobro pol leta je potreboval, da je izgubil podporo praktično 200 tisoč volivcev. To je pač koalicija poražencev, lahko rečemo, to je neka luzerska koalicija, kot sem že tudi na Twitter zapisal. Ja, res je, Slovenska demokratska stranka je zmagala na volitvah, ni uspela sestaviti vlade. Ni se zgodilo prvič, tudi ni se zgodilo zadnjič, verjamem pa, da pride čas, ko bo tudi Slovenija dobila novo vlado. In res mi gre na smeh, ko poslušam te besede danes, ko vidim ekipo in ko pomislim na slogan stranke Lista Marjana Šarca: Čas je za novo generacijo. Alenka Bratušek, Karel Erjavec, Miro Cerar, Jure Leben, Anja Kopač Mrak, Dejan Židan. To je zagotovo ta nova generacija. Mogoče je nova generacija s starimi praksami.

Govorite, da ni nikakršnih ozadij. Vemo, kdo je sodeloval z Listo Marjana Šarca. Tam, kjer sta Klemen Grošelj in Sebastjan Selan, tam sta Gregor Golobič in pa Bojan Petan. Skratka, to je vlada globoke države, to je vlada, ki bo nadaljevala vse slabe prakse. Mimogrede, ko se govori o povezavah z zdravstveno mafijo, vpišite Medicoengineering in vpišite ime ene od poslank LMŠ in vpišite ime Igor Zabert. Poiščite neke povezave in videli boste, kako je ta zdravstveni krog uspel uspešno infiltracijo tudi v Listo Marjana Šarca. Verjetno je tudi nova generacija Samo Fakin, ki prihaja na Ministrstvo za zdravje, kar je približno isto, kot če bi lisico spustili v kurnik.

Skratka, gospe in gospodje, zaradi vsega naštetega, žal nimam več časa, da bi povedal še kaj drugega, te vlade ne morem odpreti. Ne morem je podpreti tudi zaradi slabe izbire ministrskih kandidatov in pa tega, kar je kandidat še takrat, danes pa predsednik Vlade, Marjan Šarec govoril, kaj vse bo storil, danes pa tega v koalicijski pogodbi ni, njegovi kandidati pa so celo rekli, gospod Medved: Ja veste, saj to, kar je on govoril, to bi bilo dobro storiti, ampak žal tega ne bomo storili.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Robert Pavšič,
pripravi naj se Nataša Sukič.

ROBERT PAVŠIČ (PS LMŠ): Gospod predsedujoči, najlepša hvala z besedo. Lepo pozdravljen premier, lepo pozdravljene kolegice in kolegi!

Moj predhodnik je pravzaprav popolnoma potrdil vse tisto, kar sem želel danes povedati. Vsebina bo s te strani vedno v drugem planu. Moram pa iskreno čestitati zaradi domiselnosti izvajanja motivov, namena in dokazov koalicije. Mislim, to je res domiselno. Takšnih postopkov se ne bi sramovali niti v srednjem veku v inkviziciji. To je enako, kot že bi za zdravljenje kihanja zdravniki predpisali močno odvajalo – zdaj pa kihni, če si upaš! Sicer deluje, ampak se človek zelo neugodno počuti. Sledi klasičen spin, preobrat po slovensko, z odvrčanjem pozornosti, dimnimi zavesami, grožnjami z višjimi davki – jaz ne vem, kje ste to pobrali – napetostjo in tudi z reciklažo. / oglašanje iz dvorane/

Hvala lepa za kulturne vložke, vaše. Gospod predsedujoči, ali lahko? Večkrat smo slišali tudi besedo reciklaža. Reciklaža je dobra. Ohranimo tisto, kar je v redu, in zavržemo tisto, kar je slabo. Tukaj ne vidim nobene slabe zadeve in jo uporabljamo in jo spodbujamo naprej. Če je to znak neke nove zelene politike, jo z veseljem podpiram. Glavni očitke opozicije pa je, da smo se uspeli dogovoriti. Mislim, če je to naš največji greh, da smo se uspeli sestati pa dogovoriti pa nekaj narediti, iz te ustanove tukaj, ki ji danes na žalost z mano na čelu dajemo zelo slabo luč, ker se prerekamo o popolnoma nepomembnih zadevah, namesto da bi res govorili – ampak resnično govorili – o plačah, pokojninah, zdravstvu, infrastrukturi, gospodarstvu, se prerekamo o tem, kdo je kaj rekel, kdo ni česa rekel, kaj je napisano na Googlu, kaj ni napisano Googlu. Mislim – krasno!

Če je naš največji greh to, da smo se uspeli dogovoriti, potem smo pa res vsi grešniki. Namesto slovesnega dogodka, kar dejansko zaprisega vlade je, smo priča hollywoodski dramati. Ampak kaj je pri Hollywoodu dobrega? Predvsem to, da vemo približno, kako teče in kakšen bo konec, in mi bomo imeli »happy end« in to bo pa verjetno zelo zelo bolelo.

Sem pa vesel, da vseeno med umirjenimi in bolj konzervativnimi vašimi kolegi, da so tudi takšni, ki so nam dali poziv, da bi se pogovarjali in dogovarjali. In to je edino pravilno. Samo tako bomo lahko resnično naredili tisto, zaradi česar smo tukaj: poiskali najboljše možne rešitve, ki bodo ustrezale tako tej strani, kot tej strani in nam, ki smo vmes. Ampak ta proces se mora začeti na začetku, ne tako, da se vložijo zakon v obravnavo, preden se ga uskladi z ostalimi, sicer bomo zelo resno, tudi jaz bom zelo resno pogledal vse, kar je Nova Slovenija vložila. Če je dobro, bom z veseljem to podprl, vam že zdajle obljubim. Sicer pa, kot je povedal vaš vodja na začetku, ko smo še imeli predstavitev mnenj poslanskih skupin, »koliko bo od tega imela država, bomo še videli« – konec citata. In to je točno to. Merodajni bodo edino rezultati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: ... /izklop mikrofona/... Ampak niste še razpravljali tako, da ...

Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa.

Torej v razpravah je prav, da smo natančni in kolega je uporabil pojem reciklaža malo drugače, kot je njegova pravilna uporaba, pa bi želel prebrati, kaj pravi Wikipedija o recikliranju. »Recikliranje je predelava že uporabljenih odpadnih snovi v proizvodnem procesu ... Pri tem je treba paziti na kvaliteto novega izdelka, saj lahko material s ponovno uporabo izgublja svoje prvotne lastnosti ... Kritiki recikliranja opozarjajo na visoko ceno, ki je z njim povezana, in trdijo, da recikliranje pogosto potroši več virov, kot ji pa prihrani v proizvodnem procesu ...«

Tako sem želel poudariti, da je prav, da se v razpravi pravilno uporablja pojme, če se jih že uporablja. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Zanima me, kakšen je bil ta vaš proceduralni predlog? Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

Imam eno postopkovno, ki bo zelo konkretno. Poslanec Pavšič je na Odboru za obrambo dejal, da opozicija nima pravice, da interpretira koalicijsko pogodbo. Zdaj slišim, da mora opozicija, preden vloži predlog zakona, priti do koalicije in se z njimi uskladiti. Takšne cvetke bodo verjetno zbledele, ko bo postavljena ta vlada in pride v parlament Maša Kociper, ki bo probavala večje krogce spraviti v majhne krogce.

Zanima me, gospod podpredsednik, in to je moj postopkovni predlog oziroma postopkovno vprašanje, en mandat sem že tukaj: Ali mi lahko prosim razložite, kaj je naloga opozicije v tem parlamentu? Če ne smemo po mnenju koalicijskega poslanca interpretirati koalicijske pogodbe, če ne smemo vlagati predlogov zakonov, preden jih uskladimo s koalicijo – povejte mi, kaj je naloga opozicije po Poslovniku?

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa za vprašanje, ampak mislim, da to ni postopkovno vprašanje, to je nek drug predlog.

Zato bi kar predal besedo gospe Nataši Sukič, pripravi naj se mag. Marko Koprivec.

NATAŠA SUKIČ (PS Levica): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani kolegi in kolegi!

Vidim, da temperatura tik pred izvolitvijo nove vlade že krepko narašča, bolj kot se bliža ta trenutek in verjamem, da bo nastopil kmalu. Včeraj so Viktorju Orbanu in njegovi ljudski stranki v Evropskem parlamentu izrekli odločen opomin. V bistvu so pravzaprav podelili

klofuto politikam sovraštva, hujskaštva, demagogije in sejanja strahu nekaterim lastnim strankam desne politične provenience, žal tudi Slovenija pri tem ni izjema. Evroposlanki iz vrst Zelenih je uspelo pokazati in dokazati, da so na Madžarskem ogrožene demokracija, vladavina prava in temeljne človekove pravice, tudi pravice beguncev, v časih begunske krize predvsem beguncev. Politike Levice na področju notranjih zadev, kar se človekovih pravic tiče, so ves čas konsistentne in jasne in bodo takšne brez dvoma ostale tudi naprej.

Kar se tiče kandidata za ministra za notranje zadeve, smo na podlagi njegove predstavitve nekako ugotovili, da se bo zaenkrat nadaljevala politika, s katero je začela že odhajajoča ministrica; politika, ki podpira žico na meji, ki pretirano grozi s spremenjenimi varnostni razmerami in ki podpira zaostreno azilno politiko. V Levici vztrajamo, da so migracije v prvi vrsti humanitarno in ne varnostno vprašanje, da je torej treba žico umakniti ter da je treba nemudoma narediti konec nezakonitim praksam, ki se jih poslužuje policija na meji in o katerih zadnje čase poročajo mediji in vse več nevladnih organizacij. Zaskrbljujoč pa je bil tudi odgovor bodočega ministra, da ni seznanjen z rastočimi neonacističnimi gibanji in fašizacijo sodobne slovenske družbe.

Pa se ozirimo še malo po okolju in prostoru oziroma po kandidatu za okoljskega ministra. Glede podnebnih sprememb smo na zaslišanju kandidata opozorili na problem podnebnih sprememb, ki predstavljajo resno globalno grožnjo planetu in celo obstoju človeške družbe, kot jo poznamo danes. Odhajajoča vlada je namreč podpirala predlog Evropske komisije, ki nam je naložila, da do leta 2030 emisijo toplogrednih plinov zmanjšamo za zgolj 15 %, kar je naravnost smešno, če pomislimo, da smo v Sloveniji že leta 2014 v primerjavi z letom 2005 emisije toplogrednih plinov zmanjšali kar za 19,2 %. To pomeni, da je šlo za precej neambiciozno politiko na tem področju, in bojimo se, da bo glede na njegove neodločne odgovore tudi prihodnji minister s to neambiciozno politiko nadaljeval. Opozorili smo ga tudi na problem sežigalnic oziroma predvsem na problem sežigalnice Anhovo. Zavedamo se, da so stroški sežiga, predelave odpadkov visoki, zato jih očitno še zmeraj sežigamo v starih cementarnah, na primer v Anhovem. Vendar je cena za to, gledano v prihodnosti, v perspektivi, mnogo višja od cene, ki se lahko meri v denarju. Vse to namreč poteka na račun degradacije okolja in predvsem na račun zdravja ljudi. Tudi tukaj je bil minister precej nedorečen, ni znal točno povedati, kako se bo spoprijel s tem konkretnim predlogom, je pa omenil dober primer dobre prakse dunajske sežigalnice, kar je recimo dobro. Pozdravljamo njegovo napoved popolnega umika plastičnih vrečk do začetka leta 2019. V Levici si za to že dolgo časa prizadevamo. Bojimo se edino, da je morda ta

cilj malo preambiciozen glede na bližino začetka leta 2019, sploh ker je napovedal, da se bo najprej sestal z veletrgovci in se z njimi pomenil, ali sploh imajo kapaciteto za uresničitev tega cilja. Zato smo seveda predlagali morda tudi, da se ozre po evropski direktivi, ki omogoča posebno davščino, tako, kot jo poznajo že na Irskem, in upamo, da bo ta plan B nekako inkorporiral v svoje strategije, če bo plan A padel.

Kakorkoli pa že obrnemo, me veseli ... Torej kot vidimo, kot je povedal že Luka Mesec, morda kandidatke in kandidati za ministre niso optimalni in v Levici se bomo vzdržali pri njihovem imenovanju, tako kot smo napovedali, ne bomo jih pa rušili. Kajti veselimo se, da bo v Sloveniji vendarle nastopila vlada, ki ne bo – prosto po poslancu Mahnič – arabasko-erdoganska niti ne bo pisala manifestov za domovino, kot jih piše poslanec Mahnič in jih lepi na svoj Facebook profil, ampak bo alternativa politiki sovraštva, eroziji demokracije, eroziji vladavine prava in pa predvsem eroziji temeljnih človekovih pravic, torej politiki, ki pa jo ponuja SDS s svojo retoriko že zelo dolgo časa in ki bi jo gotovo tudi sprovajala na ta tak način. Zato želim novi vladi uspešno pot in uspešen mandat. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa. Besedo ima magister. Marko ... Se opravičujem.

Izvolite, gospod Marijan Pojbič, replika.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik, lepo vas prosim najprej, da opozorite tiste razpravljavce v Državnem zboru, ki razpravljajo o vsem drugem, ne pa o tem, o čemer danes razpravljamo, in to je postavitvi nove vlade Republike Slovenije. Govoriti o Evropskem parlamentu, govoriti o tem, kar se je tam dogajalo, kakšne stvari so sprejete tam in tako dalje ... Z vaše strani bi pričakoval, da bi tistega, ki je na tak način razpravljal, opozorili.

In druga stvar je, ko že govorimo o migrantski politiki, ker sem tudi sam o njej razpravljal in sem se v tej zgodbi videl, bi opozoril in prosil, da tisti, ki razpravlja na račun davkoplachevalcev v smeri, da so vsi, tudi če so migranti, ki nimajo za to ustreznih dokumentov, ki vstopajo v Republiko Slovenijo ... Če razpravljajo na tak način, če želi, jih on lahko sprejme, ali pa jih lahko Levica sprejme doma in za njih poskrbi, sicer pa nezakoniti migranti tako ali tako po naši zakonodaji nimajo vstopa v Republiko Slovenijo in ne bi smeli imeti vstopa in morajo biti zavrjeni. Če pa že Levica tako močno navija za to, da bi ti ilegalni ekonomski migranti morali vstopiti v našo domovino, in se jih veseli, naj, prosim, prevzame tudi odgovornost za plačilo njihovih obveznosti. Za plačilo njihove nastanitve, za plačilo vsega tistega, kar sodi zraven, ne pa tega nalagati slovenskemu ljudstvu! Te pravice nima nihče.

Slovensko ljudstvo je tisto, ki ... Danes sem govoril o tem, da ena tretjina živi pod pragom revščine. Kdo ima pravico tem ljudem vsiljevati, da morajo delati nekaj, kar ni v skladu tudi ne z evropskimi pravili?! Tisti, ki vstopajo nezakonito v Slovenijo – in o tem govorimo – tisti se morajo vrniti tja, od koder prihajajo. Nikakor pa ne bodo Slovenke in Slovenci delali za njih na način, kot si je to zamislila Levica. To pa sem prepričan, da ne. In enkrat bo prišlo do konca te politike. Enkrat se mora vedeti, kdo je tisti, ki ima prioritete v tej državi. To so Slovenke in Slovenci! Levica bo enkrat morala razumeti, da je temu tako!

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa, ampak resnično v tem vašem izvajanju nisem prepoznal replike.

Gospa Nataša, vam dam lahko besedo, samo če imate proceduralno, ker repike na repliko ni. Imate proceduralno?

Na vrsti je mag. Marko Koprivc, pripravi naj se gospa Mateja Udovič.

MAG. MARKO KOPRIVC (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik Državnega zbora. Gospod predsednik Vlade, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani vsi prisotni!

Vlada, ki ji danes podeljujemo mandat, prinaša novo politično prakso. Gre za manjšinsko vlado, ki bo primorana iskati širše konsenze. Dialog in konsenz s to vlado dobivata novo, večjo težo. To ocenjujem za razliko od vodje največje opozicijske stranke kot dobro in pozitivno. Dialog bo postal neizogibno orodje za oblikovanje rešitev, ki nas bodo morale združevati. Nastajajoči vladi vsekakor izrekam podporo in zaupanje, hkrati pa imam do nje tudi kar nekaj pričakovanj.

Pričakujem, da bo vlada pri svojem delu prepoznavala strateške interese države, jih definirala in jim sledila. V času globalne gospodarske prosperitete je nujno, da se Slovenija umakne z evropske periferije in se čvrsto umesti med najrazvitejše države sveta. Razvoj mora biti na eni strani namenjen krepitvi slovenskih gospodarskih produktov in na drugi dvigu kvalitete življenja vseh državljanov in državljanov. Pričakujem dvig življenjskega standarda, ki je neločljivo povezan z višino osebnih dohodkov. Tu predvsem izpostavljam tiste z nižjim dohodkom, zato posebej pozdravljam, da je eden od ukrepov nove vlade tudi dvig minimalne plače. Plačilo za opravljeno delo mora ljudem zagotoviti vsaj dostojno življenje in plačilo za minulo delo mora zagotoviti dostojno starost. Državni aparat pa je tisti, ki mora skrbeti, da smo ne glede na vse okoliščine vsi deležni kvalitetnega javnega vzgojno-izobraževalnega sistema, učinkovite zdravstvene oskrbe, zaupanja vrednega pravosodja, ne nazadnje kvalitetnega in zdravega okolja za bivanje. Konec koncev pa je zelo pomembno tudi to, sem prepričan, da bo

nova vlada zagovarjala osnovne civilizacijske norme in standarde, ki so konec koncev tudi vrednote Evropske unije, da bo skušala zaježiti politiko nestrpnosti, laži in ustrahovanja ter sovražni govor, ki smo mu žal tudi danes v tem hramu demokracije vse prevečkrat priča.

Če povzamem, nova vlada ima mojo podporo, vlado bom podprl in hkrati vladi želim vse najboljše. Srečno! Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Najprej bi se gospe Mateji Udovič opravičil, da sem prej napačno izgovoril priimek. Izvolite, imate besedo.

Pripravi pa naj se gospod Željko Cigler.

MATEJA UDOVČ (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovani mandatar, spoštovani kolegice in kolegi!

Današnji dan je pomemben za Slovenijo, lahko bo celo zgodovinski. Vse je odvisno od nas samih in naših prizadevanj za boljši jutri. Na današnji izredni seji bomo potrjevali liste kandidat in kandidatov za ministre v novi, 13. slovenski vladi. Slovenija že nekaj časa nima vlade s polnimi pooblastili in čas je že, da vsi skupaj začnemo izpolnjevati obljube volivcem, zaveze iz koalicijske pogodbe in da začnemo delati, da bo dobro za vse. Truditi se moramo za vladavino prava in splošno blaginjo v državi.

Ko sem spremljala zaslišanje kandidatov na parlamentarnih odborih in kasneje v medijih, me je zelo razveselilo dejstvo, da so njihove predstavitve in odgovori na naša vprašanja temeljili na strokovnih in ne na ideoloških idejah, na področju dela, kjer je bila dosedanja vlada uspešna, so se zavzemali za kontinuiteto dela in nadaljevanje izpolnjevanja strateških ciljev. To me razveseljuje, saj so nam s tem pokazali, da smo bili in smo na pravi poti. V resorjih, kjer pa ni bilo pravega napredka, so pokazali svojo vizijo in ukrepe, s katerimi bodo uredili posamezna področja dela. Predstavitve so bile strokovne, utemeljene, predvsem pa realne. Veseli me dejstvo, da so kandidati za ministre na področju gospodarstva, šolstva, pravosodja in infrastrukture, ki jih je do sedaj vodila Stranka modernega centra, zatrijevali, da so resorji v dobrem stanju in bodo nadaljevali začrtano politiko oziroma delo.

Posebej bi rada izpostavila kandidata za ministra za notranje zadeve. Njegova predstavitev programa dela na ministrstvu je dejansko nadaljevanje dela dosedanje ministrice gospe Vesne Györkös Žnidar. Dosedanja ministrica je poskrbela za normativno ureditev delovanja ministrstva in zagotovila materialne pogoje za nemoteno delovanje resorja. Prav tako se je odlično odzvala na posebne varnostne pojave in s tem sistemsko zagotovila varnost države in varnost vseh nas. Novo vodstvo tako čaka realizacija dosedanjih strateških planov, predvsem popolnjevanje vseh

resorjev v policiji. Pri tem je najpomembnejše kadrovanje in strokovno usposabljanje vseh struktur zaposlenih. Slediti bo treba uvajanju novih metod in sredstev za izvajanje policijskega dela. Tudi povezanost oziroma kooperativnost služb znotraj ministrstev naj bi se še povečala. Ne smemo pozabiti na pomembno vlogo, ki jo imajo spremljevalne službe, da policija kot taka lahko odlično deluje, zato od kandidata pričakujem, da se bo trudil doseči sinergijo vseh deležnikov za zagotovitev optimalnega cilja, predvsem sprotno, pravočasno in učinkovito reagiranje na vse dogodke in pojave, ki ogrožajo ali poslabšujejo varnost v Republiki Sloveniji.

Tudi predstavitev kandidata za ministra javne uprave je temeljila na dobro zastavljenem konceptu dela v tem resorju, ki ga je uspešno postavil in izvajal bivši minister Stranke modernega centra. Kontinuiteta dela prejšnjega ministra in izvajanje akcijskega načrta za izvajanje strategije razvoja javne uprave sta izjemno pomembna dejavnika za uspešno organiziranje in vodenje javne uprave.

Zato vam pravim: srečno ministri, srečno vlada. Navkljub trinajstici in pomislekom nekaterih. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Željko Cigler, pripravi naj se gospod Franc Jurša.

ŽELJKO CIGLER (PS Levica): Spoštovani podpredsednik, predsednik Vlade, kandidatke in kandidati za ministre, kolegice in kolegi!

Sam sem sodeloval na treh hearingih in moram reči, da so mi ministri, tako Pikalo, Leben kot Fakin, se opravičujem, samo priimke sem povedal, na vprašanja, ki sem jih postavil, dali odgovore. Zdaj ko bo delovala Vlada, je pa treba kontrolirati, ali se ti dogovori izvajajo, in če do tega ne pride, ustrezno po demokratičnih postopkih ukrepati, da do teh stvari pride. Zakaj? Namreč skupina, ki sestavlja koalicijo, je na državnozbornih volitvah dobila podporo. Podporo pa je dobila v smislu spremembe obstoječega stanja v Sloveniji, kjer je 90 % ljudi porinjenih v vedno večjo neenakost, dohodkovno prikrajšanost, politično obrobnost, in dejansko želijo eno svojo spremembo, eno spremembo položaja, in k temu je treba pristopiti takoj. O tem govori, tako kot sem jaz prebral, pa sem tudi bral kot vsi ostali v tej dvorani, koalicijska pogodba. Če se ne bo izvajala, pa čeprav je reciklirana iz prejšnje – ja, tam kjer ni bilo narejeno, oprostite, to je treba narediti. Ampak za temi zahtevami je treba v tem parlamentu ostro stati, pa ali si v opoziciji ali pa v koaliciji. Verjamem, da bomo tukaj enotni na kulturnem, znosen, strpen način.

Za vse naštetu, o čemer govori ta koalicijska pogodba, pa oprostite, skupaj smo zahtevali s SDS, z NSi in ostalimi strankami, da je treba odpraviti čakalne vrste v zdravstvu in dati več denarja za zdravstvo, za upokoјence,

dvigniti plače, ne samo minimalne v Sloveniji, dvigniti denarne socialne pomoči, bistveno izboljšati položaj kulture, dati močnejšo vlogo nevladnemu sektorju, ampak oprostite, za to je treba imeti denar. Levica je predlagala vire. Predlagala je obdavčitev kapitala in razdavčitev dela. Razdavčitev dela, to je tisto, kar zastopa tudi Nova Slovenija in kar govori, vsaj tako preberem in piše, tudi SDS. In glej ga zlomka, OECD, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, podpira in svetuje Sloveniji, to iz Pariza, ne iz Venezuele, torej organizacija najrazvitejših zahodnih držav, ki so jo ustanovile Amerika, Francija, Nemčija, Španija in Francija in tako naprej, pravi: »Obdavčite kapital, razdavčite delo.« Zakaj? Zato da preprečite nadaljnje naraščanje neenakosti, revščine, nerazvoja, ker vse to ne koristi gospodarskemu razvoju. Kapital v Sloveniji ni obdavčen visoko. Ta gonja, ki se je začela na ta del koalicijske pogodbe izvajati, absolutno ni upravičena. Pri obdavčitvi dobičkov nekateri zelo veliki gospodarski sistemi v Sloveniji, Revoz ali pa SIJ in tako naprej, ne plačujejo ničesar, za Revoz na primer ob 90 milijonih dobička. Halo?! To je denar, ki ga mi rabimo v tej državi. In treba je dati čim prej vladi prostor, da začne delati in izvajati koalicijsko pogodbo. Predvsem pa nekaj, usklajevanje ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa. Malo ste prekoračili čas.

Besedo ima gospod Franc Jurša, pripravi naj se gospod Matjaž Nemeč.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, zahvaljujem se za besedo. Še enkrat lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom!

Jaz bom mogoče na začetku nekaj povedal, kljub temu da predsednika Vlade v tem trenutku ni v dvorani, kar pa tudi razumem, saj že od 10. ure dejansko spremlja to razpravo in je treba opraviti tudi kakšne druge potrebe. Predsednikov nastop je bil po moji presoji splošen, ampak je bil zelo dober. Na splošno je dejansko povedal vse tisto, kar čuti v tem trenutku, da Slovenija potrebuje. Ni pa mogoče povedal nekaj zadev čisto konkretno. Ampak vlado imamo zato, da bo zadeve skozi obdobje, ko bo vladala, tudi na tak način pripravljala, da bodo zadeve čisto konkretne. Ali je bil najboljši izbor za ministre – veste, to pa moram povedati tudi zaradi opozicije. Ko sestavljaš koalicijsko vlado, je pač potrebna spretnost, in glede na to, da rabiš koalicijske partnerje, se temu primerno tudi obnašaš, in seveda imajo koalicijski partnerji tudi svoje predloge. Te predloge je na nek način treba tudi spoštovati. Zaradi tega pač imamo tako rešitev, kot jo imamo, in ta rešitev je po moji presoji dobra in sem prepričan, da bo 13. slovenska vlada čisto dobra in da bo opravljala vse tiste naloge, ki jih vlada mora, in jih bomo na koncu koncev lahko tudi pozitivno ocenili. Veste, ne bom govoril o pretekli vladi in ministrih, ki so

delali v pretekli vladi, in njih ocenjeval. To je neka preteklost, to je preprosto, enostavno povedano lanski sneg in lanskega snega se ne spleča dati noter in ga kidati.

Koalicijska pogodba nastaja zopet znotraj partnerjev. In glede na to, da je v tej koalicijski pogodbi po naši presoji – saj tako sem tudi povedal v stališču poslanske skupine – vse tisto, kar je za nas najbolj ključnega pomena, to je zavarovanje starejše generacije, da je v tej koalicijski pogodbi to notri ... Seveda zaradi tega jo potem tudi mi pozitivno ocenjujemo. Zavedamo pa se dobro, da za tem, koliko bomo porabili, mora stati tudi vir. Saj vemo, tisti, ki smo delali na katerikoli ravni, naj bo to na lokalni ali na državni ravni, in smo sprejemali proračune, v proračunu morajo biti zagotovljeni viri, če želiš določene programe tudi izpeljati. To bomo počenjali tudi v tej dvorani in temu primerno se bomo morali vesti. Če bomo hoteli nekaj spreminjati, bomo morali dati tudi predlog, od kod bomo vzeli.

Mogoče samo še to: Dosti je bilo govora o tem, kdo naj bi vladal. Relativni zmagovalec je tisti prvi, ki dobi možnost, ampak žal je ni izkoristil. Pa bom zdaj rekel tako – ni to najbolj primerna beseda – tako kot seješ, tudi žanješ. Jaz prihajam iz vasi in to zelo dobro poznam. Seveda, tokrat smo poželi oziroma ste poželi to, kar ste tudi sejali.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Izvolite, proceduralni.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Cenjeni kolege in kolegi!

Moj proceduralni predlog je, da opozorite mojega predhodnika, da ne zavaja nas, poslank in poslancev tukaj v dvorani, in tudi vseh tistih, ki to sejo spremljajo prek televizije. Zakaj to govorim? On je povedal, gospod Jurša, vodja poslanske skupine Desus, da je prejšnji mandat preteklost. V Slovenski vojski je proračun v roku desetih let zmanjšan za 47 %, vaš predsednik je bil vseskozi podpisnik te koalicijske pogodbe – ali je to preteklost? V enem mandatu, ki ste ga vi omenili, da je preteklost, je odšel iz Slovenske vojske en bataljon vojakov.

Zdaj pa gremo k diplomaciji, v prejšnjem mandatu, gospod Jurša, so rešene vse stvari do Hrvaške in vaš predsednik je bil diplomat in zunanji minister – in to je za vas preteklost? Da vas ne zanima. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa, gospa Sukič je želela proceduralno.

NATAŠA SUKIČ (PS LEVICA): Spoštovani predsedujoči, resnično prosim, da naj bo postopkovni predlog res postopkovni predlog, ne pa, da poslanci SDS rečejo postopkovno, nekaj v to smer namignejo, potem pa imajo cele razprave. To je isto, kot da bi jaz prej rekla

postopkovno – kar sem rekla, pa sem se odrekla – in bi potem povedala, zakaj sem uporabila primerjavo Evropskega parlamenta, da sem aplicirala na našo realnost in tako naprej, ampak sem se temu odrekla. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Morda naj ...

Povejte, gospod Jurša. / oglašanje iz dvorane/ Izvolite besedo, postopkovni.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Na samem začetku moram povedati, kaj v postopku predlagam – da opozorite tiste, ki govorijo nekaj na pamet. / smeh v dvorani/ Zdaj pa takole ... Ne, počakajte! Spomnil vas bom na leto 2012 – koliko smo takrat dvignili proračun za vojsko in katera je bila glavna stranka, ki je vodila Vlado?

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Naj povem, preden dam besedo naslednjemu, da prehajamo počasi v sklepni del razprave. Preden bo dobil besedo predsednik Vlade, imamo samo še dva razpravljavca.

Besedo dajem gospodu Igorju Zorčiču, pripravi pa naj se gospod Janez Janša.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Tudi jaz moram izraziti to pričakovanje, da se bodo te tako imenovane proceduralne uporabljale v skladu s poslovnikom in da bo vsakdo, ki jo bo želel izrabiti, tudi pojasnil, kje je bil po njegovem kršen poslovnik.

Kar se tiče današnje teme, to je glasovanja o listi kandidatov za ministrice in ministre, priznam, mi smo po nekaterih okoliščinah priča neki sestavi vlade, kot je še nismo imeli. Imamo tako imenovano manjšinsko vladno, v preteklem času se je v veliki meri razglabljalo o tem, ali je koalicija skupaj z Levico ali ne. Prepričan sem, da temu ni tako, ne nazadnje bi si tudi želel, da Levica, če bi bila v koaliciji, pride v koalicijo, da prevzame del odgovornosti in tudi katerega izmed resorjev, ampak mi temu nismo priča. Več kot očitno je, da se bomo morali pri vsakem izmed projektov, ki so določeni v koalicijski pogodbi in potem še v dodatnem dokumentu, usklajevati in da bo to zahtevalo dodaten napor pri izvrševanju politik, ki so nujno potrebne. Glede na to, da smo bili v preteklem obdobju priča uspešnemu delovanju gospodarstva, zmanjševanju brezposelnosti, je naše pričakovanje, torej pričakovanje Stranke modernega centra, da se bodo tisti trendi, ki so bili pozitivni, nadaljevali tudi v prihodnje, da pa se bo v tistih podsistemih, kjer napredek ni bil takšen, kot smo si ga tudi sami želeli, ta izkazal z delom v naslednjem mandatu. Prav v tem je odgovornost celotne koalicije, da pristopi k delu odgovorno, da pri tem skuša pridobiti pri raznoraznih projektih v prvi vrsti Levico, če pa bo volja pa tudi druge koalicijske partnerje.

Kar pa je razlika med prejšnjim mandatom in tem mandatom, pa je to, da to

ozračje, ta govor, s katerim je prežet politični in družbeni prostor, postaja vse bolj radikalen, in zdi se, da se bo v takšnem ozračju vse težje in težje dogovarjati. Naša ambicija je, da bi tu nekako umirili strasti, da bi se vendarle zavedali, da Slovenija ni nekakšna dežela tretjega sveta, ampak ena izmed najbolj razvitih dežel na svetu, da je tudi ena izmed najbolj zelenih in ena najbolj varnih držav. Okolje, v katerem živimo, torej ni takšno, kot se želi često prikazati v medijih, kjer se ustvarjajo tudi neka nerealna pričakovanja ljudi. Nasprotno, živimo v okolju, ki je v mnogočem bistveno boljše kot že tudi v sosednjih državah.

Kar se tiče posameznih resorjev oziroma predstavitev kandidatur, ki smo jim bili priča na tako imenovanih hearingih, je stališče naše poslanske skupine takšno, da so kandidati za ministrice in ministre opravili dobre predstavitve. Seveda je takšna ocena lahko zelo relativna, nekoliko nižja, ampak pričakovanja smo imeli od tistih, ki so morda prvič v politiki, in tista višja pričakovanja so zagotovo upravičili vsi tisti kandidati, ki so v politiki že dalj časa in so bili na svojih hearingih oziroma predstavitev bistveno bolj suvereni. Še danes nas čaka prva seja Vlade, jaz sem prepričan, da bomo kmalu priča enemu podobnemu scenariju, kot smo mu bili priča leta 2014, to je, da je že v eni izmed naslednjih javnomnenjskih anket – mislim, da je bila že oktobrska ali novembrska, kakšen mesec po sestavi vlade – javna podpora vladi bistveno padla. Tako da tu opozarjam oziroma apeliram na vse kandidate in seveda tudi na bodočega predsednika Vlade, naj vas to ne prestraši, če boste upravičili vsa pričakovanja, ki so jih izkazali tudi vsi poslanci na odborih v preteklem tednu, boste v tem državnem zboru uživali vso podporo. Pričakujemo tudi, da se boste, poleg tega, da se boste ukvarjali na posameznih resorjih vsak s svojo politiko v skladu s koalicijsko pogodbo, vendarle tudi odzivali na vse družbene dogodke, ki smo jim v zadnjem mesecu priča vse bolj in bolj, in da bodo tudi ti našli ustrezne rešitve v politiki prihodnje vlade.

V imenu poslanske skupine vam želim uspešno delo, veliko potrpežljivosti in seveda kar več vneme pri dogovarjanjih med vsemi koalicijskimi partnerji, tudi z Levico in po potrebi tudi z drugimi poslanskimi skupinami. Hvala.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Janša.
Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Hvala lepa za besedo še enkrat.

Ti dve minuti smo sicer prihranili zato, da bi mogoče kaj dodali k predstavljeni viziji Slovenije čez eno leto, dve leti, tri leta, štiri leta, po koncu tega mandata, vendar se predsednik Vlade ves ta čas ni oglašil in pač ni odgovoril na nobeno vprašanje. Mogoče bo na koncu, ko ni možno več dogovarjati. Tudi to smo že doživeli v

Državnem zboru in pač ne preseneča, tako da lahko komentiram zgolj to, kar je bilo vmes povedano. Na trenutke se je zdelo, da tukaj volimo župana Zgomje Polskave ali pa predsednika kakšne pokrajine, ki jih še nimamo, toliko cest je bilo naštetih in vsega tega. In to v glavnem od tistih strank, ki bi te ceste lahko že zdavnaj zgradile.

Moram reči, da je bilo pa najbolj zanimivo zelo konkretno izvajanje nekega poslanca iz stranke, ki je na oblasti že kakšnih 70, 80 let, o tem, po kakšni cesti se vozi v Ljubljano. Glejte, nekoliko resnosti ob takem trenutku, čeprav je včasih malo spominjal na tragikomedijo, bi pa vendarle pričakovali. Tretja razvojna os bi bila že zdavnaj zgrajena, pa tudi če je ne bi zgradila ta stranka, ki zdaj to izpostavlja, zgolj v primeru, če bi pustila ostale, da to normalno delajo. Ampak poleg tega, da sama ni nič naredila, tudi drugim ni pustila, da bi te stvari naredili. Glede na nekatere napovedi, ki so bile danes tukaj dane, izgleda, da se bo pač ta politika nadaljevala. Razpravljali smo tukaj, ne vem, sedem, osem, devet ur, pa še vedno nismo slišali niti enega stavka o tem, kako si koalicija, ki danes prevzema izvršilno oblast v polnem obsegu, predstavlja Slovenijo čez eno, dve, tri ali štiri leta.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del razprave, v katerem dobi besedo še predsednik Vlade Marjan Šarec.

Prosim.

MARJAN ŠAREC: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Res je, sedeli smo cel dan, kar je pač običajno ob takih priložnostih. Pozorno sem poslušal, čeprav so nekateri predvidevali, da se dolgočasim. Nikakor se nisem dolgočasil, ker imam to spodobnost, da znam slišati več stvari hkrati. Slišali smo v razpravi tisto, kar je pričakovano. Koalicija seveda Vladi želi vse dobro, opozicija pa seveda vse slabo vidi tako v kadrih kot v vizijah, kot v pogodbi, kot kjerkoli. To ni nič presenetljivega, nič, kar se v tem hramu demokracije že v preteklosti ne bi dogajalo. Razpravo si bom zapomnil in marsikaj poskušal tudi upoštevati. Nekatere razprave so bile bolj ideološke, druge razprave so bile bolj cestne, kot je gospod Janša pravilno ugotovil, ampak ne nazadnje so ceste pomembne tudi za vsakodnevno življenje, tako da mu tudi tega ne štejem v slabo, če je tako razpravljal.

Zahvaljujem se najprej opoziciji za to, da so tudi oni povedali tisto, kar jim leži na duši. Seveda je to tudi včasih basen o lisici in kislem grozdju, ampak tako pač je. Hvala lepa tudi za vaše razprave. Marsikaj od vaših razprav tudi drži, marsikaj pa je daleč od resnice. Zahvaljujem se tudi koalicijskim poslankam in poslancem, ki ste razpravljali konstruktivno, ki

ste želeli, da tej vladi uspe. Ne nazadnje smo se tudi tri mesece pogovarjali o tej vladi. Sprva je kazalo, da se bomo samo pogovarjali, nato smo se tudi dogovorili. Seveda bomo že jutri brali v medijih vse sorte, kako mandatar ali pa predsednik Vlade nima pojma, kako je ekipa zanič, kako bodo volitve čez pol leta. Vse to, kar bomo poslušali, nas ne bo presenetilo, tako da smo tega že vajeni, kljub temu da mogoče naša stranka doslej ni bila na državnem parketu, ki ga nekateri tako radi poudarjajo kot edinega zveličavnega. Je pa res, da se tukaj zadeve odločajo, in verjamem, da bo ta koalicija znala voditi državo, da bo znala najti odgovore na določena vprašanja. Je pa res, da če se ta vprašanja niso rešila v dosedanjih letih samostojnosti, potem so bili mogoče napačni prejemi v preteklosti, pa je treba tudi s kakšnim novim pristopom pristopiti k temu.

Tukaj notri v tem hramu demokracije se razpravlja in tako pričakujem tudi v bodoče. Seveda nisem utopist, da bi pričakoval, da bo ta vlada imela 100 dni miru, nikakor ne, saj ga že zdaj ni imela, ko je še ni bilo. Tako da se veselim razprav. Danes ne bom polemiziral z nikomer, ker mislim, da bo v prihodnjem mandatu za to dovolj priložnosti, tudi glede na današnjo razpravo. Še enkrat bi se vsem, ki boste dali podporo tej vladi, že vnaprej zahvalil in veselim se sodelovanja z vsemi ministricami in ministri. Verjamem, da bodo dali vse od sebe, zato da bomo na koncu dobili tudi rezultate. Se pa strinjam, kot je bilo danes povedano, da tisti, ki slabo o nekom drugem govori, najprej pove največ slabega o sebi. Tako da bi za popotnico v novem mandatu dal prav to. Ne bomo se strinjali velikokrat, ampak bodimo kulturni in dvignimo nivo govora na tisto raven, ki si jo naša država, državljanke in državljani kot pripadniki države, ki je članica Evropske unije, tudi zaslužijo. Hvala lepa vsem in srečno tej vladi.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za vašo razpravo.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, vsi, ki ste želeli, ste dobili besedo, hkrati pa ugotavljam, da čas, določen za razpravo, še ni potekel, zato sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ja, imamo prijavo.

Kljub vsemu dovolite, da kar sprožimo prijave, tako da se pričenja možnost prijave na dodatno razpravo. Kdor želi, prosim, da se prijavi. Potem pa sta dva. Ali je treba ponoviti? Potem bi takole predlagal – gospod Černač, vi ste prvi dvignili roko, hkrati sta še dva prijavljena – da gremo po tem vrstnem redu, gospod Černač, gospod Jožef Lenart ... / oglašanje iz dvorane/ Lahko pa tudi ponovimo, če želite.

Spoštovane, spoštovani, še enkrat zbiram prijave za dodatno razpravo. Pričenjam. Imamo šest prijav. Glede na čas, ki je na razpolago, ugotavljam ... / oglašanje iz dvorane/ Ali vas ni? Potem bomo še enkrat poskusili.

Spoštovane, spoštovani, pričenjam ... Imamo osem prijav. To glede na čas, ki je na razpolago, pomeni, da ima vsak razpravljavec na voljo pet minut časa.

Kot prva govori gospa Karmen Furman, pripravi pa se gospod Jožef Lenart.

Izvolite.

KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani!

Danes smo priča scenariju oblikovanja reciklirane ministrske ekipe, s katerim ste, gospod Šarec kot glavni akter, uspeli prelisičiti slovenske volivke in volivce. V odlično odigrani predvolilni tragikomediji preteklega vladnega trojčka v sestavi SMC, SD in Desus ste se uspeli slovenski javnosti prodati kot človek nove generacije. Določeni ljudje so to verjeli, tudi nekaj najine generacije, a volitve so mimo in koalicijska kombinatorika kaže, da bo bodočo vlado sestavljalo šest strank, pri čemer polovico vlade predstavlja prav skregani vladni trojček. Seznam bodočih ministrov razkriva večinoma znane politične obraze, in to kljub dejstvu, da ste v svojih predvolilnih soočanjih še odločno trdili, da Slovenija potrebuje ravno nasprotno.

Marsikaj nas lahko čudi, pa vendar sama ne morem verjeti, kako hitro, gospod Šarec, ste snedli besedo. Danes nam ponujate etablirano levo politično ekipo, ki že desetletja vlada in ki ste ji ravno vi pomagali ponovno priti na oblast. Lahko nas prepričujete, da delate za ljudi, a če bi vaša koalicija imela resničen namen delati v dobro Slovenije, bi bila koalicijska pogodba resen dokument, ki bi izkazoval resen program z jasno opredeljenimi cilji, predvsem pa finančno in časovno opredeljitvijo izvedenih ukrepov. Samo za področje sociale imate predvidenih malo morje socialnih transferjev, bojim pa se, da za to ne bo dovolj le napovedana famozna obdavčitev kapitalskega dobička, temveč bo slednje po žepu udarilo tudi slehernega delovno aktivnega državljana. Seveda, socialni ...

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospa Karmen, samo trenutek.

Spoštovani poslanke in poslanci, prosim, da gospe Karmen dovolite, da pove svojo razpravo v miru.

Izvolite.

MAG. KARMEN FURMAN (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Seveda, socialni transferji so potrebni, a dajmo že enkrat na tem področju narediti red, da bodo ti transferji resnično prišli v roke ljudi, ki jih dejansko potrebujejo. Vzpostavljen sistem v praksi omogoča številne zlorabe in z dvigom socialnih transferjev ne boste rešili bistva. Treba je vzpostaviti kontrolo, pri čemer bi bil včasih dovolj že pogled na parkirni prostor, ko se nekateri pred center za socialno delo pripeljejo z luksuznimi avtomobili po socialno pomoč. Kaj je naredila Nemčija s takšnimi prevaranti,

verjamem, da veste. Takšni pozitivni praksi in zgledu tujih držav bi morala slediti vaša vladna ekipa. Le tako bi lahko prelomili vsak dan večjo birokratizacijo javne uprave, nepreglednost javnih razpisov, klientelizem kadrovanja in tako dalje, a žal me videno nič kaj ne navdihuje z optimizmom.

Danes je očitno le to, da bo ta nova reciklirana vlada potrjena s koalicijo šestih strank, in takrat, gospod Šarec, bo nastopil vaš čas, ko boste konfrontirani z realnostjo. Vse kamere in vsa pričakovanja bodo vpeta v vaše delo. Želim vam uspešno delo za dobro vseh nas in resnično upam, da ne bomo na koncu tega mandata vsi skupaj ugotovili, da Cerarjeva vlada ni bila najslabša doslej. To bo tudi čas, ko se ne boste mogli več skrivati za liki politikov, ki jih imate tako radi in jih radi imitirate. Radi ste imitirali tudi predsednika, ki je vladal v obdobju 2004–2008. Upam, da ste se ob tem početu od njega tudi kaj naučili. Glede na dosedanji potek dogodkov bom presenečena, če boste pol toliko uspešni, kot je bil on takrat. Glede na koalicijsko pogodbo, ministrsko ekipo, planirane državne sekretarje in napovedano / nerazumljivo/ gospodarstvo imate za takšen polovični uspeh žal slabo izhodišče.

Jaz bom rekla le: srečno Slovenija, tokrat boš srečo potrebovala v pravem pomenu besede. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Na vrsti je gospod Jožef Lenart, pripravi pa se gospod Zvonko Černač.

Izvolite.

JOŽEF LENART (PS SDS): Hvala. Spoštovani predsedujoči, spoštovani predsednik Vlade, kolege in kolegi poslanci!

Vsaka demokratična, uspešna, socialna moderna država bi morala delovati transparentno, podjetnikom pa seveda zagotavljati prijazno in prilagodljivo okolje za uspešno poslovanje. Če hočemo socialno državo, kjer bosta tako delavec kot tudi upokojenec živela človeka dostojno življenje, potem moramo ustvariti dovolj sredstev, zaslužiti dovolj denarja, da bi ga lahko delili. Torej ko je BDP dober, visok, ko je razpoložljivih sredstev dovolj, naše delo ni težko, se pravi, ni težko razdeliti, to naj ne bi bil problem. Če se vse seveda deli pravično in transparentno, in to je tudi naše delo in tudi delo prihodnje vlade bo to, da ta sredstva razdeli, ob tem pa seveda zagotavlja ugodno poslovno okolje, ki podjetjem prinaša denar, državi davke, da bo imela kaj upravljati, deliti, da bomo imeli dobre javne storitve za ljudi.

Sedaj pa k resnemu vprašanju: Ali smo bili do sedaj pri tem delu uspešni ali ne? Ne, nismo bili in tudi zadnja vlada ter še katera pred njo ni bila uspešna, ker v naši državi na vse javne pomembne, odločilne in odločujoče funkcije kadrujemo na hitro, slabo. Ko se nam že zdi, da slabšega ministra za nek resor res ne bi

mogli več izbrati, se ravno to ponovi. Zanimivo je, da vsa druga podjetja in institucije, ki delujejo v takšnem okolju, to delo opravijo bolje kot država, in to ni prav. Nekateri med nami ste se že preizkusili tudi v podjetniških vodah, kadar torej v svojem espeju, družbi, na kmetiji ali samo na nekem projektu rabimo novo delovno moč ali pa dodatno delovno moč, se vsi maksimalno potrudimo, da damo na to delovno mesto najboljšega, najbolj usposobljenega človeka, še posebej tam, kjer gre za vodstvena delovna mesta, ki odločajo o naši dolgoročni prihodnosti, o naši uspešnosti. Torej na najbolj odločujoča in odločilna delovna mesta v državi bi morali kadrovati najbolj usposobljene, zanesljive zaposlence, delavce, sekretarje, ministre.

Če se dotaknem tega, sedaj opažam, da tudi s to listo kandidatov za ministre nadaljujemo oziroma nadaljujete s slabim kadrovanjem. Dejansko so pri tem izredno pomembnem opravilu šefi strank koalicije med seboj tekmovali, kdo bo hitreje popolnil kvote za vnaprej – še brez koalicijskega sporazuma – dogovorjene resorje, namesto, kdo bo zares ponudil ali izbral iz svojih najbolj primerno in usposobljeno osebo za ministra oziroma ministrico. Žal moram reči, da ste v nekaterih primerih z vnovičnimi kandidaturami tudi uspešno nagradili svoje do sedaj neuspešne, a že dovolj preizkušene individualne kadre ministrov iz prejšnje vlade. Kar bode v oči moje in tudi vaše volivce, je to, da želite vlado za vsako ceno, torej vlado, kakršnakoli že bo. Zadovoljiva, uspešna, zelo uspešna, to ugotoviti torej ni primarni plan ali pa je za vas prevelik zalogaj za analizo.

Glede na videne predstavitve kandidatov za ministre so bili s strani koalicijskega šestorčka vsi razen enega ocenjeni kot ustrezni – ali bodo tudi uspešni? Po mojem je kandidat Erjavec že malo utrujen, brez prave volje in nasploh premalo odločen, da bi bil lahko uspešen minister za obrambo. Nadalje, kandidatka za delo, družino, socialne zadeve, zelo medla predstavitev, brez prave energije za spremembe. Nekateri kandidati pa delujejo celo prestrašeni, kaj šele pokončni, s hrbtenico, ki zna vztrajati na poti do cilja. Kaj bo, če bi se dogajalo, da jim nekdo izmed navideznih partnerjev po tiho zateguje ročno ali pa mogoče meče polena pod noge, kot se je dogajalo v prejšnji vladi? Seveda niso vsi kandidati slabi, a v večini imam občutek, da bodo težko zadovoljili zahtevnosti dela in krmarjenju med čermi, še posebej pri številnosti zahtev vseh šestih strankarskih šefov, katerih imena bodo imela dokaj enakovredno težo pri njihovih težnjah in zahtevah ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospod Lenart, hvala.

Na vrsti je gospod Zvonko Černač, za njim naj se pripravi gospod Marijan Pojbič.

Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem prisotnim!

V prvem delu razprave so že kolegice in kolegi govorili o volilnem sistemu, o neustreznosti volilnega sistema, ki je eden izmed glavnih razlogov za to, da gledamo danes to, kar se nam dogaja, ko je na eni strani teža volivca dvakrat manj vredna kot na drugi strani, ko približno isto število volivcev izvoli 52 mandatov, ki bo danes potrdilo, izrecno ali molče, vlado Marjana Šarca, na drugi strani pa to isto število volivcev izvoli samo 25 mandatov. Zaradi tega jaz o tem danes ne bi več govoril, bi pa vseeno nekaj besed namenil temu volilnemu rezultatu, stotim dnevem praznega teka po volitvah in vladi, ki na eni strani predstavlja reciklažo prejšnje oblasti, ki je prepričljivo izgubila volitve kljub neustreznemu volilnemu sistemu in ki je na drugi strani začinjena z nekompetentnimi kandidati.

Zaradi tega se seveda najprej vsem nam postavi vprašanje, ali je to res izraz ljudske volje, volje ljudi, ki so jo izrazili 3. junija na volitvah. Ni! Ni. Ljudje so 3. junija glasovali za spremembe in tako je to odločitev razumel tudi predsednik države, ki je mandat za sestavo vlade podelil Janezu Janši. Ta je k sodelovanju pisno povabil vse parlamentarne skupine, zastopane v slovenskem parlamentu, in šestorček, ki danes sestavlja vlado Marjana Šarca, se ni bil pripravljen niti pogovarjati. Zaradi tega so vse te velike besede o pogovorih, dialogu prazne marnje. Danes torej dobivamo vlado, ki bo copy-paste prejšnje z nekaj dodatki, in s predsednikom, oprostite, za katerega ni čisto jasno, ali se zaveda, da tokrat ne gre za imitacijo. Ni čisto jasno, po vsem tem, kar smo slišali doslej in kar gledamo danes. Dobivamo vlado, v kateri bosta Karl Erjavec in Alenka Bratušek, ki ju volivci niti v parlament niso izvolili. V neki normalni diplomaciji bi se od politike poslovila, ker jima ljudje pač ne zaupajo več.

Poleg tega lepilo, ki drži trenutno šest političnih skupin skupaj, niso interesi države ali pa ljudi, pač pa interesi oziroma skrb za lastne fotelje in pozicije. In da bo ta teater absurda popoln, je tu nadkoalicijska Levica, ki je še pred tedni v tem sklicu nasprotovala prodaji tajkunske pralnice denarja Novi Ljubljanski banki, sedaj pa podpira vlado, ki bo to prodajo v prihodnjih mesecih izvedla. Kajti glas, ki bo vzdržan s te strani danes, je glas za to vlado. To je verjetno vsem nam jasno. Torej nas čaka obdobje izgubljenih priložnosti, višjih davkov, nadaljnjega bega možganov oziroma mladih v tujino, čas praznih parol in čas preganjanja drugače mislečih. In v tem delu, žal, ne gre za imitacijo. To se je danes začelo resnično dogajati. V čigavem interesu se to dogaja, če se vprašamo? V interesu ljudstva gotovo ne. Vlada, ki pa nima podpore v volilnem rezultatu, bo zelo težko imela osnovno legitimnost, ki je potrebna za uspešno in učinkovito vodenje države.

Še nekaj besed glede koalicijske pogodbe, ki je splošna, nenatančna, nima nobenih postavljenih ciljev, ne vemo, če bo kaj v njej uresničeno, kakšni bodo rezultati čez nekaj časa, čez leto, dve, štiri leta, tako da je o tem težko karkoli povedati. Je pa tudi nekaj konkretnih stvari. Nekatere so prav smešne, recimo tudi danes v razpravah je bil zelo velik poudarek na plastičnih vrečkah. Ob preko 10 tisoč tonah odpadkov, s katerimi ne vemo, kam, je bil poudarek dan tudi v koalicijski pogodbi, oprostite, plastičnim vrečkam. Poglejte, veliki trgovci to že počnejo. V roku enega leta bo ta zadeva končana z Vlado ali brez. Na drugi strani je tudi konkretna zaveza, česa ne bo. Ne bo hidroelektrarn na Muri, ne bo, ker se ohranja biotska raznovrstnost. Naši sosede Avstrijci očitno uničujejo naravo, pa imajo vsako leto več turistov, turizma in vsega ostalega, na porečju Mure in pritokih imajo 35 hidroelektrarn. 35. V koalicijski pogodbi piše, da niti ene na Muri ne bo. In še kar nekaj drugih stvari bi bilo za povedati o tem, česa ne bo. Pred nami je torej čas izgubljenih priložnosti. Tako in tako pa gre za koalicijski pogodbo, ki je itak v oblakih, kot se je izrazil eden od kandidatov za ministra in se kasneje popravil, »ne v oblakih, v oblaku«.

Torej, niti program niti ljudje niso prepričali, zato take vlade ni mogoče podpreti.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi se gospod Boris Doblekar. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala.

Najprej moram reči, sem že prej uvodoma povedal, da vlade Marjana Šarca in tudi premierja danes ne bom podprl. Še posebej moram reči, da sem neizmerno razočaran, in to sem danes morda že enkrat povedal, mislim da, ko sem dejal, da ne kot poslanec, tudi kot državljani, ki sem poslušal zadnjih nekaj minut, ki jih je imel na razpolago naš bodoči premier, in iz njegovih besed ni bilo slišati niti ene same konkretne besede in rešitve. Bilo je na stotine vprašanj postavljenih in gospod Šarec nam je dolil floskule, od katerih se ne da živeti, pa tudi ne umreti.

Rad bi pa izkoristil to priložnost, ker sem se prej ob repliki malo razjezil, in to ne pritiče poslancu, vendar se to zgodi, ko doživljaš razočaranje za razočaranjem v hramu demokracije naše države. Enostavno ne morem verjeti in ne morem razumeti, seveda bi pa pričakoval, da bo ta vlada, ki je sedaj v nastajanju, prej in prvenstveno skrbela za Slovenke in Slovence, državljanke in državljane Republike Slovenije. Mislim, da je za vsakega posameznika, ki tukaj sedimo, to primarna naloga, sicer v Državnem zboru nima nihče izmed nas kaj iskati. Da pa moram neprestano poslušati, da so primarnega značaja ilegalni ekonomski migranti, ki prestopajo slovensko mejo ilegalno, pa se mi zdi resnično, da zadeva

preide prek vsakega možnega roba, in prepričan sem, da se vsi, ki sedimo tukaj, torej v tem slovenskem parlamentu, tega zavedamo – da so Slovenke in Slovenci, državljanke in državljani tisti, ki polnijo proračun, iz katerega se napajamo vsi, ki tu notri sedimo, napajajo celotni državni in javni sektor, in da je treba poskrbeti za naše ljudi, za tiste, ki jih tretjina živi pod pragom revščine, za tiste, kot sem danes že enkrat povedal, upokoјence, ki od 500 pa še nazaj premorejo preživeti mesec, in mi za njih nismo bili sposobni poskrbeti.

V Slovenski demokratiški stranki smo v svojem programu zelo jasno povedali, kako bi rešili te nastale probleme in situacije, v katere nas je pripeljala ta reciklirana vlada. Spoštovane in spoštovani, bodoči premier, računam na vas, da si boste moje besede, te pa so bile iskrene, zapomnili in v tem duhu tudi ravnali, da bodo za vas Slovenke in Slovenci, državljanke in državljani Republike Slovenije v prvem pomenu in pravem pomenu besede. Upam in verjamem v to, da vsi poslanke in poslanci te koalicije, skupaj z Levico, ne glede na to, da me je prej sprovcirala, razumete to, kar sem želele povedati. Od vas to pričakujejo naše državljanke in državljani in naše Slovenke in Slovenci. V imenu državljanek in državljanov, Slovenk in Slovencev vas prosim, da v naslednjih štirih letih oziroma kolikor let boste na oblasti tako tudi ravnate. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Besedo ima gospod Boris Doblekar, pripravi se dr. Anže Logar.
Izvolite.

BORIS DOBLEKAR (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik Vlade, kolegice in kolegi!

Naj na samem začetku te svoje petminutne razprave svoje poglede in svoja vprašanja, ki so bila postavljena že tudi kandidatom na posameznih odborih, kjer sem član, hkrati postavim oziroma izpostavim tudi predsedniku Vlade, ki pa, verjamem, na njih najbrž ne bo v tem trenutku več odgovarjal, vendar kljub temu. Sestavila se je vlada šestih strank, to že vsi vemo, o vsem tem smo že mnogokrat govorili, in jaz moram reči, da bi morda samega kandidata za predsednika Vlade celo podprl oziroma mu dal podporo kot kolegu, ki je delal na občinski ravni tako kot sam na občini. Vendar ker je gospod Šarec sestavil vlado in v njo namestil ministre, ki so bili del prejšnje vlade, ki je razpadla, ki je povzročila veliko težav naši Sloveniji, pač takšne vlade ne morem podpreti. Ljudje so namreč na volitvah volili za spremembe in to tudi jasno pokazali s tem, da so Slovenski demokratiški stranki namenili največ glasov. Žal je ta proporcionalni sistem povzročil to, kar trenutno tudi spremljamo.

Seveda, z novim poskusom se je pojavil tudi nov obraz, ki bo delal s starimi

strukturami iz propadlih vlad in mnogimi poslankami in poslanci, ki sodelujete, ki ste bili v različnih strankah, prestopili iz ene v drugo, zaradi česar bi dvomil, da delate oziroma da delajo v korist Slovenije. Sprašujem se, ali obstaja upanje, da bo ta reciklirana vlada delala v korist in dobrobit ljudi in davkoplačevalcev in predvsem malih ljudi, ki jih tudi sami dostikrat omenjate, ali bodo, in če bodo, kako bomo državljani občutili te spremembe na bolje, o čemer velikokrat slišimo. Ta vprašanja so dokaj nejasna in na njih nismo dobili vseh odgovorov na samih zaslišanjih ministrskih kandidatov, ki bi si jih tudi jaz danes seveda želel videti tukaj pred nami, da bi se morda česa naučili, kaj novega slišali, in verjetno bi bilo zelo lepo, če bi si vzeli čas – tukaj nekateri so med nami po sili razmer, nekaterih pa pač ni. Prav težko gledam predsednika Vlade tukaj samega za tem omizjem. Sprašujem se tudi, ali si bo ta vlada oziroma predsednik Vlade s svojimi ministri upal drezniti v razne lobije, privilegije in bo naredil red in uvedel disciplino na vseh področjih, kjer se dela bolj ali manj po domače.

Zelo rad bi izpostavil še enkrat, kar sem že tudi večkrat, da bi bilo zelo dobro, če bi država ta denar, ki leži vsepovsod – slišali smo, da je zelo slaba izkoriščenost porabe – namenila občinam, da bi si občine lahko odrezale večji kos pogače, kajti občine so tiste, ki potem delajo za ljudi, predvsem za te male ljudi, ki jih tako velikokrat omenjate. Vemo, da občine skrbijo za vse od infrastrukture do vode, do ni da ni, skratka vse. Država pa vemo, kam denar daje oziroma kam gre ta denar iz državnega proračuna prek različnih tokov na različne račune in tako naprej. Jaz si želim, da bo ta vlada uspešna, da bo predsednik Vlade znal ta skup šestih strank, tudi koalicijske Levice, ki je med drugim tudi sam, ko nas je nagovoril, ni pogledal, ko je govoril o opoziciji, gledal je samo nas ... Jaz si želim, da bo predsednik Vlade uspešno vodil vlado in tudi z našimi predlogi naredil čim več za Slovenijo.

Vse dobre predloge bom podprl, tako kot je že omenil naš predsednik prej v uvodu, ostalega, kar ne bo za podpreti, pa seveda ne bom podpiral. Torej srečno vladi in upam, da bo čez 4 leta, če ne že prej, tudi dan kakšen rezultat, ki ga bomo lahko prijeli.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Besedo ima dr. Anže Logar, pripravi pa se gospod Janez Janša.
Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Jaz sem bil rahlo presenečen, predvsem pa razočaran nad odzivom predsednika Vlade na današnjo razpravo tu v Državnem zboru. Se mi zdi, da je neko os po nepotrebnem usmeril v opozicijo. Gospod predsednik Vlade, opozicije se vam ni treba bati, opozicija bo dajala donamerne predloge in

predlagam, da jih podprete, jih sicer ne morete zaradi sporazuma z Levico, ker morate najprej njih vprašati, če jih lahko podprete, ampak kljub temu, bistveno boljši in lažji in bolj vzdržni predlogi bodo prihajali s te strani, glavni problemi bodo pa prihajali iz tega dela / pokaže z gesto/ parlamentarne dvorane. Tudi vsebinsko vaš prispevek ni bil kaj posebej bogat, bi pa opozoril na tri izjave, ki ste jih dali že v uvodu.

Prej ste se sklicevali, da vam pametujejo, kako boste vse zavozili. Poglejte, če kdo vam pametuje pa če se je kdo oglasil, se je oglasilo gospodarstvo, in da predsednik Vlade pravi, »nam pametujejo«, potem pa še predsednik ene koalicijske stranke reče, »ne bomo dovolili«, nekaj v tej smeri, »gospodarstvu, da bo vplivalo na to, kako bomo mi vodili državo«, oprostite, ni pravo sporočilo gospodarstvu. Rekli ste: »Želim, da bi imela ta vlada stik z realnostjo.« Meni se zdi to rahlo nenavadna izjava. Ali torej ne veste, ali ga ima ali nima, si samo želite, da bi ga imela? In če pravite: »Elaborati študije presoje so le lepe črke na papirju, rabimo pa konkretne ukrepe,« naj vas opozorim, da imate v vaši koalicijski pogodbi navedenih šest analiz in dvanajst strategij, torej je ugotovitev v nasprotju z vašo koalicijsko pogodbo.

Slišal sem, da gre za reciklirano vlado. Mi je kar zanimiv izraz, tako da sem šel pogledat v SSKJ in piše takole, reciklaža po SSKJ: »Ponovna uporaba že uporabljenih odpadnih snovi v proizvodnem procesu.« Torej Cerar, Erjavec, Bratušek, Židan, Leben, Škoberne, Katič, Kopač Mrak in tako naprej – v bistvu kar drži, ponovna uporaba že uporabljenih. Reciklirana vlada je torej v tem primeru kar verodostojen izraz za to, kar nam ponujate, gospod Šarec. Kaj je glavni problem te vlade? Glavni problem te vlade je, da temelji na laži. Na laži, da je Levica opozicijska stranka, čeprav vsi vemo, da ni. Na laži, da gre za manjšinsko vlado, čeprav vsi vemo, da ni. Na laži, da je to vlada, ki jo podpira večina ljudi, čeprav vemo, kaj javnomnenjske ankete pravijo. Na laži, da je to vlada novih obrazov, čeprav vsi vemo, da ni, in na laži, da je to levosredinska vlada, čeprav vsi vemo, da je to levo skrajno leva vlada. Bo tudi zelo veliko zanimivih zapletov. Ustavni pravnik in profesor Cerar bo moral najprej vprašati imitatorja, če to lahko naredijo, potem bosta pa skupaj morala iti k večnemu študentu, če dejansko to lahko speljejo skozi Državni zbor. Veste, to bo polno zanimivih zapletov v prihajajočem mandatu.

Skrbi me nekaj zapisov v koalicijski pogodbi. Recimo, jaz sem bil zelo presenečen nad tem, da se kar naenkrat sodstvo ni uprlo, ko ste v koalicijsko pogodbo zapisali: poskusni mandat sodnikov. Potem mi je pa postalo jasno, stari sodniki, ki so množično kršili človekove pravice, bodo na koncu dodelili temu ali onemu mlademu sodniku, če izpolnjuje pogoje, če je pravoveren, trajni mandat, ministrstvo pa vodi ministrica iz kvote SD. To je res »lepa

popotnica« za izboljšanje varovanja pravne države. In še to, zadnji branik, ki je imel tu v bistvu nespametne odločitve pri imenovanju sodnikov, Državni zbor, želite predati v roke samih sodnikov. Res »lepo«, potem bomo vplivali ali pa lahko sploh kakršenkoli vpliv imeli na dobro delo sodišč in vladavine prava. Kar se tiče koalicijske pogodbe, je skrajno zanimiva. V preambuli že na začetku napišete, da boste delovali na podlagi parlamentarne demokracije in demokratičnih standardov, pa predsednik Državnega zbora – že prvi njegov akt je v nasprotju s parlamentarno demokracijo in demokratičnimi standardi, ko – zavrne mnenje Zakonodajno-pravne službe.

Da ne govorim o tem, saj nekaj je bilo že govora, kakšni nesmisli so v tej koalicijski pogodbi. Recimo notri problem: zloraba bolniške; rešitev, ukrep: naši bomo rešitev. »Zaostrili bomo prepoved veriženja pogodb,« pa saj, če je prepovedana, kako boste pa zaostrili prepoved? In pa tale je najboljša: »Javna uprava,« morate poslušati – ali kdo razume to, kaj boste naredili v javni upravi? »Spodbujali bomo javni sektor kot celote in lokalno samoupravo k uvajanju podobnih načel delovanja ter istega cilja.« Mi zna to kdo povedati? Gospod Bandelli, ste vi to pisali? Jaz tega dejansko ne razumem, kaj ste želeli v tej koalicijski pogodbi podpisati oziroma napisati, skrbi pa me, da je to pet prvakov strank podpisalo. Veste, to me skrbi. Tak tekst podpiše pet prvakov strank. Oprostite, tega ne razumem in že zaradi teh podpisov nimam velikega upanja in zaupanja v to vlado. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Besedo ima gospod Janez Janša, pripravi naj se gospod Žan Mahnič. Izvolite.

JANEZ (IVAN) JANŠA (PS SDS): Hvala lepa za besedo, še enkrat.

Ta razprava danes je pokazala, da smo očitno na tej strani opozicije edini, ki smo koalicijsko pogodbo prebrali. Saj nekaj časa za popravil izpit je še, čeprav, spoštovani gospod predsednik Vlade, čež nekaj ur ali minut bodo luči na odru ugasnile in potem bo igra končana, začelo se bo pa realno življenje. To je malo drugačno od raznih scenarijev, ki si jih sam napišeš. Tako da mene osebno, moram reči, po tej razpravi bolj skrbi, kot me je na začetku, takrat smo vendarle dopuščali neke možnosti, postavili smo neka vprašanja, računali smo, da bo nekdo tukaj vendarle predstavil vizijo za ta mandat, vendar tega nismo dočakali niti na koncu. Jaz sem že doživel eno takšno situacijo, in sicer takrat, kot je rajnka Liberalna demokracija zadnjič sestavljala vlado, in takrat je bilo približno tako z levo roko opravljeno, brez predstavitve programa. Razlika s tistim časom je ta, da je bila takrat to stranka, ki je imela 34 poslancev in si je mislila, da si to lahko privoščijo, in javnomnenjsko podporo 60 %. Zdaj je

situacija bistveno drugačna. Poleg tega pa tudi tisti stranki, ki je bila močna in z visoko javnomnenjsko podporo, takšno obnašanje ni pomagalo, ker je bil to zadnji mandat, ko je sestavljala vlado, in danes je ni nikjer več, samo še dolgovi za njo so ostali. Ne vem, mogoče je predsednik Vlade ocenil, da manj ko pove, manj bo kritik, lažje bo, ampak vseeno jaz mislim, da danes ta seja ni namenjena zgolj nam, ampak slovenski javnosti. Vlada, ki bo imenovana, bi morala biti od vseh, ne samo od šestih strank vladne koalicije, in zaradi tega je to bilo malo podcenjujoče. Dopusčam seveda možnost, da predsednik Vlade, koordinator Vlade ni dovolil, da bi kaj več govoril o tem, kaj se bo delalo v prihodnosti.

Kot je bilo rečeno že prej, ta vlada ima šibko legitimnost zaradi različnih razlogov, ne samo zaradi podpore in tako dalje, že poigravanje s tem pojmom manjšinska vlada, češ kako je to še boljše, kaže na to zadrego. Dodatna v nebo vpijoča od vseh opazna šibkost te legitimnosti se kaže v ljudeh, ki so danes predlagani v vladno ekipo, pa so na volitvah v svojih okrajih 3. junija dobili porazno majhno število glasov, 300, 500, 600. Na listah Slovenske demokratske stranke pa niso bili izvoljeni ljudje, ki so dobili 3 tisoč, 3 tisoč 500 glasov. Niso dobili zaupanja volivcev za parlament, kjer nas je 90, zdaj pa bodo sedeli v vladni ekipi, kjer jih je 16. Če je to krepitev legitimnosti in demokracije, potem ne razmišljamo enako. Tudi to razdrobljenost vlade, šest majhnih strank skupaj, star slovenski pregovor pravi, če daš na kup veliko revščine, še ne dobiš bogastva. Še posebej, če so gospodarji isti; tako da slabi obeti.

Tisto, kar je najbolj zaskrbelo v teh razpravah tudi danes, je pa ta aroganca do najbolj ustvarjalnega dela te družbe ali naroda. Se pravi do gospodarstva, podjetništva, do tistih, ki dejansko ustvarjajo tisto, o čemer se Vlada baha, visoka gospodarska rast, milijarde, subvencije in tako naprej. Rečeno je bilo: gospodarstveniki se nimajo kaj ukvarjati s politiko. A res? Kje pa živimo? 1. člen Ustave pravi: Slovenija je demokratična republika. Vsak ima pravico, da se ukvarja s politiko, vsak. Nimamo posebne kaste, ki bi se lahko ukvarjala s politiko. Tako je bilo nekoč. Jaz sem se danes spraševal, kaj bi se zgodilo, če bi nekdo tukaj na naši strani to izjavil, iz SDS ali Nove Slovenije, kakšen pogrom bi bil nad njim. Tukaj pa se to vse obravnava kot malo lapsus in tako naprej.

Skratka, popotnica, ki jo vlada danes dobiva, ni dobra. Priložnost, da se izboljša, je bila danes zapravljen in vsem skupaj je lahko zato žal.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:
Proceduralni, izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Ko sem jaz zaključil svoj prispevek, se je gospod Bandelli obrnil proti meni in rekel: »Boš že dobil nazaj.« Glede na to, da bo to čez minuto ali dve ali pa deset minut predstavnik eksekutivne veje oblasti, prosim, če ga lahko, dokler je še poslanec, kot predsednik Državnega zbora pozovete, da to pove v mikrofon, torej da je posneto in pa da tudi pove, na kakšen način pričakuje oziroma pripravlja, da bom dobil nazaj. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Tega proceduralnega predloga ne morem sprejeti, tudi zato ker tega jaz nisem slišal. Hvala.

Kot zadnji dobi besedo gospod Žan Mahnič.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsednik.

Spominjam se enega voda poslancev, 36 jih je bilo, tukaj so sedeli, in od tega voda 36 poslancev so danes samo še trije. Gospa Sluga, gospod Rajič pa gospod Zorčič. Kaj vse je bilo treba poslušati štiri leta, besede o napredku, besede vzhičenosti, in če danes pogledamo, koliko jih je bilo takrat, koliko jih je danes, in če pogledamo vodilno stranko, ki jih ima 13... Gospod Šarec, če želite biti čez štiri leta še v politiki, vam svetujem, da novembra kandidirate za župana Kamnika.

Kar se tiče koalicijske pogodbe, jaz bi pričakoval, da je koalicijska pogodba nek akcijski načrt, ne pa skupek opredelitev, da bomo proučili, da bomo pregledali, da bomo analizirali, podobno kot prejšnja koalicijska pogodba. Kar je pa najbolj tragikomično pri tej reciklirani vladi, pa je, in to pove vse o tej koaliciji, da je na Odboru za obrambo kandidat za ministra za obrambo gospod Karl Erjavec dejal, da je v pripravah na hearing prebral Srednjeročni obrambni program Republike Slovenije 2018–2023 in da ni mogel verjeti, kaj bere. Vlada Mira Cerarja je trikrat obljubila zvezi Nato, da bomo imeli do leta 2024 2 % BDP za obrambo. V tem dokumentu s kratico SOPR piše, da bomo imeli leta 2023 1,11 % BDP. In je minister za obrambo dejal: »Če to drži, potem mi vojske ne bomo več imeli.« Ampak gospod Erjavec je tisti, ki je ta dokument v vladi Mira Cerarja podprl. Glasoval je za dokument, za katerega potem na hearingu reče: »Ko sem jaz to bral, nisem mogel verjeti.« Podobno gospod Cerar, ki je bil šef gospoda Erjavca, ki bi ga lahko zamenjal, če bi želel, pa ga ni, je na hearingu dejal, da bo vodil bolj uravnoteženo zunanjo politiko. Se pravi, sedanja zunanja politika ni bila dovolj uravnotežena po vašem mnenju in vi ste to tolerirali. In še bi lahko našteval, in še bi lahko našteval.

Skratka, gospe in gospodje, ta posebni status Levice, nadkoalicijske stranke, nadpremierja Luka Mesca nekako nakazuje, kako si ta globoka država predstavlja nadaljevanje. Formalno ste jih pustili v opoziciji – zakaj? Zato ker če slučajno globoka država do

naslednjih volitev ne najde nekega kandidata, verjetno predsednika kakšne krajevne skupnosti kje, ki bo ustanovil stranko, je potem Levica rezervna opcija za alternativno trenutni vladi na levi strani. In gospod Šarec, ko ste govorili o novi generaciji, šli ste v politiko, ker ste želeli spremembe, predvidevam – je tako? Kako lahko nekdo gre v politiko zaradi nezadovoljstva z aktualno vlado, z aktualno oblastjo, potem pa z njimi naredi koalicijo? To je tako, kot če bi kolega Marijan Pojbič, ki bo 18. novembra, verjamem, postal župan Šentilja, ki kandidira, zato ker ni zadovoljen z aktualnim županom, potem z njim naredil koalicijo.

Gospe in gospodje, sami spodjedate, in načrtno spodjedate zaupanje državljanov in državljank v naš politični sistem. Ker nekaj pa je gotovo, višja ko je udeležba na volitvah, več dobi desna stran. Lahko gremo gledat od leta 1991 naprej, to je dejstvo. In zaradi tega pač niste želeli iti v koalicijo s Slovensko demokratsko stranko in ta vlada je tudi na nek način produkt medijev. Neke zrežirane afere, ki se niso prijele – kaj narediti? Ja, nič, bomo rekli, kaj jaz vem, Petri Krčmar, ki ji je zagotovo v interesu, da vlada Janeza Janše ne pride, ker ima njena sestra dobro funkcijo v Novi Ljubljanski banki, da pol ure na soočenju sprašuje, s kom boste pa naredili koalicijo in zakaj ne s SDS. Lahko še druge novinarke, predvsem POP TV, ki so povezane tako ali drugače s kakšnim Borutom Jamnikom, s kakšnim piarovcem od – zaenkrat še, v zadnjih minutah – bivšega kmetijskega ministrstva, v odstopu in tako naprej.

Skratka, jaz te vlade ne bom podprl.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala.

Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, poslanke, poslanci, s tem zaključujem razpravo.

Prehajamo na glasovanje. V skladu s 232. členom Poslovnika Državnega zbora se o imenovanju ministrice in ministrov glasuje tako, da se glasuje o listi kandidatov in kandidatov za ministrice in ministre kot celoti. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Na glasovanje dajem naslednji predlog sklepa: Državni zbor imenuje gospoda Marka Bandellija za ministra brez resorja, pristojnega za razvoj, strateške projekte in kohezijo; dr. Andreja Bertoncija za ministra za finance; mag. Alenko Bratušek za ministrico za infrastrukturo; dr. Miroslava Cerarja za ministra za zunanje zadeve; gospoda Petra Jožefa Česnika za ministra brez resorja, pristojnega za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu; gospoda Karla Viktorja Erjavca za ministra za obrambo; gospoda Sama Fakina za ministra za zdravje; gospo Andrejo Katič za ministrico za pravosodje; mag. Ksenijo Klampfer za ministrico za delo, družino, socialne zadeve

in enake možnosti; gospoda Jureta Lebna za ministra za okolje in prostor; gospoda Rudija Medveda za ministra za javno upravo; dr. Jerneja Pikala za ministra za izobraževanje, znanost in šport; dr. Aleksandro Pivec za ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; gospoda Zdravka Počivalška za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo; gospoda Boštjana Poklukarja za ministra za notranje zadeve in gospoda Dejana Prešička za ministra za kulturo.

Ali želi kakšna poslanska skupina obrazložiti glas? Hvala.

Ali želi kakšna poslanka ali poslanec obrazložiti glas? Hvala.

S tem, spoštovane in spoštovani, glasujemo o predlaganem sklepu. Glasovanje se pričinja.

Glasujemo. Navzočih je 88 poslank in poslancev, za je glasovalo 45 poslank in poslancev, proti je glasovalo 34 poslank in poslancev.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 34.)

Glede na izid glasovanja ugotavljam, da so ministrice in ministri Vlade Republike Slovenije imenovani. Ministrice in ministre vabim, da v dvorani zasedejo sedeže, namenjene Vladi.

Spoštovani poslanke in poslanci, nadaljujemo.

Ministricam in ministrom Vlade Republike Slovenije iskreno čestitam k imenovanju in želim uspešno opravljanje ministrske dolžnosti. Prosim novoimenovane ministrice in ministre, da v skladu s 113. členom Ustave Republike Slovenije prisežejo pred državnim zborom.

Prvi bo prisegel gospod Marko Bandelli, minister brez resorja pristojen za razvoj, strateške projekte in kohezijo.

Prosim.

MARKO BANDELLI: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel dr. Andrej Bertoncij, minister za finance.

Prosim.

ANDREJ BERTONCELJ: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednja bo prisegla mag. Alenka Bratušek, ministrica za infrastrukturo.

Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Prisegam, da bom spoštovala ustavni red, da bom ravnala po svoji

vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel dr. Miroslav Cerar, minister za zunanje zadeve.

Izvolite.

DR. MIRO (MIROSLAV) CERAR: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel gospod Peter Jožef Česnik, minister brez resorja, pristojen za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.

Izvolite.

PETER JOŽEF ČESNIK: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel gospod Karl Viktor Erjavec, minister za obrambo.

Izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: : Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani poslanke in poslanci, naslednji bo prisegel gospod Samo Fakin, minister za zdravje.

Izvolite.

SAMO FAKIN: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednja bo prisegla gospa Andreja Katič, ministrica za pravosodje.

Izvolite.

ANDREJA KATIČ: Prisegam, da bom spoštovala ustavni red, da bom ravnala po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednja bo prisegla mag. Ksenija Klampfer, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Izvolite.

MAG. KSENIJA KLAMPFER: Prisegam, da bom spoštovala ustavni red, da bom ravnala po

svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel gospod Jure Leben, minister za okolje in prostor.

Izvolite.

JURE LEBEN: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel gospod Rudi Medved, minister za javno upravo.

Izvolite.

RUDI MEDVED: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport.

Izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednja bo prisegla dr. Aleksandra Pivec, ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Izvolite.

DR. ALEKSANDRA PIVEC: Prisegam, da bom spoštovala ustavni red, da bom ravnala po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi delovala za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel gospod Zdravko Počivalšek, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Naslednji bo prisegel gospod Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve.

Izvolite.

BOŠTJAN POKLUKAR: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Kot zadnji bo prisegel gospod Dejan Prešiček, minister za kulturo.

Izvolite.

DEJAN PREŠIČEK: Prisegam, da bom spoštoval ustavni red, da bom ravnal po svoji vesti in z vsemi svojimi močmi deloval za blaginjo Slovenije.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Ker so poslanci gospod Marko Bandelli, dr. Miroslav Cerar, gospod Peter Jožef Česnik, gospod Rudi Medved in gospod Zdravko Počivalšek imenovani za ministre, v skladu s 14. členom Zakona o poslancih začasno ne morejo opravljati poslanske funkcije. O tem bom takoj obvestil Državno volilno komisijo in jo zaprosil, da zboru sporoči, kateri kandidati oziroma kandidatke bodo v skladu s 14. členom Zakona o poslancih nadomestili navedene poslance. Na podlagi obvestila Državne volilne komisije bo Mandatno-volilna komisija pripravila poročilo in predlagala Državnemu zboru potrditev mandatov ter o teh svojih ugotovitvah poročala Državnemu zboru.

Poslanci, ki so imenovani za ministre, začasno ne morejo opravljati poslanske funkcije, zato se Državni zbor na podlagi 200., 201. in 112. člena Poslovnika Državnega zbora seznani še z naslednjim sklepom: Ugotovi se, da poslancema, ki začasno ne moreta opravljati poslanske funkcije, ker sta prevzela funkciji v Vladi, preneha: Marku Bandelliju funkcija podpredsednika Odbora za kulturo in gospodu Rudiju Medvedu funkcija predsednika Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor. Funkcija jima preneha z dnem seznanitve na seji Državnega zbora.

Novoimenovane ministrice in ministre vabim v preddverje velike dvorane na uradni fototermin.

S tem, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, zaključujem 1. točko dnevnega reda in 8. izredno sejo Državnega zbora. Hvala.

Seja se je končala 13. septembra 2018 ob 19.04.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAKOVIĆ, PREDRAG	58
BANDELLI, MARKO	75
BERTONCELJ, ANDREJ	75
BEVK, SAMO	13, 35
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	75
BREZNIK, FRANC	19
BRGLEZ, DR. MILAN	61

C

CERAR, DR. MIRO (MIROSLAV)	76
CIGLER, ŽELJKO	66

Č

ČERNAČ, ZVONKO	16, 63, 71
ČESNIK, PETER JOŽEF	76

D

DIVJAK MIRNIK, LIDIJA	35
DOBLEKAR, BORIS	72

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR	76
----------------------------	----

F

FAKIN, SAMO	76
FURMAN, KARMEN	69

G

GODEC, JELKA	14, 35
GRIMS, MAG. BRANKO	48

H

HAN, MATJAŽ	28
HORVAT, JOŽEF	31
HORVÁTH, FERENC	41
HOT, MEIRA	43

J

JANŠA, JANEZ (IVAN)	21, 68, 73
JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO	33
JURŠA, FRANC	33, 66, 67

K

KALOH, MAG. DEJAN	56
KATIČ, ANDREJA	76
KLAMPFER, KSENIJA	76
KNEŽAK, SONIBOJ	55
KOPRIVC, MARKO	65
KORAŽIJA, BOŠTJAN	49
KORČE, JERCA	26
KORDIŠ, MIHA	37
KOVAČIČ, ALJAŽ	51

KRAJČIČ, DR. DARIJ	52
KRAMAR, FRANC	46
L	
LEBEN, JURE	76
LENART, JOŽE	43
LENART, JOŽEF	70
LEP ŠIMENKO, SUZANA	50
LEP, JURIJ	60
LOGAR, DR. ANŽE	42, 72, 74
M	
MAHNIČ, ŽAN	62, 63, 74
MEDVED, RUDI	76
MESEC, LUKA	45
MURŠIČ, MAG. BOJANA	48
N	
NEMEC, MATJAŽ	11
NOVAK, LJUDMILA	12, 38
P	
PAVŠIČ, ROBERT	62
PERIČ, GREGOR	8, 19, 44
PIKALO, DR. JERNEJ	76
PIVEC, DR. ALEKSANDRA	76
POČIVALŠEK, ZDRAVKO	76
PODKRAJŠEK, BOJAN	67
POJBIČ, MARIJAN	45, 64, 71
POKLUKAR, BOŠTJAN	76
POLNAR, ROBERT	9, 40
PREDNIK, JANI	51
PREŠIČEK, DEJAN	77
R	
RAJH, ANDREJ	10, 32
RAJIČ, MAG. BRANISLAV	18, 52
REBERŠEK, ALEKSANDER	60
S	
SIMONVIČ, BRANKO	47
SITER, PRIMOŽ	59
SLUGA, JANJA	36
STAROVIČ, VOJKO	15, 56
SUKIČ, NATAŠA	63, 67
Š	
ŠAREC, MARJAN	6, 68
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	47
ŠIŠKO, DUŠAN	41
T	
TANKO, JOŽE	45
TOMIČ, VIOLETA	20, 54
U	
UDOVIČ, MATEJA	65

V

VRTOVEC, JERNEJ 14, 46

Z

ZORČIČ, IGOR 29, 67

Ž

ŽIŽA, FELICE 21

ŽNIDARIČ, MOJCA 58

LEGENDA

- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS LMŠ – Poslanska skupina Liste Marjana Šarca**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS Levica – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati**
- PS SAB – Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SNS – Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**